

ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ
กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม
คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

**FACTORS LEADING TO JUVENILE DRUG OFFENSES: A CASE STUDY OF
CENTRAL REGION JUVENILE VOCATIONAL TRAINING CENTERS**

**BY
THANWA CHOMCHUEN**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
IN CRIMINOLOGY AND JUSTICE ADMINISTRATION
FACULTY OF CRIMINOLOGY AND JUSTICE ADMINISTRATION**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ
กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง

โดย
ธัญญา ชมชื่น

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

ศ.ดร.ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์
ประธานกรรมการสอบ

รศ.ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม
กรรมการ

ผศ.พ.ต.อ.ดร.สฤณี สืบพงษ์ศิริ
กรรมการ

ผศ.ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ.ดร.สือจิตต์ เพ็ชรประสาน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

3 กรกฎาคม 2567

Thesis entitled

**FACTORS LEADING TO JUVENILE DRUG OFFENSES: A CASE STUDY OF
CENTRAL REGION JUVENILE VOCATIONAL TRAINING CENTERS**

by

THANWA CHOMCHUEN

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Arts in Criminology and Criminal Justice

Rangsit University
Academic Year 2023

Prof. Sakchai Lertpanichpun, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Assoc.Prof.Thamavit Terdudomtham, Ph.D.
Member

Asst.Prof.Pol.Col.Sarit Suebpong Siri, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Aranee Vivatthanaporn, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof.Suejit Pechprasarn, Ph.D.)

Dean of Graduate School

July 3, 2024

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด ให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษาและคำแนะนำกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.สฤณี สืบพงษ์ศิริ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ กระทรวงยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และที่สำคัญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี และศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี ในการให้ข้อมูลบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณะอาชีววิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการศึกษา ทุนการศึกษา ทั้งให้วิชาความรู้ ช่วยดูแล ตลอดจนความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น จากสถานศึกษาแห่งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่เอ็กซ์ พี่สาว พี่ดาบโก้ น้องโบว์ และทุก ๆ ท่าน สำหรับมิตรภาพและความหวังดีที่มีให้กันมาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อน ปาร์ค ฌัฐ แนนนี่ น้องบูม รวมถึงบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยชื่อได้หมดในที่นี้ ที่มีส่วนผลักดัน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสิ้น

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ ป้าป้อม ป้ามี พี่ต้อ พี่ต่าย พี่ต๊าก สำหรับความรักและความปรารถนาดี เป็นกำลังใจที่คอยให้ส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกคนนี้ได้รับการศึกษา และที่สำคัญขอบคุณบอส ผู้เป็นที่รัก ที่เป็แรงผลักดัน กำลังใจสำคัญ คอยอยู่เคียงข้าง คอยรับฟังและช่วยเหลือ จนถึงวันที่ประสบความสำเร็จในวันนี้

ธันวา ชมชื่น

ผู้วิจัย

6205381 : ชันวา ชมชื่น
ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง
หลักสูตร : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม ปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด และเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำผิดในคดียาเสพติดทั้งเป็นกระทำความผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลาง 110 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และIndependent-samples t-test การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ 1) นักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 ราย นักจิตวิทยา จำนวน 3 ราย 2) เด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด จำนวน 8 ราย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ จะกระทำผิดมากกว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 ความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางผกผันกันในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดน้อย จะกระทำผิดน้อยกว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.660 ความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง 3) การวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มที่ทำความผิดในคดียาเสพติดจะมีความผูกพันทางสังคมและครอบครัวน้อย มีการคบหาสมาคมการสนิทสนมใกล้ชิดกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงนำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 233 หน้า)

คำสำคัญ: การคบหาสมาคมที่แตกต่าง, ความผูกพันทางสังคม, ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6205381 : Thanwa Chomchuen
 Thesis Title : Factors Leading to Juvenile Drug Offenses: A Case Study of Central
 Region Juvenile Vocational Training Centers
 Program : Master of Arts in Criminology and Justice Administration
 Thesis Advisor : Asst.Prof.Arane Vivatthanaporn, Ph.D.

Abstract

This study aims to investigate the relationship between factors related to social bonds, those of differential association, and juvenile offenses involving narcotic drugs. Additionally, it aims to propose guidelines for preventing and addressing problems associated with juvenile drug offenses. This study employed a mixed-method approach, incorporating both quantitative and qualitative methods. The quantitative aspect involved a sample of 110 children and youth who were involved in narcotic drug-related offenses for the first time or had repeated offenses at the Juvenile Practice and Training Center in the Central Region. Questionnaires served as the primary research instrument, and statistical analysis included measures such as percentage, mean, correlation coefficient, and independent sample t-test. Additionally, the study utilized qualitative methods, conducting in-depth interviews with key informants. These informants included three social workers, three psychologists, and eight children and youth charged with narcotic drug cases. The findings indicate several significant results. Regarding social bond factors associated with juvenile offenses, those with lower levels of social bond demonstrated a higher frequency of offenses, with a statistically significant correlation at the 0.05 level and a correlation coefficient (r) of -0.223. Concerning factors related to differential association, juveniles with lower levels of association displayed fewer offenses, with statistical significance at the 0.05 level and a correlation coefficient (r) of 0.660. Qualitative research findings revealed that juveniles involved in narcotic drug offenses often had fragile social and family bonds. Additionally, they tended to associate with individuals engaged in narcotic drug use, which contributed to their involvement in offenses.

(Total 233 pages)

Keywords: Differential association, Social bond, Factors influencing the juvenile's offences in narcotic drugs

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ญ
บทที่ 1	บทนำ
	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1
1.2	วัตถุประสงค์การวิจัย
	7
1.3	คำถามการวิจัย
	8
1.4	สมมติฐานการวิจัย
	8
1.5	ขอบเขตของการวิจัย
	9
1.6	กรอบแนวคิดการวิจัย
	12
1.7	นิยามศัพท์
	12
บทที่ 2	ทบทวนวรรณกรรม
	15
2.1	แนวคิดว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน
	16
2.2	แนวคิดการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
	30
2.3	แนวคิดและทฤษฎีอาชญวิทยาเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
	38
2.4	ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
	48
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	51
2.6	บทสรุปการทบทวนวรรณกรรม
	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
3.4 การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล	72
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.6 การตรวจสอบข้อมูล	76
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	76
3.8 จริยธรรมการวิจัยในคน	77
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	78
4.2 ข้อมูลด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง	89
4.3 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม	94
4.4 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง	101
4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา	106
4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 1	109
4.7 สรุปผลการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2	135
บทที่ 5	
อภิปรายผล	153
5.1 อภิปรายผล ส่วนที่ 1	153
5.2 อภิปรายผล ส่วนที่ 2	164
5.3 ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย	172

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
6.1	สรุปผลการวิจัย
6.2	ข้อเสนอแนะ
บรรณานุกรม	181
ภาคผนวก	188
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ภาคผนวก ข	การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์
ภาคผนวก ค	แบบสอบถาม – แบบสัมภาษณ์
ภาคผนวก ง	รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ภาคผนวก จ	เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)
ภาคผนวก ฉ	เอกสารการอนุญาตให้เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย
ประวัติผู้วิจัย	233

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2564 จำแนกตามฐานความผิด	2
1.2 สถิติอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัว จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง ภายในระยะเวลา 1 ปีภายหลังได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม ประจำปีงบประมาณ 2563	6
3.1 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา)	71
4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์ฝึกและอบรม	78
4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	79
4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	79
4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	81
4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ก่อนกระทำผิด)	81
4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกศาสนา	82
4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส	82
4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีบุตร (ทั้งที่สมรสและไม่ได้สมรส)	83
4.9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส ของบิดา-มารดา	83
4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของบิดา	84
4.11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของมารดา	84
4.12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	85
4.13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง	86
4.15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติการทำ ความผิดคดีอาชญาคดีให้โทษ (ถูกดำเนินคดี)	90
4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติการทำ ความผิดในอดีต ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูก ดำเนินคดี)	91
4.17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติอาชญาคดีที่ เคยเสพ	93
4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทาง สังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาชญาคดีให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยรวมรายด้าน	94
4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทาง สังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาชญาคดีให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง	95
4.20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมพิธีกรรม ทางศาสนา	100
4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยเกี่ยวกับการคบหา สมาคมที่แตกต่าง ที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาชญาคดีให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง	101
4.22 แสดงจำนวน จำนวนต่ำสุด-จำนวนสูงสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเพื่อนที่เคยกระทำผิด และระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่เคยกระทำผิด	103
4.23 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรทางด้านปัจจัยความผูกพันทางสังคม	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.24	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรทางด้านปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง	107
4.25	แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ	108
4.26	แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ	109

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

12

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ มีคุณค่าและเป็นกำลังหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศ เด็กและเยาวชนจึงควรได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจากครอบครัวและผู้ปกครอง การเอาใจใส่ดูแลอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ รวมทั้งการส่งเสริมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้สามารถปรับตัวอยู่ร่วมในสังคมอย่างเหมาะสม แต่ท่ามกลางการดูแลและปกป้องจากครอบครัว พบว่าเด็กและเยาวชนจำนวนมากล้วนแต่เผชิญกับผลกระทบจากปัจจัยทางสังคมภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันอันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งในระดับ บุคคล ครอบครัว สังคม และระดับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัวแตกแยก ความยากจน ขาดเสถียร อาชญากรรม (คณินิจ วิหคมาตย์, 2552) ตามสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป และเกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในสังคม การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมอย่างรวดเร็วทำให้โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลงไปจนขาดความสมดุลในการพัฒนา ส่งผลทำให้สถาบันทางสังคมเกิดความอ่อนแอลง ซึ่งสถาบันครอบครัวนั้นเป็นสถาบันทางสังคมหลักที่อ่อนแอตามไปด้วย เมื่อสถาบันครอบครัวอ่อนแอ จะสะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมถอยด้านจิตใจ คุณธรรมและจริยธรรม อันก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมใหม่ๆ ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น (พรพรรณ มากบุญ, 2555) รวมถึงปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น โดยเด็กและเยาวชนนั้นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transitional Period) โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กเข้าไปสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุระหว่าง 17-25 ปี) ซึ่งช่วงอายุที่ถือว่าเป็นช่วงอายุที่มีปัญหามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และช่วงนี้เป็นช่วงที่มีการกระทำผิดมากที่สุดหรือสูงที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปี (เสกสิทธิ์ สวรรยาธิปัติ, 2554) ในกลุ่มวัยรุ่นมักมุ่งเน้นเรื่องความรุนแรงและค่านิยมที่เน้นวัตถุมากกว่าคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้พบกับ

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่วัยรุ่นแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นยกพวกตีกันการมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การลักขโมย การจี้ปล้น ข่มขืน อนาคต และการก่อความไม่สงบต่อสังคมส่วนรวม ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากเด็กและเยาวชนนั้นเป็นผลมาจากสถาบันครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมได้

จากสถานการณ์ปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ปัจจุบันพบว่า ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความรุนแรงสูงขึ้น ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การประกอบอาชญากรรม มีตั้งแต่คดีที่ไม่มีความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ การลักเล็กขโมยน้อย ไปจนถึงกระทั่งคดีที่มีความรุนแรง เช่น การทำร้ายร่างกาย การฆ่าคนตาย คดีที่เกี่ยวกับเพศ อนาคต ข่มขืน และคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การจำหน่ายยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งการกระทำผิดต่าง ๆ ส่งผลร้ายทำให้เกิดภัยอันตรายทั้งต่อตัวเด็กและเยาวชนเองและความสงบสุขของสังคมส่วนรวม และทำให้เด็กและเยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา จากสถิติปริมาณคดีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีจากสถิติที่มีการจัดเก็บโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2564 ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (ตามตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 สถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2564 จำแนกตามฐานความผิด

ฐานความผิด	ปี พ.ศ.					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564*
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	5,960	4,652	3,782	2,948	2,028	1,836
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	4,170	3,108	2,157	2,175	1,705	1,475
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	1,432	1,340	1,038	922	790	710
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียง และการปกครอง	861	703	566	517	437	390
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	12,406	11,859	11,352	10,634	9,600	7,012

ตารางที่ 1.1 สถิติจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนทั่วประเทศ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2564 จำแนกตามฐานความผิด(ต่อ)

ฐานความผิด	ปี พ.ศ.					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564*
ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุ ระเบิด	2,248	1,529	1,119	951	770	657
ความผิดอื่น ๆ	3,279	2,924	2,959	2,695	4,140	2,102
รวม	30,356	26,115	22,609	20,842	19,470	14,182

*ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

หมายเหตุ: จากรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2564

ที่มา: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ, 2564

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครอง
เด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิดพบว่าในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2564
เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ รองลงมาคือ ความผิดเกี่ยวกับ
ทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพบว่า
จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งแตกต่างจากกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญาทั่วไป

จากข้อมูลข้างต้นนั้นเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
ให้โทษ สอดคล้องกับข้อมูลการประเมินสถานะหมู่บ้านและชุมชนของกระทรวงมหาดไทย
ปีงบประมาณ 2562 พบว่ากลุ่มผู้เสพยาเสพติดส่วนใหญ่มีอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 หรือมากกว่า
1 ใน 3 ของผู้เสพทั้งหมด และยาเสพติดที่มีการใช้มากที่สุด คือ ยาบ้า ร้อยละ 74.4 รองลงมาคือ กัญชา
ร้อยละ 5.9 และ ยาไอซ์ ร้อยละ 5.7 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2563)

เมื่อกล่าวถึงปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนต้องมาศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุปัจจัยในการกระทำผิดเนื่องจากสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นมีอยู่มากมายหลายปัจจัยและสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสาเหตุเฉพาะบุคคล ซึ่งบางคนอาจมีเพียงสาเหตุเดียว ในขณะที่บางคนก็มีหลายสาเหตุประกอบกัน อย่างไรก็ตามสามารถแยกแยะสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็น 2 สาเหตุใหญ่ ดังนี้ 1.สาเหตุจากสิ่งที่อยู่รอบข้างตัวเด็กและเยาวชน เช่น ครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย บุคคลรอบข้าง สถานะสังคม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นหรือบังเกิดความวุ่นวายในสังคม 2.สาเหตุที่เกิดจากตัวเด็กและเยาวชนเอง เช่น ความผิดปกติทางร่างกาย หรือ จิตใจ หรือเกิดจากพันธุกรรมของเด็กและเยาวชน จากสาเหตุทั้ง 2 ประการข้างต้นนั้น ซึ่งอธิบายได้ว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น มาจากสิ่งรอบข้างตัวเด็กและเยาวชนนั้นมีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างมากทั้งการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและความผันผวนทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งส่งผลให้สถาบันครอบครัวไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองสถาบันทางการศึกษา สถาบันศาสนา หรือชุมชน เข้ามามีบทบาทแต่ก็ไม่สามารถทดแทนได้ทั้งที่ช่วงวัยเด็กและเยาวชนเป็นช่วงที่มีความเปราะบางเป็นอย่างมาก ดังนั้นทำให้สถานการณ์เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่ชั้นวิกฤติและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่ว่าปัญหาด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพเด็กเรื้อรัง เด็กประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น และมีอัตราการกระทำผิดเพิ่มขึ้นรวมทั้งแนวโน้มอายุเฉลี่ยผู้กระทำความผิดก็ลดลงไปด้วย (พิมลพรรณ สุวรรณโณ, ชานนท์ โกมลมาลย์, คะนิงนิช วิหคมาตย์ และอภิชาติ ภูพานิช, 2548)

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีสาเหตุมาจากการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีผลกระทบต่อความเป็นครอบครัวที่มั่นคง ครอบครัวนั้นเป็นหน่วยพื้นฐานของชีวิต ที่ควรให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม ให้ความรักความอบอุ่น ความเข้าใจ การยอมรับต่อตัวเด็กและเยาวชน แต่ในด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน ครอบครัวมักจะเป็นครอบครัวที่มีขนาดเล็ก และสมาชิกในครอบครัวยังขาดปฏิสัมพันธ์กันเป็นเหตุให้เด็กและเยาวชน ขาดการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ขาดความรู้เท่าทันถึงสถานการณ์ ขาดสติปัญญาและความรู้สึก รับผิดชอบจึงเป็นเหตุให้ถูกชักจูงให้กระทำผิดได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลรายงานคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 6 ตามลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า คดีส่วนใหญ่เป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดที่มีไต่อยู่กับบิดามารดาหรือบิดามารดาแยกกันอยู่มากกว่าผู้กระทำความผิดที่อยู่ร่วมกับครอบครัว คือ คดีที่ผู้กระทำความผิดที่มีไต่อยู่กับบิดามารดาหรือบิดา

มารดาแยกกัน คิดเป็นร้อยละ 62.19 และเป็นคดีที่ผู้กระทำผิดอยู่ร่วมกันกับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 37.81 (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2564) ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าหน่วยพื้นฐานของชีวิต คือ ครอบครัว จึงเป็นสถาบันทางสังคมจะต้องทำหน้าที่ในการหล่อหลอมเด็กและเยาวชนชนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ตลอดจนอยู่ร่วมกับสังคมได้โดยไม่เกิดปัญหาต่าง ๆ

การคบเพื่อนเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญส่วนใหญ่ในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากการชักชวนชักนำจากบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นอย่างดีโดยมีการเรียนรู้ ทั้งทัศนคติวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมร่วมของกลุ่มเด็กและเยาวชนและเมื่อประกอบกับเด็กและเยาวชนเป็นช่วงวัยที่ไม่มีอาชีพที่แน่นอน จึงใช้เวลาว่างไปมั่วสุมกับเพื่อนที่ไม่ดี ทำให้เยาวชนหันไปใช้ยาเสพติดตามเพื่อนได้ (พระอธิการสุพิศ ทรงจิตร, สุทัศน์ ประทุมแก้ว และพระภิกษุจัน แสงรุ่ง, 2562) ดังนั้นเมื่อใดที่สังคมเกิดความไม่เท่าเทียมกันเด็กและเยาวชนที่มีความรู้สึกละแวกตัวเองด้อยโอกาส หรือถูกกีดกันทางสังคมหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมก็มักจะรวมตัวกันก่อปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเมื่อกลุ่มเพื่อนและบุคคลอื่นในสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดการคบเพื่อนจึงถือเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกัปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ขึ้นได้ และด้านของสังคมก็มีส่วนร่วมให้เด็กและเยาวชนเกิดการกระทำผิดในคดียาเสพติด เพราะเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนส่งเสริม ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยชุมชนโดยการขาดความร่วมมือร่วมใจและการขาดการเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนและสังคมทำให้เกิดเป็นช่องโอกาสที่ทำให้กลุ่มเด็กและเยาวชนสามารถกระทำความผิดได้

เมื่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและถูกจับกุม เมื่อศาลพิจารณาพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จะเข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศมีทั้งหมด 21 แห่ง ทำหน้าที่ในการรับเด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลว่ากระทำความผิดและควรถูกควบคุมตัวไว้เพื่อให้การฝึกอบรม โดยมีระยะเวลาการฝึกอบรมที่แตกต่างกันออกไปตามที่ศาลกำหนด กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมองว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรได้รับการบำบัด แก่ใจ ฟันฟู และพัฒนาอย่างใกล้ชิดและเหมาะสม เพื่อให้พวกเขาสามารถกลับมาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศอีกครั้ง เพราะหากกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมุ่งเพียงแต่การจับกุมและควบคุมเด็กและเยาวชนเพียงอย่างเดียวหรือเป็นกระบวนการที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับ

กระบวนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ก็จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้มีโอกาสที่จะกลับมากระทำผิดซ้ำอีกเนื่องจากสาเหตุในการกระทำผิดไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2558)

อย่างไรก็ตามเด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลางยังถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มจะกลับมากระทำผิดซ้ำได้อีก จากรายงานผลสถิติการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนภายหลังได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรมเขตภาคกลาง (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนานวัตกรรม, 2564) พบว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง ประจำปีงบประมาณ 2563 มีอัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปีภายหลังได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม มีดังนี้

ตารางที่ 1.2 สถิติอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจาก ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง ภายในระยะเวลา 1 ปีภายหลังได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม ประจำปีงบประมาณ 2563

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	อัตราการกระทำผิดซ้ำ (ร้อยละ)
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	18.32
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)	19.75
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)	21.74
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	20.00

ที่มา: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนานวัตกรรม, 2563

เมื่อวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำ พบว่ามีสาเหตุอันเนื่องมาจากเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังคงเผชิญกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นเหตุทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในตัวเด็กและเยาวชนเอง ครอบครัวหรือสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากเด็กและเยาวชนยังขาดความผูกพันทางสังคม ความผูกพันกับสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเสียหยาบ ก็ย่อมส่งผลให้เด็กและเยาวชนไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ และเนื่องจากการศึกษาปัจจัยความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิด

คดียาเสพติดนั้นยังมีไม่มากนัก อีกทั้งการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษาในพื้นที่ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในเขตภาคกลางมาก่อน

โดยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) ซึ่งทั้ง 4 แห่งเป็นศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่รับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในเขตพื้นที่จังหวัดภาคกลางและปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง และสิงห์บุรี จังหวัดที่กล่าวมาทั้งหมดนี้อยู่ในพื้นที่ภาคกลางและปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดที่สำคัญ เป็นทั้งพื้นที่ที่ส่งมอบยาเสพติดแหล่งพักยาเสพติด ก่อนที่จะกระจายไปยังพื้นที่แพร่ระบาดอื่น ๆ ส่งผลให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ภาคกลางยังมีความรุนแรงเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนารูปแบบการจัดทำแผนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้เกิดความครอบคลุมและตรงตามประเด็นปัญหาของเด็กและเยาวชนแบบเฉพาะรายมากยิ่งขึ้นและในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลถึงสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบทำให้เกิดความผิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัจจัยพื้นฐานทางด้านครอบครัวการอบรมเลี้ยงดูการเอาใจใส่จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเพื่อนหรือชุมชนและสภาพแวดล้อมทางสังคม ตลอดจนการควบคุมตนเองของแต่ละบุคคล ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดได้ทั้งสิ้น

ดังนั้น เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพียงใดนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของการกระทำความผิด และการเกิดปัญหาจะทำให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องซึ่งจะสามารถทำให้ลดอัตราการกระทำความผิดในคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติดได้ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างว่าจะสามารถส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดหรือไม่ เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดในคดียาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

1.2.3 เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ความผูกพันทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลางเป็นอย่างไร

1.3.2 ความผูกพันทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนส่งผลต่อการกระทำในความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

1.4.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่ต่างกัันมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันทางสังคม แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด แนวคิดกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญการวิจัยคุณภาพในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 2 กลุ่ม รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 14 ราย ดังนี้

1.1) เจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 ราย และนักจิตวิทยาจำนวน 3 ราย รวมจำนวน 6 ราย ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดนั้นจะต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

1.2) เด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกหรือกระทำความผิดซ้ำ จำนวน 8 ราย

2) ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative)

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาวิจัยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกหรือเป็นการกระทำผิดซ้ำ โดยกลุ่มประชากรทั้งหมดอยู่ในการควบคุมตัวตามกระบวนการยุติธรรม ภายหลังถูกศาลพิพากษา และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา แต่เนื่องจากจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาเสพติดแต่ละวัน ไม่คงที่มีจำนวนที่อาจเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวัน โดยประชากรทั้งหมดจากที่ได้สำรวจข้อมูลจากงานทะเบียนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้ง 4 แห่ง จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 152 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 เมษายน 2565) ซึ่งได้แก่

1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	40 คน
2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)	40 คน
3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)	48 คน
4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	24 คน

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (Yamane, 1973 อ้างถึงใน ชีรวิฑูรี เอกะกุล, 2543) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้จากการสุ่มตัวอย่าง $\pm 5\%$ เพื่อจัดทำเป็นกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ผู้วิจัยนำเอาประชากรทั้งหมด จำนวน 152 คน มาคำนวณโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 110 คน และใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Accidental Sampling) จากประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการจำแนกและฝึกอบรม มาแล้วมากกว่า 1 เดือนขึ้นไป โดยพิจารณาการดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างให้มีการกระจายครบทุกศูนย์ฝึกและอบรม ซึ่งสามารถจำแนกตามศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

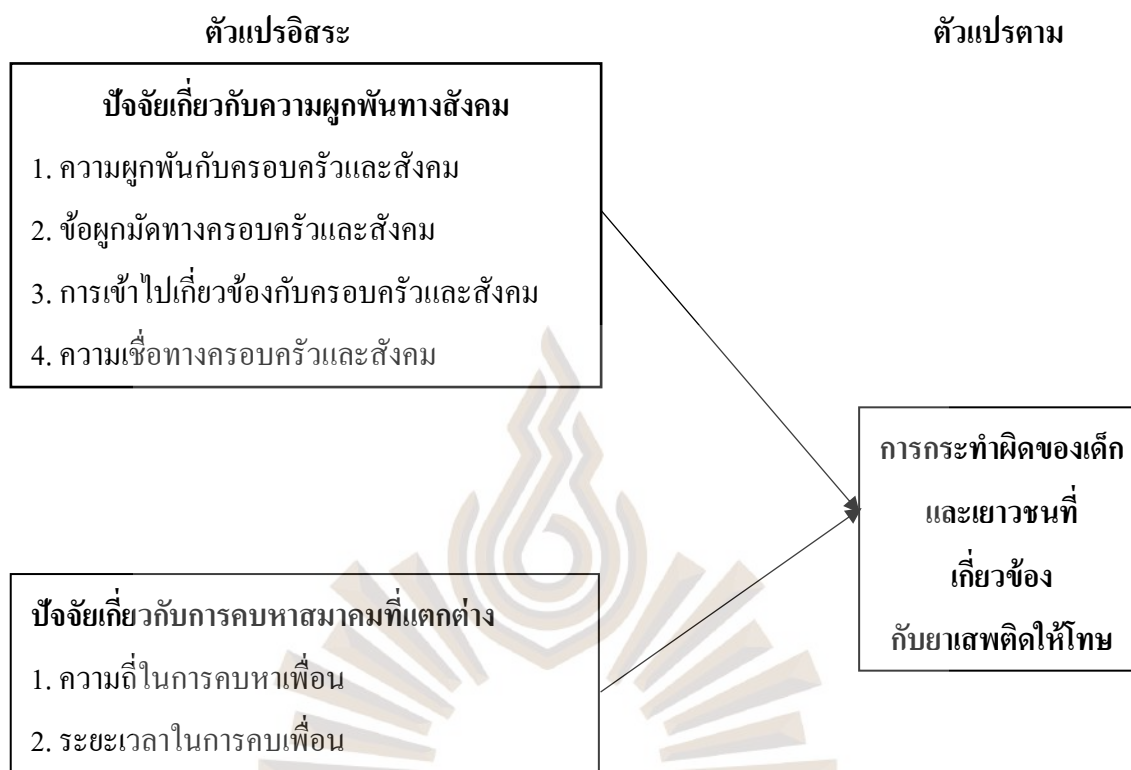
1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	จำนวน 35 คน
2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)	จำนวน 35 คน
3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)	จำนวน 30 คน
4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 10 คน
รวม	จำนวน 110 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ มีกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ดังต่อไปนี้

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย, 2567

1.7 นิยามศัพท์

ความผูกพันทางสังคม (Social Bonding) หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลครอบครัวและสังคมรอบ ๆ ตัว อันประกอบด้วย บิดามารดา ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน หรือบุคคลในชุมชน ครู เพื่อนที่โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนสามารถควบคุมพฤติกรรมและจิตใจที่จะไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกไปจากบรรทัดฐานของสังคม อันจะนำไปสู่การกระทำผิดละเมิดกฎหมาย กฎระเบียบของสังคมได้ ประกอบไปด้วย

ความผูกพันทางด้านครอบครัวและสังคม (Attachment) หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์ที่ดีเกิดขึ้นระหว่างบิดามารดา ญาติ พี่น้อง รวมไปถึงบุคคลที่อยู่ในชุมชนเดียวกันกับ

เด็กและเยาวชน ความผูกพัน นั้นคือ การใกล้ชิดสนิทสนม แสดงออกถึงความรัก มีการถามไถ่รู้สึก เป็นห่วงเป็นใย รู้สึกสงสารและเห็นอกเห็นใจต่อกัน รวมถึงสถาบันทางสังคม เช่น โรงเรียน ครู เพื่อนที่ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความผูกพันในสังคม

ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment) หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนได้ผูกมัดตนเอง เช่น การให้คำมั่นสัญญา การมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติตนหรือสิ่งใด ๆ กับบิดา มารดา ญาติพี่น้อง รวมไปถึงบุคคลที่อยู่ในชุมชนสังคมเดียวกันกับเด็กและเยาวชน

การเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement) หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาและใช้กำลังร่างกาย เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในครอบครัวและ กิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น การรับประทานอาหารร่วมกันภายในครอบครัว การออกกำลังกาย หรือ เล่นกีฬาร่วมกับคนในชุมชน การเข้าร่วมประเพณีวัฒนธรรมของสังคมและชุมชน เป็นต้น

ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief) หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความเชื่อ ศรัทธา ในกฎหมาย กฎระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ที่ครอบครัวได้กำหนดไว้ รวมถึงการยอมรับค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ศีลธรรม และจริยธรรมอันดีของสังคม

การคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association) หมายถึง การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนที่เป็นผลมาจากการคบหาสมาคมหรือการติดต่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อน หรือบุคคลที่มีพฤติกรรมเสียหายเบี่ยงเบนหรือมีพฤติกรรมกระทำความผิดกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม ทำให้เกิดการกล่อมเกลாதงทางทัศนคติ ค่านิยม และความชื่นชอบ ตลอดจนรูปแบบในการกระทำ ความผิดรวมไปด้วย

เด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กและเยาวชนที่มีอายุเกิน 12 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันที่กระทำความผิดโดยที่ศาลเยาวชนและครอบครัว มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้าฝึกอบรม ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (จังหวัดราชบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (จังหวัดลพบุรี)

คดียาเสพติด หมายถึง คดียาเสพติดที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมีไว้ใน การเสพครอบครอง และจำหน่ายสารเสพติด ที่ศาลมีคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือมีคำสั่งของศาลให้ถูกควบคุมตัวไว้เพื่อให้การฝึกอบรม

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี พืช หรือวัตถุนิติใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ทำให้ผู้เสพต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้น มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง และส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย ทำให้ผู้เสพมีร่างกายทรุดโทรมลง ยาเสพติดให้โทษ เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาไอซ์ ยาแก้ไอ (ที่มีส่วนผสมของยาเสพติด) สารระเหย เป็นต้น

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ซึ่งทำหน้าที่ในการรับเด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลว่ากระทำความผิดและควรได้รับการควบคุมตัวไว้เพื่อฝึกอบรม ซึ่งมีระยะเวลาการฝึกอบรมที่แตกต่างกันออกไปตามที่ศาลกำหนด ในที่นี้หมายถึง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (จังหวัดราชบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (จังหวัดลพบุรี)

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 ทราบถึงความสัมพันธ์ด้านความผูกพันทางสังคม ซึ่งส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

1.8.2 ทราบถึงความสัมพันธ์ด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ซึ่งส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

1.8.3 ทราบถึงแนวทางป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ อันจะนำไปสู่การลดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในภาพรวมของประเทศ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ เพื่อนำมาประกอบเป็นการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

2.1.1 ความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

2.1.2 การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2.1.3 สาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2.1.4 ปัจจัยที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดคดีที่เกี่ยวข้องยาเสพติดให้โทษ

2.1.5 แนวคิดเรื่องการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2.2 แนวคิดการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

2.2.1 แนวคิดพื้นฐานการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด

2.2.2 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

2.2.3 การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้เด็กและเยาวชน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีอาชญาวิทยาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2.3.1 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bonding)

2.3.2 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory)

2.4 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 บทสรุปการทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวคิดว่าด้วยการกระบวนกรยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

2.1.1 ความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความหมายของ “เด็ก” และ “เยาวชน” ไว้ดังนี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา 73 แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่ยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 73 บัญญัติไว้ว่า

เด็กอายุยังไม่เกินสิบสองปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดเด็กนั้นไม่ต้องรับโทษให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กตามวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กฎหมายได้บัญญัติคำนึงถึงเด็กและเยาวชนไว้ โดยเด็กหรือเยาวชนจะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจะต้องรู้ว่าเด็กและเยาวชนกระทำความผิดอาญาจะขัดหลักอะไรเป็นเกณฑ์และจะฟ้องเด็ก หรือเยาวชนต่อศาลใด กฎหมายจึงได้แยกอายุเด็กและเยาวชนไว้แตกต่างกัน เพราะวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามกฎหมายจะแตกต่างกัน เช่น การจับกุม และการปล่อยตัวชั่วคราว กรณีที่ผู้ต้องหาเป็นเด็ก และผลของการกระทำความผิดในการลดโทษจะแตกต่างกันกับเยาวชน กฎหมายได้บัญญัติว่าเด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา 73 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมาตรา 73 กำหนดให้เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี กระทำความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ ดังนั้น บุคคลที่อายุเกินกว่า 12 ปี แต่ยังไม่เกิน 15 ปี บริบูรณ์ ถือเป็นเด็กตามความหมายของ

กฎหมายฉบับนี้ ส่วนเยาวชนต้องมีอายุเกิน 15 ปี บริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์ คำว่าอายุไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์มีความหมายว่า บุคคลจะต้องมีอายุยังไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์ จึงจะอยู่ในความหมายเยาวชนตามกฎหมายนี้ แต่ถ้าหากบุคคลนั้นมีอายุครบ 18 ปี บริบูรณ์พอดีไปกระทำความผิดอาญา ก็ไม่อยู่ในความหมายของเยาวชนตามกฎหมายฉบับนี้ และบุคคลนั้นจะต้องถูกดำเนินคดีต่อศาล ที่พิจารณาคดีธรรมดาเท่านั้น จะดำเนินคดีต่อศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้ (อภิวุฒิ นະวาระ, 2560)

การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้นมีนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อธิบายความหมายไว้เป็นจำนวนมาก เช่น

เพาเวอร์ และวิทเมอร์ (Powers and Witmer, 1951) ได้ให้ความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดว่าต้องพิจารณาถึงเกณฑ์ 3 ประการ คือ

- 1) ความหนักเบาของความผิด หรือความร้ายแรงของการกระทำ
- 2) ความถี่ของการกระทำ หรือการกระทำผิดบ่อยครั้งแค่ไหน
- 3) ทักษะของผู้กระทำความผิดต่อสังคม หรือผู้มีสิทธิอำนาจตามกฎหมาย

ไกรเบิร์ก และออสติน (Kirberg and Austin, 1978) อธิบายความหมายของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูกมองว่าไม่ดีสำหรับเด็กและเยาวชนหรือไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานค่านิยมของสังคม

เชลดอน และแอลเลนอร์ (Sceldon and Eleanor, 1964) ได้กล่าวว่า เด็กคนใดก็ตาม แม้ว่าจะกระทำความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพียงครั้งเดียวก็เข้าลักษณะเด็กที่กระทำความผิด แต่ไม่ถือว่าเป็นเด็กเกร โดยให้ความหมายว่า เด็กเกรจะต้องเป็นเด็กที่กระทำความผิดอย่างเดียวกันหลายๆ คน เพราะการที่เด็กกระทำความผิดเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้งอาจเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมชั่วใจ เมื่อเติบโตขึ้นอาจจะเลิกไป ทั้งที่การกระทำนั้น ๆ จะเป็นการกระทำผิดกฎหมายก็ตาม

อรอุมา วชิรประดิษฐพร (2555) ได้กล่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไว้ว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ตรงกับคำว่า “Juvenile Delinquency” ในทางวิชาอาชญา

วิทยาและพันธุวิทยา ไม่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรมแต่จะเรียกการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนว่า “การกระทำผิด” และไม่เรียกเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร

จากการศึกษาการอธิบายความหมายของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง การฝ่าฝืนกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์อายุของผู้ใหญ่ตามกฎหมายของประเทศนั้น โดยไม่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรม แต่จะเรียกการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนว่า “การกระทำผิด” และไม่เรียกเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดว่าเป็น “อาชญากร” และสำหรับประเทศไทย เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจะอยู่ในอำนาจการพิจารณาตัดสินคดีความของศาลเยาวชนและครอบครัว คือ บุคคลที่มีอายุเกินกว่า 12 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์ และบุคคลที่มีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

2.1.2 การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในทางวิชาอาชญาวิทยาและพันธุวิทยา ไม่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรม แต่จะเรียกการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนว่า “การกระทำผิด” และไม่เรียกเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร แต่ถือว่าเป็นเพียงเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด (ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์, 2549) โดยหากพิจารณาความหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดของไทย ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นแนวคิดหลักในการนำมาใช้พิจารณาคดีเด็กและเยาวชนแยกจากคดีผู้ใหญ่ ได้อธิบายเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้ว่า หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา และการกระทำความผิดต่อกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาหรือมีคำสั่งต่าง ๆ ต่อไป

กฎหมายยังพยายามผ่อนผันบรรเทาโทษและให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้มีโอกาสกลับตัวเป็นคนดี แต่ถือว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและเปรียบเสมือนไม้อ่อนที่ดัดง่ายสามารถแก้ไขให้กลับตัวเป็นคนดีได้ไม่ยาก จึงไม่สมควรใช้วิธีปฏิบัติต่อเขาเยี่ยงอาชญากร เพราะการ

กระทำเช่นนั้นเท่ากับผลักดันให้เขายังถลำลึกลงไปสู่ความชั่วร้ายจนไม่อาจกลับตัวได้ ดังนั้นจึงเกิดเป็นแนวความคิดในการจัดตั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนขึ้น แยกต่างหากจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับผู้ใหญ่ โดยมีความมุ่งหวังจะให้การสงเคราะห์ฟื้นฟู ควบคุม และกวดขันด้านวินัยเท่าที่จำเป็นตามควรแก่กรณี โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน พร้อมกับคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมด้วย (คณินิจ วิหคมาตย์, 2552)

2.1.3 สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หากพิจารณาแล้วจะพบว่ามิสาเหตุมาจากหลากหลายปัจจัยผสมกัน ซึ่งสามารถสรุปเป็น 2 สาเหตุหลัก ได้ดังนี้ (พระบัณฑิต สิทธิพล, 2553)

2.1.3.1 สาเหตุจากภายในตัวเด็กและเยาวชนเอง ได้แก่

- 1) พันธุกรรม หรือ สิ่งที่เกิดตัวมาตั้งแต่เกิดได้รับถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ เช่น โรคปัญญาอ่อนความบกพร่องทางบุคลิกภาพ เป็นต้น ทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกตัวว่าบกพร่อง ส่งผลให้เกิดความแปรปรวนทางจิตและอาจจะประกอบอาชญากรรมได้
- 2) ความพิการและโรคภัยไข้เจ็บ โรคบางอย่างอาจก่อให้เกิดความพิการทั้งทางร่างกายและทางจิตใจได้ เช่น ระบบประสาทพิการ เป็นต้น ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกไม่สมประกอบ มีปมด้อยและอาจแสดงพฤติกรรมบางอย่างเป็นการชดเชย หรือหาทางออกโดยการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ
- 3) ภาวะแห่งจิตเด็กและเยาวชน มีภาวะแห่งจิตยังไม่ถึงวุฒิภาวะ มีอารมณ์รุนแรง มีความกึกคะนองและกำลังอยู่ในสภาพของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและฮอร์โมน ที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ อาจเป็นคนโมโหง่าย หรือมีความวิตกกังวล ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม เช่น ไม่ยอมเข้าสังคม หรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในสังคม เป็นต้น
- 4) ประสบการณ์อันเจ็บปวดทางจิตใจ เช่น การกระทำทารุณกรรม การถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น มีรายงานพบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดจำนวนหนึ่งมีประสบการณ์การถูกทารุณกรรมและการถูกทอดทิ้งในวัยเด็ก

5) สัญชาตญาณ กล่าวคือ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองไม่มีใครสั่งสอนหรืออบรมให้ เช่น ความอยากรู้อยากเห็น สัญชาตญาณทางกามารมณ์ เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้

6) สติปัญญา กล่าวคือ บุคคลแต่ละคนย่อมมีสติปัญญาต่างกัน ฉลาดบ้าง โง่งบ้าง ซึ่งคนที่โง่อาจตกเป็นเหยื่อของความโชคร้าย โดยถูกชักจูงจากบุคคลที่ฉลาดกว่าให้ทำผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับสติปัญญาที่ต่ำ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอาชญากรรมบางลักษณะที่มีจำเพาะ เช่น การกระทำผิดทางเพศ เป็นต้น

7) การศึกษา จากสถิติทั่วไปของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนที่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่จบการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.3.3 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายนอกตัวเด็กและเยาวชน ได้แก่ (คณิงิจ วิหคมาตย์, 2552)

1) สาเหตุทางครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมขั้นต้นหรือขั้นพื้นฐานและมีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด บิดามารดาย่อมเป็นทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่บุตร เป็นทั้งพ่อแม่ผู้ให้กำเนิด เป็นครูคนแรกที่จะสอนให้เรียนรู้สังคม เป็นเพื่อนคนแรก que เด็กได้พบและเป็นสิ่งแวดล้อมแรกที่เด็กได้พบ ถ้าบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางพฤติกรรมในครอบครัว การรักใคร่ปรองดอง และความมีเหตุผลก็จะเป็นสิ่งที่ลูกประทับใจเอาเป็นแบบอย่างได้ ลักษณะครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่

1.1) ความไม่ปรองดองกันในครอบครัว ระหว่างพ่อแม่มีการทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายหรือพัฒนานิสัยที่ก้าวร้าวขึ้นมา เช่น พุดจาหยาบคาย ชอบทะเลาะวิวาท เป็นต้น

1.2) ครอบครัวที่พ่อหรือแม่ หรือทั้งสองคนเป็นโรคประสาท จู้จี้บ่น จนลูกทนไม่ได้ ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความมั่นคงทางอารมณ์ หรือออกจากบ้านเที่ยวเตร่และประกอบอาชญากรรมได้

1.3) ครอบครัวที่พ่อหรือแม่ หรือทั้งสองคนติดการพนันหรือติดยาเสพติด ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกๆ นอกจากจะทำให้ลูกขาดความอบอุ่นแล้ว ก็ยังเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้กับเด็กและเยาวชน

1.4) ครอบครัวแตกแยกหรือหย่าร้าง ครอบครัวในลักษณะนี้จะทำให้เด็กและเยาวชน ขาดคนใดคนหนึ่ง หรือบางครั้งก็ขาดทั้งสองคน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนต้องอาศัยอยู่กับคนอื่น ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่นและพยายามหาสิ่งที่จะมาชดเชย และอาจแสดงออกมาในรูปการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ ได้

1.5) ครอบครัวที่พ่อหรือแม่ หรือทั้งสองคนถึงแก่กรรม ทำให้เด็กและเยาวชนเป็นกำพร้าต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่น ถ้าหากเด็กและเยาวชนไม่ได้รับความรักความอบอุ่นเท่าที่ควร ก็จะทำให้เด็กและเยาวชนพยายามแสวงหารักความอบอุ่น โดยเด็กและเยาวชนอาจจะไปมั่วสุมกับกลุ่มเพื่อนและร่วมกันกระทำความผิดได้

1.6) ครอบครัวที่เข้มงวดกับเด็กและเยาวชนมากเกินไป กล่าวคือ บิดามารดามักจะคาดหวังต่อเด็กและเยาวชนสูง เมื่อไม่ได้ตามที่คาดหวังมักใช้วิธีการลงโทษ ทำให้กลายเป็นแรงกดดันส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกลียดบ้าน หนีไปเผชิญชีวิตนอกบ้านและกระทำความผิดได้

1.7) ครอบครัวที่ขาดระเบียบวินัย หรือครอบครัวที่ตามใจลูกมากเกินไป ไม่ว่าเด็กและเยาวชนต้องการอะไรก็ยอมได้ ครอบครัวประเภทนี้ก็จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ผิดแปลกไปจากมาตรฐานของสังคมได้ เช่น ชอบมั่วสุม ชอบเที่ยวตามสถานเริงรมย์ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยจนเป็นนิสัย เมื่อไม่มีเงินก็สมคบกับพวกพ้องกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

1.8) ครอบครัวที่มีลูกมากเกินไปและยากจน ทำให้บิดามารดาต้องประกอบอาชีพแบบหาเช้ากินค่ำ หรือหาเงินรายวัน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกอย่างทั่วถึง เด็กและเยาวชนจึงมีโอกาสนพบเพื่อนเกรและถูกชักชวนไปกระทำความผิดได้

การได้เห็นพฤติกรรมที่ไม่ดีจากบุคคลในครอบครัว การเลี้ยงดูจากครอบครัวที่มีบุคคลในครอบครัวกระทำความผิดมาก่อน เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีความหนักแน่นจะถูกชักจูงได้ง่าย ให้มีพฤติกรรมลอกเลียนแบบและกระทำความผิด (โสภา ขีปิลมันน์, 2536) ได้ศึกษาปัจจัยทางด้านครอบครัว

ที่มีผลต่อพฤติกรรมเด็กและเยาวชน พบว่าสาเหตุของการกระทำความผิดที่เป็นผลมาจากครอบครัวอาจมีสาเหตุ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและภาวะความเป็นอยู่ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาจากครอบครัวที่แตกแยก บิดาและมารดาหย่าร้างกัน แยกกันอยู่ บิดามารดาถึงแก่กรรม รวมทั้งความไม่สงบสุขของครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากบิดาและมารดาทะเลาะเบาะแว้ง ทุบตีกัน เด็กและเยาวชนที่ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าวจะขาดความมั่นคงทางสภาพจิตใจและอารมณ์ บางครั้งอาจต้องตกเป็นเครื่องมือของบิดาและมารดา ทำให้เด็กและเยาวชนเสียใจ ผิดหวัง และแสดงออกโดยการกระทำความผิด (ชินจิตร วาณิชสุวรรณ, 2554)

2) ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีความเข้มงวดมากจนเป็นเผด็จการ หรือในทางตรงข้ามไม่สนใจดูแลเด็กและเยาวชน เมื่อมีการกระทำความผิดแล้วลงโทษเด็กและเยาวชนด้วยความรุนแรงเกินไป

3) สาเหตุทางเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจก็นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นแรงผลักดันให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด โดยภาวะทางเศรษฐกิจสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

3.1) ภาวะเศรษฐกิจของชุมชน กล่าวคือ ในภาวะเศรษฐกิจของชุมชนที่ยากจน อาทิ ประเทศด้อยพัฒนาและประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย จะเห็นได้ว่า ประชาชนมีรายได้น้อยไม่พอแก่การครองชีพ รัฐไม่สามารถจัดสวัสดิการให้ได้ ทำให้เกิดความอดคัดขัดสน เด็กและเยาวชนต้องดิ้นรนช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว หรือเลี้ยงตนเอง นอกจากนี้เศรษฐกิจในชุมชนมีความเหลื่อมล้ำกันมากระหว่างคนรวยกับคนจน ทำให้เด็กและเยาวชนมองเห็นความไม่เป็นธรรมในสังคม และก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีและอาจชักจูงไปสู่การประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ ได้

3.2) ภาวะเศรษฐกิจของผู้กระทำผิด กล่าวคือ ขณะที่ท้องหัวโหมและไม่มีอะไรจะกิน ไม่มีที่ซุกหัวนอน ไม่มีเสื้อผ้าจะนุ่งห่ม ก็ย่อมเป็นสาเหตุผลักดันให้บุคคลที่ขาดแคลนเหล่านี้ ไม่ว่าเด็กและเยาวชน หรือผู้ใหญ่ก็ยอมหาทางที่จะอยู่รอด ด้วยการประทุษร้ายทรัพย์สินของผู้อื่น ๆ ในครอบครัวที่ยากจนนั้น ความต้องการขั้นพื้นฐานไม่เคยได้รับการตอบสนอง ทุกคนมีแต่ความ

หิวโหยขาดแคลน บิดามารดาไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก เด็กและเยาวชนต้องช่วยเหลือตัวเองด้วยการลักขโมยหรือด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะให้มีชีวิตอยู่รอด เมื่อกระทำบ่อย ๆ เข้าก็กลายเป็นนิสัย

สามารถสรุปได้ว่า สาเหตุทางเศรษฐกิจ คือ ลักษณะครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก มีความเป็นอยู่ขาดสน ผู้ปกครองประสบปัญหาความยากจน จึงเป็นสาเหตุที่บีบบังคับทำให้เด็กและเยาวชนจำต้องกระทำความผิด และจากสภาพปัญหาสังคมที่มีช่องว่างความเหลื่อมล้ำ มีอัตราการว่างงานสูง สมาชิกในครอบครัวไม่มีงานทำ ทำให้ผู้ปกครองไม่มีรายได้ จึงอาจเป็นเหตุปัจจัยทำให้เด็กและเยาวชนไปกระทำความผิดเช่นกัน

4) สาเหตุจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.1) เมื่อมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของจำนวนประชากรในประเทศ ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา อาทิ ปัญหาการหางานทำ ที่อยู่อาศัย การศึกษา สาธารณสุขและอื่น ๆ เป็นต้น ทำให้รัฐบาลไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ประชาชนส่วนหนึ่งไร้การศึกษา ไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีงานทำ จึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและศีลธรรม และในที่สุดประชากรเหล่านั้นจะหันไปสู่อบายมุขและประกอบอาชญากรรม

4.2) ด้านการศึกษาอบรม โรงเรียนและสถานที่ศึกษาเป็นที่คาดหวังอย่างมากของประชาชนในสังคม ที่จะให้เป็นที่พักผ่อนอบรมเด็กและเยาวชน แต่ถ้าหากโรงเรียนขาดความรับผิดชอบปล่อยปละละเลยในเรื่องระเบียบวินัย หรือบางโรงเรียนเข้มงวดเกินไป อาจยังทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความเบื่อหน่ายการเรียนหนีเที่ยวเตร่ ซึ่งอาจนำไปสู่กระบวนการกระทำความผิดได้

4.3) สภาพถิ่นที่อยู่ คือ หากครอบครัวตั้งอยู่ในชุมชนแออัด ไม่ถูกสุขลักษณะอนามัย และยังเป็นแหล่งมั่วสุมทางด้านมิชฉาชีพต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนได้พบเห็นอยู่ทุกวัน จนเคยชิน และมีโอกาสเรียนรู้นำตนเองเข้าสู่กระบวนการเกิดอาชญากรรมได้

4.4) สถานเริงรมย์และแหล่งอบายมุขต่าง ๆ เช่น บ่อนการพนัน สถานบริการเริงรมย์ ผับบาร์ โรงแรม และอื่น ๆ เป็นต้น หากสถานที่เหล่านี้ขาดการควบคุมอย่างจริงจัง เด็กและเยาวชนสามารถเป็นส่วนหนึ่งเข้าไปเที่ยวมั่วสุมได้ก็จะเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะเข้าสู่กระบวนการกระทำความผิด

4.5) ผู้ใหญ่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ในขณะที่ผู้ใหญ่พยายามสอนเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและศีลธรรม เช่น บอกว่าการดื่มเหล้า การเสพยาเสพติด การเที่ยวสถานเริงรมย์เป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ผู้ใหญ่ก็ยังปฏิบัติอยู่ เด็กและเยาวชนก็มีโอกาสที่จะเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีนั้นได้

4.6) การคบเพื่อน เพื่อนถือว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในชีวิตของวัยรุ่น กล่าวคือ เด็กและเยาวชนชอบรวมกลุ่มกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน ไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง ถ้าหากได้เพื่อนที่ดีก็จะชักจูงไปในทางที่ดี แต่ถ้าได้เพื่อนไม่ดีก็อาจชักจูงให้กระทำความผิดได้ง่าย โดยเฉพาะกระทำตามกันหรือเอาอย่างกัน

4.7) สื่อมวลชน กล่าวคือ สื่อมวลชนที่มีความสำคัญในสังคมปัจจุบัน ได้แก่ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือหนังสืออ่านเล่นทั่วไป การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับอาชญากรรมต่าง ๆ หนังสือที่เกี่ยวกับอาชญากรรม รายการภาพยนตร์หรือโทรทัศน์เสนอภาพที่มีลักษณะก้าวร้าว รุนแรง โหดร้ายและใช้กำลัง สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ชักจูงให้เด็กและเยาวชนเอามาเป็นเยี่ยงอย่างได้ เด็กและเยาวชนจึงลอกเลียนแบบทำตาม และเข้าสู่กระบวนการกระทำความผิด

ซึ่งสาเหตุจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถสรุปสาเหตุปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดมาจากการปัญหาการว่างงาน สภาพแวดล้อมชุมชนและสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ดี นอกจากนั้นเด็กและเยาวชน ยังมีโอกาสได้เห็นแบบอย่างที่ไม่ดีบุคคลใกล้ชิด เช่น กลุ่มเพื่อน บุคคลในชุมชนสังคมที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ ซึ่งจะทำให้เด็กและเยาวชนมองเห็นว่าการกระทำความผิดเป็นสิ่งที่ปกติเคยชินต่อการกระทำความผิดนั้น ๆ และจะทำให้เด็กและเยาวชนจดจำและเลียนแบบการกระทำความผิดของผู้ใหญ่ที่ตนเองพบเห็นได้

2.1.4 ปัจจัยที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดคดีที่เกี่ยวข้องยาเสพติดให้โทษ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น

- 1) จากการถูกชักชวน การถูกชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนสนิทที่กำลังติดยาอยู่และอยากจะให้เพื่อนลองบ้าง ปัญหานี้มักจะเกิดกับเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัวขาดความอบอุ่น ครอบครัวแตกแยก เอาเพื่อนเป็นที่พึ่ง นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดก็อาจจะได้รับการชักจูง
- 2) จากการอยากรทดลอง อยากรู้ อยากเห็น อยากจะรู้รสชาติ อยากสัมผัส โดยคิดว่าคงจะไม่ติดย่าง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วมักจะติด เพราะยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น ยาไอซ์ ยาบ้า เฮโรอีน เป็นต้น จะติดง่ายมาก แม้เสพเพียงครั้งหรือสองครั้งก็จะทำให้ติดยาได้แล้ว
- 3) จากการถูกหลอกลวง ยาเสพติดมีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ผู้ถูกหลอกลวงไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนได้กินเข้าไปนั้น เป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง คิดว่าเป็นยาธรรมดาไม่มีพิษร้ายแรงอะไรตามที่ผู้หลอกลวงแนะนำผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติด
- 4) เหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เช่น ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นโรคหืด เป็นโรคประสาทได้รับความทรมานทางกายมาก ผู้ป่วยต้องการบรรเทา พยายามช่วยตัวเองมานานแต่ก็ไม่หาย จึงหันเข้าหายาเสพติดจนติดยาในที่สุด
- 5) จากความลึกลับของ บุคคลประเภทนี้คิดว่าตัวเองเป็นคนเก่งอยากลอง ซึ่งรู้แก่ใจว่ายาเสพติดให้โทษ เป็นสิ่งไม่ดีแต่ด้วยความที่ลึกลับของเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดง ความเด่นดังอวดเพื่อนว่าขี้ฉ้อ คือ พระเอก ขาดความยับยั้งชั่งคิดจึงเสพยาเสพติด และติดยาในที่สุด
- 6) จากสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่อยู่อาศัยแออัด เป็นแหล่งสลัม หรือเป็นแหล่งที่มีการเสพยาและค้ายาเสพติด ภาวะทางเศรษฐกิจบีบคั้นจิตใจ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือจิตใจ ผลักดันให้ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว บางคนหันมาพึ่งยาเสพติด โดยคิดว่าจะช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากสภาพต่าง ๆ ที่คับข้องใจเหล่านั้นได้

นิชธร ปุระณปัญญา (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดบุรีรัมย์ การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยหลายปัจจัย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านอยากรู้ อยากลอง พบว่า มีความอยากรู้ อยากลองหลายประการ ไม่ใช่เรื่องยาเสพติดเพียงอย่างเดียว เช่น ความรู้ อยากลองด้านเพศ การลักทรัพย์ เป็นต้น แต่จะสนใจเรื่องการกระทำความผิดเรื่องยาเสพติดเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากยาเสพติดหาได้ง่าย และรู้ช่องทางในการซื้อ

2) ปัจจัยด้านการคบเพื่อน พบว่า การคบเพื่อน วัยรุ่นต้องการมีเพื่อนเยอะ เพื่อนจะชักชวนมั่วสุม ชักจูงให้ทดลองการเล่นยาเสพติด ซึ่งกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก และการอยากให้เป็นที่ยอมรับเข้ากลุ่ม

3) ปัจจัยด้านการควบคุมตนเอง พบว่า ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เห็นเพื่อนทำก็อยากทำตาม เห็นแล้วใจสั่น ทำให้ควบคุมอาการอยากยาเสพติดไม่ได้ แม้กระทั่งการควบคุมอารมณ์ของตนเองอีกด้วย ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมาก

4) ปัจจัยด้านสื่อและโซเชียลมีเดีย พบว่า สื่ออินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น ไม่ใช่เฉพาะวัยรุ่นตอนต้นเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นช่วงวัยใด สื่อและโซเชียลมีเดีย ก็มีอิทธิพลอย่างมากในการเล่นยาหรือติดยาเสพติด เช่น วิธีการเล่นยาแบบใหม่ๆ การผสมยา ท่วงท่าในการเล่นยา หรือการลอกเลียนแบบจากทีวีละคร หรือภาพยนตร์แต่สำหรับในสังคมเล็ก ๆ อินเทอร์เน็ต หรือโซเชียลต่าง ๆ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการกระทำความผิดในครั้งนี้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ได้มาจากการดูพฤติกรรมจากกลุ่มเพื่อนมาทั้งหมด

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีสาเหตุุงใจที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลงเดินทางผิดเข้าสู่วงจรที่เกี่ยวข้องของยาเสพติด เช่น 1) การทดลองเสพตามกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิดจะมีอิทธิพลมากต่อการชักจูงให้เข้าไปสู่วงจรนี้ ตั้งแต่เป็นผู้เสพ และก้าวเข้าสู่เป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดในที่สุด 2) เด็กและเยาวชนมีปัญหาความสัมพันธ์กับครอบครัว เช่น ครอบครัวที่พ่อแม่ต้องแยกทางกันอยู่มีสถานะที่ขาดความอบอุ่น หรือครอบครัวที่ข้อกำหนดครอบครัวปฏิบัติที่เข้มงวด ทำให้อยากจะออกไปอยู่นอกบ้านกับเพื่อนที่มีชีวิตอิสระ ทำตามใจตนเองได้ เกิดความสบายใจ ทำให้ห่างจากพ่อแม่ห่างจากครอบครัวมากขึ้น ซึ่งอาจเกิดการก้าวเข้าสู่วงจรของยาเสพติดได้ 3) ปัญหาฐานะทาง

การเงิน เด็กและเยาวชนที่มีฐานะทางการเงินไม่ดี จำเป็นต้องดิ้นรนหาเงินช่วยครอบครัวโดยการออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้มีโอกาสพบปะกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และก้าวเข้าสู่วงจรของยาเสพติดได้ 4) การไม่ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง สังคม ก็ล้วนเป็นความกดดันที่ทำให้เด็กและเยาวชนไปพบเจอกับเพื่อนที่รู้สึกคล้ายคลึงกัน ทำให้เข้าอกเข้าใจกันมากกว่า หากไปคบหาสมาคมกับเพื่อนไม่ดี มีพฤติกรรมที่กระทำเสี่ยงผิดกฎหมาย รวมไปถึงเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็จะทำให้ก้าวเข้าสู่วงจรของยาเสพติดได้

ซึ่งจากการศึกษาปัจจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจสาเหตุเชิงจิตที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรของยาเสพติด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดนั้นมีสาเหตุมาจากเรื่องใดบ้าง มีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องใดบ้าง ทำให้นำไปอภิปรายผลต่อไปได้ว่า จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติด หรือไม่มีความสอดคล้องกับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวหรือไม่อย่างไร

2.1.5 แนวคิดเรื่องการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีสาเหตุด้วยกันหลายสาเหตุปัจจัย ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัยภายในตัวเด็กและเยาวชนเอง เช่น ความผิดปกติทางกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นต้น และปัจจัยภายนอกตัวเด็กและเยาวชน เช่น ครอบครัว สังคมและสภาพแวดล้อม เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ ต่างเป็นปัจจัยในการผลักดันให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้แท้จริงแล้วสาเหตุการกระทำผิดของบุคคลหนึ่งไม่สามารถอธิบายการกระทำผิดซ้ำของบุคคลอื่นได้ทั้งหมด เพราะการกระทำผิดซ้ำไม่ได้เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง แต่อาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุส่งผลให้มีความสลับซับซ้อนของปัญหา ซึ่งพบว่าการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนนั้นมีสาเหตุที่ไม่แตกต่างกันมากนัก แต่อาจมีความแตกต่างกันบ้างในบางประเด็น ซึ่งมีการอธิบายสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนไว้ (คณินิจ วิทมาตย์, 2552, น.20-22) ดังนี้

1) สาเหตุจากปัจจัยภายในตัวเด็กและเยาวชน ได้แก่

1.1) ความผิดปกติ ความบกพร่อง หรือมีปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ กล่าวคือ เด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านบุคลิกภาพ มีความผิดปกติด้านจิตใจ ก้าวร้าว หรือกระด้าง อย่างแท้จริง หากจะแก้ไขได้แม้จะถูกส่งมาไว้ยังสถานฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจเป็นเวลานานก็ไม่สามารถแก้ไขหรือพัฒนาได้ เด็กหรือเยาวชนเหล่านี้ เมื่อพ้นจากสถานควบคุมออกไปสู่สังคมภายนอกก็จะหันไปกระทำผิดอีก ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถที่จะควบคุมตนเองได้ ขาดการยับยั้งชั่งใจหรือทนต่อสิ่งที่ยั่วเย้าไม่ไหว หรือภาวะจิตใจของเด็กและเยาวชน ที่มีความอ่อนไหวง่าย ไม่ให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความวิตกกังวลต่อสภาพตนเองและการปรับตัว จะมีการกระทำผิดซ้ำในอัตราที่มากกว่าเด็กที่ไม่มีบุคลิกภาพดังกล่าว

1.2) ความรู้สึกด้านลบของเด็กและเยาวชน ที่ทำให้เด็กและเยาวชน กลับกลายเป็นบุคคลที่มองโลกแง่ร้ายอยู่ตลอดเวลา สาเหตุดั้งเดิมเนื่องมาจากการขาดความรักความอบอุ่น ในครอบครัว ไม่ได้รับความเป็นธรรมในครอบครัว ขาดการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับแต่ความขมขื่น น้อยเนื้อต่ำใจอยู่ตลอดเวลา เมื่อเด็กและเยาวชนพ้นจากสถานที่ควบคุมกลับไปสู่สิ่งแวดล้อมเดิม คือ ครอบครัวและสังคม แทนที่เด็กและเยาวชนจะได้รับการต้อนรับเอาใจใส่ดูแล แต่อาจจะได้รับการดูถูกเหยียดหยาม จึงทำให้เด็กและเยาวชนหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

1.3) การไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว เนื่องจากเด็กและเยาวชน เคยสร้างปัญหาให้ครอบครัวอยู่ตลอดเวลาทำให้บิดามารดา ผู้ปกครองมีความรู้สึกหวาดกลัวไม่ให้ความไว้วางใจ ทำให้เด็กและเยาวชนขาดการยอมรับ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกหมดหวัง ที่จะกลับตนเป็นคนดี และในที่สุดอาจหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

2) สาเหตุจากครอบครัว ได้แก่

2.1) สาเหตุทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ เด็กและเยาวชนมาจากครอบครัวที่ยากจน บิดามารดา ประกอบอาชีพแบบหาเช้ากินค่ำจึงไม่มีเวลาใกล้ชิดกับลูกดูแลหรือสอบถาม ความรู้สึกต่าง ๆ จากลูก

2.2) การที่เด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมภายในศูนย์ฝึกและอบรม เป็นสิ่งที่บิดามารดาเกิดความพึงพอใจมากกว่า เนื่องจากประการแรกบิดามารดาเกิดความสบายใจ หหมดห่วง เด็กและเยาวชน ประการที่สองครอบครัวที่มีฐานะยากจนมากไม่จำเป็นต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนนั้น เมื่อเด็กและเยาวชนประพฤติตนดีขึ้นก็กลับไปอยู่บ้าน แทนที่บิดามารดาจะดีใจ แต่กลับไม่พอใจเพราะ ครอบครัวมีฐานะยากจนมาก ทำให้ต้องรับภาระเพิ่มขึ้นอีก ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ เกิดความรู้สึกว่าตนเองไร้ประโยชน์ หหมดความอยากอยู่บ้าน แต่เนื่องจากยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่มีรายได้ในการเลี้ยงดูตนเอง จึงกลายเป็นเด็กเร่ร่อน จรจัด อดมื้อกินมื้อจนในที่สุดก็เริ่มกระทำความผิดซ้ำอีก โดยส่วนมากจะกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือลักขโมยอาหารเพื่อมาประทังชีวิต

3) สาเหตุจากสภาพแวดล้อมและสังคมของเด็ก ซึ่งมีความสำคัญและมีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก ได้แก่

3.1) ชุมชนในละแวกบ้าน กล่าวคือ ครอบครัวเด็กและเยาวชนนั้นอยู่ในชุมชนละแวกบ้านที่ไม่ดี เป็นแหล่งสลัม หรือย่านชุมชนแออัดที่เต็มไปด้วยปัญหาอาชญากรรม ปัญหา ยาเสพติด เป็นต้น เมื่อเด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นมาจากสิ่งแวดล้อมดังกล่าว จึงรู้สึกเคยชินมองเห็นเป็นเรื่องธรรมดาไป เมื่อเด็กและเยาวชนพ้นโทษกลับมาสู่สิ่งแวดล้อมเดิมอีก การคบเพื่อนเก่าที่มีปัญหาหรือถูกเพื่อนเก่าชักจูง ประกอบกับเด็กและเยาวชนไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่งจึงกลับไปมั่วสุมเหมือนที่เคยเป็นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่ติดยาเสพติด มีโอกาสที่จะกลับไปคบเพื่อนเก่าและหวนกลับมาเสพยาเสพติดจึงมีสูงมาก และเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำอีกได้

3.2) ความรู้สึกที่สังคมมีต่อเด็ก เนื่องจากสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชนเป็นสังคมที่คับแคบและอยู่กันอย่างแออัด จึงรู้ว่าเด็กและเยาวชนเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ฉะนั้นเมื่อเด็กและเยาวชนทำความผิด และถูกจับได้จึงเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เมื่อเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมดีขึ้น และถูกปล่อยตัวกลับมาทางสังคมกลับไม่ยอมรับเนื่องจากยังกังขาไม่แน่ใจว่า เด็กและเยาวชนจะกลับตัวเป็นพลเมืองดีได้ จึงเป็นเหตุให้ไม่กล้ารับเด็กและเยาวชนเข้าทำงาน ทำให้เด็กและเยาวชนขาดโอกาสที่จะนำความรู้ที่ได้รับมาประกอบอาชีพได้ และการที่สังคมไม่ให้การต้อนรับดูแลเหยียดหยาม ล้วนมีส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชนหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำได้อีก

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มีปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนหลงเข้าสู่วังวนของสิ่งเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการอยากลองเสพตามเพื่อน การถูกชักจูง การมีความเครียดจากทางบ้าน ครอบครัวที่มีฐานะทางการเงินไม่ดีจำเป็นต้องดิ้นรนหาเงิน ทำให้มีโอกาสพบปะกับกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมเสียหายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การไม่ได้รับการยอมรับจากคนรอบข้าง สภาพแวดล้อมชุมชนที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด การคบหาสมาคมหรือการคบเพื่อนที่แตกต่างกัน การเรียนรู้หรือเลียนแบบพฤติกรรมจากประสบการณ์ของผู้อื่นที่มีพฤติกรรมเสียหายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน หรือขัดเกล่าให้กลับตัวเป็นคนดีคืนสู่สังคมล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรืออาชญากรรมต่าง ๆ ได้

ซึ่งจากการศึกษาปัจจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจปัจจัยบริบทต่าง ๆ ในการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ โดยใช้ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมและทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างว่าการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดียาเสพติดนั้นมีสาเหตุใดบ้าง หรือปัจจัยบริบทในเรื่องอะไรบ้าง และมีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวหรือไม่อย่างไร

2.2 แนวคิดการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

2.2.1 แนวคิดพื้นฐานการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด

การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดนั้น มีแนวคิดพื้นฐานมาจากทฤษฎีการลงโทษที่เป็นส่วนหนึ่งของทฤษฎีทางอาชญาวิทยา ซึ่งแนวคิดพื้นฐานมีผลต่อการกำหนดแนวทางวิธีการและกรอบของการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีสำนักคิดทางอาชญาวิทยาด้วยกันหลายสำนัก โดยจะได้มีการอธิบายทฤษฎีการลงโทษของสำนักคิดทางอาชญาวิทยาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School) มีแนวคิดว่ามนุษย์ทุกคนมีเจตจำนงอิสระสามารถเลือกจะทำหรือไม่ทำอะไรก็ได้ เมื่อคนมีความคิดด้วยเหตุผล และไตร่ตรองกำไร-ขาดทุนแล้ว

จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน จึงได้เสนอแนวคิดในการปฏิรูปกฎหมายการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำผิดเพื่อให้เกิดความยุติธรรม เน้นการศึกษาว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้มีกฎหมายที่ดีและมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะศึกษาถึงผู้กระทำผิด โดยเสนอให้ใช้การลงโทษเป็นเครื่องข่มขู่ยับยั้งการกระทำผิดและเป็นการป้องกัน (สุดสงวน สุธีสร, 2554, น. 43-45)

สำนักอาชญาวิทยาฝั่งดั้งเดิม (Neo-Classical School) ได้พัฒนาปรับปรุงโดยรับเอาแนวคิดพื้นฐานของสำนักดั้งเดิมมาใช้ คือ บุคคลมีอิสระที่จะเลือกพฤติกรรมของตน ดังนั้นการลงโทษต้องกำหนดให้สูงกว่าความพอใจที่บุคคลจะได้รับจากการกระทำผิด แต่มีมุมมองว่าการตัดสินใจเลือกหนทางในความประพฤตินั้นมาจากปัจจัยทางจิตใจหรือกายภาพ เช่น โรคจิต ปัญญาอ่อน หรือเป็นเด็กและเยาวชน โดยจะต้องให้ความสนใจและนำสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ซึ่งผู้กระทำผิดเผชิญอยู่มาพิจารณาด้วย (พรชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนิละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์, 2543) และยังเห็นว่าการส่งคนเข้าเรือนจำไม่ได้เป็นการลดหรือป้องกันการกระทำผิดซ้ำ แต่ในทางตรงกันข้ามกลับส่งผู้กระทำผิดเข้าสู่สภาพแวดล้อม ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อนิสัยในการกระทำผิดให้มากกว่าก่อนเข้าสู่ระบบเรือนจำได้ จึงได้มีการเสนอให้มีการปฏิรูปกฎหมายอาญาให้เหมาะสมกับคน และเริ่มมองเห็นการบำบัดผู้กระทำผิดมากกว่าการลงโทษที่เข้มงวด (สุดสงวน สุธีสร, 2554, น.47)

สำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) Cesare Lombroso, Raffaele Garofalo และ Enrico Ferri นักอาชญาวิทยาชาวอิตาลี ได้เสนอแนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของ การกระทำผิดโดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และการบังคับใช้กฎหมายจะต้องคำนึงถึงสาเหตุและพื้นเพดั้งเดิมของผู้กระทำผิด ศึกษาที่ตัวอาชญากรมากกว่าศึกษากฎหมาย จำเป็นที่จะต้องได้รับการศึกษาว่า ทำไมจึงกระทำผิด มีอะไรเป็นสาเหตุ โดยคำนึงถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่ผิดปกติ ดังนั้นการลงโทษ จึงมิใช่มุ่งในด้านข่มขู่ให้เข็ดหลาบ แต่เพื่ออบรมแก้ไขให้เขาปรับตัวและกลับคืนสู่สังคม และการแก้ไขควรให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย (สุดสงวน สุธีสร, 2554, น. 51-52)

สำนักอาชญาวิทยาชิคาโก (Chicago School) เป็นสำนักอาชญาวิทยา กลุ่มแนวสันติวิธี (Peacemaking Criminology) มองว่าวัตถุประสงค์หลักของอาชญาวิทยา คือ การส่งเสริมความสงบสุข และสังคมที่มีความยุติธรรม การที่รัฐใช้วิธีการลงโทษและควบคุม อาชญากรรมกลับเป็นการกระตุ้นและสนับสนุน ให้มีการทำผิดมากขึ้น โดยได้เสนอวิธีการไม่ใช้ความรุนแรง (Non-violent Methods)

หรือเรียกว่า “กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์” (Restorative Justice) เห็นว่าการลงโทษที่เป็นทางการ ไม่สามารถป้องกันและควบคุมอาชญากรรมได้ ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดแทน เพราะว่าถ้าชุมชนเข้ามาดูแลผู้กระทำผิดแทน สังคมจะยกโทษและยอมรับการแก้ไขตัวเอง และการยอมรับเขากลับคืนสู่สังคม ผู้กระทำผิดจะสามารถกลับมาเป็นคนดีของสังคมได้ในที่สุด (สุดสงวน สุธีสร, 2554, น. 57-58)

แนวคิดพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทฤษฎีการลงโทษของสำนักคิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อการข่มขู่ยับยั้ง การตอบแทนแก้แค้นให้แก่สังคม การป้องกัน การกระทำผิด หรือการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ล้วนเป็นจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยกันทั้งนั้น ซึ่งเดิมทีแนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจะไม่แตกต่างจากผู้ใหญ่ที่กระทำผิด คือเป็นการลงโทษเพื่อการแก้แค้นและเป็นการลงโทษที่โหดร้าย การพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชน ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนภายหลังที่ศาลตัดสินพิพากษาคดีแล้ว จะกระทำไปพร้อม ๆ กันหรือปะปนกับการพิจารณาพิพากษาและการปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ ซึ่งวิธีการลงโทษและความรุนแรงในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดนั้น ได้เปลี่ยนแปลงกันไปตามสภาพของสังคมในแต่ละยุคสมัยด้วย รวมไปถึงวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนด้วยเช่นกัน (คณิงนิจ วิหคมาตย์, 2552)

2.2.2 การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดและศาลได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ฝึกและอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนตามระยะเวลาที่กำหนดโดยการพิจารณาจะพิจารณาจากเด็กหรือเยาวชนแต่ละบุคคล ประกอบกับพฤติกรรมแห่งคดีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู พฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

2.2.2.1 หน้าที่ความรับผิดชอบ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มีภารกิจในการดูแลบำบัด พัฒนาแก้ไขฟื้นฟู และสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด อายุ 12 - 24 ปีบริบูรณ์ ซึ่งศาลเยาวชน

และครอบครัว คำสั่งหรือคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรม โดยให้การดูแลทั้งในเรื่องความเป็นอยู่ จัดการศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ส่งเสริมจริยธรรม ตลอดจนจัดกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด โดยใช้การวิเคราะห์ จำแนก และวางแผนแก้ไขให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ยังดำเนินการด้านกิจกรรมชุมชนประสานความร่วมมือและขอการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็ก

2.2.2.2 ส่วนงานภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

1) ส่วนอำนวยการและการจัดการ อำนาจหน้าที่

ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานธุรการ งานการประชุม งานประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงาน งานพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะ การจัดทำและรวบรวม รายงานสถิติข้อมูลต่าง ๆ ในภาพรวมของหน่วยงาน งานอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ ตลอดจน ประสานงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการ รับตัวเด็กและเยาวชน การรับและตรวจสอบเอกสารการส่งตัวเด็กและเยาวชน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง การจัดทำรวบรวม ควบคุมดูแลรักษาสมุดประจำตัวเด็กและเยาวชน (งานทะเบียนเด็กและเยาวชน) จัดทำทะเบียนคุมรักษา ส่งคืนเอกสารหรือทรัพย์สินและเงินฝากของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวและปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2) ส่วนพัฒนาพฤติกรรมนิสัยอำนาจหน้าที่

เป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการอภิบาลและให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชนตลอดระยะเวลา ที่เด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กและและเยาวชนเพื่อประกอบการจำแนกติดตามประเมินผล การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานเชิงสหวิชาชีพในการกำหนดแผนการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูเป็นรายบุคคล ดำเนินการตามแผนการควบคุมดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน ส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ปลูกฝังศีลธรรม

จริยธรรมวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาหวงแหนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดการศึกษาวิชาสามัญ และวิชาชีพ และจัดทำแผนการสอน จัดทำแผนรักษาความมั่นคงปลอดภัย และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3) ส่วนป้องกัน สงเคราะห์ และประสานเครือข่าย อำนาจหน้าที่

3.1) ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินสถานะทางสังคม แก่ไข บำบัด พิ้นฟู พืชพันธุ์ และคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพ ด้วยเครื่องมือ วิธีการ เทคนิค และทักษะทางสังคม สงเคราะห์ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตลอดจนครอบครัว ได้รับบริการทางสังคมสงเคราะห์ตามสภาพปัญหา และความจำเป็นที่เหมาะสมรวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อยจากสถานควบคุม

3.2) ร่วมจัดทำโครงการและแผนงาน ประสานแผนตามโครงการ ข้อตกลง ความร่วมมือในการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็ก

3.3) ประสานชุมชน ขยายและแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ ด้านทรัพยากร และความรู้ทางวิชาการในการแก้ไขบำบัด พิ้นฟู เด็กและเยาวชน

3.4) ปฏิบัติงานเชิงสหวิชาชีพด้านกิจกรรมชุมชนและประสาน เครือข่ายเพื่อการแก้ไข บำบัด พิ้นฟูเด็กและเยาวชน

3.5) ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างความพร้อมในการรองรับเด็กและเยาวชนกลับสู่สังคม

3.6) ร่วมสร้างความเข้มแข็งกับชุมชน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และ พัฒนาเด็กและเยาวชนมิให้กระทำผิด

3.7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4) ส่วนบำบัด แก้ไข พิ้นฟูอำนาจหน้าที่

4.1) ศึกษา วิเคราะห์ ปัญหา สาเหตุ หรือปัจจัยของการกระทำ ความผิดในด้านต่าง ๆ การตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชน เพื่อวางแผนในการจัด

กิจกรรมแก้ไข บำบัดเบื้องต้น และสรุปรายงานผลการจำแนกเด็กและเยาวชน พร้อมแนวทางแก้ไขเด็ก และเยาวชนเป็นรายบุคคล

4.2) ดำเนินการทดสอบประเมินทางจิตวิทยา ให้คำแนะนำปรึกษา ติดตามและสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชน

4.3) ปฏิบัติงานเชิงสหวิชาชีพ ในการจำแนกเด็กและเยาวชน การบำบัด แก้ไข พื้นฟู ติดตามประเมินผล และสรุปรายงานผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

4.4) การบำบัด แก้ไข พื้นฟู เด็กและเยาวชน ตลอดจนครอบครัว เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมและพัฒนาทักษะชีวิต

4.5) ดำเนินการให้บริการคำปรึกษาแก่ครอบครัวเด็กและเยาวชนที่มี ปัญหา

4.6) ให้การรักษาพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โภชนาการ การดูแล อนามัยงานสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน การให้บริการสุขภาพ และการสาธารณสุขของเด็กหรือ เยาวชนในสถานควบคุม

4.7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวคิด รูปแบบ และวิธีการ ในการปฏิบัติ ต่อเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ตลอดจนรูปแบบการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดได้อย่างมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาประกอบในการศึกษาวิจัยต่อไป

2.2.3 การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

กรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีการพิพากษาให้การฝึกอบรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู และบำบัดเด็กและเยาวชน ก็จะต้องอยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและ เยาวชนจะได้รับบริการการบำบัด ฟื้นฟู และแก้ไข ตามกระบวนการของศูนย์ฝึกและอบรม การดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมที่ใช้ปฏิบัติอยู่นี้ เป็นรูปแบบของบ้านผสม โรงเรียน คือ ภายใน สถานฝึกและอบรมจะมีพ่อบ้าน-แม่บ้าน เจ้าหน้าที่อื่น ๆ คอยให้ความเอาใจใส่ดูแล อย่างใกล้ชิด และ

เด็กและเยาวชนได้รับความอบอุ่นเสมือนมารดาบิดาที่แท้จริง เด็กจะได้รับการฝึกอบรมความรู้ ทักษะแขนงวิชาต่าง ๆ อันเห็นสมควรแก่บุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน (พระมหาจำเริญ แก้ววัชรญา, 2545) โดยมีกิจกรรมสำหรับการบำบัด แก่ใจ ฟันฟู ดังนี้

1) กิจกรรมรวมกลุ่ม (Group Therapeutic Communication) หมายถึง การพบปะชุมนุมกันการจัดเด็กเป็นกลุ่มย่อยให้มีการประชุมกันเอง มีเจ้าหน้าที่เป็นผู้รับฟังหรือประชุมพร้อมเจ้าหน้าที่ ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องความเป็นอยู่ร่วมกัน ที่พักผ่อน ที่นอน พูดถึงปัญหาของกันและกัน เป็นต้น และมีเจ้าหน้าที่ชี้แจงเรื่องที่ทำได้และไม่ได้

2) สันทนาการหรือนันทนาการบำบัด (Recreation and Recreational Therapy) หมายถึง กลุ่มที่จัดกิจกรรมเพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ ให้ทุกคนในกลุ่มได้รับความสนุกสนาน เช่น การร้องเพลงร่วมกัน การละเล่นหรือเล่นเกมต่าง ๆ รวมทั้งกีฬากลางแจ้ง เป็นต้น

3) การอาชีพบำบัด (Occupational Therapy) หมายถึง การฝึกและอบรมวิชาชีพในรูปของหัตถกรรมและอุตสาหกรรม เช่น ช่างตัดผม ช่างศิลป์ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อม จักรยานยนต์ เป็นต้น และการฝึกทักษะในการเข้ารับทำงานต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้งาน การระบายอารมณ์ เป็นต้น

4) การให้การศึกษา (Education) หมายถึง การให้ความรู้กับเด็กและเยาวชน ความรู้ทั้งสุขภาพกายและใจ ความรู้ทั่วไปและการศึกษาวิชาสามัญตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา และมีการกระตุ้นให้เกิดความรู้ในการใช้สื่อต่าง ๆ และป้องกันตัวจากอบายมุข เป็นต้น

5) การสังสรรค์ทางสังคม (Social Meeting) หมายถึง การให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักการวางตัวในการเข้าสังคม กลุ่มเพื่อน และกิจกรรมครอบครัว เช่น การจัดงานสังสรรค์ การรับประทานอาหาร การแสดงดนตรี การจัดกิจกรรมวันสำคัญ หรือการออกทำงานบริการสังคม และการทัศนศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนจะต้องได้รับการดูแลจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนจะได้รับการจัดบริการทางสังคมเมื่อต้องเข้ารับการฝึกอบรมตาม คำพิพากษา จนกระทั่งการได้รับการปล่อยตัว ดังต่อไปนี้

1) บริการด้านสุขภาพอนามัย (Health) บริการที่จัดให้กับเด็กและเยาวชน ได้แก่ บริการในด้านการดูแลตรวจเช็คสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ บำบัดรักษาโรคทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและพฤติกรรม การฟื้นฟูและการป้องกันโรค ในระหว่างการคุมประพฤติ ฝึกและอบรม อยู่ในสถานฝึกและอบรม ภายหลังได้รับการปลดปล่อยในระหว่างคุมประพฤติ ภายหลังปล่อยและขอรับการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย

2) บริการด้านที่อยู่อาศัย (Housing) หมายถึง ที่อยู่อาศัยของเด็ก และเยาวชนที่ ถูกควบคุมตัว คุมประพฤติ ฝึกอบรม คุมประพฤติภายหลังปล่อยและได้รับ การสงเคราะห์ภายหลัง ปล่อยที่อยู่อาศัยหรือสถาบันเด็กและเยาวชน (Juvenile Institutions) ได้แก่ สถานแรกรับ (Remand Home) สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (Juvenile Training School) ซึ่งเด็กจะได้รับบริการเข้าพัก อาศัย กินอยู่หลับนอน การได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เอื้อต่อสภาพจิตใจของเด็กที่ต้อง ดำรงชีวิต การศึกษาเล่าเรียนการฝึกวิชาชีพและการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

3) บริการด้านการศึกษา (Education) ประกอบด้วย การศึกษาวิชาสามัญและ วิชาชีพโดยด้านการศึกษาวิชาสามัญเป็นการจัดและให้บริการแบบการศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนการฝึกวิชาชีพ มีหลายประเภทวิชาชีพที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิงและทุกวัย ส่วนใหญ่เป็น หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น การศึกษาทางด้านศีลธรรม การศึกษาชีวิต (Life Education) นันทนาการ (Recreation) เป็นต้น

4) บริการสังคมที่มุ่งที่ตัวบุคคล (Personal Social Services) เป็นบริการให้การ สงเคราะห์แก่เด็กและเยาวชน โดยนักสังคมสงเคราะห์จากหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการพื้นฐานและการแก้ไขปัญหของเด็กและเยาวชน เป็นรายบุคคล ในระหว่างที่ถูกควบคุม ตัวคุมประพฤติ ฝึกอบรมและภายหลังที่ได้รับการปลดปล่อย บริการที่จัดให้จะเป็นบริการในรูปของเงิน สงเคราะห์ (In Cash) สิ่งของ (In Kind) บริการ (Service) และในรูปการส่งไปอยู่ในความดูแลในสถาน สงเคราะห์หรือจัดให้มีสถานสงเคราะห์ภายหลังปล่อย (Institution Care)

5) บริการด้านการจ้างงาน (Employment) เป็นบริการจัดหางานให้กับเด็กและ เยาวชนได้ทำในระหว่างรับการฝึกอบรมอยู่ในสถานฝึกและอบรม เป็นการเตรียมตัวเพื่อออกไปทำงาน

ภายหลังปล่อยยังจัดให้มีบริการจัดหางานให้กับเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ได้แก่ การแนะแนวอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ การส่งตัว เด็กและเยาวชนไปฝึกงาน ในสถานประกอบการ การทดลองงาน การให้ทุนในการประกอบชีพ ฯลฯ

6) บริการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (Penal Services) เป็นการ จัดบริการสังคมที่เกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การป้องกัน การพัฒนา การดูแลรักษาความปลอดภัยและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของกองอำนวยการความสะอาดในด้านต่าง ๆ ให้แก่ เด็กและเยาวชน ได้แก่ ด้านการบำบัดฟื้นฟูทางจิตวิทยา การแพทย์ และด้านสังคม สงเคราะห์โดยการบำบัดเป็นรายบุคคลในช่วงควบคุมตัว หลังคำพิพากษาหรือขณะที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และหลังการปล่อยด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งจิตบำบัด พฤติกรรมบำบัด การบำบัดด้วยกิจกรรม การให้คำปรึกษาแนะนำรายบุคคลและกลุ่ม การบำบัดโดยอาศัยครอบครัว/ ชุมชนมีส่วนร่วมในการบำบัด การบำบัดด้านครอบครัวสำหรับเด็กที่มีปัญหาครอบครัว โปรแกรมการบำบัดด้านยาเสพติด สำหรับเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาเสพติด รวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้วย กิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬา กิจกรรมดนตรี ศิลปะ การจัดการศึกษา การฝึกวิชาชีพ การประกอบกิจกรรมทางศาสนา การเสริมสร้างทักษะชีวิต กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ และการทัศนศึกษา (อภิวัฒน์ แก่นจำปา, 2560)

ซึ่งความรู้เกี่ยวกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวคิด รูปแบบ และวิธีการ ในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้อย่างมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาประกอบในการศึกษาวิจัยต่อไป

2.3 แนวคิดและทฤษฎีอาชญาวิทยาเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

2.3.1 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bonding Theory)

ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) เป็นทฤษฎีหลักที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการทำนายพฤติกรรมการกระทำผิดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมทางสังคมส่งผลต่อพฤติกรรมการควบคุมตนเองให้รู้จักผิดชอบชั่วดี (Boeri, Sterk and Elifson, 2006, p.264-291)

Hirschi (1969) ผู้คิดค้นและพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1969 ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์เรามีแนวโน้มจะกระทำผิดกฎหมายเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว เพียงแต่ควบคุมเอาไว้เท่านั้น (Under Control) เหตุที่มนุษย์สามารถควบคุมไว้ได้ และไม่กระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะทำให้เสียความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนฝูง ครอบครัว พี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู-อาจารย์ นายจ้าง เป็นต้น หากความสัมพันธ์ในกลุ่มดังกล่าวขาดความเหนียวแน่น (Tie) หรือความผูกพัน (Bond) และขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแล้วคนเราก็จะมีความเป็นอิสระที่จะกระทำผิด ท่ามกลางความแตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์ ศิพวิ ศาสนา กลุ่มทางสังคมต่าง ๆ คนที่ขาดความผูกพันต่อสังคม อาจมีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิด โดยเฉพาะพฤติกรรมในเชิง Criminogenic Behavior กล่าวคือ พฤติกรรมการกระทำผิดหรือปัจจัยเสี่ยงในการกระทำผิดที่เปลี่ยนแปลงได้ไม่คงที่ เช่น ความรู้สึกและทัศนคติต่อด้านสังคมความหุนหันพลันแล่น หรือความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ต่ำ (Hirschi, 1969, อ้างถึงใน สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์, 2558)

ซึ่ง Hirschi (1969) ได้นำเสนอทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) มีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม ทฤษฎีนี้ มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” โดย Hirschi ได้แยกปัจจัยของความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social Bond) ออกเป็น 4 ข้อ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

1) ปัจจัยด้านความรู้สึกผูกพัน (Attachment)

ปัจจัยความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social Bond) ในความหมายกว้างก็คือ ความใส่ใจผู้อื่นต่อความคิดเห็นและคาดหวังของผู้อื่นที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย (Hindelang, 1973, p.473) ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้อื่นก็คือ เรื่องเกี่ยวกับบรรทัดฐานของสังคม Hirschi (1969) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ Attachment ไว้ว่า เป็นความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Superego) อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่น ๆ มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และถือว่าเป็นสาระสำคัญของความรู้สึกผูกพันต่อผู้อื่น ก็คือเรื่องของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตัวบุคคล ในส่วนบรรทัดฐานของสังคมที่ใช้ร่วมกันของสมาชิกในสังคม หมายความว่า ถ้าบุคคลไม่ใส่ใจต่อการรับรู้หรือการรับเอาความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ไว้เป็นของตนก็จะถือว่า เขาไม่ได้ถูกตีกรอบโดยบรรทัดฐานของสังคม (หมายถึง การระงับยับยั้งการกระทำในทางไม่ดีโดยบรรทัดฐานของสังคม) ฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนั้น เขาก็จะมีอิสระที่จะก่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนสาระสำคัญของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี จึงมีพื้นฐานอยู่ที่เรื่องของความรู้สึกผูกพันที่มีต่อผู้อื่น (Hirschi, 1969, p.17-19) และสาเหตุประการสำคัญของการกระทำผิดในเด็กและเยาวชนมาจากครอบครัว คือ ขาดการอบรมดูแล การเอาใจใส่ และการที่ไม่มีเวลาขาดการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างบิดามารดากับเด็กและเยาวชน (สุณีย์ กัลยาจิตร์, 2555)

2) ปัจจัยทางด้านการผูกมัด (Commitment)

ปัจจัยทางด้านการผูกมัด หมายถึง การที่บุคคลผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริต และเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต โดยเกี่ยวข้องกับเวลา การพยายาม และความตั้งใจ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่อยากจะกระทำผิดกฎหมาย การกระทำใด ๆ ที่เกิดจากการใคร่ครวญถึงผลได้ และผลเสีย หรือการเสี่ยงก่อนที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นการผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

3) ปัจจัยทางด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement)

ปัจจัยทางด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง หมายถึง การเข้าไปหมกมุ่น หรือทุ่มเทเวลา และพลังงานให้หมดไปกับกิจกรรมใด ๆ ของสังคม ฉะนั้นถ้าบุคคลหมกมุ่น ทุ่มเทอยู่กับการทำความดี หรือการกระทำต่าง ๆ อันเป็นไปตามระเบียบบรรทัดฐานของสังคมแล้ว เขาก็จะไม่มีเวลาหรือโอกาสที่จะไปกระทำผิด หรือแม้แต่จะคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดได้เลย เนื่องจากเวลาและพลังงานเป็นสิ่งที่จำกัด คนเราไม่สามารถจะทำอะไร ได้พร้อมกัน ในหลายลักษณะ (Hirschi, 1969, p.22-23) จึงเห็นได้ว่าการที่บุคคลทุ่มเทเกี่ยวข้องอยู่กับกิจกรรมหรือกระทำตามแบบแผนที่สังคมยอมรับ ย่อมช่วยลดโอกาส หรือยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดได้อย่างหนึ่ง ซึ่ง Sutherland เองก็ยืนยันในความจริงข้อนี้ โดยเขากล่าวว่า พฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่สังคมยอมรับ มีผลกระทบต่อ การกระทำผิด คือ พฤติกรรมที่เป็นแบบแผนที่สังคมยอมรับจะกินเวลาของบุคคลให้หมดไปเสียแล้ว ซึ่งก็เท่ากับเป็นการป้องกันบุคคลไม่ให้มีเวลาคบหาหรือเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นการกระทำผิด (Matsueda, 1982, p.490) ซึ่งการที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้นการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคม จึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

4) ปัจจัยทางด้านความเชื่อ (Belief)

ปัจจัยทางด้านความเชื่อ หมายถึง การยอมรับค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมรวมไปถึงศีลธรรมและจริยธรรมด้วย เนื่องจากคนเราเชื่อว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง มีอำนาจฝ่าฝืนได้ จึงไม่กระทำผิด (DeKeseredy and Schwartz, 1996, p.220) Hirschi ยังกล่าวไว้ว่า การมีความเชื่อ หรือยอมรับบรรทัดฐานกฎเกณฑ์ของสังคมก็คือ การยอมรับหรือมีความเชื่อต่อความหมายในทางไม่เห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมาย (Hirschi, 1969, p.202) เพราะบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมก็คือ การให้ความหมาย (Definition) ที่ยึดถือร่วมกันของคนในสังคม เพราะฉะนั้นการละเมิดบรรทัดฐานหรือกฎเกณฑ์ของสังคมก็คือ การละเมิดความหมายที่ใช้ร่วมกันของสังคม หรือการทำอะไรที่ตรงกันข้ามกับเจตนารมณ์ และความหวังของคนอื่น ๆ ในสังคม (Hirschi, 1969, p.18) ฉะนั้นการที่เด็กมีความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดานั้นจะก่อให้เกิดความรู้สึกยอมรับ เชื่อฟังบุคคลที่อยู่ในสถานภาพ

หรือบทบาทตามที่บรรทัดฐานของสังคมกำหนด เช่น ลูกขอมเชื่อฟังหรือยอมรับความคิดเห็นคำนิยมของบิดามารดา นักเรียนขอมจะต้องเชื่อฟังหรือยอมรับความคิดเห็นของครูหรือของโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีนี้มองว่า การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดหรือบุคลลทั่วไปประกอบอาชญากรรมนั้น เนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้มีความผูกพันต่อสังคมที่ไม่ค่อยดี (Weak Bond) หรือไม่ดีเลย (Broken Bond) คือ ไม่มีความผูกพันที่ดีทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านความผูกพันต่อสังคม ครอบครัว ด้านการมีพันธะข้อผูกมัดต่อการศึกษา อาชีพ ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคม และด้านความเชื่อต่อศีลธรรมจริยธรรมของสังคมเหล่านี้ไม่ดีนั่นเอง (Hirschi, 1969, p.16-26; DeKeseredy and Schwatz, 1996, p.219)

ดังนั้น ผู้วิจัยจะได้นำทฤษฎีความผูกพันทางสังคม มาอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดนั้น ซึ่งบุคคลเหล่านั้นขาดปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความใกล้ชิด การมีความผูกพันต่อครอบครัว สังคม ชุมชน รวมถึงการได้เข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ไว้ที่พึงพาดยึดเหนี่ยว จึงทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม

2.3.2 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Associations Theory)

Sutherland (1883-1950) ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อเสียงมากที่สุดท่านหนึ่งในศตวรรษที่ 20 นี้ (Akers, 1994) Sutherland ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยชิคาโก หลังจากนั้นก็ได้ผลงานทางอาชญาวิทยาเป็นจำนวนมาก แต่ผลงานทางวิชาการที่ทำให้ Sutherland ได้รับชื่อเสียงมากที่สุดคือ ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Associations Theory) ขโมยมืออาชีพ (Professional Theft) และอาชญากรรมคอเช็ดขาว (White-Collar Crime) โดยทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างนั้นได้รับการสนใจและนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมจากนักอาชญาวิทยาเป็นจำนวนมาก

Sutherland (1947) ได้ให้ความสนใจไปที่โครงสร้างในการคบหาสมาคมของกลุ่มคนต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งมีทั้งการสนับสนุนให้กระทำผิดหรือสนับสนุนให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบและ

กฎเกณฑ์ของสังคม ทั้งในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมมากกว่าที่จะหันไปมองถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่ล้อมโอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิด รวมไปถึงค่านิยมและความเชื่อที่กลุ่มผู้กระทำผิดมาก่อนได้ถ่ายทอดหรือปลูกฝังให้กับบุคคลที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์กัน การคบหาสมาคมกับกลุ่มผู้กระทำผิดและได้เรียนรู้เอาค่านิยมและสนใจในความเชื่อที่ชื่นชอบ จนสามารถพัฒนาตัวตนไปสู่การกระทำผิดได้เป็นสำคัญ ซึ่งค่านิยมและความเชื่อดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นชื่นชอบและซึมซับจนสามารถพัฒนาความเป็นตัวตนของตนเองขึ้นมา จนนำไปสู่การลงมือกระทำผิดในที่สุด การซึมซับที่ว่านี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้เฉพาะหน้าในการคบหาสมาคมกับคนที่กระทำผิดซึ่งการเรียนรู้ที่ว่านี้จะเป็นการเรียนรู้วิธีการกระทำผิดและเทคนิคต่าง ๆ แรงจูงใจที่เป็นการผลักดันและขับเคลื่อนในเหตุผลการกระทำผิด (Sutherland, 1947, อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2553)

ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland, 1947) ได้เสนอว่า พฤติกรรมอาชญากรรมไม่ได้มีสาเหตุโดยตรงมาจากพันธุกรรมหรือสภาพแวดล้อมทางสังคม หากแต่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากบุคคลใกล้ชิด โดยการติดต่อสื่อสารกันไม่ว่าจะเป็นทางวาจา หรือลักษณะท่าทาง แต่การเรียนรู้ทางทฤษฎีนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ โดยมีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการที่บุคคลจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาชญากรรม 9 ประการ (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554) ดังนี้

1) พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดขึ้นจากการเรียนรู้

พฤติกรรมอาชญากรรมมิใช่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ แต่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้เป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการเรียนรู้โดยทั่วไป เช่น การเรียนรู้ในการเขียน การวาดรูป การเล่นดนตรี การเล่นเกม ฯลฯ (Siegel, 2000, p.127 - 128)

2) พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยผ่านกระบวนการการติดต่อสื่อสาร

กระบวนการติดต่อสื่อสารเช่นว่านี้ คือการใช้คำพูดหรือภาษาในการติดต่อสื่อสาร และยังหมายรวมถึงอากัปกริยาต่าง ๆ อีกส่วนหนึ่งด้วย (Gesture) เพราะการที่จะเข้าใจถึงเหตุผล แรงจูงใจ

ค่านิยม ความเชื่อ ในการกระทำผิดอย่างละเอียดลึกซึ้งนั้นจำเป็นที่จะต้องอาศัยภาษาเป็นสื่อเป็นสำคัญ (Empey et al.,1999, p.166, อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

3) หลักการสำคัญในส่วนของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม นั้นเกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลที่สนิทสนมใกล้ชิดกัน

การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมก็เหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไป การเรียนรู้กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดอย่างเช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อน และเป็นการเรียนรู้เป็นการเฉพาะหน้าด้วยแล้ว ย่อมมีอิทธิพลในการจูงใจมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไป (Siegel, 2000, p.227; Empey et al., 1999, p.167 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554) นอกจากนั้น Sutherland ยังเห็นว่าสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์หรือหนังสือพิมพ์ ยังไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เท่ากับคนที่อยู่ใกล้ชิด (Cullen and Agnew, 2003, p.132)

4) การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม รวมถึงการเรียนรู้ด้านเทคนิคและวิธีการในการกระทำผิด

แรงจูงใจในการกระทำผิดที่เป็นการเฉพาะ แรงจูงใจ เหตุผลในการกระทำผิด ตลอดจนทัศนคติในการกระทำผิด การเรียนรู้ถึงเทคนิคและวิธีการกระทำผิดนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก ยิ่งผู้กระทำผิดได้รับการถ่ายทอดทางด้านเทคนิคและวิธีการในการกระทำผิดมากขึ้นเท่าใด การกระทำผิดจะยิ่งดีขึ้นเท่านั้นอย่างเช่นได้รับการถ่ายทอดเทคนิคในการถอดกุญแจล้อรถยนต์ การต่อไฟตรงในการสตาร์ทรถยนต์ การตัดสัญญาณกันขโมย เป็นต้น (Empey et al.,1999, p.168 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

5) การเรียนรู้ถึงแรงจูงใจที่เป็นการเฉพาะเจาะจง และแรงจูงใจในการกระทำผิดสามารถที่จะเรียนรู้ได้จากค่านิยมและความเชื่อที่เป็นการละเมิดกฎหมายและการไม่ละเมิดกฎหมายที่ได้ซึมซับมาไว้ในใจ

การเรียนรู้ถึงแรงจูงใจที่เป็นการเฉพาะ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับค่านิยมและความเชื่อในการกระทำผิดหรือละเมิดกฎหมาย เป็นการเรียนรู้การกระทำผิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและการเรียนรู้จากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น การเรียนรู้ในเรื่องการขายยาเสพติดจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเป็นประจำหรือเป็นอาชีพ เป็นต้น ทำให้เขาเรียนรู้ถึงแรงจูงใจในการค้าขายยาเสพติดของผู้ขายเป็นการเฉพาะ นอกจากนั้นยังทำให้เขาเรียนรู้ถึงทิศทางของแรงจูงใจว่ามันมาจากทิศทางใด (Empey et al., 1999, p.168 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

6) การที่เด็กและเยาวชน หรือบุคคลทั่วไปกระทำผิดนั้น เนื่องมาจากการที่เขาได้ซึมซับการเอาค่านิยมและความเชื่อในเรื่องการกระทำผิดกฎหมายมาไว้ในใจ มากกว่าการไม่ละเมิดกฎหมาย และส่งผลต่อการกระทำผิด

การซึมซับเอาค่านิยมและความเชื่อในเรื่องการละเมิดกฎหมาย จึงทำให้พวกเขา กลายเป็นผู้กระทำผิด เพราะว่าความเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายมีมากกว่าความเห็นด้วยกับการไม่ละเมิดกฎหมาย ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

7) การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน จะผันแปรไปตามปัจจัยทางด้านความถี่ ระยะเวลา ลำดับความสำคัญก่อน-หลัง และความเข้มข้นของการกระทำผิด

การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันสามารถแปรผันไปตามปัจจัยด้านความถี่ และระยะเวลาที่คบหา ลำดับความสำคัญก่อนหลัง คือ ลำดับการคบหาสมาคมกับผู้กระทำผิดได้เกิดขึ้นเมื่อใด เกิดขึ้นเมื่ออายุน้อยหรืออายุมากแล้ว หากเข้าไปคบหาสมาคมกับผู้กระทำผิดตั้งแต่อายุน้อย โอกาสที่เขาจะกระทำผิดต่อไปเรื่อย ๆ ก็จะมีมากขึ้นถึงอาจถึงตลอดชีวิตก็ได้ ส่วนความเข้มข้นนั้น หมายถึง การคบหาสมาคมกับบุคคลที่ผู้กระทำผิดยอมรับนับถือและพึงพอใจที่จะคบหาสมาคม การคบหาสมาคมก็จะมากขึ้นตามไปด้วย (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

8) กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม และการต่อต้านพฤติกรรมอาชญากรรม สามารถที่จะเรียนรู้จากกลไกทุก ๆ ด้านเช่นเดียวกันไม่จำกัดเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง

การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้ในทุก ๆ ด้าน ไม่จำกัดเฉพาะ การเลียนแบบเท่านั้น

9) การอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรม ไม่สามารถที่จะอธิบายด้วยค่านิยมและความเชื่อ ที่เป็นการทั่วไปได้ เนื่องจากคนที่มิได้เป็นอาชญากรก็มีค่านิยมและความเชื่อที่เป็นการทั่วไปได้ เช่นเดียวกัน

ค่านิยมและความเชื่อที่ผู้กระทำผิดและผู้ไม่กระทำผิดสามารถมิได้เหมือน ๆ กัน อย่างเช่น ค่านิยมในเรื่องการมีชีวิตที่ดี มีความมั่งคั่ง มีการศึกษา มีฐานะตำแหน่ง ทั้งผู้กระทำผิดและผู้ ไม่กระทำผิดก็มีความต้องการเหมือนกัน ดังนั้นการอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรม ต้องอธิบายด้วย ค่านิยมและความเชื่อที่ได้เรียนรู้มาจากบุคคลอื่นและเป็นการเรียนรู้แบบเฉพาะในเรื่องการละเมิด กฎหมาย (Empey et al., 1999 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland, 1985) ได้ให้ความสำคัญกับตัวแปร “การคบหาสมาคมกับ เพื่อนที่เป็น “อาชญากร” โดยให้เหตุผลว่า ความผูกพันกับเพื่อนจะสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สำหรับการเรียนรู้ และการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งในด้านความประพฤติและความเห็นด้วยในพฤติกรรม ดังกล่าว เด็กและเยาวชนที่มีความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนที่เป็นคนดี มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่ดี และ เห็นด้วยกับพฤติกรรมที่ถูกกฎหมายในทางตรงกันข้ามเด็กและเยาวชนที่มีความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนที่เป็นอาชญากรจะมีแนวโน้มที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมและเห็นด้วยกับพฤติกรรมอาชญากรรม

ต่อมา เอเกอร์ (Aker, 1998) ได้พัฒนาแนวความคิดของ Sutherland ซึ่งเป็นการ ผสมผสานทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกับหลักการเรียนรู้พฤติกรรม และได้มีการเพิ่มเติมคือ พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านทางความใกล้ชิดหรือทางการเลียนแบบ พฤติกรรมของบุคคลอื่น (พรชัย ชันดี, รัชชัย ปิตะนิละบุตร และอศวิน วัฒนวิบูลย์, 2543) ซึ่งมี สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ

1) การคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Associations) คือ การที่บุคคลมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เข้าร่วมในพฤติกรรมเดียวกัน ซึ่งการคบหาสมาคมที่เกิดขึ้น

มีระยะเวลานานกว่า มีความถี่บ่อยครั้งกว่า และบุคคลหรือสิ่งที่เป็นต้นแบบให้ความสำคัญมากกว่าหรืออยู่ใกล้ชิดมากกว่า ก็จะมีอิทธิพลกับบุคคลนั้น ๆ

2) คำนิยาม (Definition) หมายถึง ทักษะหรือความหมายที่บุคคลยึดติดกับ หรือมีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือคือการกำหนดทิศทาง การให้เหตุผลหรือความหมายของสถานการณ์และทักษะที่มีต่อพฤติกรรมหรือการกระทำ ถ้ายึดติดกับพฤติกรรม คำนิยาม บรรทัดฐาน หรือสถานการณ์ที่ไม่ดี หรือไม่ถูกกฎหมาย บุคคลนั้นก็มีโอกาสที่จะเข้าถึง หรือมีพฤติกรรมอาชญากรรม ได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม

3) การสนับสนุนที่แตกต่างกัน (Differential Reinforcement) หมายถึง การสมดุระหว่างรางวัลกับการลงโทษ ที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคล บุคคลจะละเว้นหรือจะกระทำ ผิดกฎหมาย ขึ้นอยู่กับการสนับสนุนที่แตกต่างกันมี 2 รูปแบบ คือ

3.1) การสนับสนุนในทางบวก (Positive Reinforcement) หากกระทำผิด แล้วได้รับการยอมรับ ได้เงินทอง หรือมีความสุข ก็จะทำให้เกิดโอกาสในการกระทำผิดซ้ำเพิ่มมากขึ้น

3.2) การสนับสนุนในทางลบ (Negative reinforcement) หากกระทำผิดแล้วบุคคลสามารถหลบหนีได้หรือหลบเลี่ยงจากการถูกลงโทษได้ก็จะเป็นการเพิ่มโอกาสของการกระทำผิดได้เช่นกัน

4) การเลียนแบบ (Imitation) หมายถึง การเข้าไปยุ่งเกี่ยวในพฤติกรรมหลังจากที่ได้มีการสังเกต จดจำพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับบุคคลอื่น การเลียนแบบขึ้นอยู่กับคุณลักษณะรูปแบบของพฤติกรรม ตลอดจนผลที่ได้รับจากพฤติกรรมนั้นเป็นการสังเกตรูปแบบที่เด่นชัด

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เป็นทฤษฎีที่ให้ความสนใจในเรื่อง ความถี่ความเข้มข้น และความสัมพันธ์ของการติดต่อกันในสังคมมากกว่าที่จะให้ความสนใจในเรื่อง ลักษณะสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยมองว่าความถี่ ความเข้มข้น และการติดต่อสื่อสารของบุคคลกับบุคคล ที่มีพฤติกรรมกระทำผิด โอกาสที่บุคคลคิดจะกระทำผิดจะมีมากขึ้น ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีนี้มาอธิบาย ในหลักพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีอาชญากรรมนั้น ได้เกิดจากการคบหาสมาคม

กับกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดที่มีความเกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด โดยมีการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ เช่น วิธีการที่จะประกอบอาชญากรรม วิธีการเสพ การจำหน่ายยาเสพติดนั้นจะต้องหลีกเลี่ยงเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างไรเพื่อไม่ให้ถูกจับกุมได้ และมีเครือข่ายกลุ่มแก๊งที่จะนำทักษะการเรียนรู้ของซึ่งกันและกันไปใช้ในการกระทำความผิดคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จากการศึกษาทฤษฎีและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด พบว่าสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีด้วยกันหลายสาเหตุหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในตนเอง ได้แก่ ความผิดปกติทางกาย จิตใจสติปัญญา และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ต่างผลักดันให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทั้งนั้น แต่แท้จริงแล้วสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจไม่สามารถทำความเข้าใจและแก้ไขการกระทำผิดได้ การกระทำผิดจึงมิใช่เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่อาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ ทำให้มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้นในการอธิบายสาเหตุของการกระทำความผิด และต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำต่อไปอีก

2.4 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2.4.1 ความหมายยาเสพติด

คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (2561) ยาเสพติด หมายถึงยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย ดังนี้

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี พืช หรือวัตถุนิติใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยยา

วัตถุออกฤทธิ์ หมายถึง วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาไอซ์ ยาแก้ไอ

สารระเหย หมายถึง สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่อาจนำไปใช้ เพื่อบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ซึ่งทำให้สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง เช่น ทินเนอร์ น้ำยาล้างเล็บ เป็นต้น

องค์การสหประชาชาติ ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง สารใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ที่มีผลต่อจิตใจและระบบประสาท

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ให้ความหมายว่า ยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่เสพเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อไป โดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และจะต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546, น.900) ได้ให้ความหมายของ ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี ซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติด ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม

จากการศึกษาการอธิบายความหมายของยาเสพติดให้โทษ สรุปได้ว่ายาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี พืช หรือวัตถุนิตใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ทำให้ผู้เสพ ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้น มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง และส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย ทำให้ผู้เสพมีร่างกายทรุดโทรมลง ยาเสพติดให้โทษ เช่น ฝิ่น มอร์ฟิน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ยาไอซ์ ยาแก้ไอ สารระเหย เป็นต้น

2.4.2 ลักษณะของผู้ติดยาเสพติด

พิชัย แสงชาญชัย (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ยาเสพติดเมื่อผู้เสพ เสพเข้าไปแล้วจะมีลักษณะและความประพฤติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อมโทรมลง สภาพร่างกายทรุดโทรม ผอม ชูบชืด ไม่มีแรง สกปรกทางด้านพฤติกรรม ความคิดความรู้สึก บุคลิกภาพและจิตใจพฤติกรรมหย่อนความรับผิดชอบ หย่อนระเบียบวินัย อกยให้กับความผิดพลาดของตนเอง มีข้ออ้างเข้าข้างตนเองเสมอโทษว่าเป็นความผิดของผู้อื่น พุดไม่จริงเพื่อเอาตัวรอด และมีลักษณะเหลื่อมจัด จำต้องทำผิดกฎหมาย เพื่อให้ตนเองได้ยาเสพติดมาใช้ความคิด มีความคิดวนเวียนในขอบเขตจำกัด เมื่อมีปัญหาไม่กล้าเผชิญปัญหา

ก๊อดส์ (Ghodse, 1989) กล่าวว่า ลักษณะการติดยาอาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การติดยาที่เกิดจากสภาวะทางร่างกาย (Physiological Dependence) คือ การแสดงออกของภาวะไม่สมดุลทางร่างกาย เมื่อขาดสารเคมีหรือยา ซึ่งก็คือ ร่างกายมีภาวะขาดยา (Drug Withdrawal) นั่นเอง

2) การติดยาที่เกิดจากสภาวะทางจิตใจ (Psychological Dependence) คือ ความคิดหรือความรู้สึกของบุคคลที่ทำให้เชื่อว่าต้องใช้ยา และต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งยาหรือสารเคมีดังกล่าว ถึงแม้จะรู้ถึงผลเสียที่มีต่อตนเอง

จากนิยามความหมายของยาเสพติดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่ายาเสพติดหมายถึง สารหรือวัตถุชนิดใด ๆ ก็ตามอาจจะเป็นสารเคมีหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ทางธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายติดต่อซ้ำกัน แล้วไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูด นิด หรือด้วยประการใด ๆ เป็นช่วงหนึ่งหรือนานติดกันก็ตามที่ส่งผลทำให้บุคคลผู้นั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว และต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ และอาจเกิดอาการขาดยาถอนยา หรืออยากยา เมื่อขาดยาแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพติดเสื่อมโทรมลงเกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนสังคม ประเทศชาติและก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมต่าง ๆ ได้

ซึ่งความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นความรู้พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และนำมาเป็นองค์ความรู้หลักในการทำความเข้าใจเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อย่างมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ว่าเด็กและเยาวชนมีความคิด มีความรู้สึก และได้รับผลกระทบอย่างไรจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อนำมาประกอบในการศึกษาวิจัยต่อไป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชานนท์ คันธฤทธิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “แนวทางการลดพฤติกรรมการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่าสภาพปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สภาพปัญหาด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว มีสภาพครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ครอบครัวมีปัญหาหรือบางส่วนก็มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ครอบครัวให้อิสระไม่ค่อยเข้มงวดในเรื่องของการอบรมสั่งสอน สภาพปัญหาด้านกลุ่มเพื่อน โดยเกิดจากการชักชวนจากเพื่อน อยากทดลอง เกิดความอยากรู้อยากเห็น เกิดจากความกึกก่นอง สภาพปัญหาด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ที่พักอาศัยอยู่ในเขตที่มีผู้เสพยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ประชากรที่อาศัยอยู่ที่มีฐานะยากจน มีการศึกษาที่ค่อนข้างน้อย มีการเข้าออกอยู่ตลอดเวลา และมีการเข้าออกของบุคคลแปลกหน้าอยู่เป็นประจำ สภาพปัญหาสื่อสาธารณะ มีการลักลอบทำสิ่งผิดกฎหมายหรือช่องทางแห่งอบายมุขและการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย

กัลยา เหล่าจก และพลกฤต แสงอาวุธ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อน รองลงมา ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ และด้านสภาพแวดล้อม มีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการคบเพื่อน ได้แก่ เพื่อนที่เด็กและเยาวชนคบหากมักจะชวนกันไปในทางที่ผิด การคบหากกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบเที่ยวกลางคืนหนีเรียน การคบเพื่อนของเด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการกระทำความผิด เพื่อนของเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของสังคม เด็กและเยาวชนเรียนรู้ทักษะและการกระทำความผิดจากเพื่อน เพื่อนให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือมีปัญหา เพื่อนของเด็กและเยาวชนอยู่อาศัยในชุมชนที่มีการกระทำความผิด 2) ปัจจัยด้านครอบครัว มีผลต่อการกระทำ

ความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ได้แก่ เด็กและเยาวชนได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาในลักษณะการเลี้ยงดูแบบสนับสนุน บิดามารดาหรือผู้ปกครองใช้การลงโทษทางจิตใจด้วยการดูแสดงอาการไม่พอใจทำเป็นเมินเฉย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ร่วมกันกับบิดามารดา บิดามารดามักกล่าวตักเตือนเกี่ยวกับพฤติกรรม 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ได้แก่ บ้านพักอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด กลุ่มเพื่อนมีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ลักษณะชุมชนมีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ลักษณะและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สังคมที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่เสี่ยงต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ชุมชนที่คนอาศัยอยู่นั้นเป็นแหล่งการพนันหลายชนิด ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นเป็นแหล่งซื้อขายยาเสพติด ตามลำดับ

พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่เยาวชนกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดนั้นเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัย ซึ่งสามารถอธิบายใน 4 ทฤษฎี ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านในระดับบุคคลคือการควบคุมตนเอง (Self-Control) 2) ปัจจัยทางด้านสังคมคือการควบคุมทางสังคม (Social Control) 3) ความผูกพันทางสังคม (Social Bond) และ 4) การคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association) ในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนในคดียาเสพติดนั้นจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบูรณาการกำลังจากองค์กร หน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ ในสังคมให้ความร่วมมือกันโดยแบ่งเป็นระดับการแก้ปัญหาในระดับปัจเจกชน และในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน

พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด” โดยเปรียบเทียบกันระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้กระทำผิดรวมกัน 6 คน และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้กระทำผิดจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่ามีเพียงปัจจัย 2 ด้าน จากทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด และปัจจัยภายใน ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การคบเพื่อนสุขภาพจิต และความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ปัจจัยภายในดังกล่าวไม่มีผลความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

ในทางตรงกันข้ามปัจจัยภายนอกที่ประกอบด้วย สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม นโยบายยาเสพติดและการปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม พบว่า ปัจจัยภายนอกดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

พัชรียา ก้อนแพง (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม และการควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลการการวิจัย พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับการกระทำผิดซ้ำสูงในคดียาเสพติดซึ่งส่วนใหญ่กระทำผิดซ้ำในฐานความผิดครอบครองเพื่อจำหน่าย ข้อค้นพบจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยการคบเพื่อนมีผลต่อการกระทำผิดมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยทางด้านประวัติการกระทำผิด ปัจจัยด้านการควบคุมตนเองและปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม โดยเฉพาะความผูกพันกับครอบครัวส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วราภรณ์ มั่งคั่ง , จินตนา วัชรสินธุ์ และวราภรณ์ เดียวอิสระ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่ง” โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นชายที่เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ไม่เกิน 1 ปี มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี มีประวัติการใช้ยาเสพติด ขกเว้นบุหรี่และสุราอาศัยอยู่กับครอบครัว จำนวน 124 คน ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างเริ่มใช้ยาเสพติดอายุ 15 ปีมากที่สุดร้อยละ 41.90 รองลงมาอายุ 14 ปีร้อยละ 25.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ยาบ้าร้อยละ 86.30 รองลงมาคือยาไอซ์ร้อยละ 63.7 ส่วนใหญ่ใช้ยาเสพติดมากกว่า 1 ชนิดร้อยละ 73.39 สาเหตุของการใช้ยาเสพติด คือ อยากลอง ร้อยละ 77.40 เพื่อนชักชวนร้อยละ 54.80 ปัจจัยความขัดแย้งในครอบครัวมีอิทธิพลและสามารถร่วมกัน ทำนายการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ร้อยละ 13.30 ($p < .05$) ดังนั้น บุคลากรทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพของวัยรุ่นชายควรตระหนักถึงการประเมินประเด็นความขัดแย้งในครอบครัวและพัฒนารูปแบบ กิจกรรมวิธีการลดความขัดแย้งในครอบครัวเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชาย

ชาตรี ชีววัฒนานนท์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก” ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านสังคมเนื่องจากการที่ต้องการเป็นยอมรับในสังคมของคนที่มีการมั่วสุมของยาเสพติด จึงเกิดการอยากรู้ อยากลองเพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนฝูง และเป็นที่ยอมรับของกลุ่มคนที่ติดยาเสพติดด้วยกัน นอกจากนี้ยังพบว่า

เยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดจะอยู่ในอำเภอเมือง รองลงมา คือ อำเภอบางระกำ อำเภอวังทอง เมื่อเปรียบเทียบกับประชากรต่อ 1,000 คน พบว่า อำเภอเมือง อำเภอบางระกำ และอำเภอเนินมะปราง มีสัดส่วนเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดมากที่สุด

พริยา เชียรวิชัย (2558) ได้ทำการศึกษา “การศึกษาปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช” ในกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวน 500 คน ในเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความผูกพันทางสังคม โดยที่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดมีความผูกพันกับครอบครัวในระดับน้อย ครอบครัวไม่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในสิ่งที่ทำอยู่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหน้าที่การงาน กิจกรรมส่วนตัว และกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงการที่บุคคลในครอบครัวไม่อยู่รับฟังปัญหาต่าง ๆ หรือไม่เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน รวมถึงความเชื่อทางสังคม ทั้งในเรื่องศาสนา โดยเฉพาะเรื่องบาปบุญคุณโทษ กรรมดีกรรมชั่ว เรื่องนรกสวรรค์และความเชื่อทางกฎหมายในเรื่องที่มนุษย์ทุกคนมีศีลธรรมและต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีความเกรงกลัวต่อบทลงโทษทางกฎหมาย เมื่อความผูกพันและความเชื่อทางศาสนาทางกฎหมายมีในระดับน้อย ส่งผลให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก และในเรื่องของปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง โดยที่ผู้ต้องขังที่คบเพื่อนสนิทที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก เป็นกลุ่ม เป็นแก๊งส่งผลให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากซึ่งมีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์ของผู้ต้องขัง โดยคิดเป็นร้อยละ 38.6 และสามารถที่จะร่วมกันอธิบายการกระทำผิดของผู้ต้องขัง โดยคิดเป็นร้อยละ 14.9 จึงสรุปได้ว่าปัจจัยความผูกพันทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

พระมหาสมชาย จำปาทอง (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี: ศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ทฤษฎีการควบคุมตนเอง และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในเรือนจำพิเศษธนบุรี จำนวน 254 คน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่มีอายุโดยเฉลี่ย 31 ปี มีอายุโดยเฉลี่ยในขณะที่กระทำความผิด 30 ปี นับถือศาสนาพุทธได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 19,030 บาท อยู่กับภรรยาโดยมิได้สมรสมีบุตรด้วยกันโดยเฉลี่ย 2 คน และพ่อแม่อยู่ด้วยกัน มีสภาพครอบครัวที่รักใคร่กลมเกลียวกันดี

เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยทางด้านการผูกพันทางสังคม โดยเฉพาะความผูกพันกับครอบครัว ปัจจัยทางด้านการควบคุมตนเองทั้ง 6 ด้าน ปัจจัยทางการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านความถี่ในการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และได้ข้อค้นพบ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ต้องขัง มากที่สุดคือ ปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน รองลงมาคือปัจจัยการควบคุมตนเอง และปัจจัยความผูกพันทางสังคมตามลำดับ และยังพบอีกว่าผู้ต้องขังที่มีอายุมากขึ้นมีแนวโน้มในการกระทำผิดมากขึ้น ผู้ต้องขังชาวคริสต์มีการกระทำผิดมาก ผู้ต้องขังที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีการกระทำผิดมาก และผู้ต้องขังที่มีสภาพครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกันมีการกระทำผิดมาก เช่นกัน

โควิลล์ และคณะ (Coville and Other อ้างถึงใน กรรณิการ์ มณเฑียร, 2544) ได้ทำการศึกษาถึงสาเหตุที่เด็กมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม พบว่า มีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์กับบิดา มารดา กล่าวคือเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หรือถูกตามใจมากเกินไปจนเกินขอบเขตจะมีลักษณะคล้ายทารกที่เลี้ยงไม่รู้จักโต ไม่รู้จักการยับยั้งความต้องการ เป็นปฏิกิริยาต่อสังคมและมีพฤติกรรมก้าวร้าว

รักษณา ชิดดิกา และ อิติโรเกียะ จาฮาน (Siddiqua and Jahan, 2019) ได้ทำการศึกษา “การวิเคราะห์เปรียบเทียบอิทธิพลของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและทฤษฎีความผูกพันทางสังคมในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในประเทศบังกลาเทศ” จำนวน 39 คน (เพศหญิง 11 คน และเพศชาย 28 คน) ผลการศึกษา พบว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและความผูกพันทางสังคมมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความผูกพันในระดับที่ต่ำ ไม่มีการทำกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัวและไม่มีการเข้าร่วมโปรแกรมครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัย พบว่า ความผูกพันทางสังคม ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคมของผู้กระทำความผิดนั้นอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ยังพบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะไม่มี ความชอบที่จะฝ่าฝืนกฎหมายมากกว่าความไม่ชอบที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งเป็นความขัดแย้งกับหลักการตามทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันนอกจากนั้น การศึกษาเปรียบเทียบการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและความผูกพันทางสังคมต่ออาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ผลการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมากกว่าปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม แต่หากเป็นการกระทำผิดในคดีอื่น ๆ การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมีอิทธิพลน้อยกว่าความผูกพันทางสังคม กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมี

การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและได้รับการสนับสนุนแรงจูงใจในการใช้ยาเสพติดจากกลุ่มเพื่อนนี้ จึงสามารถบอกได้ว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ท้ายที่สุดงานวิจัยนี้ค้นพบว่า ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากกว่าทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

Gilmore, Rodriguez and Webb (2005) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การใช้สารเสพติดและสาละยา: บทบาทของความผูกพันทางสังคม ในสถานศึกษาของเด็กและเยาวชน” โดยอาศัยทฤษฎีการควบคุมทางสังคม การศึกษานี้ เพื่อตรวจสอบผลของการบำบัดรักษาของสถานศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน ที่มีต่อการหยุดยั้งพฤติกรรมที่กระทำผิด ในเมืองมารี โคปาเคาน์ตี รัฐแอริโซนา โดยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความผูกพันกับสมาชิกในครอบครัว ความผูกพันกับโรงเรียน และความผูกพันที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อประเมินว่าปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าในการรักษาของผู้กระทำความผิดอย่างไร (เช่น การกระทำผิดและการใช้ยา) ผลการศึกษา พบว่า ความผูกพันทางสังคม เช่น การใช้สารเสพติดของผู้ปกครอง การใช้สารเสพติดของพี่น้อง การใช้สารเสพติดของเพื่อนฝูง และการเป็นสมาชิกของแก๊งมีบทบาทสำคัญในการหยุดยั้งพฤติกรรมที่กระทำผิดของเด็กและเยาวชน การกระทำผิดและการใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการกับปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอของเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดียาเสพติด

Khajehnoori , Ahmadi and Keshavarzi (2013) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่นในเมืองชีราซ (เมืองทางใต้ของอิหร่าน)” โดยศึกษาในแนวทฤษฎีการควบคุมทางสังคมและทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ซึ่งศึกษาปัจจัยด้านความผูกพันกับครอบครัว พี่น้องที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีความประพฤติเสียหายที่มี ผลต่อการกระทำผิดของวัยรุ่น โดยอาศัยวิธีการสำรวจและการสัมภาษณ์อย่าง นักเรียนในเมืองชีราซ จำนวน 381 คน ผลการศึกษาพบว่า ความผูกพันกับครอบครัว และการคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อน พี่น้องการกระทำผิดของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหาย พี่น้องที่มีพฤติกรรมเสียหาย ต่อการกระทำผิดของวัยรุ่น และผลการวิจัยยังพบว่า ความผูกพันของครอบครัว คือ การมีบรรยากาศที่ดีของครอบครัว ผลมีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการกระทำผิดของวัยรุ่นถึงร้อยละ 35

Marcos, Bahr and Johnson (1986) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การทดสอบทฤษฎีความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมต่อการใช้ยาของวัยรุ่น” โดยสร้างแบบจำลองทางทฤษฎีของการใช้ยาในวัยรุ่น ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยผสมผสาน ข้อเสนอที่ได้มาจากทฤษฎีการควบคุมทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง รูปแบบรวมถึงความผูกพันของผู้ปกครอง ความผูกพันทางศาสนา ความผูกพันทางการศึกษา ค่านิยมตามแบบแผน และเพื่อนที่ใช้ยาเสพติดเป็นตัวกำหนดสำหรับการใช้ยาโดยเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่าง วัยรุ่น 2,626 คน จากทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 เปอร์เซ็นต์ ใช้แอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ จำนวน 27 เปอร์เซ็นต์ ใช้กัญชา จำนวน 42 เปอร์เซ็นต์ ใช้แอมเฟตามีน 26 เปอร์เซ็นต์ และยากดประสาท 50 เปอร์เซ็นต์ และผลการศึกษาพบว่า แบบจำลองที่เป็นตัวทำนายเดียวที่ดีที่สุดของการใช้ยาของกลุ่มวัยรุ่น คือ การมีความสัมพันธ์เข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด มีผลต่อการเสพยาของกลุ่มวัยรุ่นของสหรัฐอเมริกา

Hong, Vinod and Kiconco (2020) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ผลกระทบที่แตกต่างกันของความผูกพันทางสังคม และกลุ่มอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของสมาชิกแก๊งค์เด็กและเยาวชนชายและหญิง” ผลการศึกษา พบว่า ผลกระทบที่แตกต่างกันของความผูกพันทางสังคมและการก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมและความรุนแรง ในกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกแก๊งค์ข้างถนน เด็กและเยาวชนชายและหญิง 201 คนในฮ่องกง การศึกษานี้ได้ทำการตรวจสอบความแตกต่างทางเพศต่อความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดระหว่างสมาชิกแก๊งค์ข้างถนน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายมีอายุระหว่าง 12 ถึง 24 ปี ที่สมาชิกแก๊งค์ข้างถนน เพศชาย จำนวน 109 คน เพศหญิง 92 คน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบลำดับขั้น พบว่า เด็กและเยาวชนที่ครอบครัวหรือผู้ปกครองมีความผูกพันและมีการเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมในฮ่องกง มีความเกี่ยวข้องกับการก่อโจรกรรมและความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพศชาย ขณะที่ความเชื่อในระบบกฎหมายและการเข้าร่วมกลุ่มอาชญากรรมฮ่องกงมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพศหญิง ที่เป็นสมาชิกแก๊งค์วัยรุ่นข้างถนน อย่างไรก็ตาม มีเพียงผลของความเชื่อผูกพันทางสังคมที่มีต่อการกระทำผิด (ไม่รุนแรง) เท่านั้น ที่พบว่าสมาชิกแก๊งค์ข้างถนนเยาวชนชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ความผูกพันของกลุ่มเพื่อนไม่เกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรมหรือความรุนแรงในหมู่สมาชิกแก๊งค์ข้างถนนของเยาวชนชายหรือหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

Alboukordi, Nazari and Nouri (2012) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “บทบาทของครอบครัวและกลุ่มเพื่อนในการทำนายนการกระทำผิดของเยาวชน” ตรวจสอบบทบาทของครอบครัวและกลุ่มเพื่อน โดยทำการศึกษา รวมกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นที่มีอายุ 13–18 ปี ในเมืองเตหะราน โดยการสุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 96 คน และที่ไม่ได้กระทำผิด จำนวน 91 คน ผลการวิจัย พบว่า โครงสร้างครอบครัวและการคบหาสมาคมบุคคลที่กระทำผิด สามารถทำนายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีนัยสำคัญ ด้านการกำกับดูแลของผู้ปกครองความสัมพันธ์การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิดได้อย่างมีนัยสำคัญ และผลการวิจัยยังพบว่า โครงสร้างครอบครัวและการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด ปัจจัยเรื่องการดูแลของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ผลสำคัญมาก เพราะการดูแลของผู้ปกครองมีความเกี่ยวกับการคบหาสมาคมกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชน

Ozby and Ozcan (2006) ได้ทำการศึกษา “การทดสอบทฤษฎีความผูกพันสังคมของ Hirschi ต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนมัธยมแห่งอังการา ประเทศตุรกี” พวกเขาได้ทำการศึกษาเพื่อทดสอบทฤษฎีความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศตุรกี โดยเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองอังการา จำนวน 1,710 คน โดยใช้การแบบแบ่งชั้นแบบสองขั้นตอน การสุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ปัจจัยถูกนำมาใช้เพื่อกำหนดมิติของการตอบสนองของเยาวชน เรื่อง การทำร้ายร่างกาย การล่วงละเมิดในโรงเรียน และการก่อความวุ่นวายในที่สาธารณะ รูปแบบการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อทดสอบทฤษฎีความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความผูกพันกับครู ค่านิยมของกลุ่มเพื่อน ความผูกพันกับครอบครัว ความมุ่งมั่นของโรงเรียน ความเชื่อและการมีเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการอธิบายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนประเทศตุรกีได้เป็นอย่างดี

2.6 บทสรุปการทบทวนวรรณกรรม

จากการที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยผู้วิจัยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความ

ผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง จากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น พบว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ไม่ได้เกิดมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการเกิดพฤติกรรมกระทำผิดนั้นเกิดขึ้นได้จากหลากหลาย องค์ประกอบ ทั้งที่ปัจจัยเป็นเสริมแรงเชิงบวกและปัจจัยเชิงลบ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยพื้นฐาน ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนการเรียนรู้ทางสังคม ค่านิยม ทัศนคติ การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของกลุ่มเพื่อนต่าง ๆ ของวัยรุ่นที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล จึงอาจจะ เชื่อได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะมีความสัมพันธ์หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาญา และในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน มุ่งดำเนินการโดยให้ความสำคัญของแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิดอันเนื่องมาจาก หลากหลายปัจจัยที่อาจจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน ดังนั้น กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน จึงมุ่งที่การแก้ไข พื้นฟูเด็กและเยาวชนมากกว่าการลงโทษ ส่งผล ให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยนำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งเป็นศาสตร์เกี่ยวข้องมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา วิเคราะห์ให้เข้าใจ และ สรุปลงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในคดีอาญา เพื่อนำไปสู่ การวางแผนทางการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้เปลี่ยนแปลงในทางที่เหมาะสม อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้และยังจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็น แนวทางการป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี องค์ประกอบ ความสำคัญของความผูกพันทางสังคม พบว่า ความผูกพันทางสังคม คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อความรู้สึกลึกซึ้งดีชอบชั่วดีของบุคคล ที่มีผลทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมควบคุมตนเอง โดยเป็นความสามารถของบุคคลที่จะละเว้นการ กระทำบางชนิด ให้ไม่กระทำผิดฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม ซึ่งเป็นความผูกพันที่มีต่อครอบครัว ความผูกพันที่มีต่อผู้อื่น ความผูกมัดต่อบรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคม รวมไปถึงศีลธรรมและจริยธรรม ด้วย ตลอดจนเมื่อเด็กและเยาวชนนั้น ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหรืออยู่ในภาวะที่มีความขัดแย้ง ในจิตใจ เด็กและเยาวชนหากมีความผูกพันต่อสังคม ครอบครัว พวกเขาจะรู้จักคิดที่จะเตือนตนเอง และสามารถควบคุมการแสดงออกได้ ในทางตรงข้ามกันการที่เด็กและเยาวชนจะตัดสินใจประกอบ อาชญากรรมต่าง ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ บรรทัดฐานของสังคม เนื่องจากมีความผูกพันต่อสังคม

ความผูกพันต่อครอบครัว การผูกมัดต่อการศึกษาหรืออาชีพการงาน รวมถึงความเชื่อที่มีต่อศีลธรรม จริยธรรมของสังคม ของพวกเขาเหล่านั้น ไม่คืนันเอง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี องค์ประกอบ ความสำคัญของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง พบว่า ตามทฤษฎีที่เชื่อว่ากลไกสำคัญในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน จะต้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์หรือคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันไปตามสภาพของสังคม ที่มีสมาชิกชั้นชอบนิยม กระทำความผิดหรือชอบมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ละเมิดต่อกฎหมาย รวมทั้งศีลธรรมและจริยธรรมอันดี ของสังคม สาเหตุของการคบค้าสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกันนั้นมาจากสังคมที่ไร้ระเบียบและสังคมที่มีความขัดแย้งกัน พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะต้องมีการเรียนรู้ระหว่างกันและกัน โดยอาศัยกระบวนการติดต่อสื่อสารในลักษณะเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน กับบุคคลอื่นซึ่งอยู่ใกล้ชิดสนิทสนมกับคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนและอาชญากรรมที่ขัดต่อดั้วบทกฎหมาย นอกจากนี้ การเรียนรู้ พฤติกรรมเบี่ยงเบนจะมีการเรียนรู้เทคนิคในการกระทำความผิด ในการใช้แรงจูงใจ การหาเหตุผลมา อ้างอิงเพื่อให้การกระทำผิดนั้นบรรลุผล ตลอดจนวิธีการการเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมด้วย โดยการ คบหาสมาคมที่แตกต่างกันของบุคคลขึ้นอยู่กับความถี่ และระยะเวลาที่คบหาสมาคมกับเพื่อนหรือ บุคคลใกล้ชิดและการเรียนรู้พฤติกรรมเบี่ยงเบนนี้ ยังรวมถึงการให้คำจำกัดความระหว่างความหมายที่ ถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ความสามารถในการเรียนรู้การกระทำผิดนั้นจะขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลนั้น ว่าอยู่ในสภาพแวดล้อมสังคมและถูกหล่อหลอมมาจากสังคมที่อยู่อาศัยของพวกเขาตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดให้โทษ มีสาเหตุมาได้จากหลายปัจจัยเกี่ยวข้อง เช่น สภาพครอบครัวที่แตกแยก ปัญหาการ เลี้ยงดูแลที่ไม่เหมาะสม การปล่อยปละละเลย การเมินเฉยต่อการกระทำผิด รวมทั้งครอบครัวที่มีรูปแบบ การเลี้ยงดูแบบสนับสนุนการกระทำผิด ครอบครัวไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่มีการให้คำปรึกษา ไม่ช่วยเหลือเมื่อได้รับความเดือดร้อนและมีระดับความผูกพันทางสังคม โดยเฉพาะความผูกพันกับ ครอบครัวน้อย ส่งผลต่อการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงความผูกพันทางความเชื่อ และศาสนามีอิทธิพลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง กล่าวคือ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหาย การชักชวนไปในทางที่ผิด การคบเพื่อนที่มี พฤติกรรมเสี่ยง กลุ่มเพื่อนที่คบหาฝ่าฝืนกระทำความผิดละเมิดกฎหมาย และการมีกลุ่มเพื่อนสนิทที่เกี่ยวข้อง เสพยาเสพติด มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการ

เรียนรู้ทักษะและเทคนิคการกระทำความผิดมาจากกลุ่มเพื่อนที่คบหาสมาคม และปัจจัยสภาพแวดล้อม ชุมชนที่อยู่อาศัย ชุมชนแออัด มีกลุ่มเพื่อนที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิด ชุมชนที่อยู่อาศัยนั้นมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจสาเหตุเชิงจิตที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้คือ การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดนั้นมีสาเหตุมาจากเรื่องใดบ้าง มีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องใดบ้าง ทำให้นำไปอภิปรายผลต่อไปได้ว่า จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างไร โดยนำองค์ความรู้ที่ได้รับทั้งหมดไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยผู้วิจัยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เป็นการวิจัยที่มีการผสมผสาน (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การตรวจสอบข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 3.8 จริยธรรมการวิจัยในคน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) ดังนี้

ประชากร คือ เด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ โดยกลุ่มประชากรทั้งหมดอยู่ในการควบคุมตัวตามกระบวนการยุติธรรมภายหลังถูกศาลพิพากษา และ

อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลางจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา
- 2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)
- 3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และ
- 4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา

จากที่ได้สำรวจข้อมูลจากงานทะเบียนของศูนย์ฝึกและอบรมฯ 4 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น ประมาณ 152 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 11 เมษายน 2565) ซึ่งได้แก่

1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	จำนวน 40 คน
2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)	จำนวน 40 คน
3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)	จำนวน 48 คน
4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 24 คน

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) กรณีทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % และค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้จากการสุ่มตัวอย่าง $\pm 5\%$ เพื่อจัดทำเป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Accidental Sampling)

สูตรของทาโรยามาเน่ คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องทำการสุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

แทนค่า

$$n = \frac{152}{1 + 152(0.05)^2}$$

$$n = 152 / 1.38 = 110.144 = 110 \text{ คน}$$

เพราะฉะนั้น เป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร เท่ากับ จำนวน 110 คน

หมายเหตุ: ผู้วิจัยนำเอาประชากรทั้งหมด จำนวน 152 คน มาคำนวณโดยใช้สูตรของทาร์ยามานะ ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 110 คน และทำการแจกแบบสอบถามตามจำนวนตัวอย่างที่ได้มา ผู้วิจัยไม่เลือกเก็บแบบสอบถามจากประชากรทั้งหมดจำนวน 152 คน เนื่องจากประชากรตัวอย่างไม่คงที่มี เข้า-ออก ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ตลอดทุกวัน และอยากทราบถึงค่าการกระจาย (SD) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามข้างต้นที่กล่าวมา

1) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาจากเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัว ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลางจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา 2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) 3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และ 4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Accidental Sampling) จากประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนผ่านกระบวนการจำแนกและฝึกอบรม มาแล้วมากกว่า 1 เดือนขึ้นไป โดยพิจารณาการดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างให้มีการกระจายครบทุกศูนย์ฝึกและอบรม ซึ่งสามารถจำแนกตามศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดังต่อไปนี้

1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	จำนวน 35 คน
2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)	จำนวน 35 คน
3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)	จำนวน 30 คน
4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 10 คน
รวม	จำนวน 110 คน

3.1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative)

ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ด้วยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักการตามแนวความคิดของ แพตตัน (Patton, 1990) มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและตรงกับวัตถุประสงค์/ปัญหาในการวิจัยมากที่สุด (Information-Rich Cases) โดยผู้วิจัยมีการประสานและปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน) ที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกได้และเพียงพอต่อการศึกษาวิจัย โดยมีคุณสมบัติ/คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง คือ

1) เป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 ราย และนักจิตวิทยา จำนวน 3 ราย รวมจำนวน 6 ราย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดนั้น จะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา โดยจะต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

2) เป็นเด็กและเยาวชนชาย หรือหญิง ที่มีอายุเกิน 12 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันกระทำผิด ที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวที่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกหรือกระทำผิดซ้ำ จำนวน 8 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทปลายปิด (Closed- Ended Questionnaires) ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน มีลักษณะ ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิฐานะสภาพครอบครัว อาชีพของผู้ปกครองสภาพแวดล้อม และประสบการณ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม ได้แก่ สัมพันธภาพภายในครอบครัว และสัมพันธภาพกับสังคม จำนวน 26 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เช่น ความถี่ในการคบหาเพื่อน ระยะเวลาในการคบหาเพื่อน และจำนวนเพื่อนที่คบหาจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด เช่น ประวัติกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประวัติการใช้สารเสพติด รวมทั้งประวัติการกระทำความผิดอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ จำนวน 3 ข้อ

2) แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย ลักษณะข้อคำถาม 2 รูปแบบ คือ

2.1) คำถามปลายเปิดที่มีไว้ให้เลือกคำตอบ หรือข้อคำตอบที่มีตัวเลือกกำหนด

2.2) ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยใช้เทคนิคการวัดของ Likert Scale สร้างแบบสอบถามและกำหนดเนื้อหาในข้อคำถามให้ครอบคลุมเรื่องที่ทำการศึกษา โดยเรียบเรียงข้อความที่จะศึกษาประกอบด้วยข้อความเชิงบวก ซึ่งสามารถแบ่งคำตอบได้ 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

เป็นประจำ / มากที่สุด	ระดับคะแนน	5
บ่อยครั้ง/มาก	ระดับคะแนน	4
เป็นบางครั้ง/ปานกลาง	ระดับคะแนน	3
นาน ๆ ครั้ง/น้อย	ระดับคะแนน	2
ไม่เคย / น้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1

การแสดงระดับคะแนนเฉลี่ยจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \quad (3-2)$$

- 1.00 - 1.08 หมายถึงระดับความเห็นในระดับน้อยมาก
 1.81 - 2.06 หมายถึงระดับความเห็นในระดับน้อย
 2.61 - 3.40 หมายถึงระดับความเห็นในระดับปานกลาง
 3.41 - 4.20 หมายถึงระดับความเห็นในระดับมาก
 4.21 - 5.00 หมายถึงระดับความเห็นในระดับมากที่สุด

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1) การสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากงานแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการตั้งคำถามออกแบบจัดทำแบบสัมภาษณ์ (Interview)

2) ลักษณะของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ (Interview) ดังนี้

2.1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ที่มีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end

Question) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้เสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยไม่มีการชี้นำคำตอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมากที่สุด และเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีแนวทางคำถามไว้เป็นแนวทางสัมภาษณ์ เพื่อหาคำตอบตามความมุ่งหมายของการวิจัย จำนวน 5 ข้อ

2.2) แบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เจ้าหน้าที่) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end Question) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้มีอิสระในการตอบแสดงความคิดเห็นกับประเด็นข้อคำถาม เพื่อใช้สัมภาษณ์ตามแนวทางแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้แต่ละประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบตามความมุ่งหมายของการวิจัย จำนวน 5 ข้อ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยผู้วิจัยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เนื่องจากเป็นงานวิจัยแบบผสมผสานกันระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากงานแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการตั้งคำถามออกแบบจัดทำแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา และแบบสอบถามงานวิจัยนี้ได้แก้ไขปรับปรุงโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องในรายละเอียดของข้อความ

3) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและทำการแก้ไข

4) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมถึงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอแนะเพิ่มเติมและนำมาแก้ไข เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของแบบสอบถามตลอดจนความสอดคล้องตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างดี แล้วนำแบบสอบถามที่พัฒนาสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไขก่อนเสนอคณะกรรมการ

5) การทดสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ผู้วิจัยเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาชีวศึกษารวมจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาเพื่อหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 – 1.00 เป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้ และแบบสอบถามที่มีค่าต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดออก แล้วพิจารณาแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 – 1.00 เป็นแบบสอบถาม แล้วทำการแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ผลคะแนนของผู้เชี่ยวชาญสามารถคำนวณค่า IOC ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณค่า IOC} = \frac{\sum R}{N} \quad (3-3)$$

IOC	คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
R	คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
$\sum R$	คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

6) การปรับปรุงแบบสอบถาม และจัดทำแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทำการทดสอบไปทดสอบก่อน (Try Out) จำนวน 30 ชุด ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดกาญจนบุรี และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีลักษณะความใกล้เคียงคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และเมื่อทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) และความเชื่อมั่นทางสถิติ โดยการคำนวณความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาแบบครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งจะต้องได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.7 ขึ้นไป จึงจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา)

เครื่องมือ	จำนวนข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบ (try-out)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
1. ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม	24	30	0.875
1.1 ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment)	9	30	0.783
1.2 ด้านข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)	5	30	0.844
1.3 ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement)	5	30	0.741
1.4 ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief)	5	30	0.792
2. ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง	12	30	0.869

ตารางที่ 3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทำการทดสอบไปทดสอบก่อน (Try out) จำนวน 30 ชุด ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดกาญจนบุรี และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการวิเคราะห์เครื่องมือแบบสอบถามปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาแบบครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) หรือความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน คือ 0.875 ซึ่งตีความได้ว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง และแบบสอบถามปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาแบบครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) หรือความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน คือ 0.869 ซึ่งตีความได้ว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง เช่นเดียวกัน

7) ดำเนินการขอรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)

โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต เมื่อผ่านการรับรองแล้ว ผู้วิจัยนำไปเสนอให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพิจารณาประเด็นคำถามอีกครั้งเมื่อผ่านการพิจารณาจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

8) เมื่อผ่านการพิจารณารับรองจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยใช้วิธีการทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อเข้าสู่กระบวนการศึกษาและการเข้าถึงกลุ่มประชากร ผู้วิจัยประสานไปยังหน่วยงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ เข้าไปเก็บข้อมูลกับเด็กและเยาวชน โดยนัดหมายวันที่หน่วยงานสะดวก และผู้วิจัยจะดำเนินการเข้าไป และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีอาชญากรรมให้โทษ ตามคุณสมบัติที่ได้กำหนดขอบเขตไว้แล้วข้างต้นด้วยตนเอง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยจะต้องมีความสมัครใจและยอมรับที่จะเข้าร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.4 การเข้าถึงกลุ่มประชากรและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเข้าถึงกลุ่มประชากรและการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ถึงกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อพิจารณาประเด็นคำถามและขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี), ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี), และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

2) เมื่อได้รับอนุญาตจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยลงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยตลอดจนรายละเอียดของแบบสอบถาม ก่อนที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ จนครบทุกปัจจัย จากนั้นทำการตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม

4) เมื่อผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวนประมาณ 110 ชุด ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามแก่เด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว และหลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเรียบร้อย และกำหนดรหัสและคำนวณคะแนน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ผลการศึกษาต่อไป

3.4.2 การเข้าถึงกลุ่มประชากรและการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) การเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 14 ราย โดยผู้วิจัยมีการประสานและปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน) ที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกได้และเพียงพอต่อการศึกษาวิจัย โดยมีคุณสมบัติ/คุณลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ

1.1) เป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 ราย นักจิตวิทยา จำนวน 3 ราย รวมจำนวน 6 ราย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดนั้น จะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา โดยจะต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

1.2) เป็นเด็กและเยาวชนชาย หรือหญิง ที่มีอายุเกิน 12 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันกระทำผิด ที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด

ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกหรือกระทำผิดซ้ำ จำนวน 8 ราย โดยการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เข้าร่วมการวิจัยจะต้องมีความสมัครใจ และยอมรับที่จะเข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้

2) ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยมีแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคล โดยมีวิธีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว และในกระบวนการศึกษาข้อมูลกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน) ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสร้างสัมพันธภาพเป็นอันดับแรก เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเปิดใจ และเข้าถึงข้อมูลของผู้ร่วมวิจัยมากยิ่งขึ้น โดยที่ผู้วิจัยจะแนะนำตัว และชี้แจงอธิบายรายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งนี้ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยทราบถึงสิทธิและข้อปฏิบัติของตนเองในการให้ข้อมูล เช่น สิทธิที่จะตอบคำถาม ในกรณีที่ไม่มีพร้อม หรือไม่สะดวกที่จะให้ข้อมูลอาจจะขอพักหรือหยุดการให้ข้อมูลได้ทันที ทั้งนี้หากมีการใช้เครื่องบันทึกเสียง เพื่อบันทึกบทสนทนาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อความสำคัญที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีการสะท้อนต่อประเด็นคำถามต่าง ๆ ในขณะที่ให้สัมภาษณ์หรือสนทนากลุ่มทั้งนี้ในการบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะทำการขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงก่อนทุกครั้ง และอธิบายถึงหลักการรักษาความลับและการทำลายข้อมูลในการวิจัย เป็นต้น เมื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่ขัดข้อง ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเสียงไว้ ทำให้สามารถเก็บรายละเอียดของข้อมูลได้มากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องกังวลกับการจดบันทึกภายหลัง ทำให้การสนทนาเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ และสามารถสังเกตปฏิกิริยาของผู้ให้ข้อมูลและสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์นั้น ๆ ได้อย่างเต็มที่ ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่เต็มใจ ผู้วิจัยจะไม่ทำการบันทึกเสียง เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกิดความสบายใจในการให้ข้อมูลและผู้วิจัยใช้สมุดบันทึกเพื่อจดบันทึกรายละเอียดในการสัมภาษณ์และการสังเกตแทน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

- 1) หลังจากรวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างมาแล้วผู้วิจัยจะได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
- 2) ลงแบบสอบถาม และทำการลงรหัสแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
- 3) นำรหัสที่ได้ไปบันทึกข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสรุปเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 1) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปถอดความและเรียบเรียงประเด็น
- 2) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล โดยแยกเนื้อหาและจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นการสัมภาษณ์ และโจทย์การวิจัย
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบการวิจัยที่กำหนด ด้วยการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม และเรียบเรียงประเด็นตามแนวทางการศึกษาวัตถุประสงค์แต่ละข้อโดยการประมวลแนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและสรุปผลการศึกษาโดยอธิบายแบบบรรยายพรรณนา

3.6 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation) โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบข้อมูลโดยนำข้อมูลทั้งในรูปแบบเอกสาร ผลการสัมภาษณ์ที่บันทึก ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง ร่วมไปกับการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธี ดังนี้ คือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติด กลุ่มเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ และนักจิตวิทยา ให้ข้อมูลเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูล (Validity) โดยการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกสถิติที่เหมาะสมกับระดับการวัดและประเภทของตัวแปรดังต่อไปนี้

- 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- 2) การแจกแจงความถี่และอัตราส่วนร้อยละ (Percentages)
- 3) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, *S.D.*)
- 5) ใช้สถิติวิเคราะห์การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการกระทำผิด ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Independent-samples *t*-test) การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)
- 6) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนาโดยการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้เทคนิควิธีการวิจัยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปการสัมภาษณ์นำเสนอแบบเชิงพรรณนา การวิจัยครั้งนี้ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.8 จริยธรรมการวิจัยในคน

1) ผู้วิจัยดำเนินการขอรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval) จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งผ่านการรับรองตามเอกสารรับรองเลขที่ COA.NO.RSUERB 2022-112

2) ผู้วิจัยการทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยรังสิตถึงกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณารับรองโครงการวิจัยและอนุญาตให้สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยจากเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้

3) การสอบถามข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัย ผู้วิจัยมิได้มีส่วนรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมวิจัย การเก็บข้อมูลจะปราศจากอคติ และการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ ทั้งการให้คุณหรือโทษใด ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การเก็บข้อมูลการวิจัย และยึดหลักความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล โดยไม่มีการบังคับหรือกดดันที่จะส่งผลกระทบต่อผู้วิจัยทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และไม่มีผลประโยชน์อื่นใดเกี่ยวข้อง นอกจากข้อมูลที่ได้ทำการวิจัย โดยผู้วิจัยจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เข้าร่วมวิจัยแล้วเท่านั้น ถึงจะเก็บข้อมูลได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะต้องชี้แจงรายละเอียดการวิจัยให้แก่ผู้เข้าร่วมวิจัยได้รับทราบถึงสิทธิและการปฏิบัติตัวในระหว่างการเข้าร่วมวิจัย โดยผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถถอนตัวออกจากการให้ข้อมูลได้กลางคันทุกเมื่อ หากรู้สึกสบายใจที่จะให้ข้อมูล โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยผู้วิจัยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เป็นการวิจัยที่มีการผสมผสาน (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ผู้วิจัยแบ่งการผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ข้อมูลด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำความผิดของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.3 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม
- 4.4 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง
- 4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา
- 4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์ฝึกและอบรม

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
บ้านกรุณา	35	31.82
เขต 2 จังหวัดราชบุรี	35	31.82
เขต 11 จังหวัดลพบุรี	30	27.27
พระนครศรีอยุธยา	10	9.09
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมอยู่ใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลางที่กระทำความผิดคดีอาญาเสพติดให้โทษ จำนวนทั้งสิ้น 110 คน ประกอบด้วย ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา คิดเป็นร้อยละ 31.82 ศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) คิดเป็นร้อยละ 31.82 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) คิดเป็นร้อยละ 27.27 และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 9.09

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	107	97.30
หญิง	3	2.70
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ จำนวน 110 คน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 97.30 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 2.70

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุขณะที่ทำผิด (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
13 ปี	2	1.80
14 ปี	5	4.50
15 ปี	17	15.50
16 ปี	28	25.50
17 ปี	58	52.70
รวม	110	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ (ต่อ)

อายุปัจจุบัน (n = 110) ต่อ	จำนวน	ร้อยละ
14 ปี	1	0.90
15 ปี	3	2.70
16 ปี	10	9.10
17 ปี	13	11.80
18 ปี	37	33.60
19 ปี	21	19.10
20 ปี	17	15.50
21 ปี	3	2.70
22 ปี	3	2.70
23 ปี	1	0.90
รวม	110	100.00
อายุเฉลี่ยขณะทำผิด (ปี)	16.23	
อายุเฉลี่ยในปัจจุบัน (ปี)	18.27	

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ จำนวน 110 คน พบว่า อายุขณะที่ทำผิด ส่วนใหญ่มี อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.70 รองลงมาอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.50 อายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 อายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.50 และอายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.80 ซึ่งมีอายุเฉลี่ยขณะที่ทำผิด 16.23 ปี และอายุปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมาอายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.10 อายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.80 อายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.10 อายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.70 อายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.70 อายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.70 อายุ 13 ,14 และ 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.90 ซึ่งมีอายุเฉลี่ยในปัจจุบัน 18.27 ปี

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	1	0.90
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	16	14.50
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)	63	57.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) / ปวช.	28	25.50
อนุปริญญา / ปวส.	2	1.80
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา จำนวน 110 คน พบว่า ส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) คิดเป็นร้อยละ 57.30 รองลงมาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 25.50 ระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) คิดเป็นร้อยละ 14.50 ระดับอนุปริญญา / ปวส. คิดเป็นร้อยละ 1.80 และระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ก่อนหักค่าความผิด)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	23	20.90
5,000 – 10,000 บาท	31	28.20
10,000 - 15,000 บาท	20	18.20
15,001 – 20,000 บาท	8	7.30
มากกว่า 20,001 บาท	10	9.10
อื่น ๆ (ไม่มีรายได้)	18	16.40
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ก่อนกระทำความผิด) จำนวน 110 คน พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.20 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.90 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.20 ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 16.40 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.10 และและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.30

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกศาสนา

ศาสนาที่นับถือ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	106	96.40
คริสต์	1	0.90
อิสลาม	2	1.80
อื่น ๆ (ระบุ) ไม่มีศาสนา	1	0.90
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนาที่นับถือ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 96.40 รองลงมา นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 1.80 นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.90 และไม่มีศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
โสด	88	80.00
อยู่ด้วยกัน (ไม่ได้จดทะเบียนสมรส)	19	17.30
สมรสและอยู่ด้วยกัน	2	1.80
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	1	0.90
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาสถานภาพอยู่ด้วยกัน (ไม่ได้จดทะเบียนสมรส) คิดเป็น ร้อยละ 17.30 สถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 1.80 และสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีบุตร (ทั้งที่สมรสและไม่ได้สมรส)

การมีบุตร (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	88	80.00
บุตร 1 คน	16	14.50
บุตร 2 คน	3	2.70
บุตร 3 คน	3	2.70
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.8 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีบุตร (ทั้งที่สมรสและไม่ได้สมรส) พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง ไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา มีบุตร 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 มีบุตร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 และมีบุตร 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส ของบิดา-มารดา

สถานภาพการสมรสของบิดามารดา (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	29	26.40
แยกกันอยู่	47	42.70
หย่าร้าง	34	30.90
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.9 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรสของบิดา-มารดา พบว่า ส่วนใหญ่ บิดามารดากลุ่มตัวอย่าง มีสถานภาพแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 42.70 รองลงมาบิดามารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และสถานภาพบิดามารดา หม้าย/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 30.90

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพของครอบครัว

สภาพครอบครัว (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดาร์ักใคร่กลมเกลียวดี	39	35.50
บิดามารดามีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง	60	54.50
บิดามารดามีการทะเลาะเบาะแว้งประจำ	11	10.00
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.10 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่สภาพครอบครัว บิดามารดามีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมาบิดามารดาร์ักใคร่กลมเกลียวดี คิดเป็นร้อยละ 35.50 และบิดามารดามีการทะเลาะเบาะแว้งประจำ คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของบิดา

บิดาประกอบอาชีพ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	2.70
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.80
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	20	18.20
ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	18	16.40
เกษตรกร (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์)	10	9.10
รับจ้างทั่วไป	44	40.00
เสียชีวิต	10	9.10
อื่น ๆ (ระบุ) ไม่ทราบอาชีพบิดา	3	2.70
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.11 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของบิดา พบว่า ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.20 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 ประกอบอาชีพเกษตรกร (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์) คิดเป็นร้อยละ 9.10 บิดาเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 9.10 บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 2.70 ไม่ทราบอาชีพบิดา คิดเป็นร้อยละ 2.70 และประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 1.80

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของมารดา

มารดาประกอบอาชีพ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	3.60
รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	0.90
พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	28	25.50
ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	16	14.50
เกษตรกร (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์)	5	4.50
รับจ้างทั่วไป	47	42.70
เสียชีวิต	2	1.80
อื่น ๆ (ระบุ) ไม่ทราบอาชีพมารดา	7	6.40
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.12 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของมารดา พบว่า ส่วนใหญ่มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 42.70 รองลงมา ประกอบอาชีพพนักงาน / ลูกจ้างบริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.50 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 14.50 ไม่ทราบอาชีพมารดา คิดเป็นร้อยละ 6.40 ประกอบอาชีพเกษตรกร (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์) คิดเป็นร้อยละ 4.50 มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 3.60 มารดาเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 1.80 และประกอบอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	6	5.50
5,000 – 10,000 บาท	30	27.30
10,000 - 15,000 บาท	29	26.40
15,001 – 20,000 บาท	18	16.40
มากกว่า 20,001 บาท	23	20.90
อื่น ๆ (ไม่มีรายได้, ไม่ทราบรายได้)	4	3.60
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.13 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 110 คน พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.30 รองลงมา บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.40 บิดามารดาหรือผู้ปกครองรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.40 บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.50 และอื่น ๆ บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่มีรายได้ / ไม่ทราบรายได้ คิดเป็นร้อยละ 3.60

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของบิดา
มารดา หรือ ผู้ปกครอง

ลักษณะพฤติกรรมบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ดูหนัง		
เป็นประจำ	23	20.90
บ่อยครั้ง	15	13.60
เป็นบางครั้ง	21	19.10

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
นาน ๆ ครั้ง	10	9.19
ไม่เคยมีพฤติกรรม	41	37.30
ดื่มสุรา (เหล้า / เบียร์ ฯลฯ)		
เป็นประจำ	8	7.30
บ่อยครั้ง	16	14.5
เป็นบางครั้ง	32	29.10
นาน ๆ ครั้ง	30	27.30
ไม่เคยมีพฤติกรรม	24	21.80
เล่นการพนัน		
เป็นประจำ	3	2.70
บ่อยครั้ง	0	0.00
เป็นบางครั้ง	8	7.30
นาน ๆ ครั้ง	30	27.30
ไม่เคยมีพฤติกรรม	69	62.70
ทะเลาะเบาะแว้ง		
เป็นประจำ	2	1.80
บ่อยครั้ง	4	3.60
เป็นบางครั้ง	19	17.30
นาน ๆ ครั้ง	50	45.50
ไม่เคยมีพฤติกรรม	35	31.80
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด		
เป็นประจำ	4	3.60
บ่อยครั้ง	6	5.50

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรมบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
เป็นบางครั้ง	7	6.40
นาน ๆ ครั้ง	7	6.40
ไม่เคยมีพฤติกรรม	86	78.20
มีประวัติเคยทำผิดกฎหมาย		
เป็นประจำ	2	1.80
บ่อยครั้ง	1	0.90
เป็นบางครั้ง	13	11.80
นาน ๆ ครั้ง	18	16.40
ไม่เคยมีพฤติกรรม	76	69.10

จากตารางที่ 4.14 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมของ บิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง พบว่า

1) การสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาคือ สูบบุหรี่เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 20.90 สูบบุหรี่เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.10 สูบบุหรี่บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.60 และสูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.19

2) การดื่มสุรา (เหล้า/เบียร์ ฯลฯ) ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดื่มสุราเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมาคือ ดื่มสุรา นาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.30 ไม่มีพฤติกรรมดื่มสุรา คิดเป็นร้อยละ 21.80 ดื่มสุราบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.5 และดื่มสุราเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 7.30

3) การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 62.70 รองลงมาคือ เล่นการพนันนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.30 เล่นการพนันเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.30 และเล่นการพนันเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 2.70

4) การทะเลาะเบาะแว้ง ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ทะเลาะเบาะแว้งนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมาคือ ไม่เคยมีพฤติกรรมทะเลาะเบาะแว้ง คิดเป็นร้อยละ 31.80 ทะเลาะเบาะแว้งเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.30 ทะเลาะเบาะแว้งบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.60 และ ทะเลาะเบาะแว้งเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 1.80

5) การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 78.20 รองลงมาคือ มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.40 มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.40 มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.50 และมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 3.60

6) มีประวัติเคยทำผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 69.10 รองลงมาคือ มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมายนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.40 มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมายเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.80 มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมายเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 1.80 และมีพฤติกรรมทำผิดกฎหมายบ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90

4.2 ข้อมูลด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดคดีอาชญากรรมคดีให้โทษ (ถูกดำเนินคดี)

ประวัติการกระทำความผิดคดีอาชญากรรมคดีให้โทษ	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
ครั้งแรก	76	69.10
ครั้งที่ 2	26	23.60
ครั้งที่ 3	3	2.70
ครั้งที่ 4	3	2.70

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ (ถูกดำเนินคดี) (ต่อ)

ประวัติการกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
ครั้งที่ 5	1	0.90
ครั้งที่ 6	0	0.00
ครั้งที่ 7	0	0.00
ครั้งที่ 8	1	0.90
รวม	110	100.00

จากตารางที่ 4.15 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ (ถูกดำเนินคดี) พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 69.10 รองลงมาคือ กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 23.60 กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 2.70 กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 2.70 และกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดในอดีต ก่อนการกระทำความผิดครั้งนี้ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี)

ประวัติการกระทำความผิดในอดีตก่อนการกระทำความผิดครั้งนี้	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
1. คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ		
1.1 การเสพยาเสพติด		
ไม่เคยกระทำความผิด	10	9.10
จำนวน 1 ครั้ง	60	54.50
จำนวน 2 ครั้ง	10	9.10
จำนวน 3 ครั้ง	6	5.50
มากกว่า 3 ครั้ง	24	21.80

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดในอดีต ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี) (ต่อ)

ประวัติการกระทำผิดในอดีตก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
1.2 การครอบครองยาเสพติด		
ไม่เคยกระทำผิด	37	33.60
จำนวน 1 ครั้ง	37	33.60
จำนวน 2 ครั้ง	12	10.90
จำนวน 3 ครั้ง	2	1.80
มากกว่า 3 ครั้ง	22	20.00
1.3 การจำหน่ายยาเสพติด		
ไม่เคยกระทำผิด	45	40.90
จำนวน 1 ครั้ง	31	28.20
จำนวน 2 ครั้ง	9	8.20
จำนวน 3 ครั้ง	3	2.70
มากกว่า 3 ครั้ง	22	20.00
2. คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฉ้อโกง ทรัพย์สิน)		
ไม่เคยกระทำผิด	83	75.50
จำนวน 1 ครั้ง	18	16.40
จำนวน 2 ครั้ง	1	0.90
มากกว่า 3 ครั้ง	6	5.50
3. คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ		
(ข่มขืน อนาจาร พรากผู้เยาว์ รุมโทรม)		
ไม่เคยกระทำผิด	101	91.80
จำนวน 1 ครั้ง	9	8.20
4. คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย		
(ทำร้ายร่างกาย พยายามฆ่าผู้อื่น ฆ่าผู้อื่น)		

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดในอดีต ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี) (ต่อ)

ประวัติการกระทำความผิดในอดีตก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยกระทำความผิด	86	78.20
จำนวน 1 ครั้ง	14	12.70
จำนวน 2 ครั้ง	3	2.70
จำนวน 3 ครั้ง	0	0.00
มากกว่า 3 ครั้ง	3	6.40

จากตารางที่ 4.16 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติกระทำความผิดในอดีต ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี) พบว่า

1) คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แบ่งเป็น ความผิดฐานการเสพยาเสพติด ส่วนใหญ่ กระทำความผิดเสพยาเสพติดจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมาคือ เคยกระทำความผิดเสพยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.80 เคยกระทำความผิดเสพยาเสพติดจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.10 และไม่เคยกระทำความผิด คิดเป็นร้อยละ 9.10 และเคยกระทำความผิดเสพยาเสพติดจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.50

2) ความผิดฐานการครอบครองยาเสพติด ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 33.60 และเคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติด จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมา คือ เคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 เคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติดจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.90 และเคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติดจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.80

3) ความผิดฐานการจำหน่ายยาเสพติด ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 40.90 รองลงมาคือ กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.20 กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.20 และกระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70

4) คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ วังราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์) ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 75.50 รองลงมาคือ เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 1 ครั้ง

คิดเป็นร้อยละ 16.40 เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.50 เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.80 และเคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90

5) คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน อนาจาร พรากผู้เยาว์ รัมโทรม) ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ คิดเป็นร้อยละ 91.80 และเคยกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.20

6) คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย พยายามฆ่าผู้อื่น ฆ่าผู้อื่น) ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 78.20 รองลงมาคือ เคยกระทำผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.70 เคยกระทำผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 และเคยกระทำผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกายมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.40

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติยาเสพติดที่เคยเสพ

ประวัติยาเสพติดที่เคยเสพ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)	จำนวน	ร้อยละ
แอมเฟตามีนหรือยาบ้า	64	15.30
ยาอี	34	8.10
กัญชา	81	19.40
ยาเคตามีน	50	12.00
ยาไอซ์	55	13.20
ยาگل่อมประสาท	37	8.90
ยาแก้ไอ (ที่มีส่วนผสมยาเสพติด)	50	12.00
ฝิ่น	2	0.50
มอร์ฟิน	1	0.20
สารระเหย	13	3.10
เฮโรอีน	23	5.50
อื่น ๆ ระบุ กระทั่ง	8	1.90
รวม	418	100.00

จากตารางที่ 4.17 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประวัติประวัติยาเสพติดที่เคยเสพ พบว่า ส่วนใหญ่ เสพกัญชา ร้อยละ 19.40 รองลงมาคือ เสพแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ร้อยละ 15.30 เสพยาไอซ์ ร้อยละ 13.20 เสพยาเคตามีน และยาแก้ไอ (ที่มีส่วนผสมยาเสพติด) ร้อยละ 12.00 ตามลำดับ เสพยาگل่อม

ประสาท ร้อยละ 8.90 เสดยาอี ร้อยละ 8.10 เสดเฮโรอิน ร้อยละ 5.50 เสด/คมสารระเหย ร้อยละ 3.1 เสด/คูดฝิ่น ร้อยละ 0.50 เสดมอร์ฟีน ร้อยละ 0.20 และอื่น ๆ เช่น พืชกระท่อม ร้อยละ 1.90

4.3 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม ที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยรวมรายด้าน

ความผูกพันทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment)	4.14	0.481	มาก
2. ด้านข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)	3.98	0.737	มาก
3. ด้านการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement)	3.60	0.709	มาก
4. ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief)	3.75	0.634	มาก
รวม	3.87	0.506	มาก

จากตารางที่ 4.18 ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment) ($\bar{X} = 4.14$) ด้านข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)

($\bar{X}$ = 3.98) ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement) ($\bar{X}$ = 3.60) และด้านความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief) ($\bar{X}$ = 3.75)

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง

ความผูกพันทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment)			
1. คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อตัวน้อง	4.72	0.592	มากที่สุด
2. คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ของน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนม คอยเอาใจใส่ดูแล คอยถามไถ่เรื่องต่าง ๆ และแสดงความเป็นห่วงใยต่อน้อง	4.17	0.985	มาก
3. คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ให้คำปรึกษา แนะนำ อบรมบ่มนิสัย และคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของน้อง	4.11	0.922	มาก
4. น้องรู้สึกรักและห่วงใย คุณพ่อ-คุณแม่/ผู้ปกครอง	4.77	0.536	มากที่สุด
5. น้องมักจะแสดงความรู้สึกสงสาร หรือเห็นอกเห็นใจในความลำบากของ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง	4.41	0.758	มากที่สุด
6. น้องเคารพรักและเชื่อฟังคำสั่งสอน คำตักเตือนของคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง	3.81	1.079	มาก

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง (ต่อ)

ความผูกพันทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
7. พี่น้องและญาติๆ มีความสำคัญ และ น้องมีความรู้สึกรักและห่วงใยพี่น้อง และ ญาติๆ	4.29	0.734	มากที่สุด
8. น้องคิดว่า สังคม ชุมชน หรือโรงเรียนของ น้อง มีความสำคัญต่อตัวน้อง	3.50	1.038	มาก
9. น้องมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ เพื่อน ครูที่โรงเรียน และเพื่อน ครูของน้องดูแลเอา ใจใส่เป็นห่วงเป็นใยน้อง	3.47	0.916	มาก
รวม	4.14	0.481	มาก
2. ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)			
1. น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ของน้องว่าจะดูแลเอาใจใส่ และ เลี้ยงดูท่านตลอดไป	4.15	1.102	มาก
2. น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ว่าน้องจะเป็นคนดี และประกอบ อาชีพทำงานที่ถูกต้องกฎหมาย	4.18	1.015	มาก
3. น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ว่าน้องจะตั้งใจพยายามเรียน หนังสือ	3.71	1.035	มาก
4. น้องมีความตั้งใจว่าจะไม่ทำให้ คุณพ่อ- คุณแม่ หรือผู้ปกครองผิดหวังหรือเสียใจ เพราะน้อง	4.00	0.948	มาก

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง (ต่อ)

ความผูกพันทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
5. น้องมีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดีและทำประโยชน์ต่อสังคม	3.86	0.903	มาก
3. การเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement)			
1. น้องได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การกินข้าว ไปห้างสรรพสินค้า ไปท่องเที่ยว ดูหนัง เล่นกีฬาด้วยกัน	3.40	1.182	ปานกลาง
2. น้องได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโรงเรียนหรือชุมชน เช่น การช่วยงานวัด เตรียมงานบุญประเพณี การกวาดลานวัด ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ เป็นต้น	3.27	1.031	ปานกลาง
3. ในปีหนึ่ง ๆ น้องชอบเที่ยวงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ฯ	4.25	0.848	มากที่สุด
4. น้องชอบเล่นกีฬา เช่น ละครเรือ ฟุตบอล ฯลฯ ในโรงเรียนหรือชุมชนของน้อง	3.61	1.212	มาก
5. น้องเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ เช่น เลี้ยงสังสรรค์ งานประเพณีรื่นเริง ฯลฯ ของชุมชน โรงเรียน ของน้อง	3.50	1.011	มาก
รวม	3.60	0.709	มาก

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง (ต่อ)

ความผูกพันทางสังคม (ต่อ)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
4. ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief)			
1. นื่องเชื่อในกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ของครอบครัว	3.51	0.875	มาก
2. นื่องเชื่อว่ากฎหมายของประเทศไทยมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ	3.32	1.083	ปานกลาง
3. นื่องเชื่อในเรื่องของบาป บุญคุณโทษ ว่าเป็นเรื่องจริง	4.12	0.854	มาก
4. นื่องคิดว่าการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องจริง	4.00	0.948	มาก
5. นื่องเชื่อในเรื่องนรก-สวรรค์ ว่ามีอยู่จริง และมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์เรา (ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก)	3.84	1.018	มาก
รวม	3.75	0.634	มาก

จากตารางที่ 4.19 ปัจจัยความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง พบว่า

ความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ของนื่องมีความใกล้ชิดสนิทสนม คอยเอาใจใส่ดูแล คอยถามไถ่เรื่องต่าง ๆ และแสดงความเป็นห่วงใยต่อนื่อง ($\bar{X}$ = 4.17) คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ให้คำปรึกษา แนะนำ อบรมบ่มนิสัย และคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของนื่อง ($\bar{X}$ = 4.11) นื่องเคารพรักและเชื่อฟัง

คำสั่งสอน คำตักเตือนของคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.81$) น้อยคิดว่า สังคม ชุมชน หรือโรงเรียนของน้อง มีความสำคัญต่อตัวน้อง ($\bar{X} = 3.50$) และน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ เพื่อน ครูที่โรงเรียน และเพื่อน ครูของน้องดูแลเอาใจใส่เป็นห่วงเป็นใยน้อง ($\bar{X} = 3.47$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องรู้สึกรักและห่วงใย คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.77$) คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อตัวน้อง ($\bar{X} = 4.72$) น้องมักจะแสดงความรู้สึกสงสาร หรือเห็นอกเห็นใจในความลำบากของ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.41$) และพี่น้องและญาติ ๆ มีความสำคัญ และน้องมีความรู้สึกรักและห่วงใยพี่น้อง และญาติ ๆ ($\bar{X} = 4.29$)

ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ว่าน้องจะเป็นคนดี และประกอบอาชีพทำงานที่ถูกกฎหมาย ($\bar{X} = 4.18$) น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ของน้องว่าจะดูแลเอาใจใส่ และเลี้ยงดูท่านตลอดไป ($\bar{X} = 4.15$) น้องมีความตั้งใจว่าจะไม่ทำให้ คุณพ่อ-คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ผิดหวังหรือเสียใจเพราะน้อง ($\bar{X} = 4.00$) น้องมีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดีและทำประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.86$) และน้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ว่าน้องจะตั้งใจพยายามเรียนหนังสือ ($\bar{X} = 3.71$)

การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องชอบเล่นกีฬา เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล ฯลฯ ในโรงเรียนหรือชุมชนของน้อง ($\bar{X} = 3.61$) และน้องเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการเช่น เลี้ยงสังสรรค์ งานประเพณี รื่นเริง ฯลฯ ของชุมชน โรงเรียน ของน้อง ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การกินข้าว ไปห้างสรรพสินค้า ไปท่องเที่ยว ดูหนัง เล่นกีฬาร่วมกัน ($\bar{X} = 3.40$) และน้องได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโรงเรียนหรือชุมชน เช่น การช่วยงานวัด เตรียมงานบุญประเพณี การกวาดลานวัด ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.27$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ในปีหนึ่ง ๆ น้องชอบเที่ยวงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ฯ ($\bar{X} = 4.25$)

ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ นื่องเชื่อในเรื่องของบาป บุญ คุณโทษ ว่าเป็นเรื่องจริง ($\bar{X} = 4.12$) นื่องคิดว่าการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องจริง ($\bar{X} = 4.00$) นื่องเชื่อในเรื่องนรก-สวรรค์ ว่ามีอยู่จริง และมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์เรา (ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก) ($\bar{X} = 3.84$) และนื่องเชื่อในกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ของครอบครัว ($\bar{X} = 3.51$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ นื่องเชื่อว่ากฎหมายของประเทศไทยมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.32$)

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา

การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา (n = 110)	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา บ่อยครั้งเพียงใด		
ไม่เคยเข้าร่วม	19	17.30
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	36	32.70
สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	8	7.30
สัปดาห์ละ 3 ครั้ง	7	6.40
สัปดาห์ละ 4 ครั้งขึ้นไป	20	18.20
อื่น ๆ ระบุ (นาน ๆ ครั้ง , ทุกวัน , เดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น)	20	18.20
ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ บ่อยครั้งเพียงใด		
ไม่เคยเข้าร่วม	27	24.50
ทุกวัน	28	25.50
สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	28	25.50
ทุกสัปดาห์	16	14.50
อื่น ๆ ระบุ (นาน ๆ ครั้ง, เดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น)	11	10.00

จากตารางที่ 4.20 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา พบว่า เด็กและเยาวชนมีการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ส่วนใหญ่ เด็กและเยาวชนร่วมพิธีกรรมทางศาสนา

สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.70 รองลงมาคือ ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละ 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.20 และร่วมพิธีกรรมทางศาสนา อื่น ๆ ระบุ (นาน ๆ ครั้ง, ทุกวัน , เดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 18.20 ไม่เคยเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 17.30 ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.30 และร่วมพิธีกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.40

เด็กและเยาวชนมีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ พบว่า ส่วนใหญ่ เด็กและเยาวชนปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมาคือ ไม่เคยปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 24.50 ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาทุกสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 14.50 และอื่น ๆ ระบุ (นาน ๆ ครั้ง, เดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 10.00

4.4 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง

การคบหาสมาคมที่แตกต่าง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
พฤติกรรมเพื่อนที่คบหาสนิทสนม			
1. ก่อนการกระทำความผิดครั้งนี้ น้อง คบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่มี พฤติกรรมในเรื่องเหล่านี้หรือไม่			

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่
แตกต่างกันที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ :
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง (ต่อ)

การคบหาสมาคมที่แตกต่าง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
1.1 เพื่อนชอบสูบบุหรี่	4.50	0.787	มากที่สุด
1.2 เพื่อนชอบกินเหล้า/สุรา/ เบียร์ ฯ	3.44	1.289	มาก
1.3 เพื่อนชอบเที่ยวเตร่	3.69	1.254	มาก
1.4 เพื่อนพฤติกรรมเกราะ ทะเลาะ เบาะแว้ง	3.20	1.128	ปานกลาง
1.5 เพื่อนเคยกระทำผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด เช่น เสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด	2.28	0.536	ปานกลาง
2. กรณีที่น้องคบหาสนิทกับเพื่อน ที่เคยกระทำผิด(ดังกล่าวข้างต้น) น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อน ดังกล่าวบ่อยเพียงใด	3.75	1.190	มาก
ปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่ แตกต่าง			
1. น้องศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับ เรื่องเทคนิค ทักษะ วิธีการการเสพ ยา การขายยาเสพติดมาจากเพื่อนที่ คบหาสนิทสนมด้วย	2.89	1.330	ปานกลาง
2. น้องและกลุ่มเพื่อนคิดว่าการ เสพยาเสพติดการขายยาเสพติด ไม่เป็นเรื่องที่เสียหาย	2.62	1.165	ปานกลาง

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ :
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง (ต่อ)

การคบหาสมาคมที่แตกต่าง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความคิดเห็น
3. นอ้มักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว	3.43	1.230	มาก
4. กลุ่มเพื่อนที่นอ้มคบหาสนิทสนมด้วย เห็นว่าทุกคนในสังคมควรเคารพกฎหมาย	3.20	0.937	ปานกลาง
5. เพื่อนของนอ้มจะหัวเราะเยาะหากนอ้มกลัวที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ผิดต่อกฎระเบียบ หรือกฎหมาย	2.24	1.203	ปานกลาง
6. หากเพื่อน ๆ ของนอ้มทำให้นอ้มมีปัญหากับที่บ้าน เช่น ทำให้นอ้มทะเลาะกับคุณพ่อ-คุณแม่ นอ้มจะคบหากับกลุ่มเพื่อนนี้ต่อไป	1.90	1.125	น้อย
รวม	2.71	0.718	ปานกลาง

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวน จำนวนต่ำสุด-จำนวนสูงสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเพื่อนที่เคยกระทำผิด และระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่เคยกระทำผิด

คำถาม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเพื่อนที่เคยกระทำผิด (คน)		
1 - 10 คน	89	89.90
11 – 20 คน	16	14.60

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวน จำนวนต่ำสุด-จำนวนสูงสุด ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเพื่อนที่เคยกระทำผิด และระยะเวลาที่
คบหากับเพื่อนที่เคยกระทำผิด (ต่อ)

คำถาม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเพื่อนที่เคยกระทำผิด (คน)		
21 – 30 คน	4	3.60
30 คนขึ้นไป	1	0.90
จำนวนโดยเฉลี่ย	8.15	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.177	
จำนวนต่ำสุด	1	
จำนวนสูงสุด	40	
เวลาที่คบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด (ปี)		
1 – 2 ปี	41	37.30
3 – 4 ปี	31	28.20
5 – 6 ปี	22	20.00
7 – 8 ปี	9	8.10
9 – 10 ปี	7	6.40
จำนวนโดยเฉลี่ย	3.77	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.518	
จำนวนต่ำสุด	1	
จำนวนสูงสุด	10	

จากตารางที่ 4.22 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มี
ผลต่อการทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
ภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมด้วย
เห็นว่าทุกคนในสังคมควรเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 3.20$) น้องศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคนิค ทักษะ

วิธีการการเสพยา การขายยาเสพติดมาจากเพื่อนที่คบหาสนิทสนมด้วย ($\bar{X} = 2.89$) น้องและกลุ่มเพื่อน คิดว่าการเสพยาเสพติด การขายยาเสพติด ไม่เป็นเรื่องที่เสียหาย ($\bar{X} = 2.62$) เพื่อนของน้องจะหัวเราะเยาะ หากน้องกลัวที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ผิดต่อกฎระเบียบ หรือกฎหมาย ($\bar{X} = 2.24$) อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ น้องมักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว ($\bar{X} = 3.43$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ หากเพื่อน ๆ ของน้องทำให้น้องมีปัญหาที่บ้าน เช่น ทำให้น้องทะเลาะกับคุณพ่อ - คุณแม่ น้องจะคบหากับกลุ่มเพื่อนนี้ต่อไป ($\bar{X} = 1.90$)

พฤติกรรมเพื่อนที่คบหาสนิทสนม พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คบหาสนิทกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดบ่อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อนที่คบหาชอบกินเหล้า/สุรา/เบียร์ ฯ ($\bar{X} = 3.44$) เพื่อนที่คบหาชอบเที่ยวเตร่ ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เพื่อนที่คบหาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ชอบทะเลาะเบาะแว้ง ($\bar{X} = 3.20$) เพื่อนที่คบหาเคยกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด ($\bar{X} = 2.28$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ เพื่อนที่คบหาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.50$)

จากตารางที่ 4.22 กลุ่มตัวอย่างต่อตาม จำนวนเพื่อนคบหาสนิทสนมเคยกระทำผิด และระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่เคยกระทำผิด พบว่า จำนวนเพื่อนที่คบหาสนิทสนมเคยกระทำผิด ส่วนใหญ่ มีจำนวนเพื่อนระหว่าง 1 - 10 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 จำนวนเพื่อนระหว่าง 11 - 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 จำนวนเพื่อนระหว่าง 21 - 30 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 และจำนวนเพื่อน 30 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.90 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจำนวน 8.15 คน จำนวนเพื่อนต่ำสุด 1 คน และจำนวนเพื่อนสูงสุด 40 คน

เวลาที่คบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด พบว่า ส่วนใหญ่ ระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาคือ ระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 3 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.20 ระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 5 - 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 7 - 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.10 และระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 9 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.40 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจำนวน 3.77 ปี จำนวนระยะเวลาต่ำสุด 1 ปี และจำนวนระยะเวลาสูงสุด 10 ปี

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาวิจัย

1) ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ที่แตกต่างกัน โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Independent-samples *t*-test)

ตารางที่ 4.23 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรทางด้านปัจจัยความผูกพันทางสังคม

ตัวแปรเกี่ยวกับ ความผูกพันทางสังคม	จำนวน	ค่าร้อยละ	Comparison Statistics (<i>t</i>)	Sig.
กลุ่มต่ำ*	33	30	19.777	0.00
กลุ่มสูง**	33	30		
ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)	93.58			
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	14.89			
คะแนนต่ำสุด (Minimum)	70			
คะแนนสูงสุด (Maximum)	120			

*กลุ่มต่ำตัดที่คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 ลงมา (ช่วงคะแนนต่ำกว่า 89 คะแนน)

**กลุ่มสูงตัดที่คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 ขึ้นไป (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 101 คะแนนขึ้นไป)

จากตารางที่ 4.23 แสดงถึงระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามด้านความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 93.58 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.89

โดยคะแนนต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 70 และคะแนนสูงที่สุดเท่ากับ 120 หากพิจารณาโดยแบ่งช่วงคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 คือกลุ่มต่ำ และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 คือ กลุ่มสูง เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่า Cut-off Score พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสูงหรือกลุ่มที่ได้คะแนนแบบสอบถาม สูงจำนวน 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนกลุ่มต่ำหรือกลุ่มผู้ที่ได้คะแนน

แบบสอบถามต่ำ มีจำนวน 33 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 30 ดังนั้น เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนจากทั้งสองกลุ่ม มาทดสอบความแตกต่างในด้านการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ จะกระทำผิดมากกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00)

2) ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ที่แตกต่างกัน โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Independent-samples *t*-test)

ตารางที่ 4.24 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรทางด้านปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

ตัวแปรเกี่ยวกับ การคบหาสมาคมที่แตกต่าง	จำนวน	ค่าร้อยละ	Comparison Statistics (<i>t</i>)	Sig.
กลุ่มต่ำ*	33	30	20.996	0.00*
กลุ่มสูง**	33	30		
ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)	34.85			
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	10.33			
คะแนนต่ำสุด (Minimum)	15			
คะแนนสูงสุด (Maximum)	55			

*กลุ่มต่ำตัดที่คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 ลงมา (ช่วงคะแนนต่ำกว่า 31 คะแนน)

**กลุ่มสูงตัดที่คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 ขึ้นไป (ช่วงคะแนนตั้งแต่ 40 คะแนนขึ้นไป)

จากตารางที่ 4.24 แสดงถึงระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถามด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 34.85 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.33

โดยคะแนนต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 15 และคะแนนสูงที่สุดเท่ากับ 55 หากพิจารณาโดยแบ่งช่วงคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 คือกลุ่มต่ำ และ

ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 คือ กลุ่มสูง เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่า Cut-off Score พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสูงหรือกลุ่มที่ได้คะแนนแบบสอบถาม สูงจำนวน 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนกลุ่มต่ำหรือกลุ่มผู้ที่ได้คะแนนแบบสอบถามต่ำ มีจำนวน 33 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 30 ดังนั้น เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนจากทั้งสองกลุ่ม มาทดสอบความแตกต่างในด้านการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดน้อย จะกระทำผิดน้อยกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00)

3) การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ตารางที่ 4.25 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ

	การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด		
	Pearson correlation (r)	Sig. (2-Tailed)	การแปลผล
ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมโดยรวม	-0.223*	0.019	มีความสัมพันธ์เชิงลบ

จากตารางที่ 4.25 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 และ Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.019 หมายความว่า ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 นั่นคือตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางผกผันกัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนน้อย จะมีการทำความผิดในคดียาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาญาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ตารางที่ 4.26 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาญาเสพติดให้โทษ

	การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีอาญาเสพติด		
	Pearson correlation	Sig.	การแปลผล
	(r)	(2-Tailed)	
ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างโดยรวม	0.66*	.000	มีความสัมพันธ์เชิงบวก

จากตารางที่ 4.26 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดีอาญาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.660 มีค่า Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีอาญาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.66 โดยแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันใน ระดับปานกลาง กล่าวคือ การคบหาสมาคมที่แตกต่างกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนจะทำให้เด็กและเยาวชนการกระทำความผิดในคดีอาญาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 1

4.6.1 การสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่

ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามข้อที่ 1 ความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนมีผลต่อการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาเสพติด มีลักษณะความผูกพันต่อครอบครัว ชุมชน สังคม โรงเรียน ครู ดังต่อไปนี้

1) ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อครอบครัว

ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อครอบครัว ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนกลุ่มที่ทำความผิดคดียาเสพติดจะมีความผูกพันที่มีกับครอบครัว บิดา มารดา ผู้ปกครองน้อย และเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีลักษณะของครอบครัวไม่สมบูรณ์ ครอบครัวไม่อบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่จากผู้ปกครอง มีการทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัวมีน้อย ครอบครัวมีปัญหา ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาในลักษณะนี้ จะเป็นปัญหาที่นำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ความผูกพันกับครอบครัวของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดส่วนใหญ่ก็จะเป็นลักษณะที่ครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครอง ของเขาไม่ค่อยมีเวลาใส่ใจซึ่งกันและกัน พอไม่มีเวลาใส่ใจซึ่งกันและกัน ความผูกพันทางอารมณ์มันก็น้อยลง แล้วก็ในเรื่องของการควบคุมพฤติกรรมเด็กและเยาวชนมันก็ทำได้น้อยลงไปด้วยอย่าง พอเป็นแบบนั้นแล้วความใส่ใจน้อยลง การควบคุมพฤติกรรมน้อยลง การทำกับติดตามพฤติกรรมน้อยลง มันก็จะมีโอกาสที่เขาไปอยู่กับกลุ่มเพื่อนแล้วก็ไปสร้างความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนมาก

ขึ้น มันก็เลยทำให้กลุ่มเพื่อนสามารถ ดึงเขาไปใช้ยาเสพติดได้มากขึ้นอย่าง...”
(นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กุมภาพันธ์ 2566)

“...บุคคลในครอบครัว พ่อ แม่ มีปฏิสัมพันธ์หรือการทำกิจกรรมร่วมกันน้อยลง บางครอบครัวมีปัญหาการเลิกร้างกัน คนในครอบครัวไม่ช่วยหาแนวทางแก้ไขปัญหา ในทางที่ถูกต้อง ไม่เคยให้ความช่วยเหลือกำลังใจ ซึ่งเกิดจากการไม่มีความผูกพันกับ ครอบครัวและญาติพี่น้อง คนในครอบครัวไม่มีความเข้าใจ ไม่สนใจ และเอาใจใส่ ซึ่งกันและกัน จึงทำให้เมื่อจะทำในสิ่งที่ผิดจะไม่เคยนึกถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับคนใน ครอบครัวเป็นลำดับแรก โดยสิ่งเหล่านี้เกิดจากการขัดแย้ง ได้แย้งกับ พ่อ แม่ หรือ ผู้ปกครอง ทำให้มีความรู้สึกละเลยความอบอุ่นจากครอบครัว คิดว่าพ่อแม่ไม่รัก รักลูก ทุกคนไม่เท่ากัน ขาดที่พึ่งพิงทางจิตใจ ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ขาดการอบรม เลี้ยงดูเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ไม่มีการลงโทษห้ามปรามเมื่อเด็กกระทำผิดหรือ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน จะทำให้เด็กขาดการควบคุมตนเอง นำไปสู่ความง่ายต่อการถูก ชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงเป็นส่วนที่ทำให้เด็กและเยาวชนไปการ กระทำความผิดได้...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การ สื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนที่มีความผูกพันกับครอบครัวน้อย มีลักษณะของครอบครัวไม่ สมบูรณ์ มีปัญหาความสัมพันธ์ ครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง เด็กและเยาวชนที่มี ปัญหาในลักษณะนี้ จะเป็นปัญหาที่นำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนค่อนข้าง สูง ลักษณะของครอบครัวเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด มักจะ ไม่มีความสัมพันธ์กับ บุคคลภายในครอบครัว ไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว หรือมีกิจกรรม ร่วมกันมีน้อย ผู้ปกครองไม่รับฟังปัญหาของเด็กและเยาวชน ไม่เข้าอกเข้าใจ หรือเด็ก และเยาวชนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ผู้ปกครองไปทำงาน เด็กอยู่กับคนอื่น ๆ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย หรือว่าการเปลี่ยนผ่าน คือ การเลี้ยงดูที่มีคนเลี้ยงดูหลายคน เด็กและเยาวชนย้าย ไปอยู่กับคนนั้น คนนี้ มันจึงทำให้รูปแบบการเลี้ยง มันไม่เป็นไปในทางเดียวกัน อันนี้

ก็มีส่วนเหมือนกัน...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนที่เข้ามาในศูนย์ฝึกฯ ส่วนใหญ่ ก็ค่อนข้างที่จะมีความห่างเหินกับครอบครัว แบบเหมือนกับว่าไม่ได้มีความผูกพันกับใครในครอบครัวมาก มีความสัมพันธ์ที่แบบถึงแม้ว่าจะอยู่ในบ้านเดียวกัน เจอหน้ากันทุกวัน แต่ว่าจิตใจที่ไม่ได้รับการซัพพอร์ตหรือสนับสนุนให้มันสมบูรณ์ ไม่ได้รับความอบอุ่น การดูแลที่เอาใจใส่ ทำให้มันรู้สึกว่าจะไม่ได้มีความผูกพันกันจริง ๆ เขาจะรู้สึกว่าเขาไม่มีใครที่พึ่งพาได้จริงเลย เวลาที่เด็กและเยาวชนเขามีปัญหาอย่าง เขาก็จะตัดสินใจมันด้วยตัวเอง เพราะว่าเด็กและเยาวชน เขาไม่ได้แบบรู้สึกผูกพันกับใคร หรือว่าแบบไม่ได้มีความผูกพันกับใคร เวลาเขาจะตัดสินใจทำอะไรสักอย่าง เขาสามารถที่จะทำได้เลยไม่ต้องคิดถึงว่าใครจะรู้สึกอย่างไร หรือว่าใครจะเสียใจกับสิ่งที่เขาทำ เขาไม่ได้ยึดโยงกับตัวเองกับใครก็เลยทำให้มันง่ายที่จะตัดสินใจทำทุกทุกอย่างได้...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา , การสื่อสารส่วนบุคคล , 11 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนคดียาเสพติด จะมีลักษณะครอบครัวไม่ค่อยปกติสุข ผู้ปกครองทะเลาะกันไม่ลงรอยกัน หรือหย่าร้าง ความแตกแยกของครอบครัวก็มีส่วนที่จะทำให้เด็ก เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนคนที่มองว่าครอบครัวไม่น่าอยู่ ครอบครัวมีปัญหา เด็กเองไม่สามารถอยู่กับบิดาหรือมารดาเลี้ยง เมื่อเวลาครอบครัวแตกแยก เด็กเองก็รู้สึกที่ครอบครัวไม่น่าอยู่ เมื่อครอบครัวไม่น่าอยู่ก็จะเพื่อนก็จะเข้ามาทดแทน เด็กก็จะมองว่าเพื่อนให้ความอบอุ่น ความรักมากกว่าครอบครัว ฉะนั้นความความสัมพันธ์ของครอบครัวที่เกิดขึ้นแบบนี้ก็มีส่วนมาก ๆ ที่จะทำให้เด็กไปเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ง่ายขึ้น เพราะว่าครอบครัวไม่อบอุ่น ครอบครัวแตกแยก นั่นคือเด็กกับครอบครัวมีความผูกพันกันน้อย เด็กและครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันน้อยเพราะครอบครัวไม่ได้ ครอบครัวไม่ได้สมบูรณ์ พ่อแม่ไม่มีเวลามาเลี้ยงดูลูกมาให้ความอบอุ่น ปลุกฝังสิ่งดีกับลูกก็แทบจะไม่มี แม้กระทั่งเวลาที่กิน

ข้าวด้วยกัน มีกิจกรรมร่วมกันก็แทบจะไม่มีเลย...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล , 18 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ความผูกพันในครอบครัว มีผลอย่างมากต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด พ่อแม่ไม่มีเวลาบ้าง ไม่ได้ผูกพันใกล้ชิดกับลูก พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ได้มีการทำหน้าที่อย่างมากเพียงพอ ไม่มีเวลาอบรมขัดเกลา ทำให้ตัวเด็กและเยาวชนมีความผูกพันกับครอบครัวน้อย มันจึงไม่แปลกที่ว่าลูกจะออกไปข้างนอกบ้าน ไปหาเพื่อน ชักชวนกันเที่ยวเตร่ พอกลับบ้านมาพ่อแม่ก็จะบ่นด่า ตัวเด็กเองเขาก็จะมีความรู้สึกที่ไม่โอเค พ่อแม่ชอบบ่นว่าเขาไปอยู่กับเพื่อนสบายใจ ไปอยู่กับแฟนไป ได้ทำอะไรที่มีความสุข เขาจะรู้สึกอยู่กับเพื่อนกับแฟนดีกว่าอยู่บ้าน แต่ว่าเมื่อไหร่ที่เด็กและเยาวชนออกจากบ้านไป เขาก็ห่างกับครอบครัว เขาก็ห่างจากความคิดคำสอน ความห่วงใยจากพ่อแม่ ห่างจากความรักของพ่อแม่ ห่างจากความผูกพันของพ่อแม่ ความรู้สึกดี ๆ ที่มีต่อกัน มันก็จะเหินห่างออกไป เมื่อเขาห่างออกไปเขาก็จะไปมีทางเดินชีวิตของเขาเอง พอเขาได้พบเจอเพื่อนแบบที่ไม่ดี เขาก็จะมีพฤติกรรมเสียหายตามกัน ส่วนใหญ่ก็จะตรงกับชีวิตของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ที่...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

2) ความรู้สึกผูกพันเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อสังคมชุมชน

ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อสังคมชุมชน ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น จะมีความผูกพันที่มีต่อสังคมชุมชนน้อยมาก ชุมชนมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ โดยเด็กและเยาวชนไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันกับสังคม ไม่มีกิจกรรมกับชุมชนไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เนื่องจากเด็กและเยาวชนเด็กไม่ได้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เด็กและเยาวชนไม่ค่อยมีความผูกพันกับสังคม ชุมชนที่เขาอยู่อาศัย เพราะว่าลักษณะชุมชนที่เขาอยู่ส่วนใหญ่ มีเป็นลักษณะของชุมชน ที่ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีการ

สอดคล้องคุณครูบ้านจากชุมชน ความเป็นชุมชนที่ดูแลช่วยเหลือกัน ไม่มีหลงเหลืออยู่แล้ว ความเป็นชุมชนแทบไม่มีหลงเหลือเลย เด็กและเยาวชนไม่ได้ทำกิจกรรมกับชุมชน ไม่มีส่วนร่วมกับสังคมชุมชน...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล ,17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ความผูกพันกับชุมชนของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ เขต 11 เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้จะไม่มีความผูกพันกับสังคม ชุมชนที่เขาอยู่อาศัยเลย ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันกับสังคม ไม่มีกิจกรรมกับชุมชน ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น จะมีความผูกพันที่มีต่อสังคมชุมชนน้อยมาก เนื่องจากเด็กและเยาวชนจำนวนพวกนี้จะอยู่ในสังคมที่เป็นสังคมใหม่ ที่ต่างคนต่างอยู่ไม่พึ่งพาอาศัยกันมากเท่าในอดีต ที่เพื่อนบ้านจะคอยช่วยดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่าปัจจุบัน จึงไม่เข้าร่วมกับสังคมชุมชน...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เขารู้สึกว่าไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในชุมชนในสังคมนั้น เมื่อเขาไม่ผูกพันกันในชุมชนหรือสังคม หากชุมชนเขาไม่โอเคกับตัวเขา หรือเขาไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนสังคม ไม่ได้มีความผูกพันกับชุมชนและสังคม เขาก็จะอยู่กับกลุ่มเพื่อนของเขา แล้วเขาก็จะมีทางเดินชีวิตเบี่ยงเบนไปจากสังคม เพื่อนที่คบหาของเขาส่วนใหญ่เกร มีพฤติกรรมเสียหาย เขาก็จะไปทำสิ่งที่เสียหาย เรียกได้ว่าความผูกพันชุมชนผลสำคัญต่อตัวเด็กและเยาวชนมาก ถ้าเขาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ชุมชนเบียดขับเขาออกจากชุมชน เด็กไม่รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ไม่มีผู้ใหญ่ กำนัน หรือผู้นำชุมชนมาตักเตือนเขาไว้ เขาก็จะออกไปทำผิดตามทางของเขาเหมือนกัน...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนคดียาเสพติดจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับชุมชน เขาจะรู้สึกตัวเองแปลกแยกออกจากชุมชน อาจจะด้วยพฤติกรรม ซึ่งมันก็ส่งผลมาตั้งแต่ครอบครัว เมื่อครอบครัวแตกแยก เด็กเองก็รู้สึกไม่อยากอยู่กับครอบครัว การที่ครอบครัวมีปัญหา ครอบครัวเองก็จะไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับคนในชุมชน เด็กเองก็รู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่มีปัญหา การที่จะเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในสังคมก็อาจจะถูกมองว่าครอบครัวแตกแยก ครอบครัวไม่ดี ซึ่งบางทีในมุมมองของเด็กก็จะรู้สึกเอาตัวเองแปลกออกจากสังคม แยกแยกออกจากสังคมเหมือนไม่สามารถเข้ากับสังคมได้ เพราะเขารู้สึกว่าเขาแปลกแยกออกจากสังคมเขาก็จะรู้สึกแค้นดี แล้วเขาก็จะชอบทำอะไรที่ทำได้อย่างที่เรารู้เห็นเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม เช่น เด็กแว้น ทำในสิ่งที่คนอื่นเขาไม่ยอมรับ เนี่ยเด็กเหล่านี้มันจะมีพฤติกรรมแบบนั้น หมายรวมถึงเด็กที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 18 กุมภาพันธ์ 2566)

“เด็กและเยาวชนเขาจะไม่ค่อยได้สนใจใครในชุมชน ไม่มีและไม่ได้สนิทกับใครในชุมชน หรือว่าจะไปอย่างการทำกิจกรรมกับโรงเรียน ชุมชนก็จะไม่ได้สนใจและมีความผูกพันด้วย” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา , การสื่อสารส่วนบุคคล , 11 กุมภาพันธ์ 2566)

3) ความรู้สึกผูกพันเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อโรงเรียน

ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อโรงเรียน ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น มักจะออกจากโรงเรียนก่อน ที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ ส่วนใหญ่มักจะไม่มี ความผูกพันกับโรงเรียน ครู เพื่อนในโรงเรียน เนื่องจากเด็กเหล่านี้มักจะไม่ได้ตั้งใจเรียนเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ความสุข ความภาคภูมิใจ ในการเรียนไม่เคยมี เมื่อความสุข ความภาคภูมิใจหาไม่ได้ที่โรงเรียน จึงเกิดการหาความสุข ความภาคภูมิใจข้างนอกโรงเรียน ยิ่งถ้าในครอบครัวให้ความสุขไม่ได้ เด็กกลุ่มจึงพยายามหาความสุขจากเพื่อนนอกโรงเรียน

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เด็กและเยาวชนที่นี้ส่วนใหญ่เขาก็ไม่รู้สึกผูกพันกับบรรยากาศในโรงเรียน ครู เพื่อนของเขา เขาก็รู้สึกว่าเขาเข้ากับระบบมันไม่ได้ แล้วเด็กและเยาวชนที่นี้ส่วนใหญ่ก็ คิดว่าการเรียนก็ไม่ได้แบบเป็นสิ่งที่มีความหมายหรือมีความหมายสำหรับเขาในตอนนั้น มันก็เลยทำให้เขาไปหาคุณค่าหรือความหมายอย่างอื่นมากกว่าการเรียน พอเด็กไม่เข้า ไม่เรียน หนีเรียน โดดเรียน ทำยที่สุดมันก็จะทำให้เด็กและเยาวชนออกจากระบบ การศึกษา ไม่ได้เรียนหนังสือ ทำให้เขาไม่มีความผูกพันกับโรงเรียน ครู หรือเพื่อนที่ โรงเรียนเลย...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนที่ก่อคดียาเสพติด ส่วนใหญ่มักจะไม่มีความผูกพันกับโรงเรียน ครู เพื่อนในโรงเรียน เนื่องจากเด็กเหล่านี้มักจะไม่ได้ตั้งใจเรียนเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ความสุข ความภาคภูมิใจ ในการเรียนไม่เลยไม่มี เมื่อความสุข ความภาคภูมิใจหาไม่ได้ที่ โรงเรียน จึงเกิดการหาความสุข ความภูมิใจข้างนอกโรงเรียน ยิ่งถ้าในครอบครัวให้ ความสุขไม่ได้ เด็กกลุ่มจึงพยายามหาความสุขจากเพื่อนนอกโรงเรียน และนำไปสู่การ มั่วสุมและการกระทำความผิดต่าง ๆ ...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนคดียาเสพติด จะเป็นเด็กและเยาวชนที่มีทัศนคติที่ไม่ดี หรือว่ามี ความขัดแย้งขณะที่เรียนหนังสือ มักจะออกจากโรงเรียนก่อน ที่จะจบการศึกษาภาค บังคับ จากการมีปัญหาทะเลาะวิวาท โดดเรียน หนีเรียนบ้าง ทำผิดระเบียบของ โรงเรียน เช่น ลักลอบสูบบุหรี่ เสพยาเสพติด เป็นต้น เรื่องของทัศนคติหรือว่า ความสัมพันธ์กับเพื่อนกับครูที่โรงเรียน เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ มักมีปัญหาและมี สัมพันธภาพที่ไม่ดีกับครู กับเพื่อนที่โรงเรียน มักจะเรียนไม่จบ เมื่อปัญหาเรื่อง เกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้เขาออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่ก็เป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติดที่เข้ามาศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ เขาหลุดออกจากระบบโรงเรียน พอเขาหลุดออกจากระบบโรงเรียน เขาก็ไม่ได้ผูกพันกับเพื่อน ครูที่โรงเรียน ทำให้เขาไม่ได้มีใครที่จะตักเตือน หรือว่ามีต้นแบบหรือตัวแบบที่เหมาะสม นำไปสู่การกระทำผิดได้ง่าย...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีความผูกพันกับโรงเรียนเลย เพราะส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ไม่ได้เรียน หรือเรียนไม่จบ ออกจากระบบการศึกษา ขาดการตัดเตือนจากผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ที่ดี ทำให้เจอเพื่อนฝูง และผู้ใหญ่ที่ไม่ดีนัก จึงหลงผิดกับยาเสพติด เพราะคิดว่ามีความสุข ความภาคภูมิใจ ในตัวเองได้ ใช้แล้วเกิดความสุขทันที ไม่ต้องรับรู้โลกที่เกิดขึ้นจริง ...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...มีความผูกพันกับโรงเรียน เพื่อน ครู ในเชิงบวกน้อย เพราะเด็กที่มีเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะรู้สึกตัวว่าตัวเองไม่สามารถเรียนกับคนในชั้นเรียนได้ เพื่อนๆ ไม่สามารถเข้ากับเขาได้ ครูเองก็มักจะรู้สึกว่า เด็กคนนี้เป็นเด็กดื้อยา การถูกตีตราหรือการถูกมองจากกลุ่มเพื่อนหรือครูที่โรงเรียนทำให้เขาเองรู้สึกไม่ดีนักกับโรงเรียน การที่ต้องไปโรงเรียนก็เหมือนถูกว่าเป็นคนที่ไม่ดี เมื่อเขามองว่าเป็นอย่างนั้นก็เลยพยายามที่ว่าเอาตัวเองออกจากโรงเรียน แล้วก็ไม่ได้เรียนหนังสือในที่สุด เด็กส่วนมากจะเรียนไม่เกินชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะว่าหลังจากติดยาเสพติด ไปคบหากับกลุ่มเพื่อนอื่น ๆ ที่ใช้ยาเสพติดก็จะไม่เข้าเรียนกันแล้ว โดดเรียน หนีเรียนไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นทางลบเสียมากกว่า ในการที่จะไปเข้าเรียน ตั้งเป้าหมายด้านการเรียนก็แทบจะไม่มีเลย เพราะฉะนั้นก็คือเด็กกระทำผิดคดียาเสพติดมักจะไม่มี ความผูกพันกับโรงเรียน เพื่อนครู...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามข้อที่ 2 การคบหาสมาคม การสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน/กระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดอย่างไร ผลการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคดียาเสพติดส่วนใหญ่ มีลักษณะการคบหาสมาคมการสนิทสนมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหายกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีผลต่อการกระทำความผิดค่อนข้างมากของเด็กและเยาวชน เพราะขาดการอบรมสั่งสอนจากบุคคลใกล้ชิด อาทิ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย อันเนื่องมาจากอาชีพของคนในครอบครัวที่ต้องหาเช้ากินค่ำ เลยไม่ค่อยมีเวลาอบรมสั่งสอน เด็กจึงได้รับอิทธิพลจากเพื่อนและบุคคลที่มีความคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมได้ง่ายมากขึ้น

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ เขาได้มีเวลาอยู่กับกลุ่มคนที่แบบกระทำผิดกฎหมายหรือว่ากลุ่มคนที่ใช้ยาเสพติด เขาก็มีเวลาในการที่เขาจะได้เรียนรู้วิธีคิด ได้รับการถ่ายทอดวิธีคิด ได้รับการถ่ายทอดมุมมองทางสังคมที่เสียหายเบี่ยงเบนไป แล้วก็พอได้รับการถ่ายทอดบ่อย ๆ มันก็ทำให้เขา ซึมซับว่าสิ่งเหล่านี้เป็นค่านิยมที่ถูกต้องหรือว่าเหมาะสมกับชีวิตเขา แล้วเมื่อเขาไปอยู่ในกลุ่มนั้น ๆ บางครั้งเขาก็จะได้เห็น หรือเขาได้ประโยชน์หรือได้รางวัลบางอย่าง เช่น การใช้ยาเสพติด ทำให้มีอาการสนุกสนาน ทำให้ไม่เศร้า หรือว่าบางทีการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น ทำให้เขาได้สิ่งที่เขาต้องการ มันก็ทำให้เขาค่อนข้างที่จะเข้าใจว่าสิ่งที่กลุ่มเพื่อนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เขาก็ยึดมันมาเป็นค่านิยมของตนเอง แล้วก็ทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามแบบนั้นไปเลย กลุ่มเพื่อนที่เขาคบหาเมื่อมีอิทธิพลส่งผลต่อให้เขาทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 15 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนคดียาเสพติด มักจะมีลักษณะพฤติกรรมตามกลุ่มเพื่อน 2 อย่าง คือ พฤติกรรมการเล่นแบบ และพฤติกรรมการพึ่งพิง คือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ถ้าเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้จำหน่ายยาเสพติด แต่ว่าเป็นเด็กเสพ หรือว่าเดินยอด จะมี

พฤติกรรมการพึ่งพิงกลุ่มเพื่อนที่คบหา พึ่งพิงยาเสพติด พึ่งพิงเงิน พึ่งพิงความสะดวกสบาย ลักษณะที่ 2 คือ พฤติกรรมการเลียนแบบ กลุ่มคนเด็กและเยาวชนที่คบหา มีความสัมพันธ์แบบความเป็นลูกพี่ลูกน้อง ความเป็นพวกเดียวกัน เด็กและเยาวชนมักจะได้รับความมีอิทธิพล การคุ้มครองจากคนกลุ่มที่คบสมาคมด้วย จนทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมหรือว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ยาเสพติด หรือเขาเกิดทัศนคติที่ดีมุมมองต่อเพื่อนกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพราะว่ามันเกิดการใกล้ชิดสนิทสนม การพึ่งพิงกัน แล้วทำให้มันเกิดความสะดวกสบาย และกลุ่มคนที่เด็กและเยาวชนคบหา บางทีเขาก็อาจจะให้ยาเสพติดมาเสพ...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่มีคดียาเสพติด มักเกิดจากบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเด็กกลุ่มนี้ เป็นเด็กที่ถูกแต่งเติมสีสันในทางที่ผิด เพราะขาดการอบรมสั่งสอนของคนในครอบครัว พ่อแม่ ปู่ย่า ตายายที่ดี เนื่องจากอาชีพการงานของครอบครัวเด็กกลุ่มนี้ มักหาเช้ากินค่ำ เมื่อเป็นเด็กขาดความอบรมสั่งสอนที่ดีและเหมาะสม เด็กกลุ่มนี้จึงมีโอกาสได้รับอิทธิพลจากกลุ่มคนที่เบี่ยงเบนความผิดชอบชั่วดีตามบุคคลที่คบหาได้ง่าย และก่อให้เกิดการหลงผิด เข้าวงการยาเสพติด เนื่องจากหาเงินง่าย ไม่ต้องใช้ความรู้ เมื่อได้เงินมาหาซื้อที่เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับตัวเอง...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ ส่วนมากก็จะมีเพื่อนหรือว่ามีคนที่รู้จักที่สนิทสนมด้วย มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน มีเพื่อนที่มีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเบี่ยงเบนจากสังคม และมีพฤติกรรมที่อาจจะมีความเสี่ยงในการที่เขาจะทำผิด อย่างเช่น กลุ่มเพื่อนที่คบหาสนิทด้วยของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ก็จะใช้ยาเสพติด แล้วบางทีเขานั่งอยู่กับกลุ่มเพื่อนกลุ่มนี้ มันก็จะมีความอยากรู้ อยากลอง หรือเด็กบางคนก็อยากให้เพื่อนยอมรับ เขาก็มีโอกาสที่จะทำผิดในเรื่องการใช้สารเสพติดและการจำหน่ายยาเสพติดมากขึ้น ซึ่งเด็กและเยาวชนก็จะดูวิธีการเสพยาเสพติดจากกลุ่มเพื่อน หรือว่าถ้าขายยาเสพติด เขาก็จะมีวิธีการว่าทำยังไงไม่ให้ ไม่ให้โดนตำรวจจับ ทำยังไงให้ให้เขารอด กลุ่มเพื่อนของเขาก็จะมีการสอนกัน การคุยกันกัน

อะไรนะ ดังนั้น ถ้าเด็กอยู่กับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมก็ยิ่งส่งผลให้เด็กมีโอกาที่จะทำผิดในเรื่องยาเสพติดมากขึ้นไปอีก...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การคบหากับคนที่มีพฤติกรรมเลวร้าย มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนเขาไปคบหากับบุคคลที่มีพฤติกรรมเลวร้าย มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม ไปคบหาสนิทกับคนที่ยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เด็กเขาก็จะไม่ไปเรียน เขาก็จะมีชีวิตในแบบนั้น วันหนึ่งก็จะวนไปเสพยา ไปเที่ยวปาร์ตี้ ใช้ชีวิตจะวนอยู่กับความสุขที่มันมาจากการเสพยาซึ่งจากสารเคมี เขาจะวนอยู่กับเพื่อนกลุ่มนี้ การคบหาสนิทสนมกับเพื่อนกลุ่มนี้ของเด็กและเยาวชน คนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็เป็นสาเหตุสำคัญมากที่ทำให้เด็กและเยาวชนยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติด...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เด็กและเยาวชนในช่วงวัยนี้เขาต้องการต้นแบบ เมื่อเขาต้องการต้นแบบ เขาจะมองหากลุ่มคนที่เข้าใจเขา ซึ่งส่วนมากเด็กที่มีปัญหาในเรื่องนี้ จะมีปัญหาคบครวมาก่อน เมื่อมีปัญหาคบครวมาก่อน เขามักจะหาที่พึ่ง ซึ่งที่พึ่งของเขา ก็คือไม่ใช่คนในครอบครัวแน่นอน เพราะเขาไม่สามารถพึ่งพาพ่อแม่ผู้ปกครองได้ เขาจะหากกลุ่มเพื่อน กลุ่มรุ่นพี่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ 100 คน ก็เกือบจะทั้ง 100 คน ที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกลุ่มคนเหล่านี้ อาจจะเริ่มจากการเพื่อนที่รู้จักกัน ขยายวงไปรู้จักคนอื่น ๆ ต่อไปรู้จักกันอาจจะเริ่มจากการเสพยา ก็นำพาไปเป็นการขายยาเสพติด ซึ่งเด็กบางคนก็อาจจะเป็นรายใหญ่ ดังนั้น เรื่องของการคบเพื่อน การคบหาสนิทสนมกับเพื่อนมีส่วนสำคัญมากในการกระทำผิดของเด็กคดียาเสพติด...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล , 18 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ผลการศึกษา ประเด็นคำถามที่ 3 การป้องกันและ

แก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนที่กระทำความผิด มีกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่เป็นประโยชน์สำหรับการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่พบว่า มีลักษณะ คือ การคัดกรองการใช้ยาเสพติด การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ด้วยกระบวนการชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) โดยมุ่งเน้นพัฒนาพฤตินิสัยเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดให้เข้าใจพิษภัยของยาเสพติดให้โทษและผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม และส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน อีกส่วน คือ โปรแกรมมีสอนฝึกวิชาชีพ คือ วิชาชีพ ไฟฟ้า ช่างเชื่อม คนตรี คนตรีสากล ด้านการเกษตร ช่างยนต์ หน่วยคอมพิวเตอร์ ตัววิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้เหมือนทางเลือกให้สำหรับเด็กในการที่จะเรียนรู้ว่าเขามี วิธีในการที่จะดูแลตัวเองมีวิธีในการที่เขาจะอยู่ในสังคมได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปจำหน่ายยาเสพติด นอกจากนี้โปรแกรม FCBT และโปรแกรม MI ในการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนมีต่อยาเสพติด และส่วนของทางด้านสังคมสงเคราะห์ ก็จะเข้าไปเสริมสร้างทักษะการปฏิสนธิ หรือการเลือกคบเพื่อน เพื่อการเสริมแรงให้เด็กและเยาวชนมีวุฒิภาวะ ด้านการตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมทางเลือก เช่น ชมรมทูบีนัมเบอร์วัน กิจกรรมด้านกีฬา ทักษะดนตรีเสริม เพื่อที่จะให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ค้นหาความชอบของตัวเอง

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...โปรแกรมของกรมพินิจ ฯ เริ่มจากการประเมิน Assist ว่าเด็กและเยาวชนเป็นแบบกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด กลุ่มผู้เสพ และกลุ่มผู้ติด และจะมีโปรแกรมเฉพาะสำหรับเด็กที่เสพยา ซึ่งตัวโปรแกรมก็จะมีเน้นในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ก็จะเป็นเรื่องของ Motivation Interview (MI) เป็นหลัก นอกจากนั้นก็จะมีเรื่องของการปรับวิถีคิด โดยใช้ Forensic CBT เป็นเทคนิคการบำบัดความคิดและพฤติกรรมที่ใช้การผสมผสานระหว่างเทคนิคการปรับความคิดและการปรับพฤติกรรม และอีกส่วนหนึ่งก็คือจะเป็นเรื่องของฝึกทักษะทางสังคม ที่เราจะดูว่าเด็กที่กลับเสพยา เขาจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมเรื่องทักษะทางสังคมยังไง จะเป็นโปรแกรมที่เขาได้รับ และบิดามารดา ผู้ปกครองจะต้องเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันในการบำบัดเด็กและเยาวชนที่กลับไปเสพยาในกลุ่มนี้ด้วย และมีการสอนฝึกวิชาชีพ คือ วิชาชีพ

ไฟฟ้า ช่างเชื่อม คนตรี คนตรีสากล ด้านการเกษตร ช่างยนต์ หน่วยคอมพิวเตอร์
ตัววิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้เหมือนทางเลือกให้สำหรับเด็กในการที่จะเรียนรู้ว่ามันมี วิธีใน
การที่จะดูแลตัวเองมีวิธีในการที่เขาจะอยู่ในสังคมได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไป
จำนายยาเสพติด แต่ว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนวิชาชีพ คือ ในระหว่างที่เรียน
วิชาชีพจะต้องทำให้เขาเห็นว่าการฝึกวิชานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ มันสำคัญตรงที่ว่าทำ
ให้เขาไม่ต้องกลับไปใช้ชีวิตเหมือนเดิม ไม่ว่าจะฝึกวิชาชีพใด ถ้าเกิดเขาเห็นว่าวิชาชีพ
มันสำคัญ...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 15
กุมภาพันธ์ 2566)

“... โปรแกรมการบำบัดยาเสพติดของกรมพินิจฯ ซึ่งจะมีการจำแนกเด็กและเยาวชน
ตั้งแต่เด็กแรกเริ่มตัวเข้าใหม่ จะจำแนกเด็กและเยาวชนตามแบบคัดกรองแบ่งเป็น 3
กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มติด และเด็กและเยาวชนจะเข้าโปรแกรมบำบัด
ตามรูปแบบของกรมพินิจฯ และในการบำบัดยาเสพติด มีการเพิ่มการบำบัดทางด้าน
ทางด้านจิตวิทยา จะใช้รูปแบบ FCBT ใช้การสัมภาษณ์หรือแบบประเมินก่อนว่าการที่
เขาไปใช้ยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนแต่ละคนเกิดจากปัจจัยใด ปัจจัยในเรื่องของเขาวัว
ปัญญา หรือว่าปัจจัยเรื่องของการคิด มีทัศนคติมุมมองอย่างไรที่ทำให้เด็กและ
เยาวชนเข้าไปใช้ยาเสพติด พอได้มุมมองที่มันเบี่ยงเบนบิดเบี้ยว เราก็จะได้ทำงาน
โดยการใช้ FCBT ในการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนมีต่อยา
เสพติด และส่วนของทางด้านสังคมสงเคราะห์ ก็จะเข้าไปเสริมสร้างทักษะการปฏิเส
หรือการเลือกคบเพื่อน เพื่อการเสริมแรงให้เด็กและเยาวชนมีวุฒิภาวะ ด้านการ
ตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น ด้านการศึกษาก็ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนตามความ
ถนัดหรือว่าความสนใจของเด็ก การพัฒนารูปแบบของการคิด การวิเคราะห์ อย่างมี
เหตุผล เพื่อให้เด็กและเยาวชนปรับเปลี่ยนความคิด การตัดสินใจรู้จักผิดชอบชั่วดี
ต่อไป เสริมสร้างการฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อ
ตนเองและส่วนรวม เป็นการสร้างความตระหนักรู้ การปลูกฝังจิตสำนึกอีกรูปแบบ
หนึ่งให้เด็กและเยาวชนมีการปลูกฝัง การมีจิตสำนึก การมีความรับผิดชอบ กาลเทศะ
และความเหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การที่เขาจะเลือกสิ่งที่ดีกับไม่ดีเข้าสู่ตัวเองได้ต่อไป
นอกจากนั้นยังมีกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมทางเลือก เช่น ชมรมทูปีนัมเบอร์วัน

กิจกรรมด้านกีฬา ทักษะดนตรีเสริม เพื่อที่จะให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมเสริมทางเล็กละลานี่จะช่วยลดความคิดถึงที่เด็กและเยาวชนมีต่อยาเสพติด ทั้งหมดของกระบวนการบำบัดแก้ไขในกระบวนการของศูนย์ฝึกฯ เขต 11 มันเป็นการค่อยๆ หล่อหลอม ค่อยๆ ฝึกฝนพัฒนาทักษะความคิดของเด็กและเยาวชน ...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล , 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีการบำบัด แก้ไข พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่เสพยา/ติดยาเสพติด โดยดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู 2 กระบวนการควบคู่กัน คือ 1) กระบวนการชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) โดยมุ่งเน้นพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เข้าใจพิษภัยของยาเสพติดให้โทษและผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม และส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการบำบัด แก้ไข พื้นฟู และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน เมื่อเด็กและเยาวชนกลับสู่สังคม ต้องมีแนวทางในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม ภายหลังปล่อยตัวสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดและกระทำผิดซ้ำอีก 2) กระบวนการของกรมพินิจฯ ตามคู่มือการปฏิบัติงานการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งคู่มือจะกล่าวถึงแนวทางการดำเนินงานการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนในสถานควบคุม ตั้งแต่กระบวนการแรกจับตัวเด็กและเยาวชน จนกระทั่งเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวออกจากสถานควบคุม ประกอบด้วย 1) การคัดกรองการใช้ยาเสพติด การประเมินระดับความรุนแรงของการใช้ยาเสพติด 2) การบำบัดอาการที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 3) การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ด้วยวิธีการต่าง ๆ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเลิกจากการเสพยาเสพติดสามารถกลับไปอยู่ในครอบครัวและสังคมได้ตามปกติหรือใกล้เคียงกับปกติ ส่วนโปรแกรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน โปรแกรมการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy) ซึ่งเป็นการบำบัดเพื่อปรับ

เปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนคิดพิจารณาได้อย่างเป็นเหตุผล สามารถจัดการกับปัญหา เช่น ความต้องการยาเสพติด อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการป้องกันการกลับไปเสพติดซ้ำ โปรแกรม Forensic CBT สำหรับลดมิตความเสี่ยงในการกลับไปกระทำผิดซ้ำ จะเริ่มต้นด้วย MI เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชน ตระหนักถึงปัญหา สำรวจถึง ข้อดี – ข้อเสีย สำรวจแนวทางในการแก้ไข ปัญหาเดิมที่ ค้นหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขพฤติกรรม และให้กำลังใจ สนับสนุนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยเน้นการให้การปรึกษาแบบเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง และการชี้นำไปสู่เป้าหมายชีวิต จากนั้นจึงเข้าสู่เนื้อหาหลักเกี่ยวกับวิธีคิดของผู้กระทำผิด Criminal Thinking (CT) เป็นการทำให้เด็กและเยาวชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบความคิดของตนเอง เนื่องจากรูปแบบความคิดจะเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงมากกับการกระทำผิดซ้ำ และโปรแกรมพัฒนาความเข้าอกเข้าใจ (Empathy) สำหรับให้เด็กและเยาวชน ได้มีการเรียนรู้ทำความเข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการพัฒนาความเข้าอกเข้าใจ โดยการฝึกเรียนรู้เรื่องอารมณ์จะช่วยให้ผู้รับการบำบัดได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้าใจอารมณ์ตัวเองและผู้อื่น สามารถจัดการอารมณ์และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมโดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ผ่านกระบวนการเสริมสร้างแรงจูงใจ (MI) และการให้ความรู้ (Psychoeducation) โดยมีเป้าหมายให้ผู้รับการบำบัดเกิดการตระหนักถึงความรู้สึกและมุมมองของผู้ที่ถูกกระทำมากขึ้น เพื่อให้เกิดการระมัดระวังพฤติกรรมตัวเองที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น และเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา ก็จะมีการบำบัดอย่างอื่น ที่มันอาจจะไม่ได้บำบัดยาเสพติดโดยตรง แต่เป็นการเสริมทักษะชีวิตของเขา ทักษะทางสังคมของเขา ซึ่งมันก็จะทำให้จิตใจของเขามั่นเข้มแข็งขึ้น อย่างเช่น ทักษะการปฏิเสธ สอนพวกคำศัพท์ปฏิเสธ การคบเพื่อนไม่ดีอะไรอย่าง หรือว่าแบบทักษะในการวิเคราะห์แยกแยะของเขจะได้เพิ่มขึ้นบ้าง และด้านการฝึกวิชาชีพที่บ้านกรณาก็จะมีการเรียนการสอน วิชาชีพต่าง ๆ เช่น ช่างไฟ ช่างเชื่อม ช่างยนต์ คอมพิวเตอร์ คนตรี เกษตร พละ เมื่อเด็กและเยาวชนเรียนวิชาชีพพวกนี้ แล้วเด็กเอาไปต่อยอด เมื่อได้ปล่อยตัวออกไป เด็กสามารถที่จะไป

ประกอบอาชีพ หรือนำความรู้ที่อาจจะได้รับจากในศูนย์ฝึกฯ ไปประกอบอาชีพ หรือว่าไปพัฒนาทักษะตัวเอง มันก็อาจจะช่วยให้เขาไม่มีเวลาที่จะไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างเช่น ถ้าเด็กและเยาวชน ปลดตัวออกไป หากเด็กได้ทำงานตามวิชาชีพที่ได้เรียนรู้ หรือว่าอาจจะทำงานอะไรก็ตาม เขาก็จะไม่มีเวลาที่จะว่างมายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดี หรืออย่างเช่น วิชาชีพกีฬา เด็กและเยาวชน เขาก็สามารถใช้เวลาว่าง ที่เขามีให้มันมีประโยชน์มากขึ้น...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 11 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ศูนย์ฝึกฯ พระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์ฝึกฯ เฉพาะทางด้านการบำบัดยาเสพติดใช้วิธีการชุมชนบำบัดในการให้การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน กิจกรรมที่จัดให้แก่เด็กและเยาวชน เป็นกิจกรรมหลักเลยก็คือ กิจกรรมการบำบัดยาเสพติดตามกระบวนการชุมชนบำบัด การเรียนจัดให้เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการฝึกอบรมได้เรียนตามช่วงวัยตามที่เหมาะสม เด็กที่อยู่ระหว่างการเรียนประถมก็ส่งเสริมให้เรียนต่อ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนส่งเสริมให้ได้ศึกษาต่อเนื่อง ระดับ ปวช. ปวส. หรือว่าอุดมศึกษา นอกจากนี้ก็ยังมีฝึกวิชาชีพให้แก่เด็กและเยาวชนทั้งวิชาชีพระยะสั้น ระยะยาว และก็รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมเด็กที่จะกลับไปสู่สถานประกอบการ เด็กที่เตรียมความพร้อมกลับไปใช้ชีวิตในสังคม ไม่ว่าจะเรียนหรือทำงานก็แล้วแต่เหล่านี้จะเป็นกิจกรรมที่ให้สำหรับเด็กซึ่งเป็นหลักๆ การเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชนเนี่ยจะมีอยู่ 5 ด้านหลัก ที่ต้องเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเยาวชน ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านชุมชนที่อยู่อาศัย ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้านการคบเพื่อนที่ดี และด้านการเรียนหรือการมีงานทำ ทั้ง 5 ปัจจัยหลักนี้จะเป็นปัจจัยในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ นักสังคมสงเคราะห์ก็จะทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม 5 ด้านนี้ให้กับเด็กเยาวชน...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 18 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ศูนย์ฝึก เขต 11 ได้มีกระบวนการเรียนบำบัดทุกอย่างเป็นไปตามโปรแกรมที่กรมพินิจฯ ได้วางไว้ครับ ตั้งแต่ช่วงที่มีการจำแนกเด็กและเยาวชนรับตัว ช่วงระยะ

ฝึกอบรมที่มีการทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการปฏิเสธ การเลือกคบเพื่อนที่ดี หรือทักษะชีวิต เข้ามาเสริมภูมิคุ้มกัน มีเรียนการสอนในสายสามัญ การศึกษาทางเลือก (กสน.) หรือว่าในกรณีการเรียนการสอนที่เป็นของศูนย์การเรียนรู้เช่น ด้อยหน่บอสโก นอกจากนั้นก็มีการฝึกวิชาชีพ จากวิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและการเกษตรลพบุรี วิทยาลัยเทคนิคไทยจีนชมเยอรมัน สระบุรี ที่เข้ามาจัดการสอนเหมือน ทั้งในระดับ ปวช. ปวส. หรือว่าหลักสูตรระยะสั้น เราก็มีการจัดการกระบวนการบำบัด มีโปรแกรม FCBT โปรแกรมเสริมแรงเชิงบวก MI นอกจากนั้น ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การวางแผนชีวิต การแนะแนวอาชีพ มีการพักการฝึกอบรม การทดลองใช้ชีวิตอยู่ข้างนอก ออกไปฝึกอาชีพที่เป็นอยู่ข้างนอกในสถานประกอบการ ไปใช้ชีวิตอยู่ภายนอก แล้วก็เมื่อเขาผ่านบทพิสูจน์ก็จะได้รับการปล่อยตัว โดยความผ่านการประเมินของนักวิชาชีพ สหวิชาชีพ ก็เรียกได้ว่าเป็นกระบวนการที่มีอย่างตลอด แล้วก็มีการต่อเนื่องของศูนย์ฝึกฯ เขต 11 เป็นที่ได้ช่วยในเรื่องของบำบัดเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดเหล่านี้...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 4 วิธีการป้องกันที่สามารถช่วยให้ เด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า คือ เด็กและเยาวชนที่ได้รับการศึกษา การฝึกอาชีพ การสร้างวินัยให้กับตนเอง การสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้อง ด้วยวิธีการลด มิติความเสี่ยงของรูปแบบความคิดในการกระทำผิดซ้ำซึ่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจาก ปัญหาของครอบครัว ดังนั้น ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหา ครอบครัวต้องมีความเข้าใจ ทักษะการเลี้ยงดูดูแลบุตรวัยรุ่น ครอบครัวควรต้องมีการสอดส่องดูแลเยาวชนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้ เยาวชนได้มีการแสดงความคิดเห็น ให้เวลาและความอบอุ่นแก่เด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสมและ เพียงพอ สอนให้รู้จักเข้าร่วมกับชุมชนสังคมที่อยู่อาศัย โดยหัวใจหลักในการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ ห่างไกลจากยาเสพติด คือ ปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ 1) ด้านความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กและเยาวชน 2) ปัจจัยครอบครัว ความรัก และความผูกพันกับครอบครัวและสังคม 3) ด้านสังคมสภาพแวดล้อมที่เด็ก และเยาวชนกลับไปใช้ชีวิตอยู่ภายหลังปล่อย

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...สำหรับเด็กและเยาวชน เริ่มต้นจากการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเขา ตั้งแต่เรื่องของการสร้างวินัยให้กับตนเอง การสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้อง ด้วยวิธีการลดมิติความเสี่ยงของรูปแบบความคิดในการกระทำผิดซ้ำซึ่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากปัญหาของครอบครัว ดังนั้น ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหา ควรต้องมีการสอดส่องดูแลเยาวชนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีการแสดงความคิดเห็น และคอยอธิบายและชี้แนวทางที่ถูกต้องให้กับเยาวชน การสร้างความผูกพันในครอบครัว ซึ่งเป็นการเป็นการป้องกันตั้งแต่ระยะเริ่มต้น และการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับ โอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นเยาวชนที่ไม่ได้รับโอกาสในโรงเรียน และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจในการแจ้งเบาะแสกับตำรวจเมื่อพบสิ่งผิดปกติหมาย การสร้างกิจกรรมให้ชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวก เช่น กีฬา ดนตรี เป็นต้น นับว่าเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่จะสร้างให้ชุมชนและสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้นยาเสพติดในชุมชนลดลง ขณะเดียวกันกระบวนการบำบัดฟื้นฟู ควรที่จะมีความร่วมมือกันอย่างมากของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะแก้ไข ติดตามและประเมินผลในเยาวชนที่กระทำผิดและผ่านกระบวนการยุติธรรมออกไปแล้วให้มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เยาวชนเหล่านั้นกลับมากระทำผิดซ้ำอีก...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ 1) ด้านความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กและเยาวชน 2) ปัจจัยครอบครัว 3) ด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่เด็กและเยาวชนกลับไปอยู่ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การเปลี่ยนสังคมให้เด็ก การเปลี่ยนสถานที่อยู่ เปลี่ยนที่ทำงานหาสถานที่ทำงานให้ แต่หากเด็กไม่มีความเข้มแข็งทางใจ เด็กก็จะไปกลับไปสู่วงจรเดิม แต่ในขณะเดียวกันเด็กที่มีความเข้มแข็งทางใจมาก กลับไปอยู่บ้านเหมือนเดิมสภาพชุมชนเหมือนเดิม พ่อแม่คนสำคัญอาจจะห่างเหิน เขาก็อาจจะไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะฉะนั้นการที่เด็กและเยาวชนคนหนึ่งจะไม่หวนกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดหรือกระทำผิดซ้ำ ต้องมาคำนึงถึงปัจจัยทุก ๆ ด้าน ที่เป็นปัจจัย

นำไปสู่การกระทำผิด ทำให้ปัจจัยเหล่านี้ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะให้เด็กและเยาวชนคนหนึ่งๆ ไม่กลับไปทำผิดซ้ำ แต่หลักที่สำคัญที่สุด ตัวเด็กและเยาวชนและครอบครัว เด็กและเยาวชนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มักมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ Low self-esteem มักจะไม่ค่อยเห็นคุณค่าของตัวเอง ความภาคภูมิใจในตนเองน้อย เราจะต้องส่งเสริมให้เขาเห็นศักยภาพของตัวเอง เช่น การพัฒนาทักษะฝึกฝนวิชาชีพ ช่างเชื่อม ช่างไม้ ช่างก่อสร้าง หรือแม้แต่การเล่นกีฬาฟุตบอล เป็นต้น และชุมชนต้องช่วยกันแบบเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแล และชุมชนสังคมควรจะพยายามรณรงค์ ไม่ว่าจะเป็นมีลานกีฬา สร้างให้เป็นชุมชนสีขาว การจะทำให้ประสบผลสำเร็จทุกคนต้องร่วมมือกัน ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด เมื่อปล่อยตัวออกไปแล้ว มีโอกาสเสี่ยงทำผิดซ้ำสูงเป็นอันดับหนึ่ง มากกว่าคดีลักทรัพย์หรือแม้แต่คดีทำร้ายร่างกาย คดีเหล่านี้โอกาสเสี่ยงต่ำน้อยกว่าคดียาเสพติดมาก...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ต้องทำให้เด็กเขามองเห็นเป้าหมายชีวิตของตัวเอง หมายถึง เด็กและเยาวชนเขาเห็นเป้าหมายชีวิตของเขาเองแบบชัดเจน สิ่งที่มีนัยมีความหมายในชีวิตเขา คุณค่าสำคัญในชีวิต เขาอยากให้เกิดขึ้นในชีวิต หรือเป้าหมายที่สำคัญที่สุดที่เขาอยากให้เกิดขึ้นในชีวิตคืออะไร เพราะว่าจะเป็นแรงจูงใจของเด็กและเยาวชน หลังจากที่เขาแบบรู้ว่าเป้าหมายในชีวิตของเขาคืออะไร ก็คือเราต้องทำให้เขาเห็นว่า พฤติกรรมการเสพยาเสพติดมันขัดขวางการไปถึงเป้าหมายชีวิตของเขาอย่างไร เขาก็จะมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ทีนี้เราก็มารู้จักทักษะที่จะทำให้เขาหลีกเลี่ยงจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งทักษะที่จะฝึกให้เขา ก็คือ การปรับวิธีคิด ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปฏิเสธ หรือว่าทักษะการสื่อสารที่จะแตกต่างกันไปในเด็กและเยาวชนแต่ละคน เมื่อเขาเห็นประโยชน์ เขาก็จะฝึกทักษะต่าง ๆ อย่างตั้งใจ และเขาก็มีความเต็มใจในการนำเอาทักษะต่าง ๆ ที่เขาฝึกนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แล้วมันก็ทำให้เขาเมื่อเวลาที่เขาไปอยู่ในสถานการณ์ในสภาพแวดล้อมใด ๆ ก็ตามเขาก็ยังคงใช้ทักษะเพื่อที่จะไปถึงเป้าหมายที่เขาต้องการได้...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กุมภาพันธ์ 2566)

“...จุดเปลี่ยนชีวิต คือ จุดเปลี่ยนของชีวิตเด็กคนหนึ่งที่จะไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้มันต้องมีจุดเปลี่ยน บางสิ่งบางอย่าง ถ้าเขาจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับ ก็ต้องมีจุดเปลี่ยน ทำให้เขาเปลี่ยนไป หรือถ้าเขาอยู่กับยาเสพติดอยู่แล้ว ก็ต้องมีจุดเปลี่ยนชีวิต ที่ทำให้เขาหันเหแล้ว กลับมาอยู่ในทางเดินที่เขาควรจะเป็น ดังนั้นสิ่งที่สำคัญคือ จุดเปลี่ยนของชีวิต ถ้าเราทำงานกับเด็กและเยาวชนแบบเฉพาะราย เราก็ต้องหาจุดเปลี่ยนของเขาตรงนี้ให้เจอ ดังนั้นก็คือ อยู่กับการหาจุดเปลี่ยนเฉพาะรายหรือเป็นกลุ่ม สิ่งที่สำคัญก็คือต้องมีคนที่สนใจและอยากจะค้นหาจุดเปลี่ยนของชีวิต และอยากที่จะเข้าไปช่วยเปลี่ยนแปลงชีวิตของเขา ในการที่จะป้องกันยาเสพติดหรือทำให้เขาไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด อยู่ที่สำคัญ ก็คือจุดเปลี่ยนชีวิตของเขา ทั้งเรื่องของความคิด พฤติกรรม ครอบครัวยุทธศาสตร์ และสังคมที่จะหล่อหลอมกระบวนการความคิดบางสิ่งบางอย่าง และทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกเส้นทางเดินของเขา และในการป้องกันปัญหาเสพติด คือตัวเขาเอง สิ่งที่จะทำให้ตัวเขาเองไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้ก็คือจุดเปลี่ยนชีวิตที่เขาเจอ ที่เราเจอ แล้วเขาปรับและเปลี่ยนไปมีชีวิตที่ดีกว่า...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การศึกษา เด็กและเยาวชนต้องมีความรู้ด้านอาชีพ เพื่อดูแลปากท้องตัวเอง เพราะถ้าดูแลปากท้องตัวเองได้ก็就不用มีความจำเป็นต้องหาเงินจากไปขายยา พอมีการศึกษา ความรู้มากขึ้นยาเสพติดก็ไม่จำเป็น เขาก็จะรู้ว่าเขาไม่จำเป็นต้องเสพยา เพราะว่ามันทำลายตัวเอง คืออย่างน้อยถ้าเขามีการศึกษาเนี่ยแน่นอนเขาจะไม่อยากไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นแล้ว ปัจจัยอย่างที่สอง มีครอบครัวที่พร้อมที่จะดูแลพร้อมที่จะซัพพอร์ตให้กำลังใจครอบครัว ความพร้อมของผู้ปกครองในเรื่องของทักษะการดูแลเด็กและเยาวชน การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การมีเวลาให้ การแสดงให้เขาเห็นว่ารัก ไม่ใช่แค่ให้เงินหรือสิ่งของอย่างเดียว นอกจากความรักที่ผู้ปกครองให้แล้ว การมีกิจกรรมร่วมกันก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมให้กับเด็กและเยาวชนสนใจกับครอบครัวมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกินข้าวด้วยกัน มีการพูดคุยหรือทำกิจกรรม เช่น ดูทีวีร่วมกัน เป็นกิจกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จะส่งเสริมให้เด็กรู้สึกว่าเขาไม่กำลังใจจากครอบครัว ครอบครัวมีส่วนร่วมกับเค้าในแต่ละวัน และสิ่งสุดท้าย คือ ปัจจัยจากสังคมและชุมชน

เด็กและเยาวชนต้องการ โอกาสจากสังคม การเตรียมความพร้อม กับ ชุมชน สังคม เด็กเรามากจะถูกตีตราว่าเป็นขี้ยา แต่ความจริงแล้ว เด็กและเยาวชนของเราคือผู้ป่วย เราต้องทำความเข้าใจกับคนในชุมชนด้วย เพื่อให้เขามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล ตัวเด็กและเยาวชนเองก็จะรู้สึกว่าตัวเองไม่ได้แปลกแยกออกสังคม เรื่องการใช้เวลาว่างเกิดประโยชน์ เพราะนอกจากจะทำงานหรือเรียน ต้องรู้จักใช้เวลาว่างต่าง ๆ ที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยงานครอบครัว การช่วยงานชุมชนหรือการเล่นกีฬาที่มันทำให้รู้สึกว่ามีเวลาว่าง ที่จะกลับเข้าไปสู่วงจรเดิม...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล ,18 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ครอบครัว จะมีส่วนสำคัญ แล้วก็เป็นส่วนหลักในการที่จะทำให้เด็กไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด คือ ถ้าครอบครัวใส่ใจ พ่อแม่ใส่ใจติดตามพฤติกรรมอย่าง มันก็จะช่วยควบคุมพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนได้บ้าง เพราะว่าหากพ่อแม่ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ พ่อแม่ผู้ปกครองมีความผูกพันใกล้ชิดกับเด็ก หากเด็กมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดไปเสพยาเสพติดอย่างน้อยก็จะช่วยห้ามปรามได้ในระดับหนึ่ง...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล ,11 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 5 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ และระดับนโยบายในเรื่องวิธีการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ไม่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างไรบ้าง ผลการศึกษา พบว่า ในระดับปฏิบัติหน่วยงานที่ให้การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน ควรให้ความสำคัญกับการศึกษา การฝึกอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับเด็กและเยาวชนที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานก่อนที่ได้รับการปล่อยตัว การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การทดลองใช้ชีวิตภายนอก เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความเข้มแข็งทางจิตใจก่อนกลับคืนสู่สังคมปกติ ในระดับนโยบาย กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรพัฒนาโปรแกรมการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด พัฒนาศักยภาพบุคลากร เพิ่มพูนทักษะความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ และกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย ต่าง ๆ ที่ให้การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว และ

สานสัมพันธ์ให้ครอบครัวกับเด็กและเยาวชนมีความเข้าใจกันมากขึ้น และเน้นกิจกรรมการป้องกันเชิงรุกในสถานศึกษา ชุมชน

ดังตัวอย่างที่เจ้าหน้าที่ ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ในเชิงของการปฏิบัติงาน แต่ละนักวิชาชีพ ก็ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็มที่ แต่ว่าเป้าหมายก็ต้องเป็นเป้าหมายเดียวกันอย่าง ก็คือต้องให้เด็กและเยาวชนเขามีแรงจูงใจ ด้วยการสร้างเป้าหมายในชีวิต นั่นหมายความว่า นักวิชาชีพทุกวิชาชีพที่เป็นผู้ปฏิบัติ ก็คือจำเป็นต้องพูดเรื่องนี้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ครูที่ปรึกษาก็จำเป็นต้องพูดคุยกับเด็กและเยาวชนในเรื่องนี้ว่าเป้าหมายของตัวเองคืออะไร รวมทั้งในหน่วยเรียนวิชาชีพอย่าง ก็จำเป็นต้องพูดคุยกับเด็กและเยาวชนถามเป้าหมายชีวิตของคุณคืออะไร แล้วคุณอยากฝึกวิชาชีพอะไร ถ้าเกิดคุณชอบสนใจช่างเชื่อม ก็ต้องชวนเขาพูดคุยให้เขาคิดถึงเรื่องเป้าหมายชีวิตคืออะไร อยากเปิดงานรับเชื่อม หรืออยากเปิดร้านซ่อมรถอะไรอย่าง หมายความว่าเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องทำไปในสิ่งเดียวกัน และข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย มีความคิดเห็นว่า กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรมุ่งเน้นศึกษางานวิจัยที่ Effective แล้วก็นำมาพัฒนาตัวโปรแกรมการบำบัด แก่ไข ฟันฟูเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด พัฒนาโครงสร้างในการบริหารจัดการองค์กร โปรแกรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เรื่องการให้ความรู้กับบุคลากร ที่เกี่ยวกับเรื่องของการส่งเสริมปัจจัยที่มันจะป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ระดับปฏิบัติ หน่วยงานที่ให้การบำบัด แก่ไข ฟันฟู เด็กและเยาวชน ควรให้ความสำคัญกับการศึกษา การฝึกอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับเด็กและเยาวชน ก่อนที่ได้รับการปล่อยตัว จากนั้นจัดสรรเด็กที่มีความต้องการในการประกอบอาชีพ หลังได้รับการปล่อยตัวให้กับผู้ประกอบการ เพื่อให้เด็กและเยาวชนประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ซึ่งจะทำให้เด็กและเยาวชนมีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ไม่หวนกลับสู่วงจรยาเสพติด นับว่าเป็นการสนับสนุนทางสังคมที่จะเปิด

โอกาส ให้เด็กและเยาวชนนั้นได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติในสังคม ไม่ซ้ำเติมเด็ก ระดับนโยบาย หน่วยงานที่ให้การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว และสานสัมพันธ์ให้ครอบครัวกับเด็กและเยาวชนมีความเข้าใจกันมากขึ้น และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาคเอกชน อาจเป็นในรูปแบบของการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกัน พัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย อย่าง Social Network มาช่วยส่งเสริมในการเพิ่มช่องทางให้คำปรึกษา โดยการใช้ Application ต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสม รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ช่องทางให้คำปรึกษาเหล่านี้ให้เด็กและเยาวชน รวมถึงประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึง...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล ,17 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การศึกษากับการประกอบอาชีพ การส่งเสริมในเรื่องของการจะผลักดันให้เด็กเข้าสถานประกอบการก่อนที่จะปล่อย ซึ่งมีการประเมินทักษะ Soft Skill การประเมินความสามารถความถนัดของเด็กตั้งแต่แรกเข้า หลังจากนั้นก็ส่งเด็กและเยาวชนเข้าหน่วยเรียนตามความถนัดของเขา พอก่อนที่จะปล่อยก็จัดหาสถานประกอบการที่ถนัดมารองรับเด็กและเยาวชน ให้เขาไปทดลองใช้ชีวิตก่อน เหมือนกับภาคฝึกอบรม อาจจะมีระยะเวลาหกเดือน ให้ออกไปทำงานด้านนอกในส่วนที่เขามีความถนัดสามารถที่จะทำให้เด็กที่ได้รับการฝึกฝึกอบรมโอกาสรอดมากกว่าเด็กที่ปล่อยไปเลย เพราะการทดลองออกไปทำงาน เด็กและเยาวชนจะได้รับการฝึกฝนความรับผิดชอบชีวิตตัวเอง และการทบทวนเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทบทวนองค์ความรู้ ความเป็นมืออาชีพให้กับเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่ง ในทุกสายงาน เพื่อที่จะให้การที่เราดูแลเด็ก เป็นมืออาชีพมากขึ้น และต้องอัปเดตองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพราะว่าบางทีเจ้าหน้าที่ก็จะทำงานเหมือนเดิม เป็นรูปแบบเดิม ไม่ได้อัปเดตแบบความรู้ใหม่ มันก็จะทำให้แบบทำงานเหมือนเดิม ควรจะมีการเพิ่มองค์

ความรู้ และทักษะต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่...” (นักจิตวิทยา ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ คือ ความเข้มข้นในการทำงานในกระบวนการที่เรามีอยู่แล้ว ทำให้มันเข้มข้น ทำให้มันถึงมาตรฐานถึงเกณฑ์ที่มันควรจะเป็น และค่อยๆออกไปให้มันดี พัฒนาเครื่องมือทั้งหลายให้มันดียิ่งขึ้นกว่านี้ ซึ่งตรงนี้ก็จะเป็นสิ่งที่ขาด เรามีอยู่แล้ว แต่แค่ยังไม่พอที่จะใช้ในการเปลี่ยนชีวิตเด็กคนหนึ่งได้ ในเชิงของนโยบายเชื่อว่าผู้บริหารทุกท่านได้วางนโยบาย ไว้อย่างดี และเหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว แต่แค่ว่านโยบายทั้งหลายที่ถูกวางไว้ ยังขาดในเรื่องของการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จึงทำให้บางครั้งและบ่อยครั้งมาก ที่นโยบายพอออกมา ตัวเราเองก็มีความเหนื่อยละในการทำงาน รู้สึกว่าต้องทำงานตามนโยบาย รู้สึกว่ายังไม่เข้าใจในนโยบายดีพอ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการทำงาน ดังนั้น การสร้างความเข้าใจ ทำให้ผู้ปฏิบัติให้เขาเข้าใจ และเห็นความสำคัญในสิ่งเหล่านี้ หรือทำให้เขาได้มีส่วนร่วมในการประกอบ วางนโยบายที่มากขึ้น หรือทำให้ตัวนโยบายมันสามารถที่จะเข้าใจในเชิงผู้ปฏิบัติได้ คือ นโยบายต้องแตก สัมผัสจับต้องได้ มันกินได้ นโยบายมันต้องกินได้ มันไม่ใช่แค่ทำตามนโยบายอย่างนั้น มันก็จะไม่มีอะไรเปลี่ยน เราก็จะไม่เข้าใจในการทำงาน ดังนั้นนโยบายทั้งหลายที่ได้มีการวางไว้ ตรงนี้น่าจะเป็นสิ่งที่มันยังขาดอยู่ คือ ผู้ปฏิบัติยังขาดความเข้าใจ ในการที่จะกินมันได้อย่างเข้าใจ แล้วก็เอามาใช้กับเด็กและเยาวชนให้ได้...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การส่งเสริมและให้ความรู้ครอบครัว เพราะเด็กส่วนมากทุกวันนี้ เด็กที่ทำความผิดในคดีต่าง ๆ เด็กและเยาวชนในยุคนี้จะไม่ค่อยฟังพ่อแม่ ครอบครัวมีส่วนสำคัญมาก เพราะว่าเด็กวัยรุ่นทุกวันนี้ไม่ค่อยเข้าใจผู้ปกครอง ผู้ปกครองเองก็ไม่ค่อยเข้าใจเด็ก สิ่งที่ทำให้เด็กและผู้ปกครองมีกิจกรรมร่วมกัน หรือสามารถประครองชีวิตของเด็กและเยาวชนคนหนึ่งให้ไปสู่ฝั่งฝันของพ่อแม่ได้ คิดว่าพ่อแม่ควรจะต้องมีทักษะในการดูแลลูกวัยรุ่น เพราะว่าผู้ปกครองทุกวันนี้ไม่ค่อยมีทักษะในเรื่องของจิตวิทยาวัยรุ่น ไม่เข้าใจว่าวัยรุ่น พ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องเข้าใจก่อนว่าชีวิตวัยรุ่นของพ่อแม่ กับชีวิตวัยรุ่น

ของเด็กและเยาวชนทุกวันนี้ก็จะไม่เหมือนกัน รวมถึงการเอาใจใส่กันมีเวลาการให้ มีกิจกรรมร่วมกันของครอบครัว การใช้ทักษะต่าง ๆ ในการดูแลลูกหลาน พ่อแม่ ผู้ปกครองควรที่จะมีจิตวิทยาในการเลี้ยงดูวัยรุ่นตามช่วงวัยให้เหมาะสม ก็จะสามารถ ทำให้เด็กและเยาวชนไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับวงจรยาเสพติดหรือการกระทำผิดต่าง ๆ ได้ ระดับนโยบาย การที่จะผลักดันให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่สถานประกอบการ และเข้าสู่ การเรียนส่งเสริมให้เด็กเยาวชนเข้าสู่การเรียนตามหลักสูตรหรือเรียนในระบบ ไม่จำเป็นว่าจะต้องอยู่แค่ กศน. เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสกลับที่เข้าโรงเรียนตาม ระบบสายสามัญ หรือระดับ ปวช. ปวส. อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เราก็ผลักดันให้ เด็กได้เรียน ไม่ว่าจะใช้กระบวนการของการอนุญาตให้ออกภายนอกไปมาสถานที่ ควบคุม การพักการฝึกอบรม หรือการให้เด็กและเยาวชนได้ออกไปทดลองใช้ชีวิต ภายนอก ตลอดจนการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่สถานประกอบการ การนำ เครือข่ายไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายด้านภาครัฐกิจ ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการที่ จะส่งเด็กและเยาวชนเข้าสู่สถานประกอบการ เพราะว่าเมื่อเด็กมีการเรียนได้รับ การศึกษา หรือมีงานทำ ก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่กลับไปกระทำผิด และเน้น การทำงานเชิงลึก ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานพินิจฯ ในแต่ละจังหวัด ทำงานเชิงรุก ออกไปทำกิจกรรมในการในเชิงป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรม เป็นโครงการ 1 สถานพินิจ 6 โรงเรียน/สถานศึกษา รวมถึงการไปทำกิจกรรม ของสังคม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยกับสังคม ชุมชนการให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะการติดตามเด็กเยาวชนภายหลังปล่อย การนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการติดตามหลังปล่อยเด็ก เข้ามาทำความรู้จักด้วยมาทำกิจกรรม เพื่อที่จะได้ส่ง ต่อการดูแลต่อไปหลังจากปล่อยตัว ซึ่งก็อาจจะไม่ใช่แค่หนึ่งปีที่เราต้องติดตามดูแล ต่อไปในอนาคตอาจจะเพิ่มระยะเวลาติดตามไปเรื่อย ๆ นะครับ เพราะว่าจนถึง 2 ถึง 3 ปี เพราะว่าเด็กคนหนึ่งอาจจะผ่านช่วง 1 ปีไปได้ แต่หลังจาก 1 ปีอาจมีข้อขัดข้องหรือ อุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตเราอาจจะสานต่อไปถึง 3 ปี...” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 18 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ชุมชน สังคมทุกภาคส่วน จะต้องมาร่วมกันทำงานด้วยกัน เพื่อที่จะให้ความรู้กับ เด็กกับผู้ปกครอง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งเรื่องการดูแลลูกหลานวัยรุ่น

ซึ่งอาจจะต้องเริ่มจาก ให้ความรู้ครอบครัว คุณครูในโรงเรียน และเครือข่ายภาคประชาสังคม จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จะต้องมาทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับกรณีศึกษา ที่มีโครงการ หนึ่ง สถานพินิจ หก สถานศึกษา ที่มันเป็นการทำงานเชิงรุกที่ไปให้ความรู้เด็กในโรงเรียน ลงไปทำงานแบบเชิงรุกร่วมกับชุมชนต่าง ๆ” (นักสังคมสงเคราะห์ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล , 11 กุมภาพันธ์ 2566)

4.7 สรุปผลการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2

4.7.2 การสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชน

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีอาชญากรรม ประเด็นคำถามที่ 1 คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ครอบครัวของน้องมีความสนิทสนม เอาใจใส่ดูแล แสดงออกความรักใคร่ต่อกันและมีทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวอย่างไร ผลการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังอยู่กับพ่อแม่ แต่ไม่ค่อยมีเวลาให้กันและกันมากนัก ส่วนพ่อกับแม่จะใช้เวลาในการทำงานหาเงิน ทั้งนี้ส่วนกล่าวว่ามีความสนิทสนมกับครอบครัว คุณกันได้เกือบทุกเรื่อง มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่วนใหญ่ครอบครัวจะมีการกินอาหารด้วย ออกไปเที่ยวด้วยกันบ้างเล็กน้อย แต่บางคนพ่อแม่แยกทางกัน ก็จะอาศัยอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งไม่ค่อยมีเวลาให้กันคล้ายกับครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่มีบางครอบครัวที่แสดงออกความรักต่อกัน

ดังตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผมอยู่กับแม่แล้วก็น้องสาว แม่ให้ความอบอุ่นมากกว่าให้คำปรึกษาเลี้ยงดู ส่งเสียให้เรียน คอยดูแลเวลาไม่สบาย บางครั้งผมก็จะมีกอด หอมแก้มบ้าง แต่ผมเป็นคนนิ่งๆ แล้วส่วนมากก็อาจจะกอดบ้างเป็นบางครั้ง มันก็ไม่ทุกวัน แบบว่าวันไหนอารมณ์ดีก็จะกอดแม่ อ้อมแม่ไปหอมแก้ม บางครั้งก็มีบอกรักแม่บ้าง เวลานั้นนาน ๆ ครั้งแม่ว่างก็

ออกไปกินข้าวนอกบ้าน...” (กร (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“... ผมกับแม่ไม่ค่อยจะได้คุยกันนะ นาน ๆ จะคุยกัน เพราะแม่เขาออกไปทำงาน พอเขาออกไปทำงาน ผมอยู่บ้าน ผมไม่ได้ไปทำงานอะไร ก็เลยไม่ค่อยได้คุยกัน กิจกรรมที่ทำร่วมกันจะมีแค่กินข้าวด้วยกัน แต่ก็นาน ๆ ครั้ง สักอาทิตย์สองอาทิตย์ครั้ง แต่ไม่เคยไปไหนข้างนอกด้วยกัน ไม่มีเลยครับ ผมกับแม่ไม่ค่อยได้แสดงออกความรักกัน ผมเป็นคนที่ไม่ชอบแสดงความรัก ไม่เคยบอกรักแม่เลย ไม่เคยกอดแม่ ผมเขินอายนะครับ...” (ฝ่าย (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“... หนูกับพ่อไม่ค่อยสนิทสนมกันเท่าไร เพราะพ่เป็นคนที่ไม่ค่อยแสดงออกในเรื่องของความรัก เหมือนว่าใจเขาคิดยังไงไม่รู้ พ่อเป็นคนที่ไม่พูด ไม่เคยบอกรัก หรือว่าบอกเป็นห่วง ด้วยความที่เป็นผู้ชายด้วย แบบไม่ค่อยรู้ว่า ลูกผู้หญิงมีนิสัยยังไง ดูแลยังไง แต่ตอนเด็กพ่อก็ดูแล แบบตื่นเช้ามาก็ถักเปียให้ แต่ไม่ค่อยทำ ไม่ได้ทำไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ไม่เคยกินข้าวพร้อมกัน ไม่เคยดูทีวีด้วยกัน แต่ปู่ย่าคุณดูแลใจใส่มาหลาย จนแบบว่าเหมือนอยู่หนูเป็นไข่ในหิน ปู่ย่าคุณถามไถ่ตลอด แบบว่าเราไม่เคยขาดเลย ไม่เคยขาดความรักเลย หนูรู้สึกว่าการความรักจากพ่อก็ได้ แค่ว่าปู่ย่าก็เหมือนเป็นตัวแทนแล้ว ปู่ก็เป็นพ่อ ย่าก็เป็นแม่...” (มด (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...พ่อกับแม่ของผมนี้นะแยกทางกันตั้งแต่ผมอายุได้ประมาณห้าขวบ ผมอยู่กับแม่ แม่ผมเขาไม่ค่อยมีเวลาครับ เพราะเขาทำงานเจ็ดวันเลยครับ ผมก็ไปโรงเรียนเอง พอแม่เลิกงานมาบ่ายสาม เขาก็ไม่ได้อยู่บ้าน เขากลับข้างทำงานมาก็ออกไปขายของที่ตลาดต่อเลย ทำให้ผมไม่มีเวลาอยู่กับแม่ ไม่ค่อยได้มีเวลาใช้เวลาอยู่ด้วยกัน ผมก็ไม่ค่อยได้มีโอกาสได้แสดงความรักต่อกันเท่าไร มีออกไปเที่ยวด้วยกันนาน ๆ ที่จะไปเที่ยวด้วยกันครับ เดือนหนึ่ง มีโอกาสแค่ครั้งเดียว ก็อย่างเช่นไป แบบต่างจังหวัด ไปเที่ยว

ตลาดน้ำสามชุก ไปทะเลอย่าง ประมาณเดือนละครั้งได้...” (ชี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ผมอยู่กับปู่ ย่า พ่อ เวลาอยู่ที่บ้าน ก็สนิทกับทุกอย่าง เปิดใจคุยได้ทุกเรื่องกับพ่อแล้ว ก็ปู่ครับ คุยกันเวลามีปัญหาอะไรผมก็จะถามเขา บอกเขารับตลอดทุกเรื่อง เวลาผมออกไปข้างนอกกลับมาบ้าน ปู่กับพ่อก็จะถามไถ่เสมอ แต่สำหรับย่าผมจะไม่ค่อยได้คุย เพราะว่าย่าดู ครอบครัวยุคให้ความรักเหมือนทั่วไป บางครั้งมีหยอกล้อกัน บางครั้งก็ไปเที่ยวข้างนอกด้วยกัน แต่ก็ไม่ค่อยบ่อยเท่าไร ส่วนมากไปค้างต่างจังหวัด ปู่ย่าก็จะมีเรื่องความห่วง เรื่องการกินการอยู่ ปู่ย่าก็จะถามถึงผมตลอดว่าอยู่ยังไง ตอนนั้นผมออกมาเช่าหออยู่ข้างนอกครับ บางครั้งก็โทรถาม เวลาผมกลับบ้านเขาก็จะถามเป็นห่วงเสมอ...” (ไอซ์ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...ครอบครัวจะคอยดูแลกัน คอยดูแลกัน คอยถามไถ่ เป็นยังไงบ้าง คอยช่วยเหลือกัน ผมคิดว่ามันเป็นการแสดงออกความรักของเรากับครอบครัว กิจกรรมที่ทำด้วยกัน กินข้าวไปดูหนังใช้เวลาอยู่กับครอบครัว ไปเที่ยวด้วยกัน พ่อแม่ก็จะคอยถามเกี่ยวกับปัญหามาครับ คอยช่วยแก้ไขปัญหามา คอยถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ เวลาผมมีปัญหาเกี่ยวกับ การใช้ชีวิตอย่าง ก็จะปรึกษากับพ่อ หรือเวลามีปัญหาแบบเจอเรื่องราวที่ไม่ดี มีเรื่องหรือว่ามีอะไรก็จะเข้าไปหาพ่อ ให้พ่อช่วยหาทางออกให้...” (เอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...ตอนที่อยู่ข้างนอกครับ เวลามีสปอร์ตอะไรก็พูดคุยกับพ่อกับแม่ได้ทุกเรื่อง คือ แบบ เวลาที่ผมมีเรื่องอะไรไม่สบายใจก็ไปบอกพ่อกับแม่ พ่อกับแม่ก็จะ ให้คำแนะนำมา หรือว่าช่วยแก้ปัญหา การแสดงออกความรักก็มีบ้างครับ แต่ส่วนมากพ่อผมทำงานเช้า กลับบ้านก็เย็น แม่ก็ด้วยเหมือนกัน คือ ปกติพ่อแม่ออกไปทำงานจะเจอกันอีกทีก็มืดแล้ว จะมีบางคร้งนาน ๆ ที่ ก็เวลาที่มีพ่อแม่ก็จะถามไถ่ พูดคุยกันบ้าง บางครั้งพ่อแม่หยุดงานก็พากันไปเที่ยวบ้าง ก็แบบไปเที่ยวก็ไปเที่ยวน้ำตก บางทีมีกินข้าวด้วยกัน แต่ไม่ค่อยเท่าไร นาน ๆ ที่ครับ ก็อาจจะเป็นสองถึงสามเดือนครั้งประมาณนี้...”

(ปี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...แม่กับพ่อผมเลิกกันตั้งแต่ผมเด็ก ผมก็เลยต้องมาอยู่กับป้า ป้าก็ไม่ค่อยดูแลไม่ได้สนใจ ป้าเขาจะปล่อยให้อิสระผม แต่ป้าเขาก็คอยถามไถ่ เรียกผมกินข้าว ให้เงินผมใช้ปกติ ส่วนแม่ผมเขาก็ไปทำงานต่างอำเภอ ผมก็สนิทกับแม่นะครับ มีปัญหาต่าง ๆ ผมคุยกับเขาทุกเรื่อง อย่างผมไม่สบายใจ ก็จะปรึกษาแม่อย่าง แม่ก็จะคอยถามว่าผมเป็นยังงัยบ้าง แต่แม่เขาไม่ค่อยได้มาหา ผมก็เข้าใจว่าแม่เขาต้องทำงาน แม่จะแะมาหาช่วงสองสามเดือนครั้ง ผมไม่ค่อยบอกรักแม่เท่าไร แต่ผมก็คอยถามเขานะครับ ว่าเขาเป็นยังงัยบ้าง สบายดีเปล่า ส่วนไปทำกิจกรรมร่วมกัน ก็เคยนะครับ แต่ว่าไม่ค่อยบ่อยเท่าไร ก็แม่เคยพาไปเที่ยว พาไปกินอาหารครับ พาไปต่างจังหวัด...” (โอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 2 คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ชุมชน สังคม โรงเรียน มีความสำคัญต่อตัวน้องอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ คิดว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูอยู่มีความสำคัญมากอันดับที่หนึ่ง เพราะพวกเขาคิดว่าถ้าขาดผู้ปกครองพ่อแม่ไป ถ้าไม่รู้จะไปอยู่กับใคร ในส่วนของชุมชนสังคมนั้น ส่วนใหญ่มองว่าไม่ค่อยสำคัญเนื่องจากไม่ค่อยได้ไปเกี่ยวข้องกับใคร ไม่มีการทำกิจกรรมในชุมชน ทำเพื่อสังคม ส่วนโรงเรียนและครูที่โรงเรียน ส่วนใหญ่มองว่าสำคัญในด้านการให้ความรู้ บางคนก็บอกว่าครูเป็นที่ปรึกษาได้ในเรื่องที่พูดคุยกับพ่อแม่ไม่ได้

ดังตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...แม่ก็สำคัญนะ เป็นคนส่งเสียเลี้ยงดู แล้วก็คอยดูแลเรา ถ้าไม่มีเขาแล้ว ผมก็คงไม่รู้จะใช้ชีวิตต่อไปยังงัย ชุมชนก็มีความสำคัญส่วนหนึ่ง เพราะว่าถ้าสมมุติครอบครัวบ้านสิ่งแวดล้อมสังคม เพราะถ้าสังคมรอบข้างเรามันสิ่งที่ดี เราก็จะทำตัวดี แต่ถ้า

สิ่งแวดล้อมรอบข้างตัวเรามียาเสพติด มันก็ทำให้เราไปหลงผิดไปยุ่งเกี่ยวกับมันได้ ส่วนมากคนแถวบ้านผม เขาก็ไม่ค่อยยุ่งกับยาเสพติด เขาก็ทำงานกันอย่างเดียว แต่ที่ผมมาอยู่กับยาเสพติด เพราะว่าผมจะมาอยู่กับเพื่อนที่อยู่ในตัวอำเภอ เพื่อนตอนเรียน ม.ปลาย ตอนนั้นเริ่มเสพยาแล้ว ก็พากันไม่เข้าเรียน เอาแต่เสพยาไปวันวันตอนนั้นเป็นวัยรุ่น อยากรู้ อยากลองครับ ถ้าเพื่อนชวนพาไปจึงรด พาเราไปทำสิ่งไม่ดี คือไปเสพยา เราก็จะหลงผิด ไปยาก ไปลองด้วย ก็ทำให้เราทำผิดพลาดลงไป แต่คุณครูก็ให้ความรู้ เราแล้วก็สอนเรื่องการใช้ชีวิตต่าง ๆ เขาคอยดูแลห่วงใยเรา เพราะว่าครูเขาก็อยากให้ เราเรียนจบ ให้เรามีงานทำที่ดี...” (กร (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...แม่มากสำคัญกับชีวิตผมมากเลย แต่ผมเป็นคนที่ไม่ชอบแสดงความรัก ไม่เคยบอกรักแม่เลย ไม่เคยกอดแม่ สังคม ชุมชนไม่สำคัญกับผมเลย เพราะว่าที่ที่ผมมาอยู่ไม่ใช่บ้านเกิดผม ชุมชนที่ผมมาอยู่เป็นรีสอร์ท เป็นพวกห้องเช่ามีคนอยู่เยอะๆ แต่ก็จะมีรู้จักกันผ่านๆ ไม่ได้สนิทด้วย ผมไม่ได้มีความผูกพัน ไม่ได้ใกล้ชิดกับคนละแวกหมู่บ้าน แต่คนในชุมชนเขาก็รู้ว่าผมขายยา บางคนเขาก็ไม่ยุ่งด้วย บางคนเขาก็มาเตือนหลายอย่าง เตือนก็ห้ามผมไม่ได้ มีผู้ใหญ่บางคนเขาก็มาบอกว่าถ้าขายยา ก็ขายได้แค่ฝั่งนี้ ห้ามไม่ให้ผมไปขายฝั่งหมู่บ้านของเขา เพราะหมู่บ้านเขาไม่ยุ่งเกี่ยวกับยา แล้วก็ห้ามผมไม่ให้เข้าไปฝั่งเขาอีก ถ้าเกิดอะไรมาเขาก็จะไม่ช่วยเหลือ แต่บางคนเขาก็ไม่เตือนก็ปล่อยไม่พูดอะไรเลย...” (ฝ่าย (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...หนูกับพ่อแต่ไม่เคยที่จะแสดงออกความรักเลย หนูสัญญากับเขาหลายเรื่องแต่ก็ทำไม่ได้ เรื่องตั้งใจเรียน ไม่เกร แต่หนูก็ผิดสัญญา พ่อเขาก็ให้ออกมาตลอด แต่หนูก็ยังผิดคำสัญญากับเขาตลอด จนเขาเหมือนจะไม่เอาแล้ว พ่อจะให้ไปเปลี่ยนนามสกุล ไม่เอาแล้วเด็กคนนี้ สำหรับชุมชน มองว่าหนูเป็นคนที่ไม่ดี เพราะว่าอาญาเสพติดเข้าไปในสังคมในชุมชน สิ่งที่คนในชุมชนเขามอง พูดเขากับหนู ลูกคนไหนคนนี้ หลานคนนี้คิดยา แล้วทำไมไม่ไล่มันออกไปเลย ให้มันไปอยู่ที่อื่น ส่วนที่โรงเรียนก็สำคัญ โรงเรียนก็เป็นให้เราไปเรียนได้รู้ เพื่อนก็มีเพื่อนที่ดีบ้าง เรียนเก่งบ้าง ถึงแม้ว่ามันจะเก

เกรบบ้าง ดีบ้าง มีคนใช้ยาเสพติดบ้าง มันอยู่ที่เราเลือกค่ะ ครูก็สำคัญ ครูก็เหมือนประมาณเป็นที่ปรึกษาได้ ถึงแม้ว่าบางเรื่องที่เรา แบบว่าปรึกษากับครอบครัวไม่ได้เราก็ปรึกษาครูเขาได้เหมือนกัน...” (มด (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ตั้งแต่แม่แยกทางพ่อ แม่ก็จะเป็นคนที่ดูแลผมมาตลอด ถ้าไม่มีแม่ ผมก็คิดว่าผมขาดสิ่งที่สำคัญไปอย่างหนึ่งในชีวิต แต่ผมก็ไม่บอกรัก ไม่เคยสัญญากับแม่เรื่องต่าง ๆ ไม่เคยเลย ผมเป็นคนที่ไม่ค่อยกล้าแสดงออกความรักกับแม่ ชุมชนที่เคยอยู่อาศัยของผมไม่มีค่อยการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่มีที่เล่นกีฬาออกกำลังกาย ส่วนที่โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ให้การศึกษาก็ทำให้ผมคิดว่าเพื่อนๆ คุณครูก็สำคัญนะ การเลือกคบเพื่อนที่รู้จักกันสนิทสนมกันมาตั้งแต่วัยเด็กที่เรียนหนังสือมาด้วยกัน การอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพื่อนมีความสำคัญต่อตัวผม เพราะเพื่อนเป็นคนที่คอยพูดคุยปรึกษาหารือกันได้...” (ซี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ปู่ย่าก็มีสำคัญต่อตัวผม ผมจะเข้าไปหาเขาบ่อย ๆ ไปถึงก็จะหอมแก้มและกอดกับปู่กับย่าเป็นประจำ ส่วนพ่อก็หอมแก้มบางครั้ง พ่อผมเขาเคยพูดเรื่องที่จะให้ผมสัญญาจะเป็นเด็กดี ดูแลเอาใจใส่ เลี้ยงดูเขาตอนแก่ แต่ผมไม่ได้รับปากครับ ไม่ได้ตอบเขาครับ เพราะว่าตอนนั้นยังคิดไม่ได้ กลัวว่ารับปากแล้วจะทำไม่ได้ อีกอย่างยังคิดไม่ออกเรื่องว่าจะดูแลเขาอย่างไร กลัวว่าทำไม่ได้ครับ ก็เลยไม่ได้รับปาก ส่วนชุมชน สำหรับผมคิดว่าไม่ค่อยสำคัญกับผมเท่าไรเลย ผมไม่ได้รู้สึกผูกพันกับชุมชนที่อยู่เลยครับ เพราะว่าในชุมชนก็ต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยได้ยุ่งเกี่ยวข้องกัน ไม่มีทำกิจกรรมร่วมกัน แต่ก็จะมีงานวัดงานประเพณีบางที่เคยเห็น แต่ผมก็ไม่ค่อยไป คุณครูไม่สำคัญครับ โรงเรียนก็ไม่สำคัญ ในความของผมตอนนั้น ผมคิดว่าผมไม่เรียน ผมก็หาเงินได้ครับ ผมก็เลยไม่ได้เข้าเรียนต่อเรียนเป็นประจำ ที่โรงเรียน ครู เพื่อนก็เลยไม่สำคัญกับผม...” (ไอซ์ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...พ่อแม่มีความสำคัญ เป็นคนสนับสนุนให้ความรัก แล้วก็การใช้ชีวิตครับ ถ้าเราไม่มีเขาอย่างนี้ครับ เราก็จะแบบทำตัวไม่ถูกครับ ไม่รู้ว่าเราจะต้องไปทางไหน พ่อแม่อิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกจิตใจของผม ส่วนชุมชนที่ผมอยู่อาศัยก็สำคัญ อยู่กันแบบพี่น้อง มีลูกบ้านน้ำอาอยู่ใกล้เคียงกัน เป็นญาติกันทั้งหมดนะครับ ก็มีความสำคัญด้านสภาพจิตใจ ก็จะมีพวกป้า พวกลุงรอบบ้าน คอยให้กำลังใจ คอยซัพพอร์ตกันแล้วเพื่อนที่โรงเรียนก็สำคัญ เพราะว่าการที่ผมไปเรียน ได้เจอเพื่อนครับ เจอสังคมที่เปิดกว้างครับ เจอสังคมใหม่ เจอเพื่อนที่มีสังคมแตกต่างกันไปครับ ก็ทำให้ผมเรียนรู้อะไรได้มากขึ้น คุณครูก็มีความสำคัญนะ เพราะว่าครูจะคอยแนะนำควรที่จะเลือกคบเพื่อนยังงี้...” (เอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...ครอบครัวก็สำคัญ เพราะเขาก็คอยเลี้ยงดู หรือว่าเวลาเราไม่มีอะไร เขาคอยช่วยเหลือช่วยเหลือตลอดครับ แบบเวลาไม่ได้ไปทำงาน เวลาไม่มีเงินหรือว่าไม่มีอะไรก็ยังไม่ไปขอเขาได้คอยดูแลสนับสนุน ส่วนชุมชนแถวบ้าน มันก็จะมีพวกยาเสพติด ล้อมรอบไปหมด ตั้งแต่เป็นเด็กเลย ก็ไม่เคยคิดเหมือนกันครับ ว่าจะมาเริ่มสูบบุหรี่ ที่ผมเริ่มสูบบุหรี่ มาจากสิ่งแวดล้อม พวกเพื่อนๆ แถวบ้านชักชวน และเพื่อนก็สำคัญ เมื่อก่อนก็เป็นคนติดเพื่อน จากที่ไม่เคยอะไรเลย เพื่อนชวนทำอะไรก็ไปกับเพื่อนครับ ถ้าเพื่อนๆ ที่โรงเรียนก็มีไปเล่นเกมบ้าง โดดหนีเรียนออกไปเที่ยวบ้าง และครูที่โรงเรียนก็สำคัญ เพราะเขาคอยให้คำปรึกษา พยายามจะดึงกลับมาเรียนครับ แต่ก็ได้กลับไป เพราะว่าที่แรกหลังจากออกไปไม่เรียนแล้ว ผมก็คิดว่าอยากจะทำงานครับ...” (บี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...พ่อกับแม่สำคัญต่อตัวผม ถ้าพ่อกับแม่ไม่อยู่ก็ ผมก็ไม่รู้จะอยู่ยังไง ถึงพ่อกับแม่เขาเลิกกัน แต่พ่อก็ดูแลผม แต่แม่เขาก็สำคัญคล้ายกับพ่อ ถึงแม้ว่าแม่จะไม่ค่อยได้อยู่ด้วย เพราะเขาต้องไปทำงาน ตั้งแต่ผมเด็กไม่ได้อยู่กับแม่ ส่วนสังคม ชุมชน ก็ไม่ค่อยสำคัญเท่าไร ถึงผมไม่ได้อยู่แถวบ้าน ไปอยู่ที่อื่นผมก็อยู่ได้ครับ เพราะว่าถ้าผมกลับไปทีเดิมผม เพราะผมไปซักรอยเดิม ส่วนคุณครู เพื่อนที่โรงเรียนก็สำคัญแค่ส่วนหนึ่งครับ

โรงเรียน ตอนที่ผมเรียนคุณครู เขาก็สอนผม คอยบอก คอยแนะนำ แต่ก็เรียนไม่จบ เพราะว่าตอนนั้นผมติดอยู่กับเสพเฮโรอีน เกรโคเรียนตามเพื่อน ก็เลยไม่จบ...”
(โอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 3 เรื่องสิ่งใดบ้างที่ทำให้น้องเข้าสู่วงจรการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เข้าสู่วงจรยาเสพติดได้เพราะเพื่อน รุ่นพี่ชักชวน และสังคมชุมชนรอบที่อยู่อาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเริ่มจากความอยากรู้อยากลอง และเริ่มเสพยา พอเริ่มเสพยาก็เข้าสู่การขายยาเสพติดที่ตนเองเสพยา เพื่อจะได้มีเงินมาใช้จ่าย พอเริ่มขายก็เริ่มติดใจ เนื่องจากได้เงินมาง่าย พอได้เงินมาก็นำไปซื้อสิ่งของที่ตนเองอยากได้ ที่ยวกลางคืน แต่บางคนก็ถูกลองให้ขายยาให้ด้วยคนใกล้ชิด อาทิ เพื่อน รุ่นพี่ พอรู้ไม่ได้ก็ไม่กล้าหยุดกลัวโดนทำร้าย จึงต้องทำต่อไป

ดังตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ตอนนั้นเพื่อนชักชวน แล้วก็เราก็อายุกรู้อยากลองด้วยครับ ด้วยความที่แบบว่าเป็นวัยรุ่น ตอนนั้นเรียนอยู่ ม.3 ครับ เป็นช่วงใกล้จบ ตอนแรกก็เสพแค่กัญชาอย่างเดียว แล้วก็เพื่อนมันเอาเฮโรอีนมา แล้วเราก็ไม่รู้ใจว่ามันคืออะไร แต่เราก็อายุกรู้อยากลองก็ลองดูไปกับเพื่อน หลังจากลองเสพเฮโรอีนแล้วก็พากันเละทะเลครับ พากันดูยาเรื่อยมา เพื่อนผมมันเอามาจาก รุ่นพี่ที่ผมอยู่ในโรงเรียน มีพวกรุ่นพี่เสพ แล้วเขาก็เอามาขาย แล้วมันก็แบบว่าอยากลอง ก็ไปซื้อมา แล้วก็มาลองดูด้วยกันกับเพื่อนครับ...”
(กร (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...พ่อของผมก็โดนจับเรื่องยาเสพติด ตอนนี้อยู่ติดคุกอยู่ คนที่เอายามาให้พ่อขาย เขามอบอกว่าพ่อผมเป็นหนี้เขาอยู่ ผมก็เลยต้องหาเงินมาใช้ให้เขาแทน แต่ว่าทำไปทำมา เขาก็ให้ผมรับช่วงต่อมายาเขาแทน ผมก็เลยรับช่วงต่อจากพ่อมายาเขาบ้างแทน

ครั้งแรกเขาก็เอามาลองให้ขายดู เอายาบ้าให้มาแค่ 1 ถุง ให้มาขายดู พอขายได้ ผมก็เพิ่มจำนวนขึ้นไปอีก...” (ฝ่าย (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...ตอนที่หนูใช้ยาเสพติดครั้งแรก อายุ 13 ปี เพราะว่ารุ่นพี่คนหนึ่ง มาชักชวนทำที่ประมาณให้หนูลองขาย ในตอนนั้นที่ยังเป็นเด็ก ยังไม่รู้ พอได้รู้ว่ามันคือยาเสพติด หนูก็บอกว่า ไม่เอาได้ไหม หนูไม่ขายขนมกับพี่แล้วนะ หนูรู้สึกว่ามันไม่ปลอดภัย แต่พี่เขาก็จะยื่นข้อเสนอจน แบบว่าหนูก็ทำให้เขา พี่เขาบอกว่าถ้าไม่ทำให้เดี๋ยวหนูจะโดน คือ จะโดนทำร้ายโดนกระแทก ถ้าเราไม่ทำให้เขาหนูก็เลยทำมาตลอดจนขึ้น ม.1 หนูเริ่มเกร เริ่มไม่ไปโรงเรียน ด้วยความที่แบบว่าเราขาย เราจำหน่ายยา จนแบบไม่ไปโรงเรียน ก็เลยไปอยู่กับกลุ่มกับเพื่อนที่เสพยา...” (มค (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ส่วนหนึ่งเพราะเพื่อนที่คบหา แล้วก็สภาพแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เพื่อนที่ผมคบหามีพฤติกรรมที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อนก็จะชักชวนการให้เสพยาเสพติด ผมก็คิดไม่ใช่เรื่องเสียหาย แค่อองใช้ ไม่ชอบเดี๋ยวก็หยุดได้เอง พอเริ่มเสพยาเรื่อย ๆ ก็ชักชวนกันมาขายยา เพื่อนบอกว่าถ้าเสพยาอย่างเดียวจะทำให้ไม่มีเงิน ให้ลองเอายาไปขาย จะทำให้มีเงินมาใช้จ่าย แล้วก็ทำให้มาซื้อยาเสพติด เพื่อนก็จะบอกให้บริหารจัดการเงิน ขายยาได้เท่าไร แบ่งไว้เสพอย่างไร เพื่อนที่คบหาเขาให้ยามาให้มาเสพด้วย ให้มาขายด้วย แล้วกลุ่มเพื่อนกลุ่มก็เยอะขึ้น กลุ่มเพื่อนที่คบหาด้วย จะคบเพื่อนที่อายุเยอะกว่าผมทุกคนเลย ที่ตั้งแต่วัยเด็ก และอยู่บ้านอยู่ใกล้เคียงกัน...” (ซี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...เริ่มจากการลองเสพครั้งแรกที่โรงเรียน มีรุ่นพี่ที่ผมเห็นเขาสูบก้นในห้องน้ำ ผมเดินเข้าไปได้กลิ่นครับ ผมก็เลยไปถามเขา แล้วผมก็เลยขอเขาลองเสพ หลังจากเสพมาก ๆ ก็เริ่มไม่ค่อยมีเงินใช้ ก็ต้องมาขายยา แล้วหลังจากนั้น ก็เริ่มพัฒนาขายยาไปเรื่อย ๆ สิ่งที่ผมเข้ามาสู่ของการขายยา คือ เงิน เงินล้วน ๆ เงินมันทำได้ทุกอย่างหลังจากขายยา

อยากได้อะไรเราก็ได้ แต่ทำอะไรเราก็ทำเพราะว่ามีเงินใช้นั่นใช้นี่ ใช้จ่ายเพื่อใช้ทุกอย่าง...” (ไอซ์ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...กลุ่มเพื่อนชวน และเพราะการอยากมีเงินของผมด้วย อย่างแรกครับ การอยากมี เห็นคนอื่นเขามี ก็อยากมีบ้าง อยากมีด้วยการที่เราต้องหาด้วยตัวเอง แล้วพอเรามี เราก็จะไม่รู้จักพอ เราก็จะอยากมีความโลภ มันมีความโลภแล้วพอเราทำอย่างนี้ เราก็จะอยากทำมันไปเรื่อย ๆ อย่างเช่น ขายยา ได้เงินมามันสบาย ไม่ต้องทำอะไร รอรับโทรศัพท์อย่างเดียว แล้วรู้สึกที่เราเอาเวลาที่เรากำลังทำงาน ไปใช้เที่ยวหรือใช้อย่างอื่นได้ครับ มันก็ทำให้เราสบายหาเงินได้ง่ายครับ แล้วก็มาเจอกลุ่มเพื่อน มาเจอสังคมที่ดึงดูดเรา อย่างเช่นการเที่ยวกลางคืน มันก็พาดึงดูดให้เราลืกลไปเรื่อย ๆ ครับ ทำให้เราไม่ได้คิดครับว่าผลที่ตามมามันจะเกิดอะไรขึ้น กลุ่มเพื่อนที่เที่ยวกลางคืน มันก็จะดึงดูดกันชวนออกไปเที่ยว ชวนไปเที่ยวต่างจังหวัด หรือไปเปิดบ้านพักหลาย ๆ วัน ก็ทำให้เราไม่ได้คิดอะไรครับ เพราะเราหาเงินได้ง่าย แล้วเราก็ไปเที่ยวกับเขา มีความสุขแล้วก็สนุก ทั้งหมดก็คือการเอาเงินที่หามาได้จากการขายยาเสพติด...” (เอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...อาจจะเป็นเพราะเพื่อน แล้วอาจจะเป็นเพราะตัวเองด้วย เวลาออกไปเจอเพื่อนอย่างเห็นเขาทำอะไรก็อยากทำครับ ก็เลยทำตามเขา ก็เข้าไปอยู่ในวงของพวกเขาวงอย่างเราเห็นเขาเสพยา ตอนแรกเรายังไม่ได้ทำตามนะครับ แต่พอมาช่วงเห็นบ่อย ๆ เห็นพวกเพื่อน ๆ เขาก็นั่งสูบกัญกัน ก็อยากจะลองบ้าง เป็นกลุ่มเพื่อนนอกโรงเรียน เวลาที่ออกไปเล่นเกมกับเพื่อนที่โรงเรียน ก็จะไปเจอพวกเพื่อนกลุ่มอื่น ที่พวกเขานั่งอยู่ในร้านเกม เลยได้เข้าไปสนิทกันครับ สนิทกันที่ร้านเกม แต่ตอนแรกก็ไม่ได้ชวนไปไม่ได้ชวนไปเล่นยา แค่อัดเล่นเกมกันธรรมดาอะไรประมาณนี้ครับ พอซัดเที่ยวเสร็จแล้วสักพักหนึ่งก็ นอนหลับครับ พวกเขาก็พาไปนั่งเล่นบ้านเขา เราก็เริ่มเห็นแล้วครับพวกว่าเขาทำอะไรกัน ซึ่งส่วนมากจะสูบกัญบ้าง...” (บี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“... ผมเคยดูยาตั้งแต่ผมเรียน หลังจากช่วงที่ผมออกโรงเรียน ผมก็ยังดูคัญชา ยาเฮโรอินอยู่ช่วงหนึ่งตอนนั้น แล้วก็พี่ผมเขาอยากให้เลิก พี่ผมเขาก็เลยพาผมไปทำงานที่กรุงเทพครับ ไปทำงานได้ช่วงประมาณสามเดือน ผมก็ทำงานไม่ไหว ก็เลยกลับมาอยู่บ้าน พอกลับมาอยู่บ้าน ผมก็กลับไปดูยาอีกครั้ง ดูไปสักพักหนึ่งแล้ว ผมก็เลิกอีกครั้ง เพราะว่าผมไม่ค่อยมีเงินนะครับ แต่หลังจากนั้นผมไปอยู่กับเพื่อนผม พวกเพื่อนผมก็ขายยาเหมือนกัน ต่อมาเพื่อนผมโดนตำรวจจับ พวกรุ่นพี่เขาแนะนำผม แบบว่าให้ทำขายยาให้เขา พวกรุ่นพี่เขาให้ผม เกรดดีไว้ก่อน เอาไปขายก่อน แล้วผมค่อยเอาเงินไปจ่ายให้เขาทีหลัง ผมก็ทำไปสักพักหนึ่ง เกือบ ๆ สองปีเหมือนกันครับ...” (โอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 4 กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมใกล้ชิดด้วยเป็นอย่างไร และเพื่อนน้องคบหาสนิทสนมเคยทำผิดกฎหมายหรือทำพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่มีคดียาเสพติด อันเนื่องมาจากมีเพื่อน รุ่นพี่ คนใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาก่อนแล้วชักชวนตนเองเข้าสู่วงจรยาเสพติดไปด้วย ด้วยการเอาเรื่องราวได้จากการขายยามาเล่า ประมาณว่าหาเงินได้ง่าย พอได้เงินแล้วจะได้ไปซื้อในสิ่งที่ตนเองอยากได้ อยากเที่ยวก็จะได้มีเงินเที่ยวเตร่ ใช้จ่ายซื้อของต่าง ๆ

ดังตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...กลุ่มเพื่อนสนิท บางทีก็ไปเที่ยวไป ไปกันเล่นบอล แล้วก็ไปนอนบ้านด้วยกัน กินเหล้าด้วยกัน ก็จะมีเพื่อนที่คบกันตั้งแต่สมัย มัธยมตอนต้น คบหาสนิทสนมกัน ประมาณสามสี่ปี บางคนก็นิสัยดีครับ บางทีที่เรามีเรื่องไม่สบายใจ เขาก็ให้คำปรึกษา แต่บางคนก็เห็นแก่ตัว เพื่อนบางคนก็ยังเสพยาอยู่ แต่บางคนก็เลิก ส่วนมากเพื่อนที่ผมตอนเรียน ก่อนที่ผมจะโดนจับนี้บางคนก็เริ่มทยอยไปบำบัดกันบ้างแล้ว บางคนก็ยังคิดไม่ได้ ก็เสพยาอยู่เหมือนเดิม...” (กร (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...กลุ่มเพื่อนคนที่ผมใกล้ชิด ก็คือพวกเดียวกันหมดเลย แบบติดยาหมดทุกคน แต่ก่อนเพื่อนบางคนก็มีที่ชอบลักทรัพย์ โหมย เพราะว่าเมื่อก่อนผมก็ขโมยของเหมือนกัน ผมขโมยสายเคเบิ้ล หลังจากผมโดนจับลักทรัพย์ ผมก็ไม่เอาแล้ว ผมก็ตีตัวออกห่างเลยจากเพื่อนกลุ่มนั้น อีกอย่างหนึ่ง คือ ผมเห็นพ่อผมขายยามาตั้งแต่เด็ก ผมเห็นมาตลอด ผมแค่ดูเฉยๆ ผมเห็นลูกค้าพ่อผมเยอะ ผมก็ไม่อาย เพราะตอนนั้นผมเสพด้วย...” (ฝ่าย (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...ตอนหนูไปใช้ยาเสพติด รู้สึกว่าทำให้เราผ่อนคลาย ทำให้เราไม่ต้องคิดอะไร แต่พอ ก็เริ่มสังเกตเห็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป จากเด็กที่แบบว่าไม่เคยก้าวร้าว ไม่เคยเถียง เริ่มก้าวร้าวขึ้นไปเรื่อย ๆ เริ่มเถียงพ่อ ทำลายความรู้สึกพ่อด้วยคำพวนหยาบของตัวเอง พ่อไม่เคยรักหนูเลย หนูเกลียดพ่อ แต่เวลาอยู่ในกลุ่มเพื่อน เพื่อนคนหนึ่งหนีออกจากบ้าน เพื่อนอีกคนหนึ่งพ่อแม่ไม่สนใจ เพื่อนที่คบหา ก็มีพฤติกรรมไปลักขโมยของคนอื่น ไปลักทรัพย์เขา เทียวเตร่ตอนกลางคืนบ้างเหมือนวัยรุ่นทั่วไป ไปดักดีทำร้ายคนอื่นบ้าง บางทีก็ไปขโมยของตามที่สาธารณะต่าง ๆ...” (มด (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...กลุ่มเพื่อนเหมือนวัยรุ่นทั่วไป ชักชวนกันออกบ้านตอนกลางคืน กลุ่มเพื่อนผมขายยา เสพยาเหมือนกันทุกคนเลยครับ ชวนกันขับรถมอเตอร์แว้นซ์ เพื่อนกลุ่มนี้ผมรู้จักกันตั้งแต่ ป.1 คบหากันมากกว่า 10 ปี...” (ซี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...กลุ่มเพื่อนที่ผมสนิทด้วยมี 3 คน มีเสพยาสองคนครับ อีกคนหนึ่งไม่เสพ แต่ทั้งหมดขายยาเหมือนกันครับ ขายแถวบ้านเหมือนกัน แต่คนละพื้นที่ครับ แบ่งพื้นที่กัน...” (ไอซ์ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, วันที่ 27 มกราคม 2566)

“...เพื่อนที่คบหากันก็ชักชวนให้ผมมาขายยา เขาก็ทำผิดกฎหมาย มีขายยาเสพติด แล้วก็เปิดฝับเป็นของเพื่อนรุ่นพี่เอง ก็จะเป็นเปิดสถานที่ที่เขากลางคืน เปิดร้านซ่อม ขायรด มันก็เป็นแหล่งมั่วสุมครับ แล้วก็เขาก็เอายามาขายด้วย ทำรดแข่งตอนกลางคืน รวมตัวกันเที่ยว เที่ยวใช้ชีวิตแบบว่า แข่งรด เที่ยวหาเงินมาได้ก็ใช้ไปหมดการเที่ยว สนุกแบบนี้ แต่เพื่อนที่คบหากันก็คอยเรากอยเป็นห่วงเรา คอยดูแลถามเรากอย ช่วยเหลือเราตลอด ว่าเราเป็นยังไง มีปัญหาอะไรมั๊ย เกิดอะไรขึ้นมั๊ย ตอนนี้นิสายดีมั๊ย เป็นยังไงบ้าง อะไรประมาณนี้ เวลามีปัญหาเค้าก็จะเข้ามาช่วย...” (เอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯพระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...เพื่อนกลุ่มนี้คบกันมาสองสามเดือน ตอนที่ผมพอโดดหนีออกจากโรงเรียน มา นั่งเล่นเกมนี้ครับ เวลาเจอกันบ่อย ๆ ก็เลยสนิทกัน เจอกันแทบทุกวัน เพราะหลังจากที่ ผมออกจากโรงเรียนมา ผมก็ไปเล่นเกมแทบทุกคืน ผมจะใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่า อยู่บ้าน จะอยู่บ้านแค่ช่วงตอนกลางวันครับ ไปค้างที่ร้านเกมเลยครับ กลับบ้านก็เที่ยง ค่ำบ้าง ดีหนึ่งดีสองบ้าง เพื่อนบางคนเขาก็มีเกร็บ้างครับ ส่วนมากเป็นเพื่อนรุ่นพี่ อายุ แก่กว่าผมก็มีสามสี่ปีขึ้นไป ชวนกันพากันขับรถแว้นซ์ แล้วก็สูบบุหรี่ เสพยาเสพติด บางทีบางคนก็มีลักขโมย เพราะว่าเคยไปนั่งอยู่บ้านเขาแล้วเขาออกไปข้างนอกแล้วนะ ครับ เขาไม่มีเงิน แต่ว่ากลับมามีคองมีของอะไรมากินกันเยอะแยะเลย พอถามเขา เขาก็ บอกว่าเขาไปงัดลักขโมยของบ้านชาวบ้านกันมาครับ เพราะว่าตอนนั้นผมออกจาก โรงเรียนมา เหมือนกับเราไม่ได้กลับไปเจอเพื่อนเดิม มีเพื่อนกลุ่มใหม่กลุ่มนี้เข้ามา พวกเพื่อนกลุ่มเดิม เขาก็พากันเรียน เลยไม่ค่อยกล้าไปเจอเพื่อนที่โรงเรียน ผมมาคบ หาสนิทสนมกับเพื่อนกลุ่มนี้...” (บี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯพระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...ก่อนรู้จักกับพวกรุ่นพี่ที่ขายยา ผมรู้จักกับเพื่อนผม หลังจากนั้นผมก็ไปรู้จักตาม เพื่อนอีกทีหนึ่ง ผมก็ไปอยู่กับพวกเขา พอผมมีอะไรเขาก็ช่วยเหลือทุกอย่างครับ พวกรุ่นพี่ก็คอยให้คำปรึกษา แบบเรื่องเงินเรื่องทองต่อจากนั้นเขาให้ผมทำงานขายยา แทนเขา ก็ตั้งแต่ที่ผมเคยเห็น เขาก็จะให้คนอื่น ๆ ออกงานไปขายยาให้แทน และบางที เขาก็ไม่ได้เก็บเงินเอง แบบว่าจ้างน้อง ๆ ไปเขาเก็บ แล้วก็ให้น้อง ๆ เอาไปปล่อยต่อ

อย่างนี้ครับแล้วพอเขารอเก็บเงินอย่างเดียว เมื่อได้เงินมาเขาก็เที่ยว กินเหล้าสังสรรค์ สนุกสนานด้วยกัน...” (โอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การ สืบสวนส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่ แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ประเด็นคำถามที่ 5 น้องได้เรียนรู้วิธีการ เทคนิคการเสพ/การจำหน่ายยาเสพติด ตลอดจนวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมมาจากกลุ่มเพื่อน หรือบุคคลใกล้ชิดหรือไม่อย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ได้วิธีและเทคนิค การเสพยาเสพติดมาจากเพื่อน รุ่นพี่ พอเริ่มเสพยาเป็น ก็เลื่อนมาขายโดยเรียนรู้จากการเห็นเพื่อน รุ่นพี่ที่ ขายบ้าง เพื่อแนะนำบ้าง ตลอดจนวิธีการเอาตัวรอดจากการตำรวจ อาทิ เวลาขายยาส่งยาต้องมีคนคอยดูต้น ทาง เวลาใครเข้ามาหรือตำรวจเข้ามาเขาก็จะโทรบอก ถ้าเจอด่านตรวจ ให้นิ่งๆ ไว้อย่ากระตุกกระตาค ตำรวจก็จะมองจากวิทยุรุ่นครับ แต่ถ้าเป็นเด็กตำรวจจะไม่ค่อยสนใจ หรือถ้าต้องจี้รถเข้าด่าน ก็ให้ทำ ตามปกติ ไม่ต้องไปเกร็งหรือว่ากลัวอะไร เข้าไปแล้วก็ยิ้มๆ ธรรมดาๆ ซึ่งก็ใช้ได้ผลมาเกือบตลอด นอกจากนี้ ก็มีเทคนิคการพกยาเสพติดแบ่งออกเป็นถุง ๆ ไว้แบ่งออกไว้ขาย เพราะว่าถ้าเอาไปเยอะเสี่ยง ต่อการโดนตำรวจจับ แล้วก็จะสั่งบอกกันไว้ว่าหากโดนจับ ไม่ขัดต่อคนอื่น ไม่ให้บอกว่าเอามาจาก ใคร เพราะเหมือนว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ก็จะเดือดร้อนไปด้วย

ดังตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ครั้งแรกเลย เริ่มต้นจากการดูคัญชา ก่อน ตอนนั้นมีพี่แถวบ้านเขาดูคัญชา ผมเห็น รุ่นพี่เขาเสพคัญชากัน ผมก็เลยลองไปดูคกับพวกรุ่นพี่ แล้วก็แอบเอามาดูคกับเพื่อนที่ โรงเรียนบ้างเป็นบางครั้ง อาทิตย์ละครั้ง ช่วงที่อยากเมาอยากมึน พอลองเสพคัญชา แล้ว ก็เลยมาลองเสพเฮโรอีน มันก็จะคล้ายกับคัญชาที่จะเสพกับปล่องหรือเสพกับ บุหรี่ เหมือนดูคคัญชาแล้วโรยผงเฮโรอีนไว้ข้างบน เพราะตอนนั้นผมก็เห็นเพื่อนเสพ ก็ดูวิธีการจากเพื่อน เพื่อนก็จะบอกว่าต้องเสพยังไง แล้วผมก็ลองทำตามเพื่อน แล้วก็ นิ่งเสพด้วยกัน ส่วนขายยา ก็ก่อนที่จะมาขายยาครับ ก็เหมือนว่าผมก็เสพมาเรื่อย ๆ จน ซื้อมาเสพ จนแบบว่าเราเงินหมดแล้ว หาเงินมาเสพไม่ได้แล้ว ก็เลยกลายมาเป็น คนขาย เห็นคนอื่นเขาเสพด้วย ได้เงินใช้ด้วย ก็เลยพยายามหาลูกค้า หาของมาขายด้วย

พวกรุ่นพี่เขาโยนงานให้เรา แบบว่าเราก็ขอเอาของเข้มาก่อน แล้วเราเอาไปปล่อย จึงค่อยมาเคลียร์เงินให้เขาทีหลัง ลูกค้าเราก็หาจากคนที่เพื่อนกัน รุ่นพี่ รุ่นน้องที่เขาเสพกัน บอกเขาว่าถ้าหาซื้อไม่ได้ ก็ให้มาซื้อที่เรา...” (กร (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

“...เริ่มต้นผมก็ดูแคยาไอซ์ แล้วพี่สาวก็สอนให้เสพยาบ้า ช่วงที่เขาไปทำงาน ผมเห็นพี่สาวเสพยาบ้า แล้วพี่สาวก็สอนว่าให้ดูตรงไหน เวลาให้จับยังง ฝนไฟยังงทำยังง ผมก็ดูแคยาไอซ์ แล้วพี่สาวก็สอนให้เสพยาบ้า ช่วงที่เขาไปทำงาน ผมเห็นพี่สาวเสพยาบ้า แล้วพี่สาวก็สอนว่าให้ดูตรงไหน เวลาให้จับยังง ฝนไฟยังงทำยังง ครั้งแรกที่โดนจับยา ผมรอดให้เพราะว่าพอรับแทนให้ แต่มารอบสองนี้ ผมไม่รอดโดนตำรวจจับ ผมเข้ามามันติดขังในศูนย์ฝึกฯ แล้วที่นั่นผมปล่อยตัวไป แล้วก็มาสร้างคดีใหม่ คดีที่สาม แต่ผมก็ไม่ได้กลัวอะไรครับ มันก็ต้องโดนจับอยู่แล้ว แต่ต้องระวังให้มากขึ้น ถ้ากลับไปทำขายยาเหมือนเดิม ผมก็รู้อยู่แล้วยังไงก็ต้องโดนจับ แต่ผมก็คิดว่าครั้งนี้กว่าจะพอแล้วแหละ สามารถพอแล้วครับ...” (ฝ่าย (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...รู้จักการเสพยาจากเพื่อน ใช้การสังเกตเวลาเห็นเพื่อนเขาเสพยา แล้วก็ก็มีเพื่อนชักชวนให้เสพ พอได้ลองเสพก็รู้สึกว่ามันก็เพลิดเพลิน ก็เลยไปอยู่กับเพื่อนตลอดเลย จนไม่กลับบ้าน ตอนนั้นเสพหนักมากจน จนเลือดคั่งในปอด ลมคั่งในปอดเยอะ เป็นช่วงที่ร่างกายไม่ไหว ก็เลยแบบเปลี่ยนจากเสพกันมาเป็นคนขาย เอายาจากเพื่อนมาให้ขาย ลูกค้าก็เป็นกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดียวกัน เป็นรุ่นพี่ที่โรงเรียนบ้าง คนที่ลาออกจากโรงเรียนนั้นมาแล้ว เขาก็เลยแบบว่า สอนให้ดูลักษณะว่าคนแบบนี้คือลูกค้า คนที่เบ้าตาลึกลึกเหมือนคนไม่ค่อยได้นอน คนแบบจิตหลุดๆ นั่นแหละคือลูกค้า ขายเขาไปเหอะ ถึงจะไม่รู้จักกับเขาก็ตาม วิธีที่จะไม่ให้โดนตำรวจจับ คือ เราต้องหนีไปเรื่อย ๆ เปลี่ยนที่หลบดานไปเรื่อย ๆ อยู่เป็นหลักเป็นแหล่งไม่ได้ แบบย้ายไปอยู่บ้านเพื่อนคนนี้ที่ ย้ายไปอยู่บ้านเพื่อนคนนั้นที่ ซึ่งก็คือ บ้านของเพื่อนในกลุ่ม และเพื่อนในกลุ่มก็ใช้วิธีการนี้เหมือนกัน...” (มด (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ครั้งแรกตอนที่เพื่อนเขาชักชวน ผมก็แบบปฏิเสธไปก่อน เพราะว่าผมไม่เคยเสพยา แต่เพื่อนเขาบอกให้ผมลอง ลองเสฟสักชนิดหนึ่ง ผมก็บอกว่าผมดูไม่เป็น เพื่อนก็เลยบอกวิธีการการเสฟให้ครับ แต่เวลาที่อยู่ด้วยกันมา ผมก็เคยเห็นเพื่อนเสฟ เพื่อนก็เลยไม่ต้องสอนเยอะ ผมก็เสฟเป็น แบบลักจำวิธีที่เพื่อนดูเขาเอารับ ส่วนเรื่องการขายยา เพื่อนก็สอนบอกวิธีการขายยา รอบแรกเขาให้ผมมา สองร้อยเม็ด คือ หนึ่งถุง เพื่อนก็บอกว่าให้ผม แบ่งออกเป็น ถุงละ 10 - 40 เม็ด ให้แบ่งออกไว้ขาย เทคนิคเวลาพกติดตัวออกไปข้างนอก ก็ให้พกออกไปแค่ครั้งละ 10 เม็ด เพราะว่าถ้าเอาไปเยอะเสี่ยงต่อการโดนตำรวจจับครับ เวลาไปขายเพื่อนผมก็จะมีลูกค้าของมันอยู่แล้ว แล้วเพื่อนก็บอกกับลูกค้าไว้ ถ้าจะซื้อยา เอายา แล้วติดต่อกับเพื่อนไม่ได้ ก็ให้มาติดต่อทางผม เพื่อนก็จะแบ่งลูกค้าให้ แล้วก็จะสั่งบอกกันไว้ว่าหากโดนจับ ไม่ซัดต่อคนอื่น ไม่ให้บอกว่าเอายามาจากใคร เพราะเหมือนว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ก็จะเดือดร้อนไปด้วย เพราะเพื่อนเป็นคนให้ยามาขาย จะบอกกันว่าให้รักเพื่อน ไม่ขายเพื่อน...” (ซี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี , การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 มกราคม 2566)

“...ตอนเสฟครั้งแรก ผมไม่รู้เลยว่ายาเสฟคิดคืออะไร แค่อยากลอง ผมเห็นพวกเพื่อนกับรุ่นพี่เขาสูด เขาทำนู่นทำ นี่มันดูน่าสนใจ เพลิตเพลิติ ผมก็เลยเสฟตามเพื่อน ส่วนจุดเริ่มต้นของการขายยา รุ่นพี่เขาบอกสอนวิธีขาย แล้วผมก็ทำตามที่เขาบอก เขาก็บอกว่าเวลาเอาไปขายเท่านั้น เราต้องแจกแจง แบ่งเป็นส่วนๆ ต้องจ่ายเท่านั้น เก็บเท่านั้น ได้ทุนเท่านั้น ถ้าไรเท่านั้น เลือกลูกค้าก็เป็นในกลุ่มเพื่อน เด็กวัยรุ่นในโรงเรียน พอเราไปขายมันก็จะบอกต่อกันไป ทำให้มีลูกค้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ วิธีการเอาตัวรอดจากการโดนจับ รุ่นพี่เขาก็จะบอกสอน ว่าต้องวางแผน เวลาขายยาส่งยาต้องมีคนคอยดูเส้นทาง ผมก็จะให้รุ่นน้องอยู่น้ำซอข้างเขาดูเส้นทาง แล้วผมอยู่ท้ายซอย เวลาใครเข้ามาหรือตำรวจเข้ามาเขาก็จะโทรบอก ผมขายยาอยู่นานประมาณหกปีถึงจะโดนตำรวจจับ...” (ไอซ์(นามสมมติ) ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรุณา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 มกราคม 2566)

“...ผมเรียนรู้การเสฟยาจากเพื่อนรุ่นพี่ ตอนไปเที่ยวกลางคืนครับ แล้วก็เห็นเขาเสฟ เราก็เลยอยากลองครับ เพื่อนก็ชวนให้ลองเสฟ ก็เลยอยากลอง ลองดูสักหนึ่งครั้งก็เลย

ติด บางครั้งก็เห็นเพื่อน คมยาเค เพื่อนชวนก็เลยไปลอง เขาก็บอกว่าให้เอาหลอดตัด แล้วก็คมเข้าจุมูก แล้วก็มียาอี เขาก็บอกว่าให้ ให้เคี้ยวไปเลย เคี้ยวแล้วก็กินน้ำโกล์ตาม การขายของผมก็เริ่มจากวิ่งงานให้เพื่อน เพื่อนมาชวน ชวนทำด้วยกัน ก็แบ่งกำไรให้ ครับ แบบช่วยกันขาย รับมาแล้วก็ช่วยกันไปปล่อย ด้วยการแบ่งลูกค้ากับเพื่อน พอขายไปนาน ๆ ก็เห็นรุ่นพี่แถวบ้าน ที่ขายยาแล้วมีเงินเยอะกว่า เขาก็ชวนไปเริ่มขาย จากต่างจังหวัดครั้งละเยอะๆ ก็เริ่มมีเงินเยอะการขายเราเริ่มจากคนรู้จัก ขายกับคน รู้จักก่อน เพื่อนรุ่นพี่ เพื่อนรุ่นน้อง เรามีราคาที่ถูกลงกว่าเราก้ไปบอกเขา แบบเหมือนชวน มาอยู่กับเรา เอายาจากเราไปขาย แล้วก็คอยช่วยเหลือเขาตอนเขาลำบาก เช่น เวลาจัด สนทางด้านการเงินเขา เราก้จะช่วยเขา เขาก้จะแบบว่าอยู่กับเราตลอด เวลาเมื่อไรเขาก้ จะมาปรึกษาเรา มาเอายากับเราไปขาย ก็เหมือนเป็นบุญคุณตอบแทนกัน แล้วพวกรุ่นพี่เขาก้จะบอกเราต้องทำยังไงถึงจะรอด คือ เขาสอนเทคนิค ถ้าเจอด่าน ตรวจ เขาก้สอนบอกให้เราอื่นๆ อย่างกระตุกกระตัก เขายังไม่ค่อยสนใจ เต็มที่ก้จะขอดู แค่นี้จบซี...” (เอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสาร ส่วนบุคคล, 13 มกราคม 2566)

“...ผมเสพยาครั้งแรกตอนอายุสิบสี่ หลังจากออกที่โรงเรียน ก็เรียนรู้วิธีเสพยา มาจาก เพื่อนกลุ่ม ตอนแรกก็เห็นเขานั่งดูดยากัน แล้วทีนี้พอเรามาลองดูด เขาก้จะมาจุดไฟ หรือว่าถือให้แบบนี้ครับ แล้วเพื่อนก้สอนวิธีการเสพยาวิธีการเอาตัวรอดจากการโดน จับ เวลาเจอตำรวจหรือเจอด่านก้สอนบอกว่า ถ้าจีรตเข้าด่าน เขาก้บอกว่าทำตัว ตามปกติ ไม่ต้องไปเกร็งหรือว่ากลัว ห้ามมีอาการรณรานหรือแบบกลัว อยู่ไม่นิ่ง เข้าไปแล้วก็ยิ้มแย้มปกติ เพราะส่วนมากตำรวจเขาไม่ได้ตรวจมากเพราะว่ายังเป็นเด็ก อยู่...” (บี (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา , การสื่อสารส่วนบุคคล , 13 มกราคม 2566)

“...วิธีการเสพยาจะเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกัน ตั้งแต่ตอนที่ผมเรียน เพราะว่ากลุ่มเพื่อนที่ผม รู้จัก กลุ่มนี้เสพยาอยู่แล้ว ผมก้ด้วยความอยากรลอง พอเห็นเขาจุดด ก็เลยดูวิธีการดูด เพื่อนก้ะบอกว่าต้องดูดกัญชากับผงเฮโรอินผสมกัน พวกเพื่อนๆ ก้ชอบชักชวนกัน ออกไปนั่งหาที่นั่ง หาที่มั่วสุม เห็นเขาจุดดก็บอกขอลองดูดหน่อย เพื่อนก้ให้ดูว่าต้อง

เสพยังงิ พอนั่งดูเสร็จแล้ว ผมก็ดูดักฎชาครั้งแรก ส่วนการขายยาตอนนั้นเพื่อนเขาก็ไปอยู่กับพวกรุ่นพี่ที่อายุมากกว่า เพื่อนก็พาไปรู้จักรุ่นพี่ขายยา จึงเริ่มอยากทำบ้าง อยากมีเงินเหมือนกับเขา จะใช้เวลาช่วงตอนกลางคืนก็จะออกไปส่งยา เลือกสถานที่ที่วาร์ดแบบไม่ค่อยผ่าน ไม่ค่อยมีใครมาเห็น ไม่ค่อยมีคน...” (โอ (นามสมมติ), ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 กุมภาพันธ์ 2566)

บทที่ 5

อภิปรายผล

การศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน คดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยผู้วิจัยสามารถ อภิปรายผล ได้ดังต่อไปนี้

5.1 อภิปรายผล ส่วนที่ 1

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมอยู่ในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนภาคกลางที่กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ จำนวนทั้งสิ้น 110 คน ประกอบด้วย ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา คิดเป็นร้อยละ 31.82 ศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) คิดเป็นร้อยละ 31.82 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) คิดเป็นร้อยละ 27.27 และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา คิดเป็นร้อยละ 9.09

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 97.30 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 2.70 อายุขณะที่ทำผิด ส่วนใหญ่มี อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.70 ซึ่งมีอายุเฉลี่ยขณะที่ทำ ผิด 16.23 ปี และอายุปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.60 ซึ่งมีอายุเฉลี่ยใน ปัจจุบัน 18.27 ปี มีระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) คิดเป็นร้อยละ 57.30 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.20 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 96.40 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 80.00 ไม่มีบุตร คิดเป็น ร้อยละ 80.00 บิดามารดา มีสถานภาพแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 42.70 สภาพของครอบครัว บิดามารดา มีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.50 บิดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ

40.00 มารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.30

ลักษณะพฤติกรรมของบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง โดยจำแนกเป็น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การเล่นเกมพนัน การทะเลาะเบาะแว้ง การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และมีประวัติเคยทำผิดกฎหมาย พบว่า การสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 37.30 การดื่มสุรา (เหล้า/เบียร์ ฯลฯ) ส่วนใหญ่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดื่มสุราเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.10 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมเล่นเกมพนัน คิดเป็นร้อยละ 62.70 บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ทะเลาะเบาะแว้งนาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.50 บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 78.20 และบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมทำผิดกฎหมาย จำนวน 76 คน ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ มั่งคั่ง และคณะ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่ง” ที่มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี มีประวัติการใช้ยาเสพติด จำนวน 124 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเริ่มใช้ยาเสพติดอายุ 15 ปี มากที่สุดร้อยละ 41.90 รองลงมาอายุ 14 ปี ร้อยละ 25.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ยาบ้า ร้อยละ 86.30 รองลงมา คือ ยาไอซ์ ร้อยละ 63.7 ส่วนใหญ่ใช้ยาเสพติดมากกว่า 1 ชนิด ร้อยละ 73.39 สาเหตุของการใช้ยาเสพติด คือ อยากรลอง ร้อยละ 77.40 เพื่อนชักชวนร้อยละ 54.80 และสอดคล้องกับ พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์ (2561) ผลการศึกษาพบว่า มีเพียงปัจจัย 2 ด้านจากทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจสังคม เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด และปัจจัยภายใน ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การคบเพื่อน สุขภาพจิต และความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ปัจจัยภายในดังกล่าวไม่มีผลความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ในทางตรงกันข้ามปัจจัยภายนอกที่ประกอบด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม นโยบายยาเสพติด และการปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม พบว่า ปัจจัยภายนอกดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

5.1.2 ข้อมูลด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิดของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 69.10 รองลงมาคือ กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 23.60 กระทำ

ความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 2.70 กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 2.70 และกระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 0.90

คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความผิดฐานการเสพยาเสพติด ความผิดฐานการครอบครองยาเสพติด และความผิดฐานการจำหน่ายยาเสพติด ดังนี้

1) ความผิดฐานการเสพยาเสพติด ส่วนใหญ่กระทำความผิดเสพยาเสพติดจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมาคือ เคยกระทำความผิดเสพยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.80

2) ความผิดฐานการครอบครองยาเสพติด ส่วนใหญ่เคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติด จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 33.60 รองลงมา คือ เคยกระทำความผิดครอบครองยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

3) ความผิดฐานการจำหน่ายยาเสพติด ส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 40.90 รองลงมาคือ กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 1 ครั้ง คนคิดเป็นร้อยละ 28.20 กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 กระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.20 และกระทำความผิดจำหน่ายยาเสพติด 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70

คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์) ส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 75.50

คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน อนาจาร พรากผู้เยาว์ รัมโทรม) ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ คิดเป็นร้อยละ 91.80

คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย พยายามฆ่าผู้อื่น ฆ่าผู้อื่น) ส่วนใหญ่ ไม่เคยกระทำความผิดคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 78.20

ประวัติดยาเสพติดที่เคยเสพ ส่วนใหญ่เสพยาัญชา ร้อยละ 19.40 รองลงมาคือ เสพแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ร้อยละ 15.30 เสพยาไอซ์ ร้อยละ 13.20 เสพยาเคตามีน และยาแก้ไอ (ที่มี

ส่วนผสมของยาเสพติด) ร้อยละ 12.00 ตามลำดับ เสพยากล่อมประสาท ร้อยละ 8.90 เสพยาอี ร้อยละ 8.10 เสพเฮโรอีน ร้อยละ 5.50 เสพ/คมสารระเหย ร้อยละ 3.1 เสพ/ดูดฝิ่น ร้อยละ 0.50 เสพมอร์ฟีน ร้อยละ 0.20 ซึ่งสอดคล้องกับ Marcos, Bahr and Johnson (1986) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การทดสอบ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมต่อการใช้ยาของวัยรุ่น” พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 เปอร์เซ็นต์ใช้แอลกอฮอล์, สูบบุหรี่ จำนวน 27 เปอร์เซ็นต์, ใช้กัญชา จำนวน 42 เปอร์เซ็นต์, ใช้แอมเฟตามีน 26 เปอร์เซ็นต์

5.1.3 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม

ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment) ($\bar{X} = 4.14$) ด้านข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment) ($\bar{X} = 3.98$) ด้านการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement) ($\bar{X} = 3.60$) และด้านความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief) ($\bar{X} = 3.75$) โดยสามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1) ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ของน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนม คอยเอาใจใส่ดูแล คอยถามไถ่เรื่องต่าง ๆ และแสดงความเป็นห่วงใยต่อน้อง ($\bar{X} = 4.17$) คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ให้คำปรึกษาแนะนำ อบรมบ่มนิสัย และคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของน้อง ($\bar{X} = 4.11$) น้องเคารพรักและเชื่อฟังคำสั่งสอน คำตักเตือนของคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.81$) น้องคิดว่าสังคม ชุมชน หรือโรงเรียนของน้อง มีความสำคัญต่อน้อง ($\bar{X} = 3.50$) และน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ เพื่อน ครูที่โรงเรียน และเพื่อน ครูของน้องดูแลเอาใจใส่เป็นห่วงเป็นใยน้อง ($\bar{X} = 3.47$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องรู้สึกรักและห่วงใยคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.77$) คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อน้อง ($\bar{X} = 4.72$) น้องมักจะแสดงความรู้สึกสงสาร หรือเห็นอกเห็นใจในความลำบากของ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง

($\bar{X} = 4.41$) และ พี่น้องและญาติ ๆ มีความสำคัญ และน้องมีความรู้สึกรักและห่วงใยพี่น้อง และญาติ ๆ ($\bar{X} = 4.29$)

2) ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ว่าน้องจะเป็นคนดี และประกอบอาชีพทำงานที่ถูกกฎหมาย ($\bar{X} = 4.18$) น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ของน้องว่าจะดูแลเอาใจใส่ และเลี้ยงดูท่านตลอดไป ($\bar{X} = 4.15$) น้องมีความตั้งใจว่าจะไม่ทำให้ คุณพ่อ-คุณแม่ หรือผู้ปกครองผิดหวังหรือเสียใจเพราะน้อง ($\bar{X} = 4.00$) น้องมีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดี และทำประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.86$) และน้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ว่าน้องจะตั้งใจพยายามเรียนหนังสือ ($\bar{X} = 3.71$)

3) การเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องชอบเล่นกีฬา เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล ฯลฯ ในโรงเรียนหรือชุมชนของน้อง ($\bar{X} = 3.61$) และน้องเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ เช่น เลี้ยงสังสรรค์ งานประเพณีรื่นเริง ฯลฯ ของชุมชน โรงเรียน ของน้อง ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การกินข้าว ไปห้างสรรพสินค้า ไปท่องเที่ยว ดูหนัง เล่นกีฬาร่วมกัน ($\bar{X} = 3.40$) และน้องได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโรงเรียนหรือชุมชน เช่น การช่วยงานวัด เตรียมงานบุญประเพณี การกวาดลานวัด ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.27$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ ในปีหนึ่ง ๆ น้องชอบเที่ยวงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ฯ ($\bar{X} = 4.25$)

4) ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ น้องเชื่อในเรื่องของบาป บุญ คุณโทษ ว่าเป็นเรื่องจริง ($\bar{X} = 4.12$) น้องคิดว่าการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องจริง ($\bar{X} = 4.00$) น้องเชื่อในเรื่องนรก สวรรค์ ว่ามีอยู่

จริง และมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์เรา (ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก) ($\bar{X} = 3.84$) และน้องเชื่อในกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ของครอบครัว ($\bar{X} = 3.51$) และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ ได้แก่ น้องเชื่อว่ากฎหมายของประเทศไทยมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.32$)

การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา พบว่า เด็กและเยาวชนมีการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ส่วนใหญ่ เด็กและเยาวชนร่วมพิธีกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.70 เด็กและเยาวชนมีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ พบว่า ส่วนใหญ่ เด็กและเยาวชนปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.50 รองลงมาคือ ไม่เคยปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 24.50 ซึ่งสอดคล้องกับ Hong, Vinod and Kiconco (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบที่แตกต่างกันของความผูกพันทางสังคม และกลุ่มอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิดของสมาชิกแก๊งเด็กและเยาวชนชายและหญิง” ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบที่แตกต่างกันของความผูกพันทางสังคมและการก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมและความรุนแรง ในกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกแก๊งข้างถนน เด็กและเยาวชนชายและหญิง 201 คนในฮ่องกง พบว่า เด็กและเยาวชนที่ครอบครัวหรือผู้ปกครองมีความผูกพันและมีการเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมในฮ่องกง มีความเกี่ยวข้องกับการก่อโจรกรรมและความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพศชาย ขณะที่ความเชื่อในระบบกฎหมายและการเข้าร่วมกลุ่มอาชญากรรมฮ่องกงมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพศหญิงที่เป็นสมาชิกแก๊งวัยรุ่นข้างถนน อย่างไรก็ตามมีเพียงผลของความเชื่อ ความผูกพันทางสังคมที่มีต่อการกระทำผิด (ไม่รุนแรง) เท่านั้น ที่พบว่าสมาชิกแก๊งข้างถนนเยาวชนชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ Ozbay and Ozcan (2006) ได้ทำการการศึกษา “การทดสอบทฤษฎีความผูกพันสังคมของ Hirschi ต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนมัธยมแห่งอังการา ประเทศตุรกี” จากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองอังการา จำนวน 1,710 คน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความผูกพันกับครู ค่านิยมของกลุ่มเพื่อน ความผูกพันกับครอบครัว ความมุ่งมั่นของโรงเรียน ความเชื่อ และการมีเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.4 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเกี่ยวกับการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.71$) และจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมด้วย เห็นว่าทุกคนในสังคมควรเคารพกฎหมาย ($\bar{X} = 3.20$) น้องศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคนิค ทักษะ วิธีการเสพยา การขายยาเสพติดมาจากเพื่อนที่คบหาสนิทสนมด้วย ($\bar{X} = 2.89$) น้องและกลุ่มเพื่อนคิดว่าการเสพยาเสพติด การขายยาเสพติด ไม่เป็นเรื่องที่เสียหาย ($\bar{X} = 2.62$) เพื่อนของน้องจะหัวเราะเยาะ หากน้องกลัวที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ผิดต่อกฎระเบียบ หรือกฎหมาย ($\bar{X} = 2.24$) อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ น้องมักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว ($\bar{X} = 3.43$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ได้แก่ หากเพื่อน ๆ ของน้องทำให้น้องมีปัญหาที่บ้าน เช่น ทำให้น้องทะเลาะกับคุณพ่อ - คุณแม่ น้องจะคบหากับกลุ่มเพื่อนนี้ต่อไป ($\bar{X} = 1.90$) พฤติกรรมเพื่อนที่คบหาสนิทสนม พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คบหาสนิทกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดบ่อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อนที่คบหาชอบกินเหล้า/สุราเบียร์ ฯ ($\bar{X} = 3.44$) เพื่อนที่คบหาชอบเที่ยวเตร่ ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เพื่อนที่คบหา มีพฤติกรรมเกเร ชอบทะเลาะเบาะแว้ง ($\bar{X} = 3.20$) เพื่อนที่คบหาเคยกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด ($\bar{X} = 2.28$) และอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ได้แก่ เพื่อนที่คบหา มีพฤติกรรมชอบสูบบุหรี่ ($\bar{X} = 4.50$)

จำนวนเพื่อนคบหาสนิทสนมเคยกระทำผิด และระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่เคยกระทำผิด พบว่า จำนวนเพื่อนที่คบหาสนิทสนมเคยกระทำผิด ส่วนใหญ่ มีจำนวนเพื่อนระหว่าง 1 - 10 คน คิดเป็นร้อยละ 89.90 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจำนวน 8.15 คน จำนวนเพื่อนต่ำสุด 1 คน และจำนวนเพื่อนสูงสุด 40 คน เวลาที่คบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด พบว่า ส่วนใหญ่ ระยะเวลาที่คบหากับเพื่อนที่กระทำผิด ระหว่าง 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.30 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจำนวน 3.77 ปี จำนวนระยะเวลาต่ำสุด 1 ปี และจำนวนระยะเวลาสูงสุด 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ Alboukordi et al (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาทของครอบครัวและกลุ่มเพื่อนในการทำนายนการกระทำผิดของเยาวชน” ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างครอบครัวและการคบหาสมาคมบุคคลที่กระทำผิด สามารถทำนายนการกระทำผิดของเด็กและ

เยาวชนได้อย่างมีนัยสำคัญ ด้านการกำกับดูแลของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิดได้อย่างมีนัยสำคัญ และผลการวิจัย ยังพบว่า โครงสร้างครอบครัวและการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่กระทำผิด ปัจจัยเรื่องการดูแลของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ผลสำคัญมาก เพราะการดูแลของผู้ปกครองมีความเกี่ยวกับการคบหาสมาคมกลุ่มเพื่อนของเด็กและเยาวชน

5.1.5 ผลการทดสอบสมมติฐานของการศึกษา

1) ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ที่แตกต่างกัน โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Independent-samples *t*-test) พบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.58 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 14.89 โดยคะแนนต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 70 และคะแนนสูงที่สุดเท่ากับ 120 หากพิจารณาโดยแบ่งช่วงคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 คือกลุ่มต่ำ และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 คือ กลุ่มสูง เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่า Cut-off Score พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสูงหรือกลุ่มที่ได้คะแนนแบบสอบถาม สูงจำนวน 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนกลุ่มต่ำหรือกลุ่มผู้ที่ได้คะแนนแบบสอบถามต่ำมีจำนวน 33 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 30 ดังนั้น เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนจากทั้งสองกลุ่มมาทดสอบความแตกต่างในด้านการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ จะกระทำผิดมากกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00) ซึ่งสอดคล้องกับพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่เยาวชนกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด นั้นเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัย ซึ่งสามารถอธิบายใน 4 ทฤษฎี ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านในระดับบุคคล คือ การควบคุมตนเอง (Self-Control) 2) ปัจจัยทางด้านสังคมคือการควบคุมทางสังคม (Social Control) 3) ความผูกพันทางสังคม (Social Bond) และ 4) การคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association) และสอดคล้องกับ Rukhsana and Rokeya (2019) ได้ทำการศึกษา “การวิเคราะห์เปรียบเทียบอิทธิพลของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างและทฤษฎีความผูกพันทางสังคมในเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดความผิดในประเทศไทย” จำนวน 39 คน ผลการศึกษา พบว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่าง และความผูกพันทางสังคมมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดความผิดของเด็กและเยาวชน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดมีความผูกพันในระดับที่ต่ำ ไม่มีการทำกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัวและไม่มีการเข้าร่วมโปรแกรมครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัย พบว่า ความผูกพันทางสังคมของผู้ถูกมัดทางครอบครัวและสังคมของผู้กระทำผิดนั้นอยู่ในระดับต่ำ

2) ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ที่แตกต่างกัน โดยการใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Independent-samples *t*-test) พบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.85 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.33 โดยคะแนนต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 15 และคะแนนสูงที่สุดเท่ากับ 55 หากพิจารณาโดยแบ่งช่วงคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 คือ กลุ่มต่ำ และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 คือ กลุ่มสูง เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาค่า Cut-off Score พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีผู้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสูงหรือกลุ่มที่ได้คะแนนแบบสอบถาม สูงจำนวน 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนกลุ่มต่ำหรือกลุ่มที่ได้คะแนนแบบสอบถามต่ำมีจำนวน 33 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 30 ดังนั้น เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนจากทั้งสองกลุ่มมาทดสอบความแตกต่างในด้านการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดน้อย จะกระทำผิดน้อยกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (sig. = 0.00) ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรียา ก้อนแพง (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม และการควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีระดับการกระทำผิดซ้ำสูงในคดียาเสพติดซึ่งส่วนใหญ่กระทำผิดซ้ำในฐานะความผิดครอบครองเพื่อจำหน่าย ข้อค้นพบจากการวิจัย พบว่า ปัจจัยการคบเพื่อนมีผลต่อการกระทำผิดมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยทางด้านประวัติการกระทำผิด ปัจจัยด้านการควบคุมตนเองและปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม โดยเฉพาะความผูกพันกับครอบครัวส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ Rukhsana and Rokeya (2019) ได้ทำการศึกษา “การวิเคราะห์เปรียบเทียบอิทธิพลของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างและทฤษฎีความผูกพันทางสังคมในเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในประเทศบังกลาเทศ” จำนวน 39 คน ผลการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีการคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมและได้รับการสนับสนุนแรงจูงใจ

ในการใช้ยาเสพติดจากกลุ่มเพื่อนนี้ จึงสามารถบอกได้ว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3) การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 และ Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 นั่นคือตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางผกผันกัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนน้อยจะมีการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของ Hirschi (1969) ที่ได้นำเสนอสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” โดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์การหรือกลุ่มในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และ เพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่ไม่ประกอบอาชญากรรม เนื่องจากบุคคลมีความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าไปมีส่วนร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ในกลุ่มสังคมที่เขา อยู่ร่วมด้วย สอดคล้องกับ Ozbay and Ozcan (2006) ได้ทำการการศึกษา “การทดสอบทฤษฎีความผูกพันสังคมของ Hirschi ต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนมัธยมแห่งอังการา ประเทศตุรกี” ที่ได้ทำการทดสอบทฤษฎีความผูกพันทางสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความผูกพันกับครู ค่านิยมของกลุ่มเพื่อน ความผูกพันกับครอบครัว ความมุ่งมั่นของโรงเรียน ความเชื่อ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ พัชรียา ก้อนแพง (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคม และการควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทางด้านการผูกพันทางสังคม โดยเฉพาะความผูกพันกับครอบครัวส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง ใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.660 มีค่า Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.66 โดยแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง กล่าวคือ การคบหาสมาคมที่แตกต่างกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนจะทำให้เด็กและเยาวชนการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Associations Theory) ของ Edwin H. Sutherland ที่เชื่อว่า การคบหาสมาคมของกลุ่มคน ซึ่งมีทั้งการสนับสนุนให้กระทำผิดหรือสนับสนุนให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของสังคม ทั้งในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมมากกว่าที่จะหันไปมองถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่ล้อมโอบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิด รวมไปถึงค่านิยมและความเชื่อที่กลุ่มผู้กระทำผิดมาก่อนได้ถ่ายทอดหรือปลูกฝังให้กับบุคคลที่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์กัน การคบหาสมาคมกับกลุ่มผู้กระทำผิดและได้เรียนรู้เอาค่านิยมและสนใจในความเชื่อที่ชื่นชอบ จนสามารถพัฒนาตัวคนไปสู่การกระทำผิดได้เป็นสำคัญ ซึ่งค่านิยมและความเชื่อดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นชื่นชอบและซึมซับจนสามารถพัฒนาความเป็นตัวตนของตนเองขึ้นมา จนนำไปสู่การลงมือกระทำผิดในที่สุด การซึมซับที่ว่านี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้เฉพาะหน้าในการคบหาสมาคมกับคนที่กระทำผิดซึ่งการเรียนรู้ที่ว่านี้จะเป็นการเรียนรู้วิธีการกระทำผิดและเทคนิคต่าง ๆ แรงจูงใจที่เป็นการผลักดันและขับเคลื่อนในเหตุการณ์การกระทำผิด (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2553) การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมก็เหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไป การเรียนรู้กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดอย่างเช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อน (Siegel, 2000) ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยา เหล่าจก และพลกฤต แสงอาวุธ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อน ได้แก่ เพื่อนที่เด็กและเยาวชนคบหาก็มักจะชวนกันไปในทางที่ผิด การคบหากับกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบเที่ยวกลางคืนหนีเรียน การคบเพื่อนของเด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการกระทำผิด เพื่อนของเด็กและ

เยาวชนมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบของสังคม เด็กและเยาวชนเรียนรู้ทักษะและการกระทำความผิดจากเพื่อน เพื่อนให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือมีปัญหา เพื่อนของเด็กและเยาวชนอยู่อาศัยในชุมชนที่มีการกระทำความผิด สอดคล้องกับ Khajehnoori, Ahmadi and Keshavarzi (2013) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่น ในเมืองซีราช (เมืองทางใต้ของอิหร่าน)” การศึกษาพบว่า การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อน มีนัยสำคัญทางสถิติของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ พิริยา เชียรวิชัย (2558) ได้ทำการศึกษา “การศึกษาปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการกระทำ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช” เรื่องของปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้ต้องขังที่คบเพื่อนสนิทที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก เป็นกลุ่ม เป็นแก๊ง ส่งผลให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์ของผู้ต้องขัง โดยคิดเป็นร้อยละ 38.6 และสามารถที่จะร่วมกันอธิบายการกระทำผิดของผู้ต้องขัง โดยคิดเป็นร้อยละ 14.9 จึงสรุปได้ว่าปัจจัยความผูกพันทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.2 อภิปรายผล ส่วนที่ 2

5.2.1 อภิปรายผลการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่

1) คุณคิดว่าความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนมีผลต่อการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดอย่างไร

1.1) ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อครอบครัว สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มที่ทำความผิดคดียาเสพติดจะมีความผูกพันที่มีกับครอบครัว ผู้ปกครอง ความผูกพันทางสังคมน้อย โดยส่วนใหญ่มีลักษณะของครอบครัวไม่สมบูรณ์ ครอบครัวมีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาในลักษณะนี้ จะเป็นปัญหาที่นำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนค่อนข้างสูง

1.2) ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อสังคมชุมชน สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น จะมีความผูกพันที่มีต่อสังคมชุมชนน้อยมาก โดยไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันกับสังคม ไม่มีกิจกรรมกับชุมชน ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เนื่องจากเด็กและเยาวชนจำนวนพวกนี้จะอยู่ในสังคมที่เป็นสังคมใหม่ ที่ต่างคนต่างอยู่

1.3) ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อโรงเรียน สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น มักจะออกจากโรงเรียนก่อน ที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ ส่วนใหญ่มักจะไม่มี ความผูกพันกับโรงเรียน ครู เพื่อนในโรงเรียน เนื่องจากเด็กเหล่านี้มักจะไม่ได้ตั้งใจเรียนเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ความสุข ความภาคภูมิใจ ในการเรียนไม่มีเลยไม่มี เมื่อความสุข ความภาคภูมิใจหาไม่ได้ที่โรงเรียน จึงเกิดการหาความสุข ความภูมิใจข้างนอกโรงเรียน ยิ่งถ้าในครอบครัวให้ความสุขไม่ได้ เด็กกลุ่มจึงพยายามหาความสุขจากเพื่อนนอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Khajehnoori , Ahmadi and Keshavarzi (2013) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของวัยรุ่น ในเมืองชีราซ (เมืองทางใต้ของอิหร่าน)” โดยศึกษาในแนวทฤษฎีการควบคุมทางสังคมและทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ซึ่งศึกษา ปัจจัยด้านความผูกพันกับครอบครัว พื้นที่ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหายต่อการกระทำผิดของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ความผูกพันกับครอบครัว และการคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อน พื้นที่ การกระทำผิดของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการทำความผิดของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์เชิงบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหาย พื้นที่ที่มีพฤติกรรมเสียหาย ต่อการทำความผิดของวัยรุ่น และผลการวิจัยยังพบว่า ความผูกพันของครอบครัว คือ การมีบรรยากาศที่ดีของครอบครัวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการกระทำผิดของวัยรุ่น

2) คุณคิดว่าการคบหาสมาคมการสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน/กระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดอย่างไร สามารถสรุปได้ว่า การคบหาสมาคมการสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีผลต่อการทำความผิดค่อนข้างมากของเด็กและเยาวชน เพราะขาดการอบรมสั่งสอนจากบุคคลใกล้ชิด อาทิ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย อันเนื่องมาจากอาชีพของคนในครอบครัวที่ต้องหาเช้ากินค่ำ เลยไม่ค่อยมีเวลาอบรมสั่งสอน เด็กจึงได้รับอิทธิพลจากเพื่อน และบุคคลที่มีความคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากความเป็นจริงได้ง่าย ทั้งนี้เพราะเด็กและเยาวชนเหล่านั้นอาจต้องการความรัก ต้องการความสุข และความ

ภาคภูมิในตัวเองและในหมู่คณะ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Associations Theory) การคบหาสมาคมกับกลุ่มผู้กระทำผิดและได้เรียนรู้เอาค่านิยมและสนใจในความเชื่อที่ชื่นชอบ จนสามารถพัฒนาตัวคนไปสู่การกระทำผิดได้เป็นสำคัญ ซึ่งค่านิยมและความเชื่อดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นชื่นชอบและซึมซับจนสามารถพัฒนาความเป็นตัวตนของตนเองขึ้นมา จนนำไปสู่การลงมือกระทำผิดในที่สุด การซึมซับที่วุ่นวายนี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้เฉพาะหน้าในการคบหาสมาคมกับคนที่กระทำผิดซึ่งการเรียนรู้ที่วุ่นวายนี้จะเป็นการเรียนรู้วิธีการกระทำผิดและเทคนิคต่าง ๆ แรงจูงใจที่เป็นการผลักดันและขับเคลื่อนในเหตุผลการกระทำผิด (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2553) และการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมก็เหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไป การเรียนรู้กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดอย่างเช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อน และเป็นการเรียนรู้เป็นการเฉพาะหน้าด้วยแล้ว ย่อมมีอิทธิพลในการจูงใจมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไป (Siegel, 2000, p.227; Empey et al., 1999, p.167 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมีกระบวนการบำบัด แก่ไข ฟันฟู หรือการเรียนการสอน และ/หรือกิจกรรมใดบ้างที่คุณคิดว่าเป็นประโยชน์สำหรับการบำบัดแก้ไข ฟันฟูเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สามารถสรุปได้ว่า การคัดกรองการใช้ยาเสพติด การแก้ไขบำบัดฟันฟูด้วยกระบวนการชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) โดยมุ่งเน้นพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เข้าใจพิษภัยของยาเสพติดให้โทษและผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม และส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการบำบัด แก้ไข ฟันฟู และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชน อีกส่วน คือ โปรแกรมมีสอนฝึกวิชาชีพ คือ วิชาชีพไฟฟ้า ช่างเชื่อม คนตรีดนตรีสากล ด้านการเกษตร ช่างยนต์ หน่วยคอมพิวเตอร์ ตัววิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้เหมือนทางเลือกให้สำหรับเด็กในการที่จะเรียนรู้ว่ามันมี วิธีในการที่จะดูแลตัวเองมีวิธีในการที่เขาจะอยู่ในสังคมได้โดยไม่ต้องกลับไปจำหน้ายาเสพติด นอกจากนี้โปรแกรม CBT ในการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนมีต่อยาเสพติด และส่วนของทางด้านสังคมสงเคราะห์ ก็จะเข้าไปเสริมสร้างทักษะการปฏิเสธ หรือการเลือกคบเพื่อน เพื่อการเสริมแรงให้เด็กและเยาวชนมีวุฒิภาวะ ด้านการตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมทางเลือก เช่น ชมรมทูบีนัมเบอร์วัน กิจกรรมด้านกีฬา ทักษะดนตรีเสริม เพื่อที่จะให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ค้นหาความชอบของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2558) เปิดเผยว่า เมื่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและถูกจับกุม เมื่อศาลพิจารณาพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จะเข้ามาอยู่

ในความรับผิดชอบของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศมีทั้งหมด 21 แห่ง ทำหน้าที่ในการรับเด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลว่ากระทำความผิดและควรถูกควบคุมตัวไว้เพื่อให้การฝึกอบรม โดยมีระยะเวลาการฝึกอบรมที่แตกต่างกันออกไปตามที่ศาลกำหนดกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมองว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรได้รับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาอย่างใกล้ชิดและเหมาะสม เพื่อให้พวกเขาสามารถกลับมาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศอีกครั้ง เพราะหากกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมุ่งเพียง แต่การจับกุมและควบคุมเด็กและเยาวชนเพียงอย่างเดียวหรือเป็นกระบวนการที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ก็จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้มีโอกาสที่จะกลับมากระทำผิดซ้ำอีกเนื่องจากสาเหตุในการกระทำผิดไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง

4) คุณคิดว่ามีวิธีการป้องกันใดบ้างที่สามารถช่วยให้เด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด สามารถสรุปได้ว่า การสร้างวินัยให้กับตนเอง การสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้อง ด้วยวิธีการลดมิติความเสี่ยงของรูปแบบความคิดในการกระทำผิดซ้ำซึ่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากปัญหาของครอบครัว ดังนั้น ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหา ควรต้องมีการสอดส่องดูแลเยาวชนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีการแสดงความคิดเห็น ให้เวลาและความอบอุ่นแก่เด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ สอนให้รู้จักเข้าร่วมกับชุมชนสังคมที่อยู่อาศัย โดยหัวใจหลักในการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ห่างไกลจากยาเสพติด คือ ปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ 1) ด้านความเข้มแข็งทางจิตใจของเด็กและเยาวชน 2) ปัจจัยครอบครัว ความรัก และความผูกพันกับครอบครัวและสังคม 3) ด้านสังคมสภาพแวดล้อมที่เด็กและเยาวชนกลับไปใช้ชีวิตอยู่ภายหลังปล่อย ซึ่งสอดคล้องกับ ชื่นจิตร วาณิชสุวรรณ (2554) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว และภาวะความเป็นอยู่ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาจากครอบครัวที่แตกแยก บิดาและมารดาหย่าร้างกัน แยกกันอยู่ บิดามารดาถึงแก่กรรม รวมทั้งความไม่สงบสุขของครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากบิดาและมารดาทะเลาะเบาะแว้ง ทบตักกัน เด็กและเยาวชนที่ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าวจะขาดความมั่นคงทางสภาพจิตใจและอารมณ์ บางครั้งอาจต้องตกเป็นเครื่องมือของบิดาและมารดา ทำให้เด็กและเยาวชนเสียใจ ผิดหวัง และแสดงออกโดยการกระทำความผิด

5) คุณมีข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ และระดับนโยบายในเรื่องวิธีการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ไม่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างไรบ้าง สามารถสรุปได้ว่า ในระดับปฏิบัติ หน่วยงานที่ให้การบำบัด แก่ใจ ฟันฟู เด็กและเยาวชน ควรให้ความสำคัญกับการศึกษา การฝึกอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับเด็กและเยาวชนที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานก่อนที่ได้รับการปล่อยตัว การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การทดลองใช้ชีวิตภายนอก เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความเข้มแข็งทางจิตใจก่อนกลับคืนสู่สังคมปกติ ในระดับนโยบาย หน่วยงานที่ให้การบำบัด แก่ใจ ฟันฟู เด็กและเยาวชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว และสานสัมพันธ์ให้ครอบครัวกับเด็กและเยาวชนมีความเข้าใจกันมากขึ้น และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิวัฒน์ แก่นจำปา (2560) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนจะได้รับการจัดบริการทางสังคมเมื่อต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามคำพิพากษาจนกระทั่งการได้รับการปล่อยตัว ประกอบไปด้วย 1) บริการด้านสุขภาพอนามัย (Health) 2) บริการด้านที่อยู่อาศัย (Housing) 3) บริการด้านการศึกษา (Education) 4) บริการสังคมที่มุ่งที่ตัวบุคคล (Personal Social Services) 5) บริการด้านการจ้างงาน (Employment) และ 6) บริการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด (Penal Services)

5.2.2 อภิปรายผลการสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชน

1) คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ครอบครัวของน้องมีความสนิทสนม เอาใจใส่ดูแล แสดงออกความรักใคร่ต่อกันและมีทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวอย่างไร สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ยังอยู่กับพ่อแม่ แต่ไม่ค่อยมีเวลาให้กันและกันมากนัก ส่วนพ่อกับแม่จะใช้เวลาในการทำงานหาเงิน ทั้งนี้ส่วนใหญ่กล่าวว่า มีความสนิทสนมกับครอบครัวดี คุยกันได้เกือบทุกเรื่อง มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่วนใหญ่ครอบครัวจะมีการทานอาหารด้วย ออกไปเที่ยวด้วยกันบ้างเล็กน้อย แต่บางคนพ่อแม่แยกทางกัน ก็จะอาศัยอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งไม่ค่อยมีเวลาให้กันคล้ายกับครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ มีบางครอบครัวที่แสดงออกความรักต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุณีย์ กัลยะจิตร (2555) กล่าวว่า ปัจจัยความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social Bond) ในความหมายกว้างก็คือความใส่ใจผู้อื่น ต่อความคิดเห็น และคาดหวังของผู้อื่นที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้อื่นก็คือ เรื่องเดียวกับบรรทัดฐานของสังคม Hirschi ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ Attachment ไว้ว่า เป็นความรู้สึกผูกพัน

หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Superego) อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่น ๆ มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และถือว่าเป็นสาระสำคัญของความรู้สึกผูกพันต่อผู้อื่น ก็คือเรื่องของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตัวบุคคล ในส่วนบรรทัดฐานของสังคมที่ใช้ร่วมกันของสมาชิกในสังคม หมายความว่า ถ้าบุคคลไม่ไวต่อการรับรู้หรือการรับเอาความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ไว้เป็นของตนเอง ก็จะถือว่า เขาไม่ได้ถูกรับรองโดยบรรทัดฐานของสังคม (หมายถึง การระงับยับยั้งการกระทำในทางไม่ดีโดยบรรทัดฐานของสังคม) ฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้ เขาก็จะมีอิสระที่จะก่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนสาระสำคัญของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี จึงมีพื้นฐานอยู่ที่เรื่องของความรู้สึกผูกพันที่มีต่อผู้อื่น และสาเหตุประการสำคัญของการกระทำผิดในเด็กและเยาวชนมาจากครอบครัว คือ ขาดการอบรมดูแล การเอาใจใส่ และการที่ไม่มีเวลาขาดการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างบิดามารดากับเด็กและเยาวชน

2) น้อยคิดว่า คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง หุมชน สังคม โรงเรียน มีความสำคัญต่อตัวน้อยอย่างไร สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ คิดว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูอยู่มีความสำคัญมากอันดับที่หนึ่ง เพราะพวกเขาคิดว่าถ้าขาดผู้ปกครองพ่อแม่ไป ก็ไม่รู้จะไปอยู่กับใคร ในส่วนของหุมชนสังคมนั้น ส่วนใหญ่มองว่าไม่ค่อยสำคัญเนื่องจากไม่ค่อยได้ไปเกี่ยวข้องกับ ไม่มีการทำกิจกรรมในหุมชน ทำเพื่อสังคม ส่วนโรงเรียนและครูที่โรงเรียน ส่วนใหญ่มองว่าสำคัญในด้านการให้ความรู้ บางคนก็บอกว่าครูเป็นที่ปรึกษาได้ในเรื่องที่พูดคุยกับพ่อแม่ไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Hirschi (1969) and DeKeseredy and Schwartz (1996) การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดหรือบุคคลทั่วไปประกอบอาชญากรรมนั้น เนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้มีความผูกพันต่อสังคมที่ไม่ค่อยดี (Weak Bond) หรือไม่เลย (Broken Bond) คือ ไม่มีความผูกพันที่ดีทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านความผูกพันต่อสังคม ครอบครัว ด้านการมีพันธะข้อผูกมัดต่อการศึกษา อาชีพ ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคม และด้านความเชื่อต่อศีลธรรมจริยธรรมของสังคมเหล่านี้ไม่ดีนั่นเอง

3) น้อยคิดว่าสิ่งใดบ้างที่ทำให้น้องเข้าสู่วงจรการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เข้าสู่วงจรยาเสพติดได้เพราะเพื่อน รุ่นพี่ชักชวน และสังคมหุมชนรอบที่อยู่อาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเริ่มจากความอยากรู้อยากลอง และเริ่มเสพยา พอเริ่มเสพยา ก็เข้าสู่การขายยาเสพติดที่ตนเองเสพ เพื่อจะได้มีเงินมาใช้จ่าย พอเริ่มขายก็เริ่มคิดใจ เนื่องจากได้เงินมาง่าย พอได้เงินมาก็นำไปซื้อสิ่งของที่ตนเองอยากได้ เทียวกลางคืน แต่บางคนก็ถูกลองให้ขายยาให้ด้วย

คนใกล้ชิด อาทิ เพื่อน รุ่นพี่ พอรู้ว่าไม่ได้ก็ไม่ได้กลัวหุคกลัวโดนทำร้าย จึงต้องทำต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ Siegel (2000) และ Empey et al. (1999 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554) กล่าวว่า การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมก็เหมือนกับการเรียนรู้พฤติกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไป การเรียนรู้กับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดอย่างเช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อน และเป็นการเรียนรู้เป็นการเฉพาะหน้าด้วยแล้ว ย่อมมีอิทธิพลในการจูงใจมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกลออกไป และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ณิชรปุระปัญญา (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดบุรีรัมย์ การศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านปัจจัยด้านการคบเพื่อน พบว่า การคบเพื่อน วัยรุ่นต้องการมีเพื่อนเยอะเพื่อนจะชักชวนมั่วสุม ชักจูงให้ทดลองการเล่นยาเสพติด ซึ่งกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก และการอยากให้เป็นเพื่อนยอมรับเข้ากลุ่ม

4) กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมใกล้ชิดด้วยเป็นอย่างไร และเพื่อนน้องคบหาสนิทสนมเคยทำผิดกฎหมายหรือทำพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่มีคดียาเสพติด อันเนื่องมาจาก มีเพื่อน รุ่นพี่ คนใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาก่อนแล้วชักชวนตนเองเข้าสู่วงจรยาเสพติดไปด้วย ด้วยการเอาเรื่องราวได้จากการขายยามาล่อ ประมาณว่าหาเงินได้ง่าย พอได้เงินแล้วจะได้ไปซื้อในสิ่งที่ตนเองอยากได้ อยากเที่ยวก็จะได้มีเงินเที่ยวประมาณนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ พระอริการสุพิศ ทรงจิตร, สุทัศน์ ประทุมแก้ว และพระกัญจน์ แสงรุ่ง (2562) กล่าวว่า การคบเพื่อนเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญส่วนใหญ่ในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากการชักชวนชักนำจากบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นอย่างดีโดยมีการเรียนรู้ ทั้งทัศนคติวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมร่วมของกลุ่มเด็กและเยาวชนและเมื่อประกอบกับเด็กและเยาวชนเป็นช่วงวัยที่ไม่มีอาชีพที่แน่นอน จึงใช้เวลาว่างไปมั่วสุมกับเพื่อนที่ไม่ดี ทำให้เยาวชนหันไปใช้ยาเสพติดตามเพื่อนได้ ดังนั้น เมื่อใดที่สังคมเกิดความไม่เท่าเทียมกันเด็กและเยาวชนที่มีความรู้สึกว่าตนเองด้อยโอกาส หรือถูกกีดกันทางสังคมหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคมก็มักจะรวมตัวกันก่อปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเมื่อกลุ่มเพื่อนและบุคคลอื่นในสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดการคบเพื่อนจึงถือเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการอาชญากรรมต่าง ๆ ขึ้นได้ และด้านของสังคมก็มีส่วนร่วมให้เด็กและเยาวชนเกิดการกระทำความผิดในคดียาเสพติดเพราะเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนส่งเสริม ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

ชุมชนโดยการขาดความร่วมมือร่วมใจและการขาดการเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนและสังคมทำให้เกิดเป็นช่องโอกาสที่ทำให้กลุ่มเด็กและเยาวชนสามารถกระทำความผิดได้

5) น้องได้เรียนรู้วิธีการเทคนิคการเสพ/การจำหน่ายยาเสพติด ตลอดจนวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมมาจากกลุ่มเพื่อนหรือนุคคลใกล้ชิดหรือไม่ว่าอย่างใดบ้าง สามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ได้วิธีและเทคนิคการเสพยาเสพติดมาจากเพื่อน รุ่นพี่ พอเริ่มเสพยาเป็น ก็เลื่อนมาขายโดยเรียนรู้จากการเห็นเพื่อน รุ่นพี่ที่ขายบ้าง เพื่อนแนะนำบ้าง ตลอดจนวิธีการเอาตัวรอดจากการตำรวจ อาทิ เวลาขายยาส่งยาต้องมีคนคอยคุ้มกันทาง เวลาใครเข้ามาหรือตำรวจเข้ามาเขาก็จะโทรบอก ถ้าเจอตำรวจ ให้นิ่งๆ ไว้ อย่ากระตุกกระตาค ตำรวจก็จะมองจากวัยรุ่นครับ แต่ถ้าเป็นเด็กตำรวจจะไม่ค่อยสนใจ หรือถ้าต้องจี้รดเข้าด่าน ก็ให้ทำตามปกติ ไม่ต้องไปเกร็งหรือว่ากลัวอะไร เข้าไปแล้วก็ยิ้มๆ ธรรมดาๆ ซึ่งก็ใช้ได้ผลมาเกือบตลอด นอกจากนี้ ก็มีเทคนิคการพกยาเสพติดแบ่งออกเป็น ถุงละ 10 - 40 เม็ด ให้แบ่งออกไว้ขาย เพราะว่าถ้าเอาไปเยอะเสี่ยงต่อการโดนตำรวจจับ แล้วก็จะสั่งบอกกันไว้ว่าหากโดนจับ ไม่ขัดต่อคนอื่น ไม่ให้บอกว่าเอามาจากใคร เพราะเหมือนว่าเพื่อนคนอื่น ๆ ก็จะเดือดร้อนไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยา เหล่าจก และพลกฤต แสงอาวุธ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อน รองลงมา ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ และด้านสภาพแวดล้อม มีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการคบเพื่อน ได้แก่ เพื่อนที่เด็กและเยาวชนคบหาก็มักจะชวนกันไปในทางที่ผิด การคบหากับกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมชอบเที่ยวกลางคืนหนีเรียน การคบเพื่อนของเด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการกระทำความผิด เพื่อนของเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายหรือกฎระเบียบของสังคม เด็กและเยาวชนเรียนรู้ทักษะและการกระทำความผิดจากเพื่อน เพื่อนให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือมีปัญหา เพื่อนของเด็กและเยาวชนอยู่อาศัยในชุมชนที่มีการกระทำความผิด 2) ปัจจัยด้านครอบครัว มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ได้แก่ เด็กและเยาวชนได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาในลักษณะการเลี้ยงดูแบบสนับสนุน บิดามารดาหรือผู้ปกครองใช้การลงโทษทางจิตด้วยการดูแสดงอาการไม่พอใจทำเป็นเมินเฉย เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา บิดามารดามักกล่าวตักเตือนเกี่ยวกับพฤติกรรม 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีผลต่อการกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ได้แก่ บ้านพักอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด กลุ่มเพื่อนมีความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ลักษณะชุมชนมีความเสี่ยงต่อการกระทำความผิด

ของเด็กและเยาวชน ลักษณะและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สังคมที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่เกี่ยวข้องต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ชุมชนที่คนอาศัยอยู่นั้นเป็นแหล่งการพนันหลายชนิด ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นเป็นแหล่งซื้อขายยาเสพติดตามลำดับ

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยการเชิงคุณภาพ จากให้ข้อมูลสำคัญ เจ้าหน้าที่ (นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์) และเด็กและเยาวชน พบว่า จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนบางราย เด็กและเยาวชนอาจจะให้ข้อมูลที่มีความขัดแย้งกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เช่น ด้านความผูกพันทางครอบครัวและสังคม ที่เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลว่า ความสนิทสนมกับครอบครัวดี สามารถพูดคุยกับบิดามารดา ผู้ปกครองได้เกือบทุกเรื่อง ครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ที่ให้ข้อมูลว่า ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อครอบครัวสามารถสรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มที่ทำความผิดคดียาเสพติดจะมีความผูกพันที่มีกับครอบครัว ผู้ปกครอง ความผูกพันทางสังคมน้อย โดยส่วนใหญ่มีลักษณะของครอบครัวไม่สมบูรณ์ ครอบครัวมีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาในลักษณะนี้ จะเป็นปัญหาที่นำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนค่อนข้างสูง สามารถอธิบายได้ด้วย กลไกป้องกันตนเอง (Defense Mechanism) ที่เป็นกลยุทธทางจิตใจที่มนุษย์ใช้ในการลดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เพื่อปกป้องหรือป้องกันตนเองให้ชีวิตอยู่รอดและอยู่ได้ด้วยความสุข ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ (Psychoanalysis) กลไกการป้องกันตนเองมีมากมายหลายแบบ ทุก ๆ กลไกมีหน้าที่เก็บกักความขัดแย้งภายในจิตใจ และเพื่อปฏิเสธความเครียดและความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น (ภาวสุทธิ อุ๋นใจ, 2566) กล่าวคือ เด็กและเยาวชนมีการยกหาเหตุผลเข้าข้างตน (Rationalization) คือ การหาสิ่งที่เป็นเหตุเป็นผลมาอธิบายความคิด หรือการกระทำของตนเองที่จิตใจยอมรับไม่ได้ บางครั้งก็เพื่อรักษาชื่อเสียงของตนเองไว้ไม่ให้เสียหายหรืออับอาย การปรับตัวโดยการใส่กลไกป้องกันตนเองจึงเป็นสิ่งที่เด็กและเยาวชนนำมาใช้เพื่อลดสภาวะทางอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยการบิดเบือนปฏิเสธ และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ต่าง ๆ ลดความกังวลความขัดแย้งที่กระทบจิตใจ นอกจากนี้การใช้กลไกป้องกันตนเองยังทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและขจัดความกลัวต่าง ๆ ที่มารบกวนจิตใจให้หมดไป

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด 3) เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด โดยผู้วิจัยศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม และทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง เป็นการวิจัยที่มีการผสมผสาน (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยการตอบแบบสอบถาม (Questionnaires) จากเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัว ทั้งเป็นการกระทำผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลางจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา (2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) (3) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และ (4) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Accidental Sampling) จำนวน 110 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) เป็นเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 ราย และนักจิตวิทยา จำนวน 3 ราย รวมจำนวน 6 ราย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดนั้นจะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา โดยจะต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี (2) เด็กและเยาวชนชาย หรือหญิง ที่มีอายุเกิน 12 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันกระทำความผิด ที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

บ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกหรือกระทำผิดซ้ำ จำนวน 8 ราย โดยผู้วิจัยสามารถสรุปผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า

6.1.1 ด้านข้อมูลทั่วไป ด้านครอบครัว และประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ด้านข้อมูลทั่วไป ด้านครอบครัว และประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด พบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษ จะมีอายุขณะที่ทำผิดอยู่ที่ อายุ 17 ปี มีอายุเฉลี่ยขณะที่ทำผิด 16.23 ปี และปัจจุบันมีอายุเฉลี่ยในปัจจุบัน 18.27 ปี เด็กและเยาวชนมีระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาอิสลามและคริสต์ ตามลำดับ เด็กและเยาวชนมีสถานภาพโสด และยังไม่มีการสมรส บิดามารดา มีสถานภาพแยกกันอยู่ สภาพของครอบครัว บิดามารดามีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง ส่วนใหญ่บิดาและมารดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ลักษณะพฤติกรรมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ การดื่มสุรา (เหล้า/เบียร์ ฯลฯ) ส่วนใหญ่บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ดื่มสุราเป็นบางครั้ง ไม่มีพฤติกรรมเล่นการพนัน ส่วนใหญ่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท

เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำความผิดคดียาเสพติดให้โทษเป็นครั้งแรก โดยฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ความผิดฐานการเสพยาเสพติด ส่วนใหญ่กระทำผิดเสพยาเสพติดจำนวน 1 ครั้ง ถึงร้อยละ 54.50 รองลงมากระทำความผิดเสพยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.80 2) ความผิดฐานการครอบครองยาเสพติด ส่วนใหญ่เคยกระทำผิดครอบครองยา

เสพติด จำนวน 1 ครั้ง ถึงร้อยละ 33.60 รองลงมากระทำผิดครอบครองยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 20.00 3) ความผิดฐานการจำหน่ายยาเสพติด ส่วนใหญ่ไม่เคยกระทำผิดจำหน่ายยาเสพติด รองลงมาคือ กระทำผิดจำหน่ายยาเสพติด 1 ครั้ง ถึงร้อยละ 28.20 และกระทำผิดจำหน่ายยาเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง ถึง ร้อยละ 20.00 โดยเด็กและเยาวชนประวัติประวัติยาเสพติดที่เคยเสพ ส่วนใหญ่เสพกัญชา รองลงมาคือ เสพแอมเฟตามีนหรือยาบ้า และเสพยาไอซ์ ตามลำดับ

6.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมและการกระทำผิดของเด็ก และเยาวชนในคดียาเสพติด

ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ จะกระทำผิด มากกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00) และการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดของ เด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 และ Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.223 นั่นคือตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางผกผัน กัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนน้อยจะมีการทำความผิด ในคดียาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน พบว่า ส่วนใหญ่ยังอยู่กับพ่อแม่ แต่ไม่ค่อยมีเวลาให้กันและกันมากนัก ส่วนพ่อกับแม่จะใช้เวลาในการทำงาน หาเงิน มีความสนิทสนมกับครอบครัวดี มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่วนใหญ่ครอบครัวจะมีการทาน อาหารด้วย ออกไปเที่ยวด้วยกันบ้างเล็กน้อย แต่บางคนพ่อแม่แยกทางกัน ก็จะอาศัยอยู่กับฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง ซึ่งไม่ค่อยมีเวลาให้กันคล้ายกับครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ มีบางครอบครัวที่แสดงออกความรัก ต่อกัน และเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ คิดว่า พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูอยู่มีความสำคัญ แต่ในส่วน ของ ชุมชนสังคมส่วนใหญ่มองว่าไม่ค่อยสำคัญเนื่องจากไม่ค่อยได้ไปเกี่ยวข้องกับด้วย ไม่ค่อยได้มีการทำ กิจกรรมในชุมชน ทำเพื่อสังคม ส่วนโรงเรียนและครูที่โรงเรียน

และผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ พบว่า ความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อครอบครัว พบว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มที่ทำความผิดคดียาเสพติดจะมีความผูกพันที่มีกับครอบครัว ผู้ปกครอง ความผูกพันทางสังคมน้อย โดยส่วนใหญ่มีลักษณะของครอบครัวไม่สมบูรณ์ ครอบครัวมีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง จะเป็นปัญหาที่นำมาสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ส่วนความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อสังคม ชุมชน พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น จะมีความผูกพันที่มีต่อสังคม ชุมชนน้อยมาก โดยไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกันกับสังคม ไม่มีกิจกรรมกับชุมชน ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เนื่องจากเด็กและเยาวชนจำนวนพวกนี้จะอยู่ในสังคมที่เป็นสังคมใหม่ ที่ต่างคนต่างอยู่ และความรู้สึกผูกพันของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดที่มีต่อโรงเรียน พบว่า เด็กและเยาวชนที่ทำความผิดคดียาเสพติดนั้น มักจะออกจากโรงเรียนก่อน ที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ ส่วนใหญ่มักจะไม่มี ความผูกพันกับโรงเรียน ครู เพื่อนในโรงเรียน

6.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด

ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า กลุ่มต่ำ หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดน้อย จะกระทำผิดน้อยกว่ากลุ่มสูง หรือกลุ่มที่มีความสนิทสนมกับเพื่อนที่กระทำผิดมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00) และการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.660 มีค่า Sig. (2-Tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่างของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดให้โทษ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.66 โดยแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันใน ระดับปานกลาง กล่าวคือ การคบหาสมาคมที่แตกต่างกับบุคคลที่มีพฤติกรรม เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนจะทำให้เด็กและเยาวชนการกระทำผิดในคดียาเสพติดให้โทษได้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำคดียาเสพติดให้โทษ มีการคบหาสมาคมการสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กละและเยาวชน เพราะขาดการอบรมสั่งสอนจากบุคคลใกล้ชิด อาทิ บิดา มารดา ปู่ย่า ตายาย อันเนื่องมาจากอาชีพของคนในครอบครัวที่ต้องหาเช้ากินค่ำ เลยไม่ค่อยมีเวลาอบรมสั่งสอน เด็กและเยาวชนจะได้รับอิทธิพลจากเพื่อน และบุคคลที่มีความคิดพฤติกรรมเสียหยาเบี่ยงเบน

การเข้าสู่วงจรเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เข้าสู่วงจรยาเสพติดได้เพราะเพื่อน รุ่นพี่ชักชวน และสังคมชุมชนรอบที่อยู่อาศัยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเริ่มจากความอยากรู้อยากลอง และเริ่มเสพยา พอเริ่มเสพยาก็เข้าสู่การขายยาเสพติดที่ตนเองเสพยา เพื่อจะได้มีเงินมาใช้จ่าย โดยกลุ่มเพื่อนที่เด็กและเยาวชนคบหาสมาคมใกล้ชิดสนิทสนม ส่วนใหญ่ที่มีคดียาเสพติด อันเนื่องมาจาก มีเพื่อน รุ่นพี่ คนใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาก่อนแล้ว ชักชวนตนเองเข้าสู่วงจรยาเสพติดไปด้วย และเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ได้วิธีและเทคนิคการเสพยาเสพติดมาจากเพื่อน รุ่นพี่ พอเริ่มเสพยาเป็น ก็เลื่อนมาขายจำหน่ายยาเสพติดโดยเรียนรู้จากการเห็นเพื่อน รุ่นพี่ที่ขายหรือมีเพื่อนแนะนำ ตลอดจนเรียนรู้เทคนิควิธีการเอาตัวรอดจากการถูกตำรวจจับกุมตัว เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

6.2.1.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ควรสร้างความตระหนักและความเข้าใจถึงปัญหาการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ให้กับทุกภาคส่วนของสังคม ชุมชน โรงเรียน ในการเข้ามามีส่วนร่วมป้องกันความเสี่ยงและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน โรงเรียนที่มีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ที่เด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และเครือข่ายที่

เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน ในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงการผลักดันให้มีระบบการดูแล เฝ้าระวัง ติดตาม และการส่งต่อการช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดในคดียาเสพติด

6.2.1.2 สถาบันครอบครัว สังคม ชุมชน และสถาบันการศึกษา โรงเรียน ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมพัฒนาการสร้างความผูกพันทางสังคม ความผูกพันที่มีต่อครอบครัว ความผูกพันที่มีกับชุมชน ความผูกพันที่มีกับโรงเรียนแก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาของเด็กและเยาวชน จะสามารถช่วยให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดจากการกระทำของตนเองหากไปยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดรูปแบบต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การมีความผูกพันกับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีจิตสำนึกที่ดีของเด็กและเยาวชนได้

6.2.1.3 กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ให้มีความครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อการดูแลสอดส่องเฝ้าระวังควบคุมพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษาที่มีความเสี่ยง เพื่อป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนวัยรุ่นใน โรงเรียน ตลอดจนสร้างเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมความประพฤติ นักเรียนและนักศึกษาในระดับจังหวัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำระบบเฝ้าระวัง ป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนและนักศึกษาร่วมกับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น

6.2.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

6.2.2.1 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อการมีเป้าหมายในการทำงานที่จะมุ่งเน้นเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง และบุคลากรความแน่นยำกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงความสำคัญต่อเป้าหมายชีวิต อันจะทำให้เด็กและเยาวชนมีแนวทางในการพัฒนาตนเองในทางทิศทางที่เหมาะสมห่างไกลจากวงจรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

6.2.2.2 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ควรพัฒนาหลักสูตร หรือโปรแกรมการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม และสอดคล้องกับเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ควรเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิต และเพิ่มหลักสูตรหรือโปรแกรมหรือกิจกรรมที่พัฒนาเด็กและเยาวชน เช่น ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการคบเพื่อน ทักษะการเป็นผู้นำที่ดี ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นต้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีแนวทางและเครื่องมือที่จะ นำมาใช้ในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม

6.2.2.3 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ควรพัฒนารูปแบบ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้มีความหลากหลาย โดยให้เด็กและเยาวชนสามารถเลือก แนวทางที่จะดำเนินชีวิตภายหลังปล่อยตามความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมถึงผลักดัน ให้เด็กและเยาวชนได้มีงานทำที่ดี มีที่ให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกทดลองการทำงาน เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญในการประกอบอาชีพ และได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ภายหลังการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม

6.2.2.4 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ควรพัฒนารูปแบบ การติดตามภายหลังปล่อยเด็กและเยาวชนคืนสู่สังคม ให้มีการดูแลติดตาม สอดส่อง ดูแลหรือเพิ่ม ระยะเวลาในการติดตามภายหลังปล่อย รวมทั้งมีศูนย์ส่งต่อข้อมูลการปล่อยตัว และพัฒนาส่งเสริมการ บรณาการร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ในท้องถิ่น ชุมชน พื้นที่ที่เด็กและเยาวชนกลับไป อาศัยอยู่เพื่อให้ช่วยกันเฝ้าระวัง ช่วยเหลือผู้ปกครองในการดูแลเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด เพื่อลด ความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ

6.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

6.2.2.1 จากการศึกษาปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดี ยาเสพติดให้โทษ: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง ครั้งหน้าควรจะศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางในการดูแลป้องกันเด็กและเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด ด้วยการบูรณาการกับสถาบัน ครอบครัว

6.2.2.2 จากการศึกษาปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ: กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง ครั้งนี้ควรจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนค่านิยม ทักษะคิด ในเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำความผิดคดียาเสพติด เพื่อช่วยเหลือเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับไปกระทำซ้ำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

6.2.2.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

บรรณานุกรม

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2558). รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

ประจำปีงบประมาณ . กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2564). รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

ประจำปีงบประมาณ 2559–2564. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพัฒนานวัตกรรม. (2563). รายงานผล

การตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำประจำปี งบประมาณ 2560-2562. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

กรรณิการ์ มณฑะไชย. (2544). ปัจจัยทางครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย

ศึกษาเฉพาะเรือนจำพิเศษธนบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2555). พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ

ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553. สืบค้นจาก

<http://www.djop.go.th/law/act/item/20858>.

กัลยา เหล่าจก และพลกฤต แสงอาวุธ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด

คดีให้โทษของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2(2), 47-56.

คณินิจ วิทมาตย์. (2552). การมองตนเองในภาวะคืนสู่ครอบครัวและสังคมของเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดซ้ำในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (Unpublished Master's thesis).

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

คณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ. (2561). คู่มือการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan)

สาขายาเสพติด. นนทบุรี : บริษัท บอร์น ทุ บี พับลิชชิ่ง จำกัด.

ชาญคณิต กฤตยา สุริษะมณี และ อุณิษา เลิศโตมรสกุล. (2553). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด

ซ้ำคดียาเสพติด : กรณีศึกษาผู้กระทำผิดร้ายแรงและมีโทษสูงและต้องดูแลเป็นพิเศษ. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม และคณะสังคมศาสตร์และ

มนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี. (2554). *ทฤษฎีอาชญาวิทยาร่วมสมัยกับการวิจัยทางด้านอาชญาวิทยาในปัจจุบัน*. นนทบุรี : หินทรายการพิมพ์.
- ชาติรี ชีววัฒนานนท์. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติดของเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชานนท์ กันธฤทธิ์. (2564). *แนวทางการลดพฤติกรรมกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีสุรนารีสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(1), 1-12.
- ชื่นจิตร วาณิชย์สุวรรณ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ณิษฐ ปุณณะปัญญา. (2558). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดบุรีรัมย์* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นุชสา อินทะจักร และสมเดช พินิจสุนทร. (2560). *มูลเหตุจูงใจในการใช้ยาเสพติดของผู้ที่เข้ารับการบำบัด ในโรงพยาบาลจิตเวชอุดรธานี*. *วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชนมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 5(3), 503-522.
- บุรฉัตร จันทร์แดง. (2560). *บทวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบัน*. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 4(2), 37-56.
- พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์. (2561). *การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด*. *วารสารวิชาการแสงอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 15(1), 47-63.
- พรชัย ขันดี, ธัชชัย ปิยะนิละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ : บั๊คเน็ต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระบัณฑิต สิทธิพล. (2553). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิการด้านการศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- พระมหาจำเริญ แก้วรักษา. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนกระทำผิดในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- พระมหาสมชาย จำปาทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี : ศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม การควบคุมตนเอง และการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- พระอธิการสุพิศ ทรงจิต, สุทัศน์ ประทุมแก้ว และพระกัญจน์ แสงรุ่ง. (2562). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการบำบัดและลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนติดยาเสพติด : กรณีศึกษา วัดโนนสูงวนาราม ตำบลโนนสูง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์, 4(2), 47-62.
- พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์. (2561). การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติด. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า, 5(3), 23-30.
- พัชรียา ก้อนแพง. (2560). ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันทางสังคมและการควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ, 4(1), 25-44.
- พิชัย แสงชาญชัย. (2550). คู่มือจิตเวชศาสตร์สำหรับแพทย์ทั่วไป. สงขลา: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมลพรรณ สุวรรณโณ, ชานนท์ โกมลมาลย์, คะเนิงนิญ วิหคมาตย์ และอภิชาติ ภูพานิช. (2548). รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาศาสนาการณและกลไกการเฝ้าระวังและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พริยา เชียรวิชัย. (2558). การศึกษาปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 26(2), 61-73.
- พรพรรณ มากบุญ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมของเด็กและเยาวชนชาย ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ภาวสุทธิ อุ๋นใจ. (2566). สุขภาพจิต การปรับตัวและกลไกในการป้องกันตนเอง. สืบค้นจาก <https://bsru.net/สุขภาพจิต-การปรับตัวและ/>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วราภรณ์ มั่งคั่ง, จินตนา วัชรสินธุ์ และวรรณิ์ เดียววิเศษ. (2559). ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่ง. *วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา*, 11(2), 53-63.
- สิรินันท์ ศิริกรฐ. (2553). ปัจจัยความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิดทางเพศกรณีศึกษา: ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2563). รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2563. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สุณีย์ กัลละจิตร. (2555). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องกระบวนการเข้าสู่การกระทำความผิดในคดีชีวิตและร่างกายของเด็กและเยาวชนชาย. กรุงเทพฯ : สำนักงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สุดสงวน สุธีสาร. (2554). *อาชญวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพิชญ์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์. (2558). แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมไทย (Unpublished Doctoral dissertation). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. (2549). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เสกสิทธิ์ สวรรยาธิปัติ. (2554). การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินยาเสพติด และชีวิตร่างกาย (คดีร้ายแรง) ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: การศึกษาวิจัยโดยใช้ ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Unpublished Doctoral dissertation). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- โสภา ชีปลมน์. (2536). บุคลิกภาพและพัฒนาการ: แนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรม เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภิวัฒน์ แก่นจำปา. (2560). การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนภาคตะวันออก (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- อภิวุฒิ นวาระ. (2560). มาตรการลงโทษทางอาญา : ศึกษากรณีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำใน ความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติด (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- อรอุมา วชิรประดิษฐพร. (2555). รายงานการอบรมเรื่องสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน กับมาตรการแก้ไขในเชิงรุก. กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลยุติธรรม.
- โอฬาร เอี่ยมประภาส. (2541). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- Akers, R.L. (1998). *Social Learning and Social Structure: A General of Crime and Deviance*. Boston: Northeastern University Press.
- Alboukordi, S., Nazari, A., and Nouri, R. (2012). The role of family and peer groups in predicting juvenile delinquency. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)*, 13(1), 20.
- Boeri, M.W., Sterk, C.E. and Elifson, K.W. (2006). Baby Boomer Drug Users: Career Phases, Social Control, and Social Learning Theory. *Sociological Inquiry*, 76 (2), 264 – 291. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/227955279_Baby_Boomer_Drug_Users_Career_Phases_Social_Control_and_Social_Learning_Theory.
- Cullen, F.T., & Agnew, R. (2003). *Criminological Theory: Past to Present Essential Readings* (Second Edition). Los Angeles: Roxbury.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- DeKeseredy, W. S. & Schwartz, M. D. (1996). *Contemporary Criminology*. Belmont: Wadsworth.
- Falkowski, J., Ghodse, A. H., Dickinson, R. and Khan, I. (1989). An international survey of the educational activities of schools of pharmacy on psychoactive drugs. *Bulletin of the World Health Organization*, 67(5), 561 -564.
- Gilmore, A. S., Rodriguez, N., & Webb, V. J. (2005). Substance abuse and drug courts: The role of social bonds in juvenile drug courts. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 3, 287-315.
- Hindelang, M. (1973). Causes of delinquency: A partial replication and extension. *Social Problems*, 7(20), 471–487. form <https://doi.org/10.2307/799709>.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of Delinquency*. Berkeley: University of California.
- Marcos, A. C., Bahr, S. J., & Johnson, R. E. (1986). Test of bonding/association theory of adolescent drug use. *Social Forces*, 65(1), 135-161.
- Matsueda, R. L. (1982). Testing Control Theory and Differential Association: A Causal Modeling Approach. *American Sociological Review*, 47(4), 489-504.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods* (2nd ed). Newbury Park, CA: Sage.
- Ozbay, Ö. And Ozcan, Y. Z.. (2006). A Test of Hirschi's Social Bonding Theory Juvenile Delinquency in the High Schools of Ankara, Turkey. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 50(6), 711-726.
- Powers, E.and Wilmer, H. (1951). *An experiment in the Prevention of delinquency: The Cambridge-Somerville Youth Study*. New York: Columbia University Press.
- Siddiqua,R. and Jahan ,E.R. (2019). Influence of Differential Association and Social Bonding Theory on Delinquents at Juvenile Development Center, Bangladesh: A Comparative Analytic Study. *International Journal of Criminal Justice Sciences*, 14(2), 392-427.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sheldon and Glueck, E. (1964). *The Origins of Crime*. n.p..
- Siegel, J. L. (2000). *Criminology* (7th ed.). California, USA: Wadsworth Thomason Learning.
- Sutherland, E. H. (1985). *White Collar Crime: The Uncut Version*. London: Yale University Press.
- Wing, H., Chui P., V. and Khiatani, M.K. (2020). An Examination of the Differential Impacts of Social Bonds and Organized Crime Affiliation on Male and Female Youth Street Gang Members' Delinquency. *Deviant Behavior*, 43(1), 102-122.
- Khajenoori, B., Ahmadi, H., Keshavarzi, S. (2013). Investigating Related Factors to Teenagers' Delinquency of Shiraz According to Social Control and Differential Association Theories. *International Journal of Management and Humanity Sciences*, 2, 133-141.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ชื่อ รศ.พ.ต.อ.ดร.เสกสัน เกรือคำ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ชื่อ ผศ.พ.ต.อ.ดร.สฤษดิ์ สืบพงษ์ศิริ

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยรังสิต

ชื่อ ผศ.ดร.นวัตร ณรงค์ศักดิ์

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่ คอบ.4188/124

คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม
มหาวิทยาลัยรังสิต ตำบลหลักหก อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี 12000

1 กันยายน พ.ศ. 2565

เรื่อง ขออนุญาตเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดี คณะสังคมศาสตร์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ที่ 1 และบทที่ 3

2. แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เรื่อง "ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง"

ด้วย นายฉันทา ชมชื่น นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิตอยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง" โดยมี อาจารย์ ดร.อารณีย์ วิวัฒน์ภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต พิจารณาเห็นว่า รองศาสตราจารย์ พ.ต.อ.ดร.เสกสรรค์ เครือคำ ซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญ จึงใคร่ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในกรณีวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม)

คณบดีคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

ผู้ประสานงาน นายฉันทา ชมชื่น

โทร 09 2662 5451 อีเมล thanwachom@gmail.com

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

โทรศัพท์ 1283 โทรสาร 1216

วันที่ 1 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผศ.พ.ต.อ.ดร.สฤณี สิบพงษ์ศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ที่ 1 และบทที่ 3

2. แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง”

ด้วยกระผม นายจันทา ชมชื่น นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยมี อาจารย์ ดร.อารณีย์ วิวัฒน์ภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในข้อคำถามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

 (นายจันทา ชมชื่น)
 นักศึกษาปริญญาโท

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

โทรศัพท์ 1283 โทรสาร 1216

วันที่ 1 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.นวัตร ณรงค์ศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ที่ 1 และบทที่ 3

2. แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง”

ด้วยกระผม นายจันทา ชมชื่น นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยมี อาจารย์ ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในข้อคำถามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

(นายจันทา ชมชื่น)
นักศึกษาปริญญาโท

Index of Item Objective Congruence

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน
แบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	เพศ () ชาย () หญิง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	2.1 อายุของน้องในขณะที่ทำผิ...ปี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2.2 อายุของน้องในขณะปัจจุบัน ...ปี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ระดับการศึกษาของน้อง () ต่ำกว่าประถมศึกษา () ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) () มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) () มัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.4 – ม.6)/ปวช. () อนุปริญญา / ปวส. () ปริญญาตรี	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ก่อนที่จะจะกระทำความผิด น้องมี รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 - 10,000 บาท () 10,001 - 15,000 บาท () 15,001 - 20,000 บาท () มากกว่า 20,001 บาท () อื่น ๆ ระบุ.....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	ศาสนาที่น้องนับถือ () พุทธ () คริสต์ () อิสลาม () อื่น ๆ ระบุ.....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
6.	สถานภาพการสมรสของน้อง () โสด () อยู่ด้วยกัน (ไม่ได้จดทะเบียน) () สมรสและอยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่ / หย่าร้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7.	จำนวนบุตรของน้อง (ทั้งที่สมรส และไม่ได้สมรส) () มีจำนวน.....คน () ไม่มีบุตร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8.	สถานภาพการสมรสของคุณพ่อ – คุณแม่ ของน้องเป็นอย่างไร () อยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่ () หม้าย/หย่าร้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9.	สถานภาพครอบครัวของน้อง(คุณพ่อ-คุณแม่ แม่) ที่ผ่านมา จนกระทั่งน้องกระทำ ความผิดครั้งนี้ () รักใคร่กลมเกลียวดี () มีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง () มีการทะเลาะเบาะแว้งประจำ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10.	คุณพ่อ ของน้องประกอบอาชีพใด (ก่อนท่านกระทำความผิดครั้งนี้) () ไม่ได้ประกอบอาชีพ () รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ () พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท () ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหาย
		1	2	3			
11.	() เกษตรกรรม(ทำไร่/ทำนาทำสวนเลี้ยงสัตว์) () รับจ้างทั่วไป () เสียชีวิต () อื่น ๆ ระบุ คุณแม่ ของน้องประกอบอาชีพใด (ก่อนท่านกระทำความผิดครั้งนี้) () ไม่ได้ประกอบอาชีพ () รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ () พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท () ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว () เกษตรกรรม(ทำไร่/ทำนาทำสวนเลี้ยงสัตว์) () รับจ้างทั่วไป () เสียชีวิต () อื่น ๆ ระบุ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
12.	คุณพ่อ-คุณแม่ หรือผู้ปกครองของน้อง มีรายได้รวมกันต่อเดือนเฉลี่ย () ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 - 10,000 บาท () 10,001 - 15,000 บาท () 15,001 - 20,000 บาท () มากกว่า 20,001 บาท () อื่น ๆ ระบุ.....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

13.	คุณพ่อคุณแม่ หรือผู้ปกครอง ของน้อง เคยทำสิ่งเหล่านี้ หรือเกี่ยวข้องกับสิ่ง เหล่านี้ไหม ก่อนที่น้องจะกระทำผิดครั้ง นี้ (กรณีที่น้องอยู่กับญาติ หรือพี่น้อง หรือบุคคลอื่นให้ใส่ในช่องหมายเหตุ) สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ 13.1 สูบบุหรี่	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	13.2 ดื่มสุรา (เหล้า เบียร์ ฯลฯ)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	13.3 เล่นการพนัน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	13.4 ทะเลาะเบาะแว้ง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	13.5 เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	13.6 มีประวัติการกระทำผิดกฎหมาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า

2.1 ความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment)

ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ของน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนม คอยเอาใจใส่ดูแล คอยถามไถ่เรื่อง ต่าง ๆ และแสดงความเป็นห่วงใย ต่อน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

3.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ให้คำปรึกษาแนะนำอบรมบ่มนิสัย และคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรม ของน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	น้องรู้สึกรักและห่วงใย คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องมักจะแสดงความรู้สึกสงสาร หรือเห็นอกเห็นใจในความลำบาก ของ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.	น้องเคารพรักและเชื่อฟังคำสั่งสอน คำตักเตือนของคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7.	พี่น้องและญาติๆ มีความ ความสำคัญ และน้องมีความรู้สึกรัก และห่วงใยพี่น้อง และญาติๆ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8.	น้องคิดว่า สังคม ชุมชน หรือ โรงเรียนของน้อง มีความสำคัญ ต่อตัวน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9.	น้องมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ เพื่อน ครูที่โรงเรียน และเพื่อน ครู ของน้องดูแลเอาใจใส่เป็นห่วงเป็น ใยน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

2.2 ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ของน้องว่า จะดูแลเอาใจใส่ และเลี้ยงดูท่านตลอดไป	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ว่าน้องจะเป็นคนดี และประกอบอาชีพทำงานที่ถูกกฎหมาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ว่าน้องจะตั้งใจพยายามเรียนหนังสือ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	น้องมีความตั้งใจว่าจะไม่ทำให้ คุณพ่อ-คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ผิดหวังหรือเสียใจเพราะน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องมีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดี และทำประโยชน์ต่อสังคม	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

2.3 การเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement)

ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	น้องได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การกินข้าว ไปห้างสรรพสินค้า ไปท่องเที่ยวดูหนัง เล่นกีฬาด้วยกัน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	น้องได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโรงเรียนหรือชุมชน เช่น การช่วยงานวัด ตรีขมิ้นงานบุญประเพณี การกวาดลานวัด ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครต่างๆ เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ในปีหนึ่งๆ น้องชอบเที่ยวงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ฯ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	น้องชอบเล่นกีฬา เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล ฯลฯ ในโรงเรียนหรือชุมชนของน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ เช่น เลี้ยงสังสรรค์ งานประเพณีรื่นเริง ฯลฯ ของชุมชน โรงเรียน ของน้อง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

2.4 ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief)

ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	น้องเชื่อในกฎระเบียบกฎเกณฑ์ของครอบครัว	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	น้องเชื่อว่ากฎหมายของประเทศไทยมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	น้องเชื่อในเรื่องของบาป บุญคุณโทษ ว่าเป็นเรื่องจริง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	น้องคิดว่าการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องจริง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องเชื่อในเรื่องนรก-สวรรค์ว่ามีอยู่จริง และมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์เรา (ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.	น้องเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาบ่อยครั้งเพียงใด () สัปดาห์ละ 1 ครั้ง () สัปดาห์ละ 2 ครั้ง () สัปดาห์ละ 3 ครั้ง () สัปดาห์ละ 4 ครั้งขึ้นไป () ไม่เคยเข้าร่วม () อื่น ๆ ระบุ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

7.	นื่องปฏิบัติพิธีกรรมทาง ศาสนาเช่น สวดมนต์ ไหว้พระ บ่อย ครั้งเพียงใด () ทุกวัน () สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง () ทุกสัปดาห์ () ไม่เคย () อื่น ๆ ระบุ.....	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
----	--	---	---	---	---	------	--------

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง
แบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข้อ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ น้อง คบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่มี พฤติกรรมในเรื่องเหล่านี้ หรือไม่ 1.1 เพื่อนที่ชอบสูบบุหรี่	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	1.2 เพื่อนชอบกินเหล้า/สุรา/ เบียร์ ฯ	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	1.3 เพื่อนชอบเที่ยวเตร่	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	1.4 เพื่อนพฤติกรรมเกเร ชอบ ทะเลาะวิวาท	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	1.5 เพื่อนเคยกระทำผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด เช่น เสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	กรณีที่น้อง คบหาสนิทกับ เพื่อนที่เคยกระทำผิดดังกล่าว ข้างต้น ตั้งแต่ข้อที่ 1.1-1.5 น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อน ดังกล่าวบ่อยเพียงใด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	กรณีที่น้องคบหาสนิทสนม กับเพื่อนที่เคยกระทำผิด ดังกล่าวข้างต้น น้องมีกลุ่ม เพื่อนดังกล่าวประมาณกี่คน (ระบุจำนวนคน)คน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

4.	กรณีที่น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดดังกล่าวข้างต้น น้องคบหาสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนดังกล่าวมาระยะเวลาประมาณ (ระบุเวลา) ปี เดือน	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคนิค ทักษะ วิธีการการเสพยา การขายยาเสพติดมาจากเพื่อนที่คบหาสนิทสนมด้วย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.	น้องและกลุ่มเพื่อนคิดว่าการเสพยาเสพติด การขายยาเสพติด ไม่เป็นเรื่องที่เสียหาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7.	น้องมักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อน มากกว่าอยู่กับครอบครัว	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8.	กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมด้วย เห็นว่าทุกคนในสังคมควรเคารพกฎหมาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9.	เพื่อนของน้องจะหัวเราะเยาะหากน้องกลัวที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ผิดต่อกฎระเบียบ หรือกฎหมาย	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10.	หากเพื่อน ๆ ของน้องทำให้น้องมีปัญหาที่บ้าน เช่น ทำให้น้องทะเลาะกับคุณพ่อ-คุณแม่ น้องจะคบหากับกลุ่มเพื่อนนี้ต่อไป	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด
แบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	น้องเคยมีประวัติกระทำความผิดคดี ยาเสพติดให้โทษ ถูกดำเนินคดี มาแล้ว () ถูกดำเนินคดีเป็นครั้งแรก () ถูกดำเนินคดีเป็นครั้งที่	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	ก่อนการกระทำความผิดครั้งนี้ น้องเคยกระทำผิดในคดีต่อไปนี้ มาก่อนหรือไม่ (ทั้งที่ถูกดำเนินคดี และไม่ถูกดำเนินคดี) สามารถเลือก คำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ 2.1 คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ โทษ 2.2.1 การเสพยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2.1.2 การครอบครองยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2.1.3 การจำหน่ายยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.2	คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ วังราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.3	คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน อนาจาร พรากผู้เยาว์ รัม โทรม)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

2.4	คติความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย พยายามฆ่าผู้อื่น ฆ่าผู้อื่น)	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ยาเสพติดที่น้องเคยใช้ (สามารถเลือก คำตอบได้มากกว่า 1 เลือก) () แอมเฟตามีนหรือยาบ้า () ยาอี () กัญชา () ยาเคตามีน () ยาไอซ์ () ยากล่อมประสาท () ยาแก้ไอ (ที่มีส่วนผสมยาเสพติด) () ฟีน () มอร์ฟีน () สารระเหย () เฮโรอีน () อื่น ๆ ระบุ...	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 5 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
แบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	คุณคิดว่ามีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้เด็กและเยาวชนการกระทำผิดในคดียาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	คุณคิดว่าสาเหตุแรงกระตุ้นใดบ้างที่มีผลทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับและกระทำผิดในคดียาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มีกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู หรือการเรียนการสอน และ/หรือกิจกรรมใดบ้าง ที่คุณคิดว่าเป็นประโยชน์สำหรับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	คุณคิดว่ามีวิธีการป้องกันใดบ้างที่สามารถช่วยให้เด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.	คุณมีข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ และระดับนโยบายในเรื่องวิธีการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน) แบบมาตราส่วนประเมินค่า

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
		1	2	3			
1.	น้องคิดว่ามีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้น้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2.	น้องได้รับการเอาใจใส่ดูแล ให้ความสนทนมนการแสดงออกความรักใคร่และคำชื่นชมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
3.	น้องมีการให้คำสัญญากับบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองว่าจะตั้งใจเรียนหรือทำงานที่สุจริตดูแลเอาใจใส่และเลี้ยงดูดูแลท่านอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4.	น้องคิดว่า บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ชุมชน สังคม โรงเรียน มีความสำคัญต่อตัวน้องอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5.	น้องมีความสัมพันธ์ต่อกลุ่มเพื่อนสนิทในรูปแบบใด และเมื่อเผชิญกับปัญหาร่วมกันน้องและเพื่อนใช้วิธีการใดในการแก้ไขกับปัญหา	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6.	น้องมีกลุ่มเพื่อนสนิทหรือบุคคลใกล้ชิดมีลักษณะนิสัยอย่างไร และกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดที่คบหาสมาคมด้วยนี้มีพฤติกรรมกระทำผิดกฎหมายหรือมีความประพฤติไม่เหมาะสมเป็นอย่างไร	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7.	น้องได้เรียนรู้วิธีการเทคนิคการเสพยา/การจำหน่ายยาเสพติด มาจากกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดอย่างไรบ้าง	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม – แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ :

กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง

คำชี้แจง

1. แบบแบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ โดยศึกษาในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตภาคกลาง

2. แบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด

3. ขอความกรุณาท่านโปรดแสดงความคิดเห็น และข้อมูลจริงของท่านลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย / ลงในที่กำหนดให้ครบทุกข้อ โดยให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยข้อมูลทั้งหมดที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะถือว่าเป็นความลับสูงสุด และผู้วิจัยจะไม่มีการเปิดเผยต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเด็ดขาด และจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนานแต่อย่างใด แต่ถ้าหากว่าท่านไม่พร้อม หรือไม่แน่ใจ ท่านสามารถไม่ตอบแบบสอบถามนี้ก็ได้ ผู้วิจัยเคารพในสิทธิของท่านทุกประการ

4. โปรดเครื่องหมาย / เลือกศูนย์ฝึกและอบรมที่ศาลมีคำสั่งให้ท่านเข้ารับการฝึกอบรม

- ☐ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา
- ☐ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี)
- ☐ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี)
- ☐ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา

นายธันวา ชมชื่น

นักศึกษาปริญญาโท สาขาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน

โปรดกรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของน้อง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุของน้องในขณะที่ทำผิด.....ปี

อายุของน้องในขณะนี้หรือขณะปัจจุบันปี

3. ระดับการศึกษาของน้อง

☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) / ปวช. ☐ อนุปริญญา / ปวส. ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

4. ก่อนที่จะกระทำความผิด น้องมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001 - 10,000 บาท ☐ 10,001 - 15,000 บาท

☐ 15,001 - 20,000 บาท ☐ มากกว่า 20,001 บาท ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

5. ศาสนาที่น้องนับถือ

☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

6. สถานภาพการสมรสของน้อง

☐ โสด ☐ อยู่ด้วยกัน (ไม่ได้จดทะเบียน) ☐ สมรสและอยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่/หย่าร้าง

7. จำนวนบุตรของน้อง (ทั้งที่สมรสและไม่ได้สมรส)

☐ มีจำนวน.....คน ☐ ไม่มีบุตร

8. สถานภาพการสมรสของ คุณพ่อ-คุณแม่ ของน้องเป็นอย่างไร

☐ อยู่ด้วยกัน ☐ แยกกันอยู่ ☐ หม้าย/หย่าร้าง

9. สถานภาพครอบครัวของน้อง (คุณพ่อ-คุณแม่) ที่ผ่านมา จนกระทั่งน้องกระทำความผิดครั้งนี้

☐ รักใคร่กลมเกลียวดี ☐ มีการทะเลาะเบาะแว้งบางครั้ง

☐ มีการทะเลาะเบาะแว้งประจำ

10. คุณพ่อ ของน้องประกอบอาชีพใด (ก่อนน้องกระทำความผิดครั้งนี้)

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ	☐ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	☐ ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ เกษตรกรรม (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์)	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ เสียชีวิต	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

11. คุณแม่ ของน้องประกอบอาชีพใด (ก่อนน้องกระทำความผิดครั้งนี้)

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ	☐ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท	☐ ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ เกษตรกรรม (ทำไร่/ทำนา/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์)	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ เสียชีวิต	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

12. คุณพ่อ-คุณแม่ หรือผู้ปกครองของน้อง มีรายได้รวมกันต่อเดือนเฉลี่ย

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 - 10,000 บาท	☐ 10,001 - 15,000 บาท
☐ 15,001 - 20,000 บาท	☐ มากกว่า 20,001 บาท	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

คำถาม	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย	หมายเหตุ
13. คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครองของน้องเคยทำสิ่งเหล่านี้ หรือเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ไหม ก่อนที่น้องจะกระทำความผิดครั้งนี้ (กรณีที่น้องอยู่กับญาติ หรือที่น้องหรือบุคคลอื่นให้ไว้ในช่องหมายเหตุ) สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ						
13.1 สูบบุหรี่						
13.2 ดื่มสุรา (เหล้า เบียร์ ฯลฯ)						

13.3 เล่นการพนัน						
13.4 ทะเลาะเบาะแว้ง						
13.5 เกี่ยวข้องกับยาเสพติด						
13.6 มีประวัติเคยกระทำผิดกฎหมาย						

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคม

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 ความผูกพันทางครอบครัวและสังคม (Attachment)						
1.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อตัวน้อง					
2.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ของน้องมีความใกล้ชิดสนิทสนม คอยเอาใจใส่ดูแล คอยถามไถ่เรื่องต่าง ๆ และแสดงความเป็นห่วงใยต่อน้อง					
3.	คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ให้คำปรึกษาแนะนำ อบรมบ่มนิสัย และคอยดูแลสอดส่องพฤติกรรมของน้อง					
4.	น้องรู้สึกรักและห่วงใย คุณพ่อ-คุณแม่/ผู้ปกครอง					
5.	น้องมักจะแสดงความรู้สึกสงสาร หรือเห็นอกเห็นใจในความลำบากของ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง					
6.	น้องเคารพรักและเชื่อฟังคำสั่งสอน คำตักเตือนของคุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง					

7.	พี่น้องและญาติๆ มีความสำคัญ และ น้องมีความรู้สึกรักและห่วงใยพี่น้อง และ ญาติๆ					
8.	น้องคิดว่า สังคม ชุมชน หรือโรงเรียนของ น้อง มีความสำคัญต่อตัวน้อง					
9.	น้องมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับ เพื่อน ครูที่ โรงเรียน และเพื่อน ครูของน้องดูแลเอาใจใส่ เป็นห่วงเป็นใยน้อง					
2.2 ข้อผูกมัดทางครอบครัวและสังคม (Commitment)						
1.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ของน้องว่าจะดูแลเอาใจใส่ และ เลี้ยงดูท่านตลอดไป					
2.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่ / ผู้ปกครอง ว่าน้องจะเป็นคนดี และประกอบ อาชีพทำงานที่ถูกต้องกฎหมาย					
3.	น้องได้ให้คำสัญญากับ คุณพ่อ-คุณแม่/ ผู้ปกครอง ว่าน้องจะตั้งใจพยายามเรียน หนังสือ					
4.	น้องมีความตั้งใจว่าจะไม่ทำให้ คุณพ่อ-คุณ แม่ หรือผู้ปกครองผิดหวังหรือเสียใจเพราะ น้อง					
5.	น้องมีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดีและทำ ประโยชน์ต่อสังคม					

2.3 การเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของครอบครัวและสังคม (Involvement)						
1.	น้องได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น การกินข้าว ไปห้างสรรพสินค้า ไปท่องเที่ยว ดูหนัง เล่นกีฬาด้วยกัน					
2.	น้องได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโรงเรียนหรือชุมชน เช่น การช่วยงานวัด เตรียมงานบุญประเพณี การกวาดลานวัด ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ เป็นต้น					
3.	ในปีหนึ่ง ๆ น้องชอบเที่ยวงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ฯ					
4.	น้องชอบเล่นกีฬา เช่น ละครเรือ ฟุตบอล ฯลฯ ในโรงเรียนหรือชุมชนของน้อง					
5.	น้องเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการเช่น เลี้ยงสัตว์ งานประเพณีรื่นเริง ฯลฯ ของชุมชน โรงเรียน ของน้อง					
2.4 ความเชื่อทางครอบครัวและสังคม (Belief)						
1.	น้องเชื่อในกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ของครอบครัว					
2.	น้องเชื่อว่ากฎหมายของประเทศไทยมีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ					
3.	น้องเชื่อในเรื่องของบาป บุญ คุณโทษ ว่าเป็นเรื่องจริง					
4.	น้องคิดว่าการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องจริง					

5.	น้องเชื่อในเรื่องนรก-สวรรค์ ว่ามีอยู่จริง และมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์เรา (ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ ทำชั่วต้องตกนรก)					
----	---	--	--	--	--	--

6. น้องเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา บ่อยครั้งเพียงใด

- ☐ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ☐ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ☐ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง
☐ สัปดาห์ละ 4 ครั้งขึ้นไป ☐ ไม่เคยเข้าร่วม ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

7. น้องปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เช่น สวดมนต์ ไหว้พระ บ่อยครั้งเพียงใด

- ☐ ทุกวัน ☐ สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ☐ ทุกสัปดาห์
☐ ไม่เคย ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย
1.	ก่อนการกระทำผิดครั้งนี้ น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมในเรื่องเหล่านี้หรือไม่					
	1.1 เพื่อนชอบสูบบุหรี่					
	1.2 เพื่อนชอบกินเหล้า/สุรา/เบียร์ ฯ					
	1.3 เพื่อนชอบเที่ยวเตร่					
	1.4 เพื่อนพฤติกรรมเกเร ชอบทะเลาะเบาะแว้ง					
	1.5 เพื่อนเคยกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด					

2.	กรณีพี่น้อง คบหาสนิทกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดดังกล่าวข้างต้น ตั้งแต่ข้อที่ 1.1-1.5 น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อนดังกล่าวบ่อยเพียงใด					
----	--	--	--	--	--	--

3. กรณีที่น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดดังกล่าวข้างต้น น้องมีกลุ่มเพื่อนดังกล่าวประมาณกี่คน (ระบุจำนวนคน) คน

4. กรณีที่น้องคบหาสนิทสนมกับเพื่อนที่เคยกระทำผิดดังกล่าวข้างต้น น้องคบหาสนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนดังกล่าวมาระยะเวลาประมาณ (ระบุเวลา) เดือน ปี

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.	น้องศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคนิค ทักษะ วิธีการการเสพยา การขายยาเสพติดมาจากเพื่อนที่คบหาสนิทสนมด้วย					
6.	น้องและกลุ่มเพื่อนคิดว่าการเสพยาเสพติดการขายยาเสพติด ไม่เป็นเรื่องที่เสียหาย					
7.	น้องมักใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับครอบครัว					
8.	กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมด้วย เห็นว่าทุกคนในสังคมควรเคารพกฎหมาย					

9.	เพื่อนของน้องจะหัวเราะเยาะ หากน้อง กลัวที่จะทำอะไรก็ตาม ที่ผิดต่อ กฎระเบียบ หรือกฎหมาย					
10.	หากเพื่อน ๆ ของน้องทำให้น้องมีปัญหา กับที่บ้าน เช่น ทำให้น้องทะเลาะกับคุณ พ่อ-คุณแม่ น้องจะคบหากับกลุ่มเพื่อนนี้ ต่อไป					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านประวัติอาชญากรรม/การกระทำผิด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของน้อง

1. น้องเคยมีประวัติกระทำความผิดคดีอาชญากรรมให้โทษ ถูกดำเนินคดีมาแล้ว

☐ ถูกดำเนินคดีเป็นครั้งแรก

☐ ถูกดำเนินคดีเป็นครั้งที่.....

2. ก่อนการกระทำความผิดครั้งนี้ น้องเคยกระทำความผิดในคดีต่อไปนี้ มาก่อนหรือไม่

(ทั้งที่ถูกดำเนินคดีและไม่ถูกดำเนินคดี) สามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อ	คำถาม	จำนวนครั้ง				ไม่เคย
		1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	มากกว่า 3 ครั้ง	
2.1	คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ					
	2.1.1 การเสพยาเสพติด					
	2.1.2 การครอบครองยาเสพติด					
	2.1.3 การจำหน่ายยาเสพติด					
2.2	คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ฉ้อโกงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์)					
2.3	คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน อนาจาร พรากผู้เยาว์ รัมโทรม)					
2.4	คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย พยายามฆ่าผู้อื่น ฆ่าผู้อื่น)					

3. ยาเสพติดที่น้องเคยใช้ (สามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 เลือก)

- ☐ แอมเฟตามีนหรือยาบ้า ☐ ยาอี ☐ กัญชา ☐ ยาเคตามีน ☐ ยาไอซ์
☐ ยากล่อมประสาท ☐ ยาแก้ไอ ☐ ฟีน ☐ มอร์ฟีน ☐ สารระเหย
☐ เฮโรอีน ☐ อื่น ๆ ระบุ

แบบสัมภาษณ์ Structured Interview (เจ้าหน้าที่)

1. คุณคิดว่าความผูกพันทางสังคมของเด็กและเยาวชนที่กระทำ ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อครอบครัว ความรู้สึกผูกพันต่อสังคมชุมชน/โรงเรียน มีผลต่อการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดอย่างไร
2. คุณคิดว่าการคบหาสมาคมการสนิทสนมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน/กระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดอย่างไร
3. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มีกระบวนการบำบัด แก่ใจ ฟันฟู หรือการเรียนการสอน และ/หรือ กิจกรรมใดบ้าง ที่คุณคิดว่าเป็นประโยชน์สำหรับการบำบัดแก้ไข ฟันฟู เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. คุณคิดว่ามีวิธีการป้องกันใดบ้างที่สามารถช่วยให้เด็กและเยาวชนไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด
5. คุณมีข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ และระดับนโยบายในเรื่องวิธีการป้องกันเด็กและเยาวชนให้ไม่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างไรบ้าง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (เด็กและเยาวชน)

1. คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ครอบครัวของน้องมีความสนิทสนม เอาใจใส่ดูแล แสดงออกความรักใคร่ ต่อกันและมีทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวอย่างไร
2. น้องคิดว่า คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง ชุมชน สังคม โรงเรียน มีความสำคัญต่อตัวน้องอย่างไร
3. น้องคิดว่าสิ่งใดบ้างที่ทำให้น้องเข้าสู่วงจรการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. กลุ่มเพื่อนที่น้องคบหาสนิทสนมใกล้ชิดด้วยเป็นอย่างไร และเพื่อนน้องคบหาสนิทสนมเคยทำผิดกฎหมายหรือทำพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร
5. น้องได้เรียนรู้วิธีการเทคนิคการเสพติด/การจำหน่ายยาเสพติด ตลอดจนวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมมาจากกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดหรือไม่อย่างไรบ้าง

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ลำดับ	รายชื่อ	หน่วยงาน	วันที่สัมภาษณ์
เจ้าหน้าที่			
1	นักจิตวิทยา	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา	15 กุมภาพันธ์ 2566
2	นักจิตวิทยา	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา	17 กุมภาพันธ์ 2566
3	นักจิตวิทยา	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี	25 กุมภาพันธ์ 2566
4	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา	11 กุมภาพันธ์ 2566
5	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา	18 กุมภาพันธ์ 2566
6	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี	25 กุมภาพันธ์ 2566
เด็กหรือเยาวชน			
7	กร (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี	7 กุมภาพันธ์ 2566
8	ฝ้าย (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา	27 มกราคม 2566
9	มด (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี	20 มกราคม 2566
10	ชี (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 11 จังหวัดลพบุรี	20 มกราคม 2566
11	ไอซ์ (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา	27 มกราคม 2566
12	เอ (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา	13 มกราคม 2566
13	บี (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ พระนครศรีอยุธยา	13 มกราคม 2566
14	โอ (นามสมมติ)	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต 2 จังหวัดราชบุรี	7 กุมภาพันธ์ 2566

ภาคผนวก จ

เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)

COA. No. RSUERB2022-112

เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)

โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

เอกสารรับรองเลขที่ : COA. No. RSUERB2022-112

ชื่อโครงการวิจัย : ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติด
ให้โทษกรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง
Factors Leading to Juvenile Drug Offenses: A Case Study of
Central Region Juvenile Vocational Training Centers

หัวหน้าโครงการวิจัย : นายธันวา ชุมชื่น

หน่วยงานที่สังกัด : คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

วิธีทบทวน : พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแบบเต็มคณะ (Full Board Review)

เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

วันที่รับรอง : 25 ตุลาคม 2565

วันที่หมดอายุ : 25 ตุลาคม 2567

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต ได้พิจารณาและมีมติรับรองเอกสาร ดังที่ระบุไว้ข้างต้น โดยยึดหลักจริยธรรม Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปณิณพิกุล นนทภูมิ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

COA. No. RSUERB2022-112

Certificate of Approval
By
Ethics Review Board of Rangsit University

COA. No.	COA. No. RSUERB2022-112
Protocol Title	Factors Leading to Juvenile Drug Offenses: A Case Study of Central Region Juvenile Vocational Training Centers
Principle Investigator	Thanwa Chomchuen
Affiliation	Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University
How to review	Full Board Review
Approval includes	1. Project proposal 2. Information sheet 3. Informed consent form 4. Data collection form/Program or Activity plan
Date of Approval:	25 October 2022
Date of Expiration:	25 October 2024

The prior mentioned documents have been reviewed and approved by Ethics Review Board of Rangsit University based Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline and International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice or ICH-GCP

Signature.....

(Associate Professor Dr. Panam Kamechuanon)

Chairman, Ethics Review Board for Human Research

ภาคผนวก จ

เอกสารอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๖๑๐๔/๑๓๒

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
อาคารกระทรวงยุติธรรม (แห่งใหม่)
ชั้น ๒-๗ เลขที่ ๔๐๔ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง อนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

อ้างถึง หนังสือคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ คอบ. ๔๑๘๘/๔๖๘ ลง
วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต โดย
นายจันทรา ชมชื่น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและ
การบริหารงานยุติธรรม คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต อนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดในไทย กรณี
ศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยหน่วย
งานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้แก่

๑. เด็กและเยาวชนเก็บข้อมูลเพื่อการทดสอบ (Try out) จำนวน ๓๐ ราย ได้แก่

๑.๑ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๐ ราย

๑.๒ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๐ ราย

๒. เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและถูกศาล

พิพากษาคัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกและกระทำ
ผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลาง เก็บรวบรวม
ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน ๑๑๐ ราย ได้แก่

๒.๑ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จำนวน ๓๕ ราย

๒.๒ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๒ จำนวน ๓๕ ราย

๒.๓ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๑๑ จำนวน ๓๐ ราย

๒.๔ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๐ ราย

๓. เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและถูกศาล

พิพากษาคัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัวทั้งเป็นการกระทำความผิดครั้งแรกและกระทำ
ผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลาง เก็บรวบรวม
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๘ ราย ได้แก่

- ๒ -

๓.๑ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จำนวน ๒ ราย

๓.๒ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๒ จำนวน ๒ ราย

๓.๓ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๑๑ จำนวน ๒ ราย

๓.๔ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒ ราย

๔. เจ้าหน้าที่ นักจิตวิทยา ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้ว อย่างน้อย ๓ ปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน ๓ ราย ได้แก่

๔.๑ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จำนวน ๑ ราย

๔.๒ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๑๑ จำนวน ๑ ราย

๔.๓ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ราย

๕. เจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่กระทำ ผิดมาแล้วอย่างน้อย ๓ ปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน ๓ ราย ได้แก่

๕.๑ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จำนวน ๑ ราย

๕.๒ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๑๑ จำนวน ๑ ราย

๕.๓ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ราย นั้น

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อนุญาตให้ นายอันว่า ชมชื่น ดำเนินการ เก็บข้อมูลกับเด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตาม หน่วยงานข้างต้น โดยในการเก็บข้อมูลดังกล่าว จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่และ การเรียนการสอน กิจกรรม หรือการฝึกอบรมของเด็กและเยาวชน และเนื่องจากขณะนี้สถานการณ์การ แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทุก แห่งจะกำหนดแนวทางการเข้าเก็บข้อมูลตามแนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งนี้ขอให้ผู้วิจัยประสานไปยังหน่วยงานในการเข้าเก็บข้อมูลโดยตรงอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายโกมล พรมเพ็ง)

รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๕๑๙ (สุชาติ)

email : djopthailand@gmail.com

ที่ คอบ.4188/468

คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม
มหาวิทยาลัยรังสิต ตำบลหลักหก อำเภอเมือง
จังหวัดปทุมธานี 12000

10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูลงานวิจัย

เรียน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโคร่งวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ด้วย นายฉันทา ชมชื่น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา และการบริหารงานยุติธรรม คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิตอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่อาจมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคดียาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนภาคกลาง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ทางด้านความผูกพันทางสังคม ปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในคดียาเสพติด ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดในคดียาเสพติด ของเด็กและเยาวชน โดยวิธีการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการนี้ คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เด็กและเยาวชน เก็บข้อมูลเพื่อการทดสอบ (Try out) เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ที่สถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 10 ราย และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด สมุทรปราการ จำนวน 20 ราย รวมทั้งหมดจำนวน 30 ราย

2. เด็กและเยาวชน เก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เด็กและเยาวชนที่มีการกระทำ ความผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่ถูกศาลพิพากษาตัดสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรม หรือควบคุมตัว ทั้งเป็นการกระทำผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลางจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ (1) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา จำนวน 35 ราย (2) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) จำนวน 35 ราย (3) ศูนย์ฝึก

3. การสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่มีภาระการทำคามผิดในคดีความผิดที่เกี่ยวข้องยาเสพติด ที่ถูกศาลสั่งพักขาดดีสินลงโทษให้เข้ารับการฝึกอบรมหรือควบคุมตัว ทั้งเป็นการกระทำคามผิดครั้งแรกและกระทำผิดซ้ำ และอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพื้นที่เขตภาคกลางจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 (ราชบุรี) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (ลพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ในคดีความผิดที่เกี่ยวข้องยาเสพติด ทั้งเป็นการกระทำคามผิดครั้งแรกหรือกระทำผิดซ้ำ จำนวนอย่างละ 2 ราย รวมทั้งหมดจำนวน 8 ราย

5. การตั้งภาษี เจ้าหน้าที่ยักยอกคองเสวระหะ ที่มิประสบการณการทํางานดานเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี ในสังกัดศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 (สพบุรี) และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวนอย่างละ 1 ราย รวมทั้งหมดจำนวน 3 ราย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

प्रतिभा

คณะบดีคณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม

โทร 09 2662 5451 อีเมล thanwachom@gmail.com

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ธันวาท ชมชื่น
วัน เดือน ปีเกิด	8 ธันวาคม 2534
สถานที่เกิด	จังหวัดกาญจนบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์, 2556 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษาและ การบริหารงานยุติธรรม, 2566
ที่อยู่ปัจจุบัน	4/3 หมู่ 2 ตำบลตะครี๊วเอน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่ทำงาน	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดกาญจนบุรี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ